

-The Thorn Birds –
Колин Маккалоу
Поющие в терновнике
Τα πουλιά πεθαίνουν τραγουδώντας
Μετάφραση: Βικτώρια Τράπαλη

Адаптированный текст подготовила Федорова Елена.
Смотрите еще материалы на <http://real-greece.ru/proza/knigi.html>

(18-19 главы)

<p>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18</p> <p>Αν το θελες, μπορούσες να κοροϊδεύεις τον εαυτό σου πως δεν ήταν πιο μακριά απ'ό,τι το Σίδνεϋ, η Ρώμη και το Λονδίνο και πως τα μεγάλα πια αδέρφια ήταν πάντα παιδιά, κλεισμένα σε κάποιο σχολείο.</p> <p>Βέβαια δεν έρχονταν κάθε λίγο και λιγάκι, σόλες τις διακοπές, όμως περνούσαν στην Ντρογκέντα τουλάχιστον ένα μήνα το χρόνο.</p> <p>Συνήθως κατέφταναν τον Αύγουστο ή το Σεπτέμβρη, ίδιοι κι απaráλλαχτοι όπως τους θυμόσουν. Πολύ νέοι.</p> <p>Τι σημασία είχε αν ήταν δεκαπέντε και δεκάξι ή είκοσι δύο κι είκοσι τρία;</p> <p>Κι αν ζούσαν όλοι στην Ντρογκέντα προσμένοντας αυτόν το μήνα στην αρχή της άνοιξης, στο κάτω κάτω δεν τους άκουγες ποτέ να λένε,</p> <p>«Αχ, να, λίγες βδομάδες απομένουν ακόμα!» ή «Παναγιά μου, δεν έχει κλείσει ούτε μήνας από τη μέρα που έφυγαν!»</p> <p>Μόνο που γύρω στον Ιούλη, η περπατησιά ολωνών γινόταν πιο ζωηρή και τα πρόσωπα τους φωτίζονταν από ένα μόνιμο χαμόγελο.</p> <p>Στην κουζίνα, στα βοσκοτόπια και στο σαλόνι, παντού προγραμματίζονταν δώρα και γιορταστικά τραπέζια.</p> <p>Και στο μεταξύ υπήρχαν τα γράμματα. Αυτά καθρέφτιζαν περισσότερο την προσωπικότητα του αποστολέα τους, αν και μερικές φορές υπήρχαν αντιφάσεις.</p>	<p>Глава 18</p> <p>Если бы обитатели Дрохеды об этом задумались, им бы представилось, что Рим и Лондон не многим дальше Сиднея, а взрослые Дэн и Джастина — все еще дети, которые учатся там в школе.</p> <p>Понятно, на короткие каникулы, как прежде, им приехать трудно, но раз в году хоть месяц они проводят дома.</p> <p>Приезжают обычно в августе или в сентябре, и с виду они все такие же. Совсем юные.</p> <p>И велика ли важность, если им уже не пятнадцать, не шестнадцать, а двадцать два и двадцать три?</p> <p>Обитатели Дрохеды жили ожиданием этого месяца, начала весны, но уж конечно не повторяли на каждом шагу:</p> <p>«Ну вот, еще три недели — и они будут здесь», или: «Господи, еще и месяца не прошло, как они уехали!»</p> <p>Нет, ничего такого не говорилось, но примерно с июля у всех пружинистей становилась походка и лица то и дело расплывались в улыбке.</p> <p>На кухне, на выгонах, в гостиной — всюду заранее обдумывались подарки и развлечения.</p> <p>А в промежутках были письма. Обычно в них отражалась личность автора, но бывали и противоречия.</p>
--	--

<p>Για παράδειγμα, θα περίμενε κανένας πως ο Ντέην θα ήταν πολύ τακτικός στην αλληλογραφία του, κι η Τζαστίν αμελής.</p> <p>Πως η Φη δε θα έγραφε ποτέ της σε κανέναν. Πως οι άντρες της φαμίλιας θα έγραφαν δυο φορές το χρόνο.</p> <p>Πως η Μέγκυ θα εφοδίαζε καθημερινά το ταχυδρομείο της περιοχής με γράμματα της, τουλάχιστον προς τον Ντέην.</p> <p>Πως η κυρία Σμιθ, η Μίνι κι η Κατ θα έστελναν κάρτες στα γενέθλια και τα Χριστούγεννα.</p> <p>Πως η Ανν Μύλερ θα έγραφε συχνά στην Τζαστίν, ποτέ στον Ντέην.</p> <p>Οι προθέσεις του Ντέην ήταν καλές, κι έγραφε πράγματι συχνά.</p> <p>Το μόνο πρόβλημα ήταν πως ξεχνούσε να ταχυδρομήσει τα αποτελέσματα των προσπαθειών του, κι έτσι μπορούσαν να περάσουν δυο τρεις μήνες δίχως να έρθει κανένα νέο του, και ξάφνου έφταναν μαζεμένα ντουζίνες γράμματα του στην Ντρογκέντα.</p> <p>Η πολυλογού Τζαστίν έβαζε στο χαρτί την κάθε σκέψη που της περνούσε από το νου, το κάθε της συναίσθημα, κι οι πολυσέλιδες επιστολές της ήταν τόσο τολμηρές που τους έκαναν όλους να κοκκινίζουν και ν' ανησυχούν στ' αλήθεια για λογαριασμό της, ενώ συνάμα τους φαίνονταν συναρπαστικές.</p> <p>Η Μέγκυ έγραφε μια φορά κάθε δεκαπέντε μέρες μονάχα, και στα δυο της παιδιά.</p> <p>Μόλο που η Τζαστίν δε λάβαινε ποτέ γράμμα από τη γιαγιά της, στον Ντέην έφταναν νέα της αρκετά συχνά.</p> <p>Επίσης, ο Ντέην έπαιρνε συχνά γράμματα κι από τους θείους του, που τον ενημέρωναν για τη γη, τα πρόβατα και την υγεία των γυναικών της Ντρογκέντα, λες και πίστευαν πως ήταν καθήκον τους να τον βεβαιώνουν πως πήγαιναν όλα καλά στο σπίτι.</p> <p>Όμως δεν έδειχναν να νιώθουν την ίδια υποχρέωση απέναντι στην Τζαστίν, που μάλλον δε θα εκτιμούσε μια τέτοια στάση από μέρους τους έτσι κι αλλιώς.</p> <p>Όσο για τους υπόλοιπους, η κυρία Σμιθ, η Μίνι, η</p>	<p>Κ примеру, можно бы предположить, что Дэн — корреспондент обстоятельный и аккуратный, а Джастина отделяется беглыми отписками.</p> <p>Что Фиа вообще писать не станет. Что братья Клири напишут от силы по два письма в год.</p> <p>Мэгги станет нагружать почту письмами — по крайней мере к Дэну — каждый день.</p> <p>Миссис Смит, Минни и Кэт ограничатся поздравительными открытками на день рожденья и на рождество.</p> <p>А Энн Мюллер будет часто писать Джастине и не станет переписываться с Дэном.</p> <p>Дэн был полон благих намерений и в самом деле писал нередко.</p> <p>Одна беда — он забывал отсылать плоды своих трудов, и в Дрохеде по два, по три месяца не получали от него ни слова, а потом одной и той же почтой приходил сразу десяток писем.</p> <p>Болтушка Джастина писала длиннейшие послания-исповеди, это был истинный поток сознания, столь грубо откровенный, что читатели краснели и испуганно ахали, и притом необыкновенно увлекательный.</p> <p>Мэгги писала и сыну и дочери всего лишь раз в две недели.</p> <p>Писем от бабушки Джастина не получала никогда, но Дэн получал, и даже часто.</p> <p>Ему постоянно писали и все дядюшки — о земле, об овцах, о здоровье всех дрохедских женщин; видно, почитали своим долгом заверять племянника, что дома все в полном порядке.</p> <p>Однако они не считали нужным заверять в этом и Джастину — она бы только изумилась.</p> <p>Что же до миссис Смит, Минни, Кэт и Энн</p>
---	--

Και κι η Ανν Μύλερ αλληλογραφούσαν πράγματι με τα παιδιά έτσι ακριβώς όπως θα περίμενε κανείς απ'αυτές.

Ήταν όμορφο να διαβάζεις γράμματα και βάσανο να τα γράφεις. Μόνη εξαίρεση στον κανόνα η Τζαστίν, που διαολιζόταν γιατί κανένας δεν της έγραφε ένα σωστό, ντόμπρο, καθάριο και πολυσέλιδο γράμμα.

Τα δικά της ήταν πάντα γεμάτα ζωντάνια και περιγραφικότητα, κι έτσι απ'αυτήν ήταν που πληροφορούνταν στην Ντρογκέντα τα περισσότερα νέα του λιγότερο εκδηλωτικού Ντέην.

Ήρθε σήμερα στο Λονδίνο ο Ρέην [τους έγραψε μια φορά], και μου είπε, ; πως είχε πάει στη Ρώμη την περασμένη βδομάδα κι ότι συνάντησε τον Ντέην εκεί.

Τελικά πηγαίνει στη Ρώμη όλη την ώρα, ενώ στο Λονδίνο έρχεται πολύ σπάνια, κι έτσι βλέπει τον Ντέην πιο συχνά απ'ό,τι εμένα.

Πρέπει να ομολογήσω πως ο βασικός λόγος που με κάνει να πηγαίνω στη Ρώμη κάθε φορά για να πάρω τον Ντέην και να έρθουμε σπίτι είναι ο Ρέην.

Ο Ντέην θα προτιμούσε να 'ρχεται εκείνος στο Λονδίνο, αλλά εγώ δεν τον αφήνω έτσι κι είναι ο Ρέην στην Ιταλία. Μπορεί να είναι εγωιστικό αυτό από τη μεριά μου, όμως δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσο μ'αρέσει ο Ρέην.

Ποτέ δε βαριέμαι όταν είμαι μαζί του, και μακάρι να βλέπόμασταν συχνότερα.

Από μια άποψη, ο Ρέην είναι πιο τυχερός από μένα, γιατί εκείνος έχει γνωρίσει τους συμφοιτητές του Ντέην, ενώ εγώ όχι.

Φαντάζομαι πως ο Ντέην φοβάται μήπως τους βιάσω μπροστά στα μάτια του.

Ή μπορεί να φοβάται μη τυχόν κι οι συμμαθητές του βιάσουν εμένα. Χα! Δεν αποκλείεται να το έκαναν έτσι και μ'έβλεπαν με το κουστούμι που φορούσα στο τελευταίο έργο μου. Έμειναν όλοι με το στόμα ανοιχτό, σας πληροφορώ.

Είχα μονάχα κάτι στρογγυλά μεταλλικά πραγματάκια στα στήθη μου, ένα σωρό αλυσίδες από πάνω ίσαμε κάτω, και μια ζώνη αγνότητας, θα χρειαζόταν σωστό ανοιχτήρι κονσέρβας για να την παραβιάσει κανείς.

Мюллер, их переписка с Джастиной и Дэном складывалась именно так, как и следовало ожидать.

Одно удовольствие — читать письма, тяжелая работа — писать. Тяжелая для всех, кроме Джастины, ее только досада брала, что она-то ни от кого не получает таких писем, как ей хочется, толстых, подробных и откровенных.

И как раз от Джастины в Дрохеде больше всего знали про Дэна: его письма были довольно отвлеченные. А Джастина живописала самую суть.

"Сегодня в Лондон прилетел Лион, — написала она однажды, — он говорит, что на прошлой неделе виделся в Риме с Дэном.

Он вообще гораздо чаще встречается с Дэном, чем со мной, Рим — цель всех его путешествий, а Лондон так только, полустанок.

Признаться, главным образом из-за Лиона каждый год перед тем, как ехать домой, я встречаюсь с Дэном в Риме.

Дэн не прочь бы захватить за мной в Лондон, но если Лион в Риме, я на это не соглашаюсь. Конечно, я эгоистка. Но вы не представляете, сколько удовольствия мне доставляет Лион.

Он из тех моих знакомых — таких раз-два и обчелся, — кто не дает мне потачки, и мне жаль, что мы так редко видимся.

В одном смысле Лион счастливее меня. Он встречается с товарищами Дэна по семинарии там, куда мне хода нет.

Наверно, Дэн боится, что я тут же на месте лишу их невинности.

Или что они лишат невинности меня. Ха! Разве только они увидели бы меня в костюме Чармиан. Я в нем сногшибательна, поглядели бы вы. Этакая современная Теда Бара.

Два крохотных бронзовых щита только-только прикрывают соски, и масса всяких цепочек, и еще такая штука — по-моему, это пояс целомудрия, во всяком случае, без кусачек под него не заберешься. real-greece.ru

<p>Με μια μακριά μαύρη περούκα, κορμί βαμμένο σε χρώμα μπρούντζινο και τα σιδερικά που σας είπα, ήμουνα χάρμα οφθαλμών.</p> <p>Τι έλεγα; Α, ναι, για τον Ρέην που πήγε στη Ρώμη την περασμένη βδομάδα κι είδε τον Ντέην και τα φιλαράκια του.</p> <p>Вγήκαν, λέει, όλοι μαζί ένα βράδυ. Δεν πήγαν με γυναίκες βέβαια, πα, πα, πα!, όμως έκαναν οτιδήποτε άλλο.</p> <p>Σούρωσαν μέχρι αηδίας κι ο Ντέην μπουσουλούσε, λέει, με τα τέσσερα σ'ένα μπαρ κι έλεγε κι ένα σωρό χαζομάρες, και μπέρδευε τα λόγια του και δεν έβγαζες άκρη τι μουρμούριζε.</p> <p>Το φαντάζεστε, να τα κάνει ο Ντέην αυτά;</p> <p>Ο Ρέην μου λέει πως δεν είναι καθόλου κακό κι ότι τους χρειάζεται να ξεσκάνε πότε πότε γιατί ζουν πολύ περιορισμένα.</p> <p>Όχι πως το κάνουν συχνά δηλαδή, κι είναι πάντα μαζί τους ο Ρέην, να τους προσέχει να μην εκτροχιαστούν για τα καλά, έτσι αμάθητοι κι αφελείς που είναι.</p> <p>Πάντως όσο σκέφτομαι τον Ντέην να χάνει όλη την αίγλη και το φωτοστέφανο του πέφτοντας με τα τέσσερα σε κάποιο μπαρ, πεθαίνω στα γέλια.</p> <p>Του Ντέην του πήρε οχτώ χρόνια παραμονής στη Ρώμη μέχρι να χειροτονηθεί ιερωμένος, οχτώ χρόνια που στην αρχή τους φαινόταν ότι δε θα</p>	<p>Да еще парик — длинные черные волосы, и все тело выкрашено под смуглый загар, и в этих двух с половиной железках я выгляжу так, что у зрителей дух захватывает.</p> <p>О чем бишь я? А, да, значит, Лион в Риме на прошлой неделе встретил Дэна с его однокашниками.</p> <p>Они всей компанией отправились кутить. За все платил Лион, настоял на своем, чтобы Дэн не смущался. Ну и вечерок был. Никаких женщин, конечно, но все прочее — как полагается.</p> <p>Вы только представьте, Дэн стоит на коленях в каком-то паршивом римском баре перед вазой с желтыми нарциссами и декламирует:</p> <p>+</p> <p>Нарцисс мой милый, мы увянем, Ведь ваша прелесть быстро плачет...</p> <p>[Дэн путает строчки поэта Роберта Херрика (1591 — 1674): Нарциссы милые, мы плачем, Ведь ваша прелесть быстро вянет.]</p> <p>Битых десять минут он старался толком вспомнить эти строчки и ничего не перевернуть, потом отчаялся, взял один нарцисс в зубы и пустился в пляс.</p> <p>Это Дэн-то, представляете?!</p> <p>Лион говорит, такое совсем безобидно и просто необходимо, нельзя же только все работать и совсем не развлекаться, ну и так далее. Раз женщины исключаются, надо хорошенько выпить. Так уверяет Лион.</p> <p>Не думайте, что это часто бывает, ничего подобного, очень редко, и, как я поняла, в таких случаях Лион верховодит и сам за ними присматривает, ведь они все просто балды желторотые.</p> <p>Но я здорово посмеялась — представляете, Дэн с нарциссом в зубах отплясывает фламенко, и в это время ореола святости на нем как не бывало!"</p> <p>Восемь лет провел Дэн в Риме, прежде чем принял сан, и вначале всем казалось, что эти годы никогда не кончатся.</p>
--	---

τέλειωναν ποτέ.

Κι ωστόσο ο καιρός κύλησε πολύ πιο γρήγορα απ'όσο είχαν φανταστεί όλοι τους στην Ντρογκέντα.

Το τι θα έκανε μετά την ορκωμοσία του δεν το ήξεραν, μα υπέθεταν πως θα επέστρεφε στην Αυστραλία.

Μονάχα η Μέγκυ κατάφερε να ξεγελάει τον εαυτό της λέγοντας μέσα της πως στο κάτω κάτω έδειχνε πολύ ευτυχισμένος όποτε γύριζε σπίτι του.

Ήταν Αυστραλός, σίγουρα θα θελε να γυρίσει στην πατρίδα.

Με την Τζαστίν ήταν αλλιώς τα πράγματα. Κανένας δεν ονειρευόταν πως θα γύριζε ποτέ μόνιμα κοντά τους.

Ήταν ηθοποιός, η Αυστραλία δεν προσφερόταν σαν χώρος για την καριέρα της, ενώ ο Ντέην μπορούσε να προκόψει στη δικιά του σταδιοδρομία το ίδιο καλά οπουδήποτε, και να δουλεύει παντού με τον ίδιο ζήλο.

Έτσι, τον όγδοο χρόνο δεν έγινε κανένα πρόγραμμα για το τι θα έκαναν τα παιδιά σαν θα 'ρχονταν για τις διακοπές τους. Εκείνο που προγραμματίζαν μονάχα ήταν το ταξίδι της οικογένειας στη Ρώμη, όπου θα παρακολουθούσαν τη χειροτονία του Ντέην.

«Πάει, ξοφλήσαμε!» είπε η Μέγκυ.

«Τι εννοείς, χρυσό μου;» ρώτησε η Ανν.

Κάθονταν σε μια ζεστή γωνιά της βεράντας και διάβαζαν, όμως η Μέγκυ είχε παρατήσει το βιβλίο της και παρακολουθούσε αφηρημένη τα καμώματα δυο σουσουράδων που σουλατσάριζαν στο γρασίδι.

Η χρονιά ήταν βροχερή. υπήρχαν παντού σκουλήκια και τα πιο παχιά, τα πιο χαρούμενα πουλιά που είχαν δει ποτέ τους. Γέμιζε ο τόπος κελαηδίσματα από το χάραμα μέχρι την ώρα που σουρούπωνε.

«Είπα πως ξοφλήσαμε», επανέλαβε η Μέγκυ λυπημένα.

«Λες κι ήταν ένα κακό χωρατό όλα. Ποιος θα το φανταζόταν πως θα καταλήγαμε έτσι όταν ήρθαμε στην Ντρογκέντα το 1921, γεμάτοι όνειρα και με

И однако, восемь лет пронеслись куда быстрее, чем могли вообразить в Дрохеде.

Что он будет делать потом, когда станет священником, никто себе ясно не представлял, но уж наверно вернется в Австралию.

Только Мэгги и Джастина подозревали, что он захочет остаться в Италии, но Мэгги все же удавалось заглушить эти опасения — ведь Дэн с таким удовольствием каждый год приезжает домой на каникулы.

Ведь он австралиец, конечно же он захочет вернуться на родину.

Джастина дело другое. Нечего и мечтать, чтобы она навсегда вернулась домой.

Она актриса, в Австралии ей на сцене не выдвинуться. А Дэн может отдаваться своему призванию где угодно.

Итак, на восьмой год никто не строил планов — как будут дети развлекаться, когда приедут на каникулы; напротив, всей семьей надумали поехать в Рим и увидеть своими глазами, как Дэн примет сан.

— Мы кончились пшиком, — заявила Мэгги.

— Простите, дорогая, как вы сказали? — переспросила Энн.

Они сидели в теплом уголке веранды и читали, но книга Мэгги давно уже лежала забытая у нее на коленях, а она рассеянно следила за двумя весело бегающими по лужайке трясогузками.

Год выдался дождливый, червей — изобилие, и не упомнить, когда еще так сытно и привольно жилось птичьему народу. Разноголосое пенье и щебет не смолкали с рассвета дотемна.

— Я сказала, мы кончились пшиком, — зловеще повторила Мэгги.

— Как отсыревшая шутиха на фейерверке. Все надежды пошли прахом! Кто бы подумал в тысяча девятьсот двадцать первом, когда мы

<p>τις καλύτερες προοπτικές μπροστά μας;»</p> <p>«Τι θέλεις να πεις;»</p> <p>«Κοίτα, ήμαστε έξι αγόρια κι εγώ. Κι ένα χρόνο μετά, δυο ακόμα αγόρια.</p> <p>Τι θα περίμενε κανένας; Δεκάδες παιδιά, μισή κατοστάρια εγγόνια, ε;</p> <p>Και στην πράξη τι έχει απομείνει; Ο Χαλ κι ο Στιου πέθαναν, κανένας από τους ζωντανούς δε δείχνει την παραμικρή διάθεση να παντρευτεί, κι εγώ, η μόνη που δεν έχω το δικαίωμα να περάσω το όνομα μας στα παιδιά μου, ήμουν εκείνη που χάρισε στην Ντρογκέντα κληρονόμους.</p> <p>Και μήπως εξευμενίστηκαν μ' όλα τούτα οι θεοί; Όχι!</p> <p>Έχω ένα γιο και μια κόρη. Ε, όλο και κάποια εγγόνια θα περίμενε κανένας. Αλλά τι γίνεται;</p> <p>Ο γιος μου προσχωρεί στους κόλπους της Εκκλησίας κι η κόρη μου είναι μια γυναίκα καριέρας, φτιαγμένη για γεροντοκόρη. Ένα ακόμα αδιέξοδο για την Ντρογκέντα!»</p> <p>«Εμένα δε μου φαίνεται και τόσο παράξενο», είπε η Ανν.</p> <p>«Στο κάτω κάτω, τι άλλο θα μπορούσες να περιμένεις από τ' αδέρφια σου; Μήπως τους δόθηκε ποτέ καμιά ευκαιρία να συναντήσουν κάποια κοπέλα, έτσι απομονωμένοι που ζουν εδώ πέρα; Άσε πια τη συστολή τους και την αντικοινωνικότητα τους.</p> <p>Όσο για τον Τζιμς και τον Πάτσυ, στη δική τους περίπτωση φταίει ο πόλεμος, βέβαια.</p> <p>Φαντάζεσαι πως θα μπορούσε ποτέ ο Τζιμς να παντρευτεί, τη στιγμή που ξέρει πως ο αδερφός του δεν είναι σε θέση να το κάνει;</p> <p>Είναι πολύ δεμένοι οι δυο τους για να γίνει κάτι τέτοιο. Κι άλλωστε, η γη τους παίρνει όλα όσα έχουν να δώσουν, τους ευνουχίζει κατά κάποιον τρόπο, ίσως γιατί δεν έχουν να δώσουν και τόσα πολλά, τουλάχιστον όσον αφορά τον έρωτα.</p> <p>Δεν είναι да ιδιαίτερα σεξουαλική η φαμίλια σας, Μέγκυ, αν θέλουμε να το δούμε ξεκάθαρα το πράγμα. Δηλαδή, υπάρχουν άνθρωποι που άλλο δεν έχουν στο νου τους από το ζευγάρι, εσείς όμως δεν είστε έτσι φτιαγμένοι.</p>	<p>приехали в Дрохеду, что этим кончится?</p> <p>— Я все-таки не понимаю.</p> <p>— У мамы с папой было шестеро сыновей да еще я. Через год родилось еще двое сыновей.</p> <p>Чего надо было ждать? Будут десятки детей, полсотни внуков?</p> <p>А теперь смотрите. Хэл и Стюарт умерли, остальные мои братья, видно, жениться не намерены, и вот я — единственная, кто не вправе передать по наследству нашу фамилию, — одна могу дать Дрохеде наследников.</p> <p>Но всевышним богам и этого мало.</p> <p>У меня сын и дочь. Можно ждать хоть нескольких внуков. Как бы не так!</p> <p>Мой сын становится священником, а дочь при ее профессии весь век проживет старой девой. И опять Дрохеда остается ни с чем.</p> <p>— Не вижу, что тут удивительного, — сказала Энн.</p> <p>— В конце концов, чего можно ждать от ваших братьев? Торчат безвылазно на выгонах, пугливы, точно кенгуру, никогда не встречаются с девушками, на которых им бы можно жениться.</p> <p>А Джимса с Пэтси еще и война пришибла.</p> <p>Можете вы себе представить, чтобы Джиме женился, раз он знает, что для Пэтси это исключено?</p> <p>Слишком они привязаны друг к другу. Да и работа на земле тоже делает мужчин беспольными, чуть не все силы отнимает, а их всего-то не так уж много. В самом прямом, чисто физическом смысле.</p> <p>Вы никогда об этом не задумывались, Мэгги? Грубо говоря, ваше семейство не создано для бурной сексуальной жизни.</p>
--	---

<p>Πράγμα που ισχύει και για τον Ντέην και την Τζαστίν.</p> <p>Αν και η Τζαστίν μπορεί να παντρευτεί τελικά. Φαίνεται να χει μεγάλη αδυναμία σ' αυτόν το Γερμανό φίλο της, τον Ράινερ.</p> <p>«Εκανες διάνα», μουρμούρισε κακοδιάθετα η Μέγκυ.</p> <p>«Φαίνεται να του χει μεγάλη αδυναμία, και τίποτε παραπάνω. Εφτά χρόνια τον ξέρει. Αν ήθελε να τον παντρευτεί, θα το χει κάνει από καιρό».</p> <p>«Έτσι λες; Κοίτα, εγώ την ξέρω καλά την Τζαστίν», αποκρίθηκε η Ανν, και την ήξερε πράγματι καλά. καλύτερα απ' ό,τι οποιοσδήποτε άλλος στην Ντρογκέντα, ακόμα κι απ' τη Μέγκυ και τη Φη.</p> <p>«Τη φοβίζει το δέσιμο που συνεπάγεται ένας γάμος, την πιάνει τρόμος στη σκέψη πως θα ήταν δυνατόν ν' αγαπήσει κάποιον μ' αυτό τον τρόπο, και πρέπει να πω ότι πολύ τον θαυμάζω τον Ράινερ.</p> <p>Φαίνεται να την καταλαβαίνει πραγματικά. Α, δεν μπορώ να ισχυριστώ πως είναι στα σίγουρα ερωτευμένος μαζί της, όμως αν είναι, τουλάχιστον έχει το μυαλό να περιμένει μέχρι να τη δει έτοιμη για το μεγάλο σάλτο».</p> <p>Έγειρε μπροστά, το βιβλίο της έπεσε ξεχασμένο στα πλακάκια.</p> <p>«Αχ, άκου αυτό το πουλί! Ούτε αηδόνι δεν το φτάνει».</p> <p>Και μετά ξεστόμισε αυτό που ήθελε να πει εδώ και βδομάδες:</p> <p>«Μέγκυ, γιατί δεν πας στη Ρώμη να παρακολουθήσεις τη χειροτονία του Ντέην;»</p> <p>«Δεν πρόκειται να πάω στη Ρώμη!» απάντησε η Μέγκυ, σφίγγοντας τα δόντια.</p> <p>«Ποτέ ξανά δε θα φύγω από την Ντρογκέντα άλλη φορά».</p> <p>«Μέγκυ, μη! Δεν πρέπει να του το κάνεις αυτό!</p> <p>Πήγαινε, σε παρακαλώ! Αν δεν πας εσύ, δε θα είναι καμιά γυναίκα από την Ντρογκέντα στη χειροτονία του παιδιού, γιατί εσύ είσαι η μόνη που</p>	<p>И к Дэну и Джастине тоже это относится. Я хочу сказать, иные люди только и знают, что за этим гоняются, как блудливые коты, а у вас в роду ничего такого нет.</p> <p>Впрочем, Джастина еще может выйти замуж. Похоже, она необыкновенно привязана к этому немцу, к Лиону.</p> <p>— Вот именно, вы попали в самую точку. — Мэгги не принимала никаких утешений.</p> <p>— Она необыкновенно к нему привязана. И не более того. В конце концов, они знакомы уже семь лет. Если б она собиралась за него замуж, они бы уже давным-давно поженились.</p> <p>— Вы думаете? Я неплохо знаю Джастину. (Энн говорила чистую правду, в Дрохеде никто, в том числе и Фиа с Мэгги, не понимал Джастину так, как она.)</p> <p>Я думаю, она отчаянно боится полюбить той любовью, какую влечет за собою замужество, и, признаться, я восхищаюсь этим Лионом.</p> <p>Он, видно, прекрасно ее раскусил. Нет, я не могу сказать наверняка, что он в нее влюблен, но уж если влюблен, у него хватает ума ждать, пока она созреет для решительного шага. —</p> <p>Энн наклонилась в кресле, забытая книга упала на кафельный пол веранды.</p> <p>— Слышите, слышите эту птицу? Как хорошо, по-моему, соловью и то до нее далеко...</p> <p>— И, помедлив, высказала наконец то, что уже многие недели было у нее на душе:</p> <p>— Мэгги, почему бы вам не поехать в Рим? Вам бы надо быть там, когда Дэн примет сан.</p> <p>— Я в Рим не поеду! — сквозь зубы ответила Мэгги.</p> <p>— Я никогда больше никуда не двинусь из Дрохеды.</p> <p>— Ну что вы, Мэгги! Дэн так огорчится!</p> <p>Пожалуйста, поезжайте! Если вы не поедете, там не будет ни одной женщины из Дрохеды, вы одна еще молоды и можете лететь. Поверьте,</p>
---	---

αντέχει να κάνει το ταξίδι αυτό. Εμένα και τη Φη ξέχνα μας, γεράσαμε πια. Αν και, στο λόγο της τιμής μου, έτσι κι είχα τα κότσια, δε θα το σκεφτόμουννα στιγμή να πάρω το αεροπλάνο».

«Δεν καταλαβαίνεις, Ανν, προτιμώ να πεθάνω παρά να πάω στη Ρώμη και να δω τον Ραλφ ντε Μπρικασάρ να φουσκώνει σαν διάνοσ!»

« Αχ, Μέγκυ, Μέγκυ! Γιατί να ξεσπάς πάνω του την πίκρα σου, και πάνω στο γιο σου;

Το χεις πει και μόνη σου: δικό σου ήταν το φταιξιμο, δεν μπορείς να ρίχνεις σε κανέναν άλλο το βάρος. Γι αυτό σου λέω, ξέχνα τις περηφάνιες και τους εγωισμούς, και πήγαινε στη Ρώμη, σε παρακαλώ!»

«Δεν είναι θέμα εγωισμού. Αχ, Ανν, φοβάμαι να πάω! Γιατί δεν το πιστεύω, μου είναι αδύνατο να το πιστέψω! Στη σκέψη και μόνο νιώθω ν'ανατριχιάζει όλο μου το κορμί».

«Και δε μου λες, τι θα γίνει αν δε γυρίσει στην Αυστραλία μετά τη χειροτονία του; Το σκέφτηκες καθόλου;

Τώρα πια δε θα του δίνουν τόσο μεγάλες άδειες όπως τότε που ήταν στο σεμινάριο, κι έτσι μπορεί να υποχρεωθείς να πας αργότερα στη Ρώμη, αν θέλεις να τον δεις ξανά στη ζωή σου. Γι αυτό σου λέω, μάζεψε το κουράγιο σου και πήγαινε, Μέγκυ, να μη στενοχωρηθεί και το παιδί!»

«Δεν μπορώ! Να 'ξερες μόνο πόσο φοβισμένη νιώθω! Δεν είναι από περηφάνια, ούτε από εγωισμό, κι αν λέω πως το κάνω γιατί με πειράζει να σταθώ μάρτυρας στη νίκη του Ραλφ είναι για να κόβω την κουβέντα και να μη μου κάνετε άλλες ερωτήσεις.

Ένας Θεός ξέρει πόσο μου λείπουν κι οι δυο άντρες μου. Θα σερνόμουννα στα γόνατα να πάω να τους δω αν πίστευα ότι με ήθελαν κοντά τους.

Α, ο Ντέην θα χαιρόταν να μ'έβλεπε, ο Ραλφ όμως; Δε θα θυμάται πως υπήρχα καν. Φοβάμαι, σου λέω. Το νιώθω πως θα γίνει κάτι κακό αν πάω στη Ρώμη».

«Και τι θα μπορούσε να γίνει, για τ'όνομα του Θεού;»

«Δεν ξέρω. Αν ήξερα, θα μπορούσα ίσως να το παλέψω. Αλλά πώς να παλέψεις ένα προαίσθημα;

если бы я, старая развалина, могла надеяться, что выдержу такое путешествие, я бы уж была в этом самолете.

— Отправиться в Рим и смотреть, как празднует победу Ральф де Брикассар? Да я скорее умру!

— Мэгги, Мэгги! Конечно, вы разочарованы, но зачем же отводить душу на нем и на родном сыне?

Вы же однажды признали, что сами во всем виноваты. Так смирите свою гордыню и поезжайте в Рим, сделайте милость.

— Дело не в гордыне. — Мэгги вздрогнула. — Ох, Энн, мне страшно ехать! Я не верю, что это неизбежно, не могу поверить. Как подумаю, мороз по коже.

— А если, приняв сан, он не сможет приехать домой, об этом вы не подумали? Это вам в голову не приходило?

У священника не будет таких долгих каникул, как у семинариста, и, если он решит остаться в Риме, придется вам самой туда ездить, не то вы совсем его не увидите. Поезжайте в Рим, Мэгги!

— Не могу. Знали бы вы, как мне страшно! Дело не в гордыне и не в том, что Ральф взял надо мной верх и прочее, — это все отговорки, это я выдумываю, чтоб ко мне не приставали с вопросами.

Бог свидетель, я так по ним обоим стосковалась, на коленях поползла бы поглядеть на них, да только ни минуты не верю, что я-то им нужна.

Нет, Дэн рад будет меня видеть, а вот Ральф? Он и думать забыл, что я существую на свете. Говорю вам, мне страшно. Всем нутром чувствую: если я поеду в Рим, случится несчастье. Потому и не еду.

— Да что может случиться, скажите на милость?

— Не знаю. Если б я знала, было бы с чем бороться. А тут просто ощущение — как

<p>Με τι όπλα; Γιατί αυτό είναι όλο κι όλο, κακό προαίσθημα».</p> <p>Η Ανν έβαλε τα γέλια.</p> <p>«Μου φαίνεται ότι γερνάς στ' αλήθεια Μέγκυ. Σταμάτα πια!»</p> <p>«Δεν μπορώ να σταματήσω! Κι έχω ήδη γεράσει».</p> <p>«Ανοησίες, είσαι ακόμα μια χαρά. Μπορείς και παραμπορείς να μπεις στο αεροπλάνο και να πας στο γιο σου».</p> <p>« Ουφ, παρατάτε με πια!» έκανε η Μέγκυ άγρια, και ξαναπήρε το βιβλίο της στα χέρια.</p> <p>Από καιρό σε καιρό καταφτάνει στη Ρώμη ένα πλήθος ανθρώπων που έρχονται όλοι για κάποιο συγκεκριμένο σκοπό.</p> <p>Όχι για τουρισμό, για να θαυμάσουν τ' απομεινάρια μιας περασμένης δόξας, ούτε και για να γεμίσουν το χρόνο τους μόλις φύγουν από το Α και πριν πάνε στο Β, έχοντας τη Ρώμη ενδιάμεσο σταθμό ανάμεσα στα δύο αυτά μέρη.</p> <p>Το πλήθος αυτό το δένει ένα κοινό συναίσθημα: είναι όλοι γεμάτοι περηφάνια, γιατί έρχονται να δουν το γιο τους, τον ανιψιό, τον ξάδερφο, το φίλο, να χειροτονείται κληρικός στην πιο ονομαστή εκκλησία του κόσμου.</p> <p>Μπορεί να μένουν σε φτηνές πανσιόν, σε ξενοδοχεία πολυτελείας, σε σπίτια φίλων και συγγενών, μα γι αυτές τις λίγες μέρες αυτό το ανόητο πλήθος των ανθρώπων είναι τόσο στενά δεμένοι μεταξύ τους όσο με κανέναν άλλο στον κόσμο.</p> <p>Πηγαίνουν σ' όλα τα αξιοθέατα: στο Μουσείο του Βατικανού, στην Αγορά, στο Κολοσσαίο, στην Απλία Οδό, στη Φοντάνα ντι Τρέβι, στο θέαμα «Ηχος και Φως». Προσμένοντας τη μέρα, γεμίζουν τις ώρες τους.</p> <p>Θα τους δοθεί το ειδικό προνόμιο μιας ιδιαίτερης συνάντησης με τον Ποντίφικα, πράγμα που τους φαίνεται πιο σημαντικό απ' όλες τις ομορφιές της Ρώμης.</p>	<p>побороть ощущение? Ничего другого. Предчувствие. Словно бессмертные боги собираются мне отплатить.</p> <p>Энн засмеялась.</p> <p>— Бросьте, Мэгги! Вы прямо как настоящая старуха!</p> <p>— Не могу я, не могу! И я и есть старуха.</p> <p>— Глупости, вы еще молодая женщина в расцвете лет. И достаточно молоды, чтобы прокатиться в самолете.</p> <p>— Ох, отвяжитесь вы от меня! — свирепо огрызнулась Мэгги и снова уткнулась в книгу.</p> <p>Бывают случаи, когда Рим заполняет толпа, привлеченная совсем особой целью.</p> <p>Не туристы, не любопытные зеваки, что по нынешним реликвиям пытаются представить себе величие былых времен, и не перелетные птицы, наскоро осматривающие Рим в свободный час, проездом из какого-нибудь пункта А в пункт Б.</p> <p>Нет, эту массу людей объединяет некое общее чувство; они преисполнены гордости, они приезжают, чтобы увидеть своими глазами, как в величественной римской базилике — самом чтимом храме на свете — их сын, племянник или иной родич будет торжественно посвящен в духовный сан.</p> <p>Эти приезжие останавливаются кто в скромных пансионатах, кто — в роскошных отелях, кто у родных или друзей. Но все они заодно, в мире друг с другом и с целым светом.</p> <p>Как оно и подобает, они осматривают все подряд: вот Ватиканский музей и под конец, как награда за долготерпение, Сикстинская капелла, вот Форум, Колизей, Аппиева дорога, лестница на площади Испании, алчущий фонтан Треви, son et lumiere. Все это заполняет время в ожидании заветного дня. real-greece.ru</p> <p>Этим людям даруется особая милость — аудиенция у самого папы, Рим щедр и ничего для них не жалеет.</p>
--	---

<p>Αυτή τη φορά ο Ντέην δεν περίμενε στην αποβάθρα να φτάσει το τρένο της Τζαστίν, γιατί περνούσε την πριν από τη χειροτονία περίοδο της απομόνωσης του, μακριά από τα εγκόσμια.</p> <p>Τη θέση του είχε πάρει ο Ράινερ Μέρλινγκ Χάρτχαϊμ, που πήγαινε πάνω κάτω στο βρόμικο σταθμό, σαν τεράστιο άγριο θηρίο.</p> <p>Δεν την υποδέχτηκε μένα φιλή, ποτέ δεν το έκανε. Ίσα που πέρασε το χέρι του στους ώμους της και την έσφιξε ελαφρά πάνω του. «Τελικά μάλλον με αρκούδο μοιάζεις», είπε η Τζαστίν.</p> <p>«Με αρκούδο;»</p> <p>«Όταν σε πρωτογνώρισα σε παρομοίασα με συνδετικό κρίκο ανάμεσα στο ανθρώπινο είδος και τους προγόνους του, αλλά τώρα πια έχω καταλήξει πως μοιάζεις περισσότερο με αρκούδο παρά με γορίλα. Δεν ήταν καθόλου σωστό από μέρους μου που σε συνέκρινα με γορίλα».</p> <p>«Ενώ είναι σωστή η σύγκριση που κάνεις τώρα, που με λες αρκούδο;»</p> <p>«Να σου πω, βέβαια κι οι αρκούδες σε σκοτώνουν το ίδιο γρήγορα κι αδιάστακτα, αλλά γενικά είναι πιο χαδιάρικα πλάσματα».</p> <p>Πέρασε το χέρι της στο δικό του και συγχρόνισε μ' ευκολία το βήμα της με τις δρασκελιές του, γιατί ήταν σχεδόν τόσο ψηλή όσο κι εκείνος.</p> <p>«Πώς είναι ο Ντέην; Τον είδες πριν κλειστεί στο ησυχαστήριο του; Έτσι μου ρχόταν να τον δολοφονήσω τον Κλάιντ που δε μ' άφηνε να φύγω νωρίτερα».</p> <p>«Ο Ντέην είναι όπως πάντα».</p> <p>«Δεν κατάφερες να τον παρασύρεις σε ασωτείες;»</p> <p>«Εγώ; Ποτέ βέβαια. Είσαι πολύ όμορφη, καρδούλα».</p> <p>«Αγόρασα ό,τι είχαν και δεν είχαν οι οίκοι υψηλής ραπτικής στο Λονδίνο. Σ' αρέσει η καινούρια μου φούστα; Τη λένε μίνι».</p> <p>«Προχώρησε λιγάκι να τη δω και θα σου πω».</p> <p>Το στρίφωμα της φαρδιάς μεταξωτής φούστας ίσα που έφτανε στη μέση των μηρών της. ανέμιση ολόγουρα της όπως η Τζαστίν έκανε μεταβολή να γυρίσει κοντά του.</p>	<p>На этот раз, в отличие от всех прошлых лет, Дэн не встречал сестру на вокзале: в уединении он готовился к предстоящему.</p> <p>Вместо него по затоптанному перрону, точно какой-то большой зверь, рыскал Лион Мёрлинг Хартгейм.</p> <p>Он не поцеловал Джастину при встрече — он никогда этого не делал, — только обнял за плечи и крепко сжал. — Вот медведь, — сказала Джастина.</p> <p>— Медведь?</p> <p>— Раньше, когда мы только познакомились, я думала, вы — какое-то недостающее звено в истории происхождения человека, но потом решила, что вы ближе не к горилле, а к медведю. Горилла — нелестное сравнение.</p> <p>— А медведь — лестное?</p> <p>— Ну, пожалуй, медведь тоже кого угодно в два счета прикончит, но все-таки он поласковей.</p> <p>— Она взяла Лиона под руку и легко примерилась к его шагу, они были почти одного роста.</p> <p>— Как Дэн? Видели вы его, прежде чем он укрылся в уединении? Я чуть не убила Клайда, он меня раньше никак не отпускал.</p> <p>— Дэн такой же, как всегда.</p> <p>— Вы не совратили его с пути истинного?</p> <p>— Я?! Разумеется, нет. А вы прелестно выглядите.</p> <p>— Я совершенная паинька, и притом озолотила всех лондонских портных. Нравится вам моя новая юбка-коротышка? Это называется мини.</p> <p>— Пройдите вперед, тогда я вам скажу.</p> <p>Широкая шелковая юбка доходила примерно до середины бедер, она взметнулась вихрем, когда Джастина опять круто повернула навстречу Лиону.</p>
---	--

«Τι λες, Ρέην; Τη βρίσκεις πολύ τολμηρή; Απ' ό,τι είδα στο Παρίσι, δεν το φοράνε ακόμα αυτό το μήκος».

«Με πόδια τόσο όμορφα σαν τα δικά σου, καρδούλα μου, το σκάνδαλο δεν είναι να φοράς το μίνι σου, αλλά τις άλλες φούστες που φορούσες μέχρι τώρα, με το ένα χιλιόμετρο μάκρος. Είμαι σίγουρος πως όλοι οι Ιταλοί θα συμφωνήσουν απόλυτα μαζί μου».

«Πράγμα που σημαίνει πως θα μου κάνουν μαύρο τον πισινό μου μέσα σε μια ώρα αντί μέσα σε μια μέρα. Να τους πάρει και να τους σηκώσει! Αν και ξέρεις κάτι, Ρέην;»

«Τι;»

«Δε μ' έχει τσιμπήσει ποτέ κανένας κληρικός. Όλ' αυτά τα χρόνια που μπαίνοβγαίνω στο Βατικανό δεν αποκόμισα ούτε μια τσιμπιά. Κι έτσι σκέφτηκα πως αν φορούσα μίνι μπορεί να κατάφερνα να παρασύρω καμιά φτωχή ψυχή».

«Δεν αποκλείεται», της χαμογέλασε.

«Σοβαρά το λες; Ακόμα και μ' αυτό το πορτοκαλί που φοράω; Θέλω να πω, νόμιζα πως δε σ' αρέσουν πάνω μου τα πορτοκαλιά, επειδή είναι και τα μαλλιά μου στο ίδιο χρώμα».

«Πάντως παραδέχομαι πως ο συνδυασμός ανάβει φωτιές, έστω κι αν είναι λιγάκι κακόγουστος».

«Με δουλεύεις», έκανε μουτρωμένα μπαίνοντας στη Μερσεντές, που είχε το έμβλημα της Γερμανίας στερεωμένο στο καπό της.

«Πότε απέκτησες τη σημαϊούλα σου;»

«Όταν πήρα την καινούρια μου θέση στην κυβέρνηση».

«Λογικό είναι λοιπόν που φτάνουν να με αναφέρουν στα Παγκόσμια Νέα. Το διάβασες;»

«Το ξέρεις ότι δε διαβάζω ποτέ μου φυλλάδες, Τζαστίν».

«Ούτε κι εγώ. κάποιος μου το έδειξε», είπε κι αμέσως άλλαξε τη φωνή της, δίνοντας της έναν επιτηδευμένο, διαπεραστικό τόνο:

— Что скажете. Ливень? Неприлично? В Париже я еще ни на одной женщине не видала такой короткой юбочки.

— Это лишь подтверждает ту истину, herzchen, что с такими стройными ножками, как у вас, совершенно неприлично носить юбку хоть на миллиметр длиннее. Римляне со мной наверняка согласятся.

— Ну, значит, у меня весь зад будет в синяках не к вечеру, а уже через час-другой. Черт бы их всех побрал! Но знаете что. Ливень?

— Да?

— Меня еще ни разу не ущипнул священник. Сколько лет я болтаюсь по Ватикану и хоть бы разок меня удостоили щипком. Вот я и подумала, может быть, в мини-юбке я еще соблазну какого-нибудь прелата.

— Пожалуй, вы соблазните меня, — улыбнулся Хартгейм.

— Да ну? И еще в оранжевом? Я думала, вам противно видеть меня в оранжевом, при моих оранжевых волосах.

— Это воспламеняет чувства, такой буйный цвет.

— Вы надо мной смеетесь, — сердито сказала Джастина, усаживаясь в его закрытый «мерседес» с развевающимся германским флагом на радиаторе.

— Когда это вы обзавелись национальным флагом?

— Когда получил новый правительственный пост.

— Недаром я оценила сообщение в «Ньюс». А вы его видели?

— Вы же знаете, Джастина, я не читаю эти газетенки.

— Я тоже, но кто-то показал мне тот номер. — Тут она заговорила громче, до ужаса жеманным мнимоаристократическим тоном:

«Ποια ανερχόμενη Αυστραλέζα ηθοποιός, με μαλλιά που θυμίζουν καρότα, καλλιεργεί πολύ στενές σχέσεις με γνωστό μέλος της κυβέρνησης της Δυτικής Γερμανίας;»

«Αυτά τα λένε γιατί δεν ξέρουν πόσο καιρό γνωρίζομαστε», δήλωσε ήρεμα, απλώνοντας τα πόδια του να βουλευτεί στο κάθισμα του.

Η Τζαστίν τον κοίταξε από πάνω ως κάτω επιδοκιμαστικά. το ντύσιμο του ήταν πολύ άνετο, πολύ ιταλικό, μέσα στις τελευταίες επιταγές της ευρωπαϊκής μόδας, αφού τολμούσε να φοράει αυτά τα διαφανή πουκάμισα που επέτρεπαν στους Ιταλούς αρσενικούς να επιδεικνύουν τα μαλλιαρά τους στήθη.

«Ποτέ δε θα 'πρεπε να φοράς κουστούμι και γραβάτα», του είπε ξαφνικά.

« Γιατί το λες αυτό;»

«Σου πηγαίνει το στυλ του πολύ αρρενωπού άντρα, να, όπως είσαι τώρα, με τούτο το πουκάμισο και τη χρυσή αλυσίδα με το μενταγιόν στο τριχωτό σου στήθος.

Με τα κουστούμια δείχνεις να χεις κοιλιά, ενώ δεν έχεις, καθόλου μάλιστα».

Την κοίταξε σατισμένος για μια στιγμή, μετά ζωντάνεψε η ματιά του, πήρε εκείνο το σκεφτικό ύφος όπως κάθε φορά που συγκεντρωνόταν για να συλλογιστεί κάτι.

«Είναι μια αρχή», είπε.

«Ποιο πράγμα είναι μια αρχή;»

«Μέσα στα επτά χρόνια που σε ξέρω ποτέ πριν δεν ασχολήθηκες με την εμφάνιση μου, παρά μονάχα για να την κριτικάρεις άσχημα ίσως».

«Σοβαρά, δεν το χω κάνει;» τον ρώτησε, σαν να ντρεπόταν λιγάκι για τον εαυτό της.

«Πάντως, αλήθεια, το έχω σκεφτεί πολλές φορές, και ποτέ για να σε κριτικάρω άσχημα όπως λες».

Όμως βιάστηκε να προσθέσει:

«Θέλω να πω, σκέφτομαι, για παράδειγμα, αν σου πηγαίνουν ή όχι τα κουστούμια, τέτοιου είδους πράγματα».

«Некая рыжеволосая восходящая звезда сцены, австралийка по происхождению, завязывает тесную дружбу с неким членом западногерманского кабинета министров».

— Они не могут знать, что мы давным-давно знакомы, — спокойно сказал Лион, вытянул ноги и уселся поудобнее.

Джастина одобрительным взглядом окинула его костюм — очень небрежный, очень итальянский. Да, Лион и сам отнюдь не отстает от европейской моды, и даже осмеливается носить сетчатые рубашки, позволяющие итальянцам выставлять напоказ густую поросль на груди.

— Вам совсем не следует ходить в костюмах при воротничке и галстукке, — неожиданно сказала она.

— Вот как? Почему?

— Ваш стиль явно — вольный, вот как сейчас: золотой медальон с цепочкой на волосатой груди.

Когда вы в костюме, кажется, что у вас брюшко и никакой талии, а на самом деле ничего подобного.

Лион посмотрел на нее с удивлением, потом взгляд его стал настороженным — Джастина называла это «сосредоточенно вдумчивым взором».

— Первый случай, — сказал он.

— Первый случай чего?

— За семь лет, что мы знакомы, если вы и отзывались как-то о моей наружности, то разве что весьма неодобрительно.

— Да неужели? — Джастина, кажется, была пристыжена.

— Нет-нет, я о вашей наружности довольно часто думаю, и притом безо всякого неодобрения.

— И почему-то поспешно прибавила:

— Вроде того, к лицу ли вам костюм.

<p>Δεν της αποκρίθηκε, μόνο χαμογέλασε, σαν να του περνούσε μια πολύ ευχάριστη σκέψη απ' το μυαλό.</p> <p>Τις επόμενες μέρες δεν υπήρξε καμιά άλλη ήσυχη ανάπαυλα σαν εκείνη τη βόλτα της με τον Ράινερ.</p> <p>Λίγο μετά που τέλειωσαν την επίσκεψη τους στον Καρδινάλιο Ραλφ και τον Καρδινάλιο Ντι Κοντίνι-Βερτσέζε και γύρισαν στο ξενοδοχείο τους, κατέφτασε η λιμουζίνα που είχε νοικιάσει ο Ράινερ, φέρνοντας την ομάδα της αντιπροσωπίας της Ντρογκέντα.</p> <p>Η Τζαστίν κάθισε παράμερα και παρακολούθησε τη συμπεριφορά του Ράινερ απέναντι στην οικογένεια της, ή μάλλον στους θείους της, πονώντας μέσα της βαθιά για την απουσία της μητέρας της.</p> <p>Μέχρι τη στιγμή που τα μάτια της δεν ανακάλυψαν τη Μέγκυ ανάμεσα στους καινούριοφερμένους ήθελε να πιστεύει ότι τελικά θ' άλλαζε γνώμη και θα ερχόταν.</p> <p>Το γεγονός πως δεν είχε έρθει αποτελούσε σκληρό χτύπημα. μόνο που δεν ήξερε αν στενοχωριόταν για τον Ντέην περισσότερο ή επειδή έκανε στην ίδια τόσο κακό.</p> <p>Μα βρίσκονταν οι θείοι εδώ, που θα περίμεναν δίχως αμφιβολία να τους παίξει το ρόλο της οικοδέσποινας τους στη Ρώμη.</p> <p>Αχ, πόσο ντροπαλοί ήταν! Και ποιος ήταν ποιος τελικά;</p> <p>Όσο μεγάλωναν, τόσο πιο πολύ έμοιαζαν αναμεταξύ τους. Και στη Ρώμη τους έβλεπες να ξεχωρίζουν σαν... ε, να, σαν Αυστραλοί κτηματίες που έχουν έρθει στη Ρώμη για διακοπές.</p> <p>Φορούσαν όλοι τους τα καθιερωμένα για μια επίσκεψη στην πόλη ρούχα των εύπορων κτηνοτρόφων: καφετιές μπότες ιππασίας, κάτι ουδέτερα παντελόνια, καφετιές σπορ ζακέτες από χοντρό αφράτο μαλλί με δέρμα στα πλαϊνά και στα манίκια, άσπρα πουκάμισα, πλεχτές γραβάτες, γκριζά πλατύγυρα καπέλα.</p> <p>Ντύσιμο συνηθισμένο για το πασχαλιάτικο πανηγύρι του Σίδνεϋ, μα ολωσδιόλου ασυνήθιστο για τα τέλη του καλοκαιριού στην πρωτεύουσα της</p>	<p>Он не ответил, только улыбался каким-то своим мыслям.</p> <p>Эта поездка в машине оказалась последним мирным событием, потом пошли совсем беспокойные дни.</p> <p>Джастина побывала с Лионом у кардинала де Брикасара и кардинала ди Контини-Верчезе, а едва успела от них вернуться, лимузин, нанятый Лионом, доставил в их гостиницу всю компанию, приехавшую из Дрохеды.</p> <p>Джастина искоса следила, какое впечатление произведут на Лиона ее родные — приехали одни мужчины.</p> <p>До последней минуты Джастина была убеждена, что мать передумает и приедет в Рим, но напрасно искала ее глазами.</p> <p>То был жестокий удар, Джастина сама не понимала, за кого ей больнее — за себя или за Дэна.</p> <p>Но пока что — вот они, дядюшки, и, разумеется, она должна по-хозяйски их принять.</p> <p>До чего же они робкие, стеснительные! И не поймешь, кто — который?</p> <p>С годами они становятся все неотличимой друг от друга. И в Риме они бросаются в глаза, как... ну, как истые австралийские фермеры, что приехали в Рим погостить.</p> <p>Все как один — в обычном наряде состоятельных землевладельцев, раз в кои веки собравшихся в город: коричневые высокие сапоги для верховой езды с резинками на боку, неопределенного цвета брюки, коричневые спортивные куртки из плотной ворсистой шерсти с разрезами на боках и со множеством кожаных нашлепок, белые рубашки, вязаные шерстяные галстуки, серые широкополые шляпы с плоской тульей.</p> <p>На улицах Сиднея в дни пасхальной выставки таким нарядом никого не удивишь, но в Риме в конце лета это редкостное зрелище.</p>
---	--

<p>Ιταλίας.</p> <p>Και μπορώ να πω, σκέφτηκε, τελείως έντιμα και μ'όλη μου την καρδιά, δόξα σοι ο θεός, που έχω τον Ρέην. Πόσο καλός είναι μαζί τους!</p> <p>Δε θα το πίστευα πως υπάρχει άνθρωπος που να μπορεί να κάνει τον Πάτσο να μιλήσει, όμως αυτός τα καταφέρνει, ευλογημένος να ναι.</p> <p>Κάθονται και του ξανοίγονται όλοι τους σαν να είναι παλιοί φίλοι, και πού πήγε και ξετρώπωσε την αυστραλέζικη μπέρα τους;</p> <p>Του αρέσουν, και τον ενδιαφέρουν και σαν άνθρωποι, φαντάζομαι. Τα πάντα έχουν κάποιο ενδιαφέρον για ένα Γερμανό πολιτικό, έτσι δεν είναι; Το καθετί μπορεί ν'αποτελέσει τροφή για τη διάνοια του. Πώς είναι δυνατόν να παραμένει προσκολλημένος στην πίστη του έτσι που είναι φτιαγμένος;</p> <p>Ένα αίνιγμα είσαι, Ράινερ Μέρλινγκ Χάρτχαϊμ, ένα σωστό αίνιγμα. Φίλος Καρδινάλιων και Ποντιφικών, φίλος της Τζαστίν Ο'Νηλ.</p> <p>Α, αν δεν ήσουν τόσο άσχημος, θα σε φιλούσα από ευγνωμοσύνη.</p> <p>Για σκέψου να 'μωνα στη Ρώμη με τους θείους και δίχως τον Ρέην!</p> <p>Χωμένος σε μια πολυθρόνα άκουγε τον Μπομπ να του μιλάει για την κουρά. όπως είχε πάρει στα χέρια του την κατάσταση δεν της είχε αφήσει να κάνει και τίποτε καλύτερο, κι έτσι η Τζαστίν κάθισε να τον περιεργαστεί σιωπηλή.</p> <p>Συνήθως παρατηρούσε και πρόσεχε τα πάντα στους άλλους από την πρώτη στιγμή που τους γνώριζε, μα κάποιες φορές χαλάρωνε τούτη της η εγρήγορση και βρίσκονταν άτομα που γλιστρούσαν μέσα της, βολεύονταν σε κάποια γωνιά της ζωής της δίχως να έχει προφτάσει εκείνη να κάνει τις σημαντικές αρχικές εκτιμήσεις της.</p> <p>Κι ήταν τόσο σημαντικές αυτές οι εκτιμήσεις γιατί, αν δεν τις έκανε, μπορούσαν να περάσουν χρόνια προτού κάτσει να σκεφτεί ξανά τα άτομα που της είχαν ξεφύγει, προτού τα δει με καθάριο μάτι.</p> <p>Όπως τώρα, που παρατηρούσε τον Ρέην. Σίγουρα έφταιγαν οι συνθήκες εκείνης της πρώτης τους συνάντησης. Τότε που είχε βρεθεί περικυκλωμένη από κληρικούς και προσπάθησε να τα βγάλει πέρα με την πρόκληση, να κρύψει το φόβο και το δέος</p>	<p>И скажу от чистого сердца — слава Богу, что есть Лион! До чего же он с ними хорош.</p> <p>Никогда бы я не поверила, что кто-то сумеет «разговорить» Пэтси, а вот он сумел, спасибо ему.</p> <p>Болтают, как завязтые кумушки, и — где он умудрился раздобыть для дядюшек австралийское пиво?</p> <p>Все шестеро ему по душе, и, похоже, ему с ними интересно. Видно, все идет впрок специалисту по немецкой политике и промышленности. Непостижимо, человек такого склада и вдруг убежденный католик!</p> <p>Да, поистине ты загадочная личность. Ливень Мёрлинг Хартгейм. Друг Папы и кардиналов и притом друг Джастины О'Нил.</p> <p>До чего же я тебе сейчас благодарна, не будь ты таким уродом, я бы тебя расцеловала!</p> <p>Хороша бы я была тут, в Риме, со всеми дядюшками на руках и притом без Ливня! Очень правильное у тебя имя.</p> <p>Он откинулся в кресле, слушал, что рассказывает ему Боб про стрижку овец, и, поскольку обязанности хозяина он взял на себя, а ей больше нечего было делать, Джастина с любопытством к нему присматривалась.</p> <p>Обычно она подмечала внешние особенности в новом лице с первого же взгляда, но порой эта зоркость ей изменяла и люди незаметно входили в ее жизнь и занимали там прочное место прежде, чем она успевала сделать первое важнейшее заключение об их облике.</p> <p>И тогда, бывает, пройдут годы, пока ей снова случится посмотреть на человека свежим глазом, как на незнакомого.</p> <p>Так смотрела она сейчас на Лиона. Всему виной, конечно, та первая встреча: среди этих кардиналов, испуганная, подавленная, она тогда только дерзила, стараясь придать себе храбрости.</p>
--	--

<p>που ένιωθε.</p> <p>Δεν είχε προσέξει παρά μονάχα τα πιο φανερά στοιχεία: τη δυνατή του κοψιά, τα μαλλιά του, το πόσο σκούρα ήταν τα χρώματα του.</p> <p>Και μετά, που την είχε πάρει να πάνε για φαγητό, την είχε εντυπωσιάσει μ'έναν τρόπο που δεν την άφηνε να κάτσει ν'ασχοληθεί με το παρουσιαστικό του. την είχαν μαγέψει τόσο τα όσα έλεγε το στόμα του και δεν πρόσεξε τι σχήμα είχε αυτό το στόμα.</p> <p>Δεν ήταν διόλου άσχημος, αποφάσιζε τώρα μέσα της. Θα μπορούσες να πεις πως η όψη του καθρέφτιζε αυτό που ήταν και σαν άνθρωπος, ένα ανακάτεμα απ ό,τι καλύτερο κι ό,τι χειρότερο.</p> <p>Σαν Ρωμαίος Αυτοκράτορας έμοιαζε. Ήταν λογικό που αγαπούσε έτσι αυτή την πόλη. Είχε την ατμόσφαιρα που του ταίριαζε.</p> <p>Ένα πλατύ πρόσωπο με έντονα ψηλά μήλα και μικρή αλλά συνάμα γαμψή μύτη. Παχιά μαύρα φρύδια, που δεν ακολουθούσαν την καμπύλη της κόγχης του ματιού παρά διαγράφονταν ολόγισια.</p> <p>Πολύ μακριές, σχεδόν γυναικείες μαύρες βλεφαρίδες κι όμορφα σκούρα μάτια, μισόκλειστα τις περισσότερες φορές για να κρύβουν τις σκέψεις του.</p> <p>Μα το πιο όμορφο χαρακτηριστικό του ήταν το στόμα του, ούτε γεμάτο ούτε πολύ λεπτό, ούτε μικρό ούτε μεγάλο, μα αληθινά καλογραμμένο, παράξενα θεληματικό και σταθερό. λες και το κρατούσε σφιγμένο γιατί φοβόταν μήπως του ξεφύγουν κάποια μυστικά γύρω από τον πραγματικό του εαυτό έτσι και το άφηνε ελεύθερο.</p> <p>Ήταν πολύ ενδιαφέρον να κάθεται και να μελετάς ένα τόσο οικείο πρόσωπο, που ανακάλυπτες ξάφνου πως τελικά δε σου ήταν καθόλου γνώριμο.</p> <p>βγήκε από την ονειροπόληση της για να τον βρει να την κοιτάει που τον παρατηρούσε, κι ένιωσε σαν να είχε βρεθεί γυμνή μπρος σένα πλήθος οπλισμένο με πέτρες.</p> <p>Για μια στιγμή το βλέμμα του καρφώθηκε στο δικό της, και τα μάτια του ήταν ορθάνοιχτα και γεμάτα ζωντάνια, όχι ξαφνιασμένα ακριβώς, μα σαν κάτι να τα χε μαγέψει.</p> <p>Μετά στράφηκε πίσω στον Μπομπ, ήρεμος πάντα, και του έκανε μια ερώτηση για το θέμα που</p>	<p>И успела заметить лишь самое очевидное — какой он крепкий и коренастый, какой смуглый, какие у него густые темные волосы.</p> <p>А когда он повез ее ужинать, случай для более точных наблюдений был упущен: он заставил ее увидеть уже не черты его лица, а своеобразную личность; она слишком занята была тем, что произносят его губы, чтобы смотреть, как эти губы очерчены.</p> <p>И совсем он не урод, решила она теперь. Пожалуй, его облик вполне отвечает сути, в нем смешалось все самое хорошее и самое плохое.</p> <p>Словно в каком-нибудь римском императоре. Не удивительно, что он так любит Рим. Здесь его духовная родина.</p> <p>Широкое лицо, глубоко посаженные глаза, резко выступающие скулы, нос небольшой, но с горбинкой. Густые черные брови не повторяют изгиб глазницы, они совсем прямые.</p> <p>Черные и длинные-длинные, совсем девичьи ресницы, и чудесные темные глаза, а веки почти всегда приспущены и скрывают его мысли.</p> <p>Но лучше всего в этом лице рот — не слишком пухлый и не тонкогубый, не большой и не маленький, но на редкость красиво очерченный и как-то удивительно твердо сомкнутый; кажется, перестань Лион следить за собой, не сжимай он губы так плотно — и они выдадут все его тайны, и станет ясно, какой он на самом деле.</p> <p>До чего любопытно разбирать по черточкам лицо, которое уже так знакомо и которое, оказывается, совсем не знаешь.</p> <p>Джастина очнулась от задумчивости, и оказалось, он внимательно смотрит, как она рассматривает его — чувство такое, словно на глазах вооруженной камнями толпы с тебя сорвали платье!</p> <p>Минуту он смотрел ей прямо в глаза широко раскрытыми, настороженными глазами, не то чтобы с изумлением, скорей испытующе.</p> <p>Потом спокойно перевел взгляд на Боба и спросил что-то вполне по существу насчет</p>
---	--

<p>κουβέντιαζαν.</p> <p>Η Τζαστίν είπε στον εαυτό της να παρατήρει τις ανοησίες και τις ονειροφαντασίες.</p> <p>Πάντως ήταν πράγματι συγκλονιστικό να βλέπεις άξαφνα έναν παλιό σου φίλο σαν πιθανό εραστή και να μη βρίσκεις τη σκέψη διόλου απωθητική.</p> <p>Τον Άρθουρ Λεστράντζ είχαν διαδεχτεί μια σειρά από άντρες, και δεν την ξανάπιασαν ποτέ τα γέλια μαζί τους.</p> <p>Α, έχω κάνει πολύ δρόμο από την αλησμόνητη εκείνη νύχτα.</p> <p>Μα έχω άραγε προχωρήσει καθόλου;</p> <p>Είναι όμορφο πράγμα να χεις κάποιον άντρα κοντά σου, και στο διάλογο οι θεωρίες του Ντέην για τον έναν άντρα.</p> <p>Δε μ' ενδιαφέρει να μπλέξω με κάποιον που θα τον θεωρώ έναν και μοναδικό, κι έτσι δε θα πλαγιάσω με τον Ρέην α, όχι.</p> <p>Θάλλαζαν τόσα στη σχέση μας, θα χανα το φίλο μου. Τον θέλω το φίλο μου, δεν πρέπει να τον χάσω με κανέναν τρόπο.</p> <p>Θα τον κρατήσω ακριβώς όπως έχω και τον Ντέην, ένα αρσενικό ανθρώπινο πλάσμα που δε μετράει για μένα σαν φυσική παρουσία.</p> <p>Η εκκλησία χωρούσε είκοσι χιλιάδες άτομα, κι έτσι κανείς δεν ένιωθε στριμωγμένος εκεί μέσα.</p> <p>Πουθενά αλλού στον κόσμο δεν είχαν σπαταληθεί τόσος χρόνος, σκέψη κι ιδιοφυΐα για τη δημιουργία ενός ναού του Κυρίου. έκανε όλα τα ειδωλολατρικά κατασκευάσματα της αρχαιότητας να ωχριούν μπροστά του, να μοιάζουν ολωσδιόλου ασήμαντα.</p> <p>Τόση αγάπη, τόσος ιδρώτας. Η Βασιλική του Μπραμάντε, ο τρούλος του Μιχαήλ Αγγέλου, οι κιονοστοιχίες του Μπερνίνι. Ένα μνημείο όχι του Θεού μονάχα, παρά και του ανθρώπου. Βαθιά κάτω από το εξομολογητήριο, σένα μικρό πέτρινο δωμάτιο ήταν θαμμένο το λείψανο του ίδιου του Αγίου Πέτρου.</p> <p>Εδώ είχε γίνει η στέψη του Αυτοκράτορα Καρλομάγνου. Μέσα στο ασημένιο φως σου φαινόταν πως πλανιόνταν απόηχοι παλιών φωνών, νεκρά δάχτυλα στίλβωναν τις μπρούντζινες ακτίνες</p>	<p>заболоченных земель.</p> <p>Джастина мысленно тряхнула себя за шиворот — не выдумывай лишнего!</p> <p>Но оказалось, это очень увлекательно — в человеке, который столько лет был просто другом, вдруг увидеть возможного любовника. И мысль эта ничуть не была противна.</p> <p>У Артура Лестренджа было немало преемников, и с ними ее уже не разбирали смех.</p> <p>О, я прошла немалый путь после той достопамятной ночи.</p> <p>Только вот вопрос — продвинулась ли хоть на шаг?</p> <p>Это очень приятно, когда у тебя есть мужчина, и к черту рассуждения Дэна о том, что мужчина должен быть один-единственный.</p> <p>Я не собираюсь связать себя с одним-единственным, а потому не стану спать с Лионом — нет, ни за что.</p> <p>Слишком многое от этого изменится, и я потеряю друга. А друг мне нужен, необходим, без друга я не могу.</p> <p>Мне надо сохранить его, как я сохранила Дэна, пусть рядом будет мужчина, который физически ничего для меня не значит.</p> <p>Собор этот мог бы вместить двадцать тысяч молящихся, так что тесно не было.</p> <p>Нет в мире другого храма божьего, в создание которого вложили бы столько времени, и раздумий, и гения; перед ним бледнеют языческие творения древних. Да, при сравнении они кажутся ничтожными.</p> <p>Столько любви, столько трудов. Базилика Браманте, купол Микеланджело, колоннада Бернини. Они прославляют величие не только Бога, но и Человека. Глубоко под этим confessio, в крохотной каменной усыпальнице, погребен сам святой Петр;</p> <p>здесь короновали когда-то Карла Великого. Чудится, эхо давно отзвучавших голосов еще дышит в потоках льющегося снаружи света, давно неживые пальцы еще гладят бронзу лучей</p>
---	--

<p>πίσω από το Ιερό και χάρδευαν τις στριφογυριστές του μπρούντζινες κολόνες.</p> <p>Ήταν πεσμένος στα σκαλιά, μπρούμυτα, σαν νεκρός. Τι να συλλογιόταν;</p> <p>Υπήρχε άραγε μέσα του ένας πόνος, που δε θα έπρεπε να υπάρχει, επειδή δεν είχε έρθει η μητέρα του;</p> <p>Ο Καρδινάλιος Ραλφ κοίταξε το αγόρι μέσα από τα δάκρυα του, ξέροντας πως δεν υπήρχε πόνος. Πριν, ναι. μετά, σίγουρα.</p> <p>Όμως, τώρα, δεν υπήρχε πόνος. Όλο του το είναι ζούσε τούτη τη στιγμή, το θαύμα. Δεν είχε μέσα του χώρο για τίποτε έξω από αυτό που γινόταν, το γεγονός πως ορκιζόταν ν' αφιερώσει τη ζωή του και την ψυχή του στο Θεό.</p> <p>Ίσως θα τα κατάφερνε, αλλά πόσοι άλλοι τα χαν καταφέρει στ' αλήθεια; Ο Καρδινάλιος Ραλφ πάντως όχι, μόλο που θυμόταν ακόμα το θαυμαστό δέος που είχε νιώσει στη δική του χειροτονία.</p> <p>Είχε πασχίσει μ' όλη του την καρδιά, κι ωστόσο δεν είχε μπορέσει να τ' απαρνηθεί όλα.</p> <p>Η δική μου χειροτονία δεν ήταν τόσο επιβλητική, μα τώρα την ξαναζώ μέσα απ' αυτόν.</p> <p>Κι αναρωτιέμαι τι είναι, τέλος πάντων, τούτο το παιδί που έφτασε να ζει μαζί μας τόσα χρόνια και, διαψεύδοντας τους φόβους μας, δεν έκανε ούτε έναν εχθρό.</p> <p>Τον αγαπάνε όλοι, και τους αγαπάει όλους. Δε δείχνει να του περνάει καν από το μυαλό πως είναι κάτι το εξαιρετικό η περίπτωση του.</p> <p>Κι ωστόσο, όταν πρωτοήρθε κοντά μας δεν ήταν τόσο σίγουρος για τον εαυτό του. εμείς του τη δώσαμε αυτή τη σιγουριά, πράγμα που αποτελεί ίσως τη δικαίωση της ύπαρξης μας.</p> <p>Έχουν χειροτονηθεί πολλοί κληρικοί εδώ μέσα, χιλιάδες και χιλιάδες, όμως για τον Ντέην υπάρχει κάτι το ιδιαίτερο.</p> <p>Αχ, Μέγκυ, γιατί δεν ήθελες να 'ρθεις να δεις το δώρο που κάνεις στον Κύριο μας, το δώρο που εγώ δε θα μπορούσα να Του προσφέρω ποτέ αφού Του έχω παραχωρήσει τον εαυτό μου;</p>	<p>позади главного алтаря и ласкают бронзовые витые колонны baldacchino.</p> <p>Он лежит ниц на ступенях точно мертвый. О чем он думает?</p> <p>Быть может, его мучит неуместная в этот час боль оттого, что не приехала мать?</p> <p>Кардинал Ральф посмотрел сквозь слезы и понял — боли сейчас нет. Больно было прежде, да, конечно; без сомнения, больно будет потом.</p> <p>Но сейчас боли нет. Все в мальчике сосредоточено на этой минуте, на чуде. И все его существо полно Богом. Сегодня единственный, неповторимый день в его жизни, и только одно важно — дать священный обет, всю жизнь и душу свою посвятить Богу.</p> <p>Вероятно, ему это по силам, но многим ли это по-настоящему удалось? Только не кардиналу Ральфу, хотя он и поныне помнит, каким священным восторгом полон был он сам в час посвящения.</p> <p>Он страстно пытался отдать всего себя — и, однако, нечто утаил.</p> <p>Нет, мое посвящение было не столь возвышенным, но в этом мальчике я все переживу заново.</p> <p>Он — истинное чудо, ведь это поразительно: он провел среди нас столько лет и, наперекор всем нашим страхам за него, не нажил ни одного недоброжелателя, не то что врага.</p> <p>Он всеми любим и всех любит. Ни разу ему не приходило в мысль, что это — редкий, исключительный случай.</p> <p>А ведь когда он попал к нам впервые, он был не столь уверен в себе; это мы дали ему уверенность, и, пожалуй, в этом наше оправдание.</p> <p>Многих здесь посветили в духовный сан, тысячи и тысячи пастырей вышли из этих стен, но с ним все по-иному.</p> <p>О Мэгги! Ну почему ты не приехала, почему не увидишь, какой дар принесла ты Господу — дар, какого не мог принести я, потому что я сам отдан Господу?</p>
---	---

<p>Και φαντάζομαι ότι ξέρω το πώς λευτερώθηκε σήμερα από τον πόνο του. Γιατί για σήμερα μου έδωσε ο Κύριος τη δύναμη να πάρω πάνω μου την οδύνη του, να τον λυτρώσω από το βάρος του.</p> <p>Χύνω τα δικά του δάκρυα, θρηνώ στη θέση του. Κι έτσι έπρεπε να γίνει.</p> <p>Αργότερα έστρεψε το κεφάλι, κοίταξε κατά κει που κάθονταν οι άνθρωποι της Ντρογκέντα με τα παράξενα σκούρα κουστούμια τους. Ο Μπομπ, ο Τζακ, ο Χιούη, ο Τζιμς, ο Πάτσυ.</p> <p>Ένα αδειανό κάθισμα για τη Μέγκυ, μετά ο Φρανκ. Το φλογάτο κεφάλι της Τζαστίν καλυμμένο με μια μικρή δαντελένια μαντίλα, η μόνη θηλυκιά Κλήαρι ανάμεσα τους.</p> <p>Πλάι της ο Ράινερ. Και μετά ένα σωρό άνθρωποι που δεν τους ήξερε, μα που συμμετείχαν στην τελετή τόσο ολοκληρωτικά όσο κι οι άνθρωποι της Ντρογκέντα.</p> <p>Ήταν μια μέρα ξεχωριστή, μια μέρα ειδικής σημασίας για κείνον. Ένωθε σχεδόν λες κι ήταν δικός του ο γιος που παραδινόταν στον Κύριο.</p> <p>Χαμογέλασε, αναστέναξε. Και πώς θα πρεπε να νιώθει ο Βιτόριο, που χειροτονούσε τον Ντέην κληρικό;</p> <p>Ίσως επειδή του κόστιζε τόσο η απουσία της μητέρας του, ο Ντέην κοίταξε να ξεμοναχιάσει την Τζαστίν αμέσως μόλις πήγαν στη δεξίωση που έδιναν προς τιμήν του ο Καρδινάλιος Ραλφ κι ο Καρδινάλιος Βιτόριο.</p> <p>Της αδερφής του της φαινόταν καταπληκτικός με το μαύρο του ράσο και το άσπρο ψηλό γιακαδάκι. Μόνο που δεν έμοιαζε διόλου για παπάς. Τον έπαιρνες περισσότερο για ηθοποιό, που υποδυόταν το ρόλο ενός κληρικού, μέχρι τη στιγμή που τον κοίταζες στα μάτια.</p> <p>Και τότε έβλεπες να υπάρχει εκεί το εσωτερικό φως, αυτό το κάτι που τον μετασημάτιζε από έναν πολύ όμορφο άντρα σ'έναν άνθρωπο μοναδικό.</p> <p>«Πατήρ Ο'Νηλ», του είπε.</p> <p>«Δεν το 'χω συνειδητοποιήσει ακόμα, Τζας».</p>	<p>И наверно, потому-то он сегодня избавлен от боли. Потому что сегодня мне дана сила принять его боль на себя, избавить его от страдания.</p> <p>Я плачу его слезами, я скорблю вместо него. Так и должно быть.</p> <p>Потом Ральф обернулся, посмотрел на дрохедских, они сидели бок о бок, на всех темные, непривычного здесь вида костюмы. Боб, Джек, Хьюги, Джиме, Пэтси.</p> <p>Свободный стул — Мэгги нет, потом Фрэнк. Единственная женщина из семьи Клири — Джастина, пламя волос притушено черным кружевным шарфом.</p> <p>Рядом с нею Лион. И полно незнакомых, но они всей душой разделяют сегодня чувства тех, кто приехал из Дрохеды.</p> <p>А для него сегодня все по-особенному, сегодня у него день необычайный. Едва ли не такое чувство, словно он отдает родного сына.</p> <p>Ральф улыбнулся, вздохнул. Что-то испытывает сейчас Витторио, посвящая Дэна в сан?</p> <p>Быть может оттого, что ему сегодня так мучительно не хватало матери, на торжественном приеме, который устроили в его честь кардинал Витторио и Ральф, Дэн постарался прежде всего перекинуться хотя бы несколькими словами с Джестиной.</p> <p>В черной сутане, с белоснежной полосой над глухим черным воротом, он просто великолепен, подумала сестра; и, однако, ничуть не похож на священника. Скорее на актера в роли священника; но это пока не заглянешь ему в глаза.</p> <p>А в глазах и вправду какое-то внутреннее сияние, что-то его преображает, и понимаешь — он не просто очень красив, он единственный, другого такого нет.</p> <p>— Ваше преподобие отец О'Нил, — сказала Джастина.</p> <p>— Я еще с этим не освоился, Джас.</p>
--	--

«Σε καταλαβαίνω απόλυτα. Εδώ εγώ κι ένιωσα σήμερα μέσα στον Άγιο Πέτρο έτσι όπως δεν έχω νιώσει ποτέ άλλη φορά στη ζωή μου, μου είναι αδύνατο να συλλάβω πώς θα 'ταν για σένα».

«Α, πιστεύω πως μπορείς να το συλλάβεις, κάπου μέσα σου.

Αν δεν μπορούσες πράγματι, δε θα ήσουν τόσο καλή ηθοποιός.

Μόνο που εσύ λειτουργείς με το υποσυνείδητο σου. τα όσα αντιλαμβάνεσαι γίνονται σκέψεις συνειδητές μονάχα όταν φτάνει η στιγμή που τα χρειάζεσαι για να τα χρησιμοποιήσεις».

Κάθονταν σ' ένα μικρό καναπεδάκι, σε μια γωνιά της αίθουσας που δεν ερχόταν κανένας να τους ενοχλήσει.

Μετά από λίγο της είπε,

«Χαίρομαι πολύ που ήρθε ο Φρανκ», κοιτώντας προς το μέρος του Φρανκ που μιλούσε με τον Ράινερ, πιο ζωντανός και ξαναμμένος απ όσο τον είχαν δει ποτέ τ' αντίμα του.

«Ξέρω έναν ηλικιωμένο πρόσφυγα κληρικό από τη Ρουμανία», συνέχισε ο Ντέην, «που όταν λέει για κάποιον "Αχ, ο καημένος!" το λέει με μια ζεστασιά, μια συμπόνια στη φωνή του...»

Κι εγώ... δεν ξέρω, αλλά όλο έτσι πιάνω τον εαυτό μου να λέει για τον Φρανκ. Και γιατί, Τζας, γιατί;»

Αλλά η Τζαστίν δε συνέχισε την κουβέντα που άνοιξε ο αδερφός της, παρά μπήκε κατευθείαν στο καυτό θέμα.

«Αν την είχα μπρος μου τη μαμά, θα τη σκότωνα με τα ίδια μου τα χέρια», είπε μέσα από τα δόντια της.

«Δεν έπρεπε να σου το κάνει αυτό!»

«Αχ, Τζας! Εγώ την καταλαβαίνω, και πρέπει να προσπαθήσεις να την καταλάβεις κι εσύ.

Αν το χε κάνει από κακία, ή για να μ' εκδικηθεί, μπορεί να με πλήγωνε, όμως την ξέρουμε πολύ καλά τη μαμά και ξέρουμε πως δεν οφείλεται σε τίποτε από τα δύο η στάση της.

Σκοπεύω να πάω σύντομα στην Ντρογκέντα. Τότε θα μου δοθεί η ευκαιρία να κάτσω να κουβεντιάσω

— Легко понять. У меня никогда в жизни не было такого чувства, как сейчас в соборе святого Петра, а уж каково это было для тебя — и представить не могу.

— Ну, наверно можешь, где-то внутри.

Если б совсем не могла, из тебя не вышла бы такая прекрасная актриса.

Но у тебя, Джас, это идет от подсознания, а в сознание прорывается только тогда, когда тебе самой нужно все осмыслить.

Они сидели вдвоем на диванчике в дальнем углу, никто не подходил и не мешал им.

Помолчав, Дэн сказал:

— Я так рад, что и Фрэнк приехал. — Фрэнк в эту минуту оживленно разговаривал с Лионом, никогда еще племянник и племянница не видели его таким.

— У меня есть знакомый старик священник, давний беженец из Румынии, — продолжал Дэн, — он как-то совсем по-особенному говорит иногда о человеке «несчастный», с таким состраданием...

Не знаю почему, но я всегда так говорю себе про нашего Фрэнка. А правда, Джас, почему это?

Но Джастина не признавала никаких уступок и обходов, ее поглощало самое главное.

— Я готова убить маму! — сказала она сквозь зубы.

— Как она смела так с тобой поступить!

— Что ты, Джас! Я ее понимаю. И ты попробуй понять.

Если бы это со злости или в отместку, мне стало бы горько, но ты же ее знаешь не хуже меня, ты и сама понимаешь, ничего такого нет.

Я скоро съезжу в Дрохеду. Поговорю с ней, и тогда все объяснится.

<p>μαζί της και να μάθω τι ακριβώς της συμβαίνει».</p> <p>«Φαντάζομαι πως οι κόρες δε δείχνουν ποτέ τόση κατανόηση στις μανάδες τους όση δείχνουν οι γιοι».</p> <p>Ανασήκωσε τους ώμους, έσφιξε τα χείλια της.</p> <p>«Τέλος πάντων, ευτυχώς που είμαι τόσο μοναχική από τη φύση μου σαν άνθρωπος, που δε θα σκεφτώ ποτέ να ταλαιπωρήσω κάποιο δύστυχο πλάσμα φέρνοντας το στον κόσμο και παίζοντας το ρόλο της μητέρας του».</p> <p>Τα γαλάζια μάτια ήταν πολύ τρυφερά, πολύ καλοσυνάτα. της Τζαστίν της πέρασε η σκέψη ότι ο αδερφός της τη λυπόταν μέσα του εκείνη τη στιγμή, κι ένιωσε να γίνεται θηρίο από το θυμό της.</p> <p>«Γιατί δεν παντρεύεσαι τον Ρέην;» τη ρώτησε άξαφνα.</p> <p>Άνοιξε το στόμα άθελα της κι έμεινε να τον κοιτάει χάσκοντας.</p> <p>«Δε μου κάνε ποτέ πρόταση γάμου», είπε σαν χαμένη.</p> <p>«Επειδή πιστεύει πως θα του πεις όχι, γι αυτό και μόνο. Μπορώ όμως να το κανονίσω εγώ, αν θέλεις».</p> <p>Πριν το καλοσκεφτεί, τον άρπαξε από το αυτί, έτσι όπως συνήθιζε σαν ήταν παιδιά.</p> <p>«Μην τολμήσεις να κάνεις κάτι τέτοιο, παλιοκάθαρμα!</p> <p>Δεν τον αγαπάω τον Ρέην! Τον βλέπω σαν φίλο μου μονάχα, και δε θέλω ν'αλλάξει στο παραμικρό η σχέση μας.</p> <p>Αν μάθω πως κούνησες έστω και το δαχτυλάκι σου για να γίνει κάτι μ'εμάς τους δυο, θα κάτσω χάμω, θ'αλληθωρίσω και θα σε καταραστώ, και ελπίζω να θυμάσαι τι φόβος σ'έπιανε έτσι και σου το κάνα αυτό κάποτε».</p> <p>Έγειρε πίσω το κεφάλι και ξέσπασε σε γέλια.</p> <p>«Τώρα πια δε θα έπιανε όμως, Τζαστίν! Τα δικά μου μαγικά πιάουν πιο πολύ από τα δικά σου σήμερα. Πάντως δεν υπάρχει λόγος να κάνεις έτσι, μικρό μου κουτορνίθι.</p> <p>Απλά, έκανα λάθος, νόμιζα πως υπήρχε κάτι</p>	<p>— Наверно, сыновья терпеливей относятся к своим матерям, чем дочери.</p> <p>— Губы Джастины печально искривились, она пожала плечами.</p> <p>— Наверно, даже лучше, что я предпочитаю жить сама по себе, зато никому не навязу себя в качестве мамыши.</p> <p>В обращенных на нее синих глазах светилась бесконечная доброта и нежность; Джастина оцетинилась: уж не вздумал ли Дэн ее жалеть?!</p> <p>— Почему ты не выходишь замуж за Лиона? — вдруг спросил он.</p> <p>Она так и ахнула, даже рот раскрыла. Ответила растерянно:</p> <p>— Он мне не предлагал.</p> <p>— Только потому, что думает — ты откажешь. Но это можно уладить.</p> <p>Не подумавши, она ухватила его за ухо, совсем как в детстве.</p> <p>— Только попробуй, преподобный балда! Держи язык за зубами, слышишь?</p> <p>Я Лиона не люблю!!! Просто он мой друг, и я хочу, чтоб он оставался мне другом.</p> <p>Только посмей хоть свечку за это поставить, и вот честное слово, я сяду, скошу глаза и прокляну тебя, — помнишь, когда-то это колдовство тебя до смерти пугало?</p> <p>Дэн запрокинул голову и весело засмеялся.</p> <p>— Номер больше не пройдет, Джастина! Теперь мое колдовство посильней твоего. Да ты не кипятись, злючка.</p> <p>Я ошибся, только и всего. Вообразил, что вы с</p>
---	---

<p>ανάμεσα σε σένα και τον Ρέην, αυτό είν' όλο».</p> <p>«Δεν υπάρχει τίποτε, σε πληροφορώ. Και πώς θα ήταν δυνατόν, μετά από εφτά χρόνια;</p> <p>Κόψε τις βλακείες, αδερφούλη μου, εντάξει;»</p> <p>Έμεινε μια στιγμή σιωπηλή, σαν να έψαχνε για τα κατάλληλα λόγια, μετά τον κοίταξε σχεδόν ντροπαλά.</p> <p>«Ντέην, χαίρομαι πολύ για σένα, και νομίζω πως θα νιώθε κι η μαμά το ίδιο, έτσι κι ήταν εδώ να σε δει. Αλήθεια, όταν σε δει όπως είσαι τώρα, πάω στοίχημα πως θα λυθεί το πρόβλημα στη στιγμή. Δε θ' αντιδρά πια καθόλου».</p> <p>Πολύ απαλά, πολύ τρυφερά πήρε το πρόσωπο της μέσα στα χέρια του, και της χαμογέλασε με τόση αγάπη που σήκωσε κι εκείνη τα χέρια της και σκέπασε τα δικά του, ρουφώντας μόλο της το είναι τη στιγμή που ζούσαν.</p> <p>Λες και θυμούνταν όλα τα παιδικά τους χρόνια, λες και απέτιαν κάποιο φόρο τιμής στις κοινές τους μνήμες.</p> <p>Και στα βάθη των ματιών του η Τζαστίν είδε μια αδιόρατη αμφιβολία, ή μπορεί και να μην ήταν ακριβώς αμφιβολία, παρά ανησυχία μονάχα.</p> <p>Πάσχιζε να πείσει τον εαυτό του πως θα καταλάβαινε σιγά σιγά τη μαμά, αλλά ήταν άνθρωπος κι αυτός, μολονότι είχαν όλοι την τάση να το ξεχνάνε, όλοι εκτός από τον ίδιο.</p> <p>«Τζας, να σου ζητήσω μια χάρη;» τη ρώτησε αφήνοντας το πρόσωπο της.</p> <p>«Ό,τι θες», του αποκρίθηκε, εννοώντας το πραγματικά.</p> <p>«Έχω δυο μήνες ελεύθερους, στη διάθεση μου, για να σκεφτώ τι θα κάνω στη συνέχεια.</p> <p>Και σκοπεύω να το σκεφτώ καβάλα σένα άλογο κάνοντας βόλτες στην Ντρογκέντα, αφού μιλήσω πρώτα με τη μαμά, δεν ξέρω αν καταλαβαίνεις, αλλά νιώθω πως δεν μπορώ να πάρω καμιά απόφαση αν δε μιλήσω πρώτα μαζί της.</p> <p>Το μόνο πρόβλημα είναι... ότι, να, δε βρίσκω το κουράγιο να τα μαζέψω και να πάω σπίτι. Κι έτσι, σκέφτηκα πως θα μπορούσες ίσως να 'ρθεις μαζί μου στην Πελοπόννησο για κάνα δυο βδομάδες, να</p>	<p>Лионом влюблены друг в друга.</p> <p>— Ничего подобного. После семи лет знакомства?!</p> <p>Не надейся, скорее рак свистнет и рыба запоет.</p> <p>— Она помолчала, будто не находя нужных слов, потом почти робко подняла глаза на брата.</p> <p>— Дэн, я ужасно рада за тебя. Думаю, будь тут мама, она бы тоже радовалась. Для этого ей только надо бы увидеть тебя таким, как сейчас. Подожди, она еще со всем примирится.</p> <p>Дэн осторожно сжал ладонями худенькое личико сестры, улыбнулся ей так ласково, так нежно, что она в свою очередь стиснула его запястья, будто старалась всеми фибрами выпитать его любовь.</p> <p>Будто разом встали в памяти бесценные, чудесные детские годы.</p> <p>И однако, за братской нежностью в глубине его глаз ей померещилась тень сомнения, нет, не сомнения, пожалуй, это слишком сильно сказано, — скорее, тень тревоги.</p> <p>Чаще всего он верил, в конце концов мама поймет, но ведь и он человек, ничему человеческому не чуждый, хотя все кроме него слишком легко об этом забывали.</p> <p>— Джас, я о чем-то тебя попрошу — сделаешь? — спросил он, отпуская ее.</p> <p>— Все на свете, — серьезно ответила Джастина.</p> <p>— Мне полагается что-то вроде отсрочки для раздумья — что я стану делать дальше. Два месяца.</p> <p>И я намерен всерьез поразмыслить верхом на какой-нибудь дрохедской лошадке, а перед тем поговорить с мамой... у меня такое чувство, что я ничего для себя не уясню, пока с ней не потолкую.</p> <p>Но сперва... понимаешь, мне надо набраться храбрости, чтобы поехать домой. Так вот, если можешь, поедem со мной недели на две на Пелопоннес, ты меня там будешь шпынять и</p>
---	--

με βρίζεις ολοένα για το πόσο δειλός και φοβητσιάρης είμαι, ώσπου να βαρεθώ να σ'ακούω και να πάρω το πρώτο αεροπλάνο μόνο και μόνο για να γλιτώσω από σένα».

Της χαμογέλασε. «Άλλωστε δε θέλω να σε βγάλω από τη ζωή μου, Τζας, όπως δε θέλω να βγάλω και τη μαμά. Ειδικά εσύ πρέπει να χεις πότε πότε την παλιά φωνή της συνείδησης σου πλάι σου».

«Αχ, Ντέην, φυσικά και θα 'ρθω».
«Ωραία». Της χαμογέλασε, την κοίταξε κατεργάρικα.

«Στ'αλήθεια σε χρειάζομαι, Τζας. Όταν θ'ακούω τις βρισιές σου θα θυμάμαι τον παλιό καλό καιρό».

«Δε θα σου κάνω το χατίρι, απαγορεύονται οι βωμολοχίες, πάτερ Ο'Νηλ!»

Έδεσε τα χέρια του πίσω απ' το κεφάλι, έγειρε πίσω στον καναπέ με μια έκφραση απόλυτης ικανοποίησης στο πρόσωπο του.

«Ναι, είμαι ο πατήρ Ο'Νηλ! Και δεν μπορείς να φανταστείς πόσο το χαίρομαι. Μόνο που θέλω να δω τη μαμά, για να μπορώ μετά ν'αφοσιωθώ ολοκληρωτικά στον Κύριο μας. Νομίζω πως αυτό είναι όλο κι όλο που θέλω να κάνω, ξέρεις, να συλλογιέμαι τον Κύριο μας και τίποτ' άλλο».

«Θα 'πρεπε να προσχωρήσεις σε κάποιο τάγμα, Ντέην».

«Δεν αποκλείεται να το κάνω. Έχω ολόκληρη ζωή μπροστά μου, δεν υπάρχει λόγος για βιασύνες!»

Η Τζαστίν έφυγε από το πάρτι μαζί με τον Ράινερ, κι αφού του είπε για το ταξίδι της στην Ελλάδα με τον Ντέην, της είπε κι εκείνος πως θα έφευγε για τη Βόννη.

«Καιρός είναι πια, μου φαίνεται», έκανε η Τζαστίν. «Δε σε βλέπω να πολυσκοτώνεσαι στη δουλειά, κύριε υπουργέ μου!»

Άσε που σε κουτσομπολεύουν οι φυλλάδες σαν πλείμπόι, έτσι που γυρνάς αριστερά και δεξιά με Αυστραλέζες ηθοποιούς που τα μαλλιά τους θυμίζουν καρότα, γεροξεκούτη».

Κούνησε απειλητικά τη γροθιά του.

«Σε πληροφορώ πως πληρώνω με το παραπάνω τις

язвить за трусость, и до того мне это надоест, что я поскорей усядусь в самолет, лишь бы не слышать больше такого занудства.

— Он улыбнулся ей. — И потом, Джасси, не воображай, будто теперь тебе в моей жизни нет места, ни ты, ни мама не должны так думать. Я же твоя совесть, а послушать голос совести иногда полезно.

— Да, конечно, конечно, Дэн, поедем!
— Вот и хорошо. — Он улыбнулся, посмотрел лукаво.

— Ты мне правда нужна, Джас. Будешь у меня гвоздем в попе, совсем как в старые времена.

— Ну-ну! Неприлично говорить такие слова, преподобный отец О'Нил!

Дэн заложил руки за голову, удовлетворенно откинулся на спинку дивана.

— Я — преподобный отец! Чудесно, правда? Вот повидаю маму и, может быть, сумею сосредоточить все мысли на госпде. Понимаешь, мне кажется, это для меня главное. Просто думать о Боге.

— Ты бы должен вступить в монашеский орден, Дэн.

— Это и теперь можно, вероятно, я так и сделаю. У меня вся жизнь впереди, спешить некуда.

С приема Джастина ушла вместе с Лионом; она ему сказала, что собирается с Дэном в Грецию, а потом он сказал, что собирается к себе в Бонн.

— Давно пора, черт возьми, — заявила Джастина. — Не очень-то вы себя утруждаете в качестве министра.

Все газеты пишут, вы — бездельник, гуляка, только и знаете что развлекаться с рыжими австралийскими актрисами, старый пройдоха.

Лион погрозил ей внушительным кулаком.

— Вы и не подозреваете, как дорого я

<p>λίγες χαρές που απολαμβάνω σ' αυτή τη ζωή ».</p> <p>«Ρέην, σε πειράζει να περπατήσουμε;»</p> <p>«Όχι, αν δε μου ξυπολυθείς».</p> <p>«Δεν μπορώ να ξυπολιέμαι πια, έτσι κι αλλιώς. Έχουν και τα μειονεκτήματα τους τα μίνι. πάνε πια οι μέρες που μπορούσες να βγάζεις στη στιγμή τις κάλτσες σου.</p> <p>Τώρα έχουν εφεύρει κάτι καλσόν κανονικά, σαν αυτά που φοράμε στο θέατρο, κι αν πας να τα βγάλεις δημόσια δημιουργείς τον πιο μεγάλο ντόρο και το μεγαλύτερο ενθουσιασμό στα πλήθη από την εποχή της λαίδης Γκοντάιβα και μετά.</p> <p>Έτσι, άμα δε θέλω να καταστρέψω ένα καλσόν που μου κόστισε πέντε γκινέες, είμαι υποχρεωμένη ν' ανεχτώ τα παπούτσια μου».</p> <p>«Τουλάχιστον εμπλουτίζεις τις γνώσεις μου γύρω από το γυναικείο ντύσιμο», της είπε χαμογελαστός.</p> <p>«Έλα τώρα, σιγά! Πάω στοίχημα πως έχεις μια ντουζίνα ερωμένες, κι ότι τις έχεις γδύσει όλες τους άπειρες φορές».</p> <p>«Έχω μια μονάχα ερωμένη, που σαν όλες τις καλές ερωμένες με περιμένει πάντα φορώντας μονάχα το νεγκλιζέ της».</p> <p>«Το ξέρεις πως δεν έχουμε κουβεντιάσει ποτέ άλλη φορά τη σεξουαλική σου ζωή; Καταπληκτικό! Και δε μου λες, πώς είναι η κυρία;»</p> <p>«Ξανθιά, χοντρή, σαραντάρα κι ανόητη».</p> <p>«Με κοροϊδεύεις», έκανε η Τζαστίν σταματώντας και γυρνώντας να τον κοιτάξει κατάματα.</p> <p>«Μου είναι αδύνατο να σε φανταστώ με μια τέτοια γυναίκα».</p> <p>«Γιατί όχι;»</p> <p>«Γιατί σε θεωρώ άνθρωπο με γούστο».</p> <p>«Περί ορέξεως ουδείς λόγος, αγαπητή μου. Άλλωστε δεν είμαι κι εγώ κανένας Δον Ζουάν, πώς θα μπορούσα να κάνω ερωμένη μου μια νέα κι όμορφη γυναίκα;»</p>	<p>расплачиваюсь за свои немногочисленные удовольствия.</p> <p>— Может быть, пройдемся пешком. Ливень, не возражаете?</p> <p>— Нет, если вы не пойдете босиком.</p> <p>— Босиком теперь нельзя. У мини-юбок есть свои недостатки; раньше мы ходили в чулках, их ничего не стоило скинуть.</p> <p>А теперь изобрели что-то вроде театрального трико, его на людях не сбросишь, это было бы величайшее потрясение нравов со времен леди Годивы.</p> <p>И если я не хочу погубить колготки, а они стоят пять гиней, волей-неволей надо ходить в туфлях.</p> <p>— По крайней мере вы дополнили мое образование по части дамского туалета, как верхнего, так и нижнего, — кротко заметил Хартгейм.</p> <p>— Бросьте! Пари держу, у вас десяток любовниц, и вы всех их раздеваете.</p> <p>— У меня только одна, и, как подобает хорошей любовнице, она ждет меня в неглиже.</p> <p>— Слушайте, а мы ведь, кажется, никогда еще не обсуждали ваших сексуальных дел? До чего завлекательно! Какая же у вас любовница?</p> <p>— Безмозглая белобрысая болтливая сорокалетняя бочка.</p> <p>Джастина остановилась как вкопанная.</p> <p>— Вы меня дурачите, — медленно сказала она.</p> <p>— Не представляю вас рядом с такой женщиной.</p> <p>— Почему же?</p> <p>— Для этого у вас слишком хороший вкус.</p> <p>— Chacun a son gout', моя дорогая. Я и сам отнюдь не У каждого свой вкус, о вкусах не спорят (фр.), красавец, неужели, по-вашему, я способен настолько очаровать молодую и красивую женщину, чтобы она стала моей</p>
--	---

<p>«Και βέβαια θα μπορούσες!» του δήλωσε νευριασμένα. «Άκου τι λέει! Φυσικά και θα μπορούσες!»</p> <p>«Με τα λεφτά μου, εννοείς;»</p> <p>«Όχι, όχι με τα λεφτά σου. Αχ, με δουλεύεις πάλι, όπως πάντα! Ρέηνερ Μέρλινγκ Χάρτχαϊμ, ξέρεις πολύ καλά πόσο γοητευτικός είσαι, αλλιώς δε θα μου φόραγες χρυσές καδένες και διαφανή πουκάμισα.</p> <p>Η ομορφιά δεν είναι το παν, αλλά και να ήταν, πάλι δε θα ίσχυαν οι σαχλαμάρες που λες!»</p> <p>«Ο τρόπος που με υπερασπίζεσαι είναι συγκινητικότατος, καρδούλα μου».</p> <p>«Μπορείς να μου πεις γιατί κάθε φορά που βρίσκομαι μαζί σου νιώθω σαν να τρέχω πίσω σου δίχως να καταφέρνω ποτέ να σε φτάσω;»</p> <p>Της πέρασαν τα νεύρα στη στιγμή. έμεινε και τον κοίταζε γεμάτη αβεβαιότητα.</p> <p>«Πλάκα μου κάνεις, έτσι δεν είναι;»</p> <p>«Εσύ τι λες;»</p> <p>«Πως δε μιλάς σοβαρά! Δεν είσαι ξιπασμένος, βέβαια, όμως ξέρεις πολύ καλά πόσο γοητευτικός άντρας είσαι».</p> <p>«Το αν το ξέρω εγώ ή όχι δε μετράει. Αυτό που μετράει είναι να με θεωρείς εσύ γοητευτικό».</p> <p>Ήταν έτοιμη να του πει: Φυσικά και σε θεωρώ. μάλιστα, δεν πάει πολύς καιρός που σε συλλογιόμουνα σαν πιθανό εραστή μου, αλλά αποφάσισα τελικά πως δε θα μας έβγαζε πουθενά μια τέτοια σχέση κι ότι προτιμώ να σε κρατήσω σαν φίλο μου.</p> <p>Αν την είχε αφήσει να του το πει, μπορεί να κατέληγε στο συμπέρασμα πως δεν είχε φτάσει ακόμα η δική του ώρα, και να της φερόταν διαφορετικά.</p> <p>Έτσι όπως . έγιναν τα πράγματα, την είχε πάρει στην αγκαλιά του πριν προφτάσει η Τζαστίν ν' ανοίξει το στόμα της, και τη φιλούσε.</p> <p>Για εξήντα τουλάχιστον δευτερόλεπτα έμεινε ακίνητη, νιώθοντας πως πέθαινε, πως άνοιγε στα</p>	<p>любовницей? Да с чего вы взяли?</p> <p>— Вполне способны! — сердито возразила Джастина. — И еще как!</p> <p>— Это что же, деньгами?</p> <p>— Да причем тут ваши деньги! Вы просто дразните меня, вечно вы меня дразните! Лион Мёрлинг Хартгейм, вы прекрасно знаете, сколько в вас обаяния, не то вы бы не разгуливали в сетчатых рубашках с золотыми медальонами на груди.</p> <p>Внешность — еще далеко не все, а если б было и все, я бы тоже призадумалась.</p> <p>— Ваше участие во мне очень трогательно, herzchen.</p> <p>— Почему с вами у меня всегда такое чувство, будто мне за вами не угнаться?</p> <p>— Джастина уже остыла; теперь она стояла и неуверенно смотрела на Лиона.</p> <p>— Вы же говорили не всерьез, правда?</p> <p>— А как по-вашему?</p> <p>— Нет! Вы не тщеславны, но сами прекрасно знаете, какой вы обаятельный.</p> <p>— Знаю ли, нет ли — неважно. А вот что вы находите меня обаятельным, это важно.</p> <p>Конечно, нахожу, чуть было не ответила она; совсем недавно я попыталась прикинуть, каков бы ты был в роли моего любовника, но решила, что ничего из этого не получится, ты мне нужнее, как друг.</p> <p>Если бы он дал ей это сказать, то пришел бы, пожалуй, к выводу, что его время еще не настало, и действовал бы иначе.</p> <p>Но она не успела вымолвить ни слова — он уже схватил ее в объятия и осыпает поцелуями.</p> <p>На добрых шестьдесят секунд она обмерла, беспомощная, ошарашенная, одержимая одним</p>
--	---

<p>δυο, πως διαλυόταν, η δύναμη μέσα της ούρλιαζε από έξαρση που είχε βρει το ταίρι της σε μια άλλη δύναμη.</p> <p>Το στόμα του, ήταν όμορφο\ Και τα μαλλιά του, απίστευτα πυκνά, ζωντανά, τα δάχτυλα της να χώνονται μέσα τους, να τα σφίγγουν άγρια.</p> <p>Μετά της έπιασε το πρόσωπο με τα δυο του χέρια, και την κοίταξε χαμογελαστός.</p> <p>«Σ' αγαπώ», της είπε. Τα χέρια της σηκώθηκαν να φτάσουν τα δικά του, αλλά όχι για να τυλιχτούν γύρω τους με τρυφεράδα, όπως με τον Ντέην. τα νύχια της χώθηκαν στη σάρκα και την πλήγιασαν.</p> <p>Έκανε δυο βήματα πίσω, στάθηκε εκεί σκουπίζοντας το στόμα της με το χέρι της, τα μάτια της τεράστια από τον τρόμο, το στήθος της ν' ανεβοκατεβαίνει από το λαχάνιασμα.</p> <p>«Δε θα μας έβγαζε πουθενά», μουρμούρισε κοντανασαίνοντας. «Ποτέ δε θα μας έβγαζε πουθενά, Ρέην!»</p> <p>Έβγαλε τα παπούτσια της, έσκυψε και τα μάζεψε, μετά έκανε μεταβολή και το έβαλε στα πόδια. Μέσα σε τρία δευτερόλεπτα είχε εξαφανιστεί.</p> <p>Όχι πως ο Ρέην είχε καμιά πρόθεση να την ακολουθήσει, όπως έδειχνε να πιστεύει εκείνη για να τρέχει έτσι σαν τρελή.</p> <p>Είχαν ματώσει κι οι δυο του καρποί, και τον πονούσαν. Πίεσε το μαντίλι του πρώτα πάνω στον ένα, μετά πάνω στον άλλο, ανασήκωσε τους ώμους του, πέταξε το λερωμένο μαντίλι, κι έμεινε εκεί νιώθοντας μονάχα τον πόνο.</p> <p>Μετά από λίγο έβγαλε την ταμπακέρα του, πήρε από μέσα ένα τσιγάρο, το άναψε κι άρχισε να περπατάει.</p> <p>Κανένας απ όσους θα τύχαινε να περάσουν πλάι του δε θα μπορούσε να μαντέψει από την έκφραση του τι σκεφτόταν. Να χει τα πάντα εκεί μπροστά του, όλα όσα ήθελε από τη ζωή, ν' απλώνει το χέρι να τα πιάσει και να χάνονται στη στιγμή.</p> <p>Ανόητο κορίτσι. Πότε θ' αποφάσιζε πια να μεγαλώσει; Ενώ το νιώθε κι εκείνη πως ανταποκρινόταν, κι όμως το αρνιόταν.</p> <p>Μα ήταν σωστός παίκτης, απ αυτούς που ξέρουν τόσο να χάνουν όσο και να κερδίζουν.</p>	<p>— найти в себе силы, устоять под этим неистовым, бешеным порывом.</p> <p>Его губы... да это чудо! А волосы, буйные, густые, тоже — сама жизнь, зарыться в них пальцами — наслаждение!</p> <p>Потом он сжал ее щеки ладонями, с улыбкой заглянул в глаза.</p> <p>— Я тебя люблю. Джастина ухватила за его запястья, но не так легко и нежно, как прежде с Дэнном, а вцепилась ногтями, чуть не до крови.</p> <p>Отступила на шаг, другой. Стояла и с силой терла губы о сгиб локтя, глаза огромные, испуганные, грудь тяжело вздымается.</p> <p>— Ничего не выйдет, — еле выдохнула она. — Ничего из этого не выйдет, Ливень.</p> <p>Сбросила туфли, наклонилась, подхватила их и пустилась бежать, и через три секунды этого мягкого стремительного бега уже не стало слышно.</p> <p>А он вовсе не собирался ее догонять, хотя она, видно, этого опасалась.</p> <p>Саднили разодранные в кровь запястья. Он промокнул их по очереди носовым платком, пожал плечами, спрятал покрытый пятнами платок и постоял, прислушиваясь к боли.</p> <p>Немного погода вынул портсигар, закурил и медленно пошел по улице.</p> <p>Ни один встречный не догадался бы по его лицу о том, что он чувствует в эти минуты. Все, чего он желал, к чему стремился, было уже в руках — и вот потеряно. Глупая девчонка.</p> <p>Когда она, наконец, повзрослеет? Все чувствовать, на все откликнуться — и от всего отказаться...</p> <p>Но он был по натуре игрок, из тех, что умеют и проигрывать, и выигрывать.</p>
---	---

Εφτά ατέλειωτα χρόνια είχε κάνει υπομονή πριν δοκιμάσει την τύχη του, μέχρι που είχε νιώσει κάποια αλλαγή πάνω της, σε τούτη τη χειροτονία.

Κι ωστόσο, ήταν φανερό πως είχε κινηθεί πολύ γρήγορα.

Εντάξει, λοιπόν. Υπήρχε πάντα το αύριο, ή, αφού επρόκειτο για την Τζαστίν, η επόμενη χρονιά, ή η μεθεπόμενη.

Όπως και να χει το πράγμα, δεν ήταν διατεθειμένος να παρατήρει τον αγώνα. Αν παρέμενε στη θέση του και φρόντιζε να την παρακολουθεί από κοντά, κάποια μέρα θα στεκόταν πιο τυχερός.

Τα παράθυρα του παλατιού είχαν φώτα. Θ' ανέβαινε πάνω για δέκα λεπτά, να μιλήσει με τον Καρδινάλιο Ραλφ, που έμοιαζε να χει γεράσει πια.

Δε φαινόταν καλά στην υγεία του. Ίσως έπρεπε να τον πείσουν να κάνει τίποτε εξετάσεις.

Ο Ράινερ πονούσε, μα όχι για την Τζαστίν. Εκείνη ήταν νέα, είχε πολλά περιθώρια.

Για τον Καρδινάλιο Ραλφ πονούσε, που είχε δει τον ίδιο του το γιο να χειροτονείται, δίχως να το ξέρει.

Ήταν νωρίς ακόμα, κι έτσι είχε πολύ κόσμο στο φουαγιέ του ξενοδοχείου. Φορώντας τα παπούτσια της ξανά, η Τζαστίν πήγε βιαστικά στις σκάλες και τις ανέβηκε με το κεφάλι σκυφτό.

Μετά πέρασε πολλή ώρα ψάχνοντας στην τσάντα της με χέρια που έτρεμαν για το κλειδί του δωματίου της, ώσπου σκέφτηκε να κατέβει ξανά

Долгих семь лет он выжидал, прежде чем на посвящении Дэна ощутил в ней перемену и решил попытаться счастья.

И, видно, поторопился.

Ну, ничего. Все может еще обернуться по-другому — завтра или, при нраве Джастины, через год, через два.

Что-что, а сдаваться он не намерен. Надо только быть начеку, и однажды счастье ему улыбнется.

Внутри у него все дрожало от беззвучного смеха: безмозглая белобрысая болтливая сорокалетняя бочка! Непонятно, отчего это сорвалось с языка, разве только потому, что давным-давно эти слова сказала ему бывшая жена. У таких, мол, всегда бывают камни в печени. Она и сама страдала от этих камней, бедная Аннелиза, а впрочем, ей-то было все пятьдесят, и она темноволосая, худая и на диво сдержанная — замкнута, запечатана наглухо, точно джинн в бутылке. Чего ради я сейчас думаю об Аннелизе? Кампания, которую я терпеливо вел столько лет, закончилась провалом, и я преуспел не больше, чем бедняжка Аннелиза. Ну, ничего, фрейлейн Джастина О'Нил! Поживем — увидим.

В окнах дворца горит свет; надо подняться, поговорить несколько минут с кардиналом Ральфом, с виду он очень постарел.

Явно нездоров. Пожалуй, надо бы его убедить показаться врачам.

У Лиона защемило сердце, но не из-за Джастины — она молода, впереди еще довольно времени.

Из-за кардинала Ральфа, на глазах у которого принял сан его родной сын, а он об этом не подозревает.

Было еще рано, в вестибюле гостиницы полно народу. Джастина, уже в туфлях, торопливо прошла к лестнице, наклонив голову, взбежала вверх.

Несколько минут дрожащими руками рылась в сумочке, не находя ключа, думала уже, что надо будет спуститься к портье, опять выдержать

<p>και ν' αποτολμήσει να 'ρθει αντιμέτωπη μόλο εκείνον το συρφετό που από μέσα του θα έπρεπε να περάσει για να φτάσει στη ρεσεψιόν.</p> <p>Τελικά όμως το βρήκε. ήταν στην τσάντα της και θα 'πρεπε να το είχαν αγγίξει τουλάχιστον δέκα φορές τα δάχτυλα της όση ώρα έψαχνε, δίχως να το αντιληφθεί.</p> <p>Όταν μπήκε επιτέλους μέσα, προχώρησε στα τυφλά μέχρι το κρεβάτι, κάθισε στην άκρη, κι άρχισαν να συγκροτούνται σιγά σιγά οι σκόρπιες σκέψεις της.</p> <p>Είπε στον εαυτό της πως είχε επαναστατήσει, τρομοκρατηθεί, απογοητευθεί. κι όσο τα λέγε αυτά, κοιτούσε το νυχτιάτικο ουρανό έξω από το παράθυρο κι ήθελε να ξεσπάσει, ήθελε να βάλει τα κλάματα.</p> <p>Ποτέ δε θα 'ταν ξανά όπως πριν κι ήταν σωστή τραγωδία να χάνεις τον πιο καλό σου φίλο. Προδοσία.</p> <p>Κούφια λόγια, ψεύτικα. άξαφνα ήξερε πολύ καλά τι την είχε τρομάξει τόσο, τι την είχε κάνει να το βάλει στα πόδια λες κι είχε προσπαθήσει ο Ρέην να τη δολοφονήσει κι όχι να της δώσει ένα φιλί.</p> <p>Η αίσθηση πως ήταν τόσο σωστό όλο αυτό! Το γεγονός πως είχε νιώσει σαν να γύριζε σπίτι, τη στιγμή που δεν ήθελε ποτέ να νιώσει την ανάγκη να γυρίσει σε κανένα σπίτι, όπως δεν ήθελε και τις ευθύνες της αγάπης.</p> <p>Το σπίτι ήταν κάτι που είχε τη δύναμη να σε πληγώνει, όπως κι η αγάπη. Κι όχι μονάχα αυτό, αλλά δεν ήταν και καθόλου σίγουρη πως θα μπορούσε ποτέ της ν' αγαπήσει.</p> <p>Γιατί αν ήταν άξια ν' αγαπήσει, σίγουρα θα έπρεπε να είχε χαλαρώσει μια δυο φορές η άμυνα της. σίγουρα, μια δυο φορές θα έπρεπε να είχε νιώσει κάτι παραπάνω από ανεκτική στοργή για τους σπάνιους εραστές της.</p> <p>Δεν της περνούσε από το νου πως διάλεγε σκόπιμα άντρες που δεν αποτελούσαν κίνδυνο για την απόσταση που ήθελε να κρατάει από τα πράγματα κι από τους ανθρώπους, μια απόσταση που είχε επιβάλει η ίδια στον εαυτό της κι είχε φτάσει να τη θεωρεί εντελώς φυσιολογική μετά από τόσα χρόνια.</p> <p>Για πρώτη φορά στη ζωή της ένιωθε να μην έχει κάποιο σημείο αναφοράς που θα μπορούσε να τη</p>	<p>взгляды всей этой толпы.</p> <p>Но ключ оказался в сумке, она его заметила, должно быть, только на двадцатый раз.</p> <p>Наконец-то она у себя в номере, ошупью добрела до кровати, села на край, понемногу стала собираться с мыслями.</p> <p>Уверяла себя, что полна отвращения, возмущена, разочарована; мрачным неподвижным взглядом уставилась на четырехугольник слабого света — ночное небо в окне; хотелось ругаться, хотелось плакать.</p> <p>Никогда уже не будет по-прежнему, и это трагедия. Потерян самый близкий друг. Предательство.</p> <p>Пустые, лживые слова; внезапно она поняла, почему так перепугалась, убежала от Лиона, будто он не поцеловал ее, а покушался на убийство.</p> <p>Это настоящее! Такое чувство, словно наконец-то она дома, а она не желает возвращаться домой — и не желает связывать себя любовью.</p> <p>Дом — это тупик, и любовь — тупик. Больше того, хотя признание это достаточно унижительно: пожалуй, она и не умеет любить.</p> <p>Будь она на это способна, уж наверно раз-другой осторожность ей изменила бы; уж наверно хоть раз-другой в ней шевельнулось бы чувство посильней, чем снисходительное расположение к ее не слишком многочисленным любовникам...</p> <p>Джастине сейчас и в голову не пришло, что не случайно она выбирала любовников, ничуть не опасных для ее независимости, к которой она сама себя приучила и с которой прочно свыклась, и уже считала, будто это у нее от природы.</p> <p>Впервые в жизни ей не на что опереться, не с чем сравнивать.</p>
--	---

<p>βοηθήσει.</p> <p>Δεν είχε ζήσει καμιά έντονη σχέση στο παρελθόν, ούτε η ίδια ούτε οι ανώδουνοι εραστές της είχαν νιώσει κάτι δυνατό ο ένας για τον άλλο, κι έτσι δεν μπορούσε να προστρέξει στα παλιά για να βρει κάποια ανακούφιση.</p> <p>Ούτε κι η σχέση της με τους δικούς της βοηθούσε, γιατί είχε κρατηθεί πάντα μακριά, ακόμα κι από τους ανθρώπους της Ντρογκέντα.</p> <p>Είχε νιώσει αναγκασμένη να το βάλει στα πόδια, να ξεφύγει από τον Ρέην.</p> <p>Τι δηλαδή, να του έλεγε ναι, να μπλεκόταν συναισθηματικά μαζί του, και μετά να τον έβλεπε να υπαναχωρεί όταν θα διαπίστωνε την έκταση των ατελειών της;</p> <p>Ανυπόφορο! Κάποτε θα καταλάβαινε τι άνθρωπος ήταν, και θα έσβηνε η αγάπη που της είχε.</p> <p>Της ήταν αδύνατο να του πει ναι, γιατί ήξερε πως κάποτε ο Ρέην θα την απόδιωχνε από κοντά του.</p> <p>Прοτιμούσε χίλιες φορές να τον διώξει τώρα εκείνη. Τουλάχιστον έτσι διέσωζε την περηφάνια της, που ήταν τόση όση και της μητέρας της.</p> <p>Ο Ρέην δεν έπρεπε ν'ανακαλύψει ποτέ τι κρυβόταν κάτω από την ανάλαφρη επιπολαιότητα της.</p> <p>Είχε ερωτευτεί την Τζαστίν που έβλεπε. Δεν του είχε δώσει ποτέ καμιά ευκαιρία να υποψιαστεί πως υπήρχαν μια σειρά από φοβίες βαθιά μέσα της.</p> <p>Μονάχα ο Ντέην τις υποψιαζόταν αυτές, όχι, μονάχα ο Ντέην τις ήξερε.</p> <p>Έγειρε μπροστά ν'ακουμπήσει το μέτωπο της στη δροσερή επιφάνεια του κομοδίνου, με τα δάκρυα ν'αυλακώνουν το πρόσωπο της.</p> <p>Και γι αυτό αγαπούσε τον Ντέην, φυσικά. Επειδή ήξερε τι ακριβώς ήταν η αληθινή Τζαστίν, και παρ' όλ' αυτά την αγαπούσε.</p> <p>Έπαιζε ρόλο κι ο δεσμός του αίματος, όπως και το γεγονός πως μοιράζονταν μνήμες, προβλήματα, χαρές και πόνους μιας ολόκληρης ζωής.</p> <p>Ενώ ο Ρέην ήταν ένας ξένος, δεν τον έδενε τίποτε μαζί της, έτσι όπως έδενε τον Ντέην ή ακόμα και</p>	<p>Ничто в прошлом не утешает, ни разу там не вспыхнуло сильное, глубокое чувство — в ней ли самой или в ком-нибудь из этих мимолетных, как тени, любовников.</p> <p>Не помогают и воспоминания о Дрохеде, ведь там она тоже всегда от всех отгораживалась.</p> <p>Правильно, от Лиона непременно надо было сбежать.</p> <p>Сказать «да», отдать себя в его власть, а потом видеть, как он убедится, насколько она несостоятельна, и отшатнется?</p> <p>Невыносимо! Он поймет, какая она на самом деле, и это убьет его любовь.</p> <p>Невыносимо — согласиться и под конец быть отвергнутой раз и навсегда.</p> <p>Куда лучше отвергнуть самой. Так, по крайней мере, не пострадает гордость, а гордости в Джастине ничуть не меньше, чем в ее матери.</p> <p>Никогда, никогда Лион не должен узнать, какая она на самом деле, под маской дерзкого легкомыслия.</p> <p>Он влюбился в ту Джастину, какую видит; она ведь не давала ему случая заподозрить, какое море сомнений скрывается под легкомысленной внешностью.</p> <p>Это подозревает — нет, знает — только Дэн.</p> <p>Она низко наклонилась, прижалась лбом к прохладному ночному столику, по лицу ее струились слезы.</p> <p>Вот потому-то она так любит Дэна. Он знает настоящую Джастину и все равно ее любит.</p> <p>Помогают и кровные узы, и вся их жизнь, столько общих воспоминаний и сложностей, горестей и радостей.</p> <p>А Лион — чужой, он не связан с нею, как Дэн и даже как остальная ее родня. Он вовсе не</p>
---	--

<p>τ'άλλα μέλη της οικογένειάς της, η συγγενική τους σχέση. Κανένας και τίποτε δεν τον υποχρέωναν να την αγαπάει.</p> <p>Ρούφηξε τη μύτη της, σκούπισε το πρόσωπο της με την ανάστροφη του χεριού της, ανασήκωσε τους ώμους της και καταπιάστηκε μένα έργο δύσκολο, να καταχωριάσει το πρόβλημα της σε κάποια γωνιά του μυαλού της όπου θα έμενε για πάντα θαμμένο, δίχως να την ενοχλεί με τη θύμηση του.</p> <p>Το ήξερε πως μπορούσε να το κατορθώσει. σ'όλη της τη ζωή δεν έκανε άλλο από το να τελειοποιεί αυτή τη μέθοδο της.</p> <p>Μόνο που συνεπαγόταν ακατάπαυστη δραστηριότητα, μια συνεχή ενασχόληση με πράγματα έξω από τον εαυτό της. Άπλωσε το χέρι κι άναψε τη λάμπα του κομοδίνου.</p> <p>Κάποιος από τους θείους θα της είχε φέρει το γράμμα στο δωμάτιο της, γιατί βρισκόταν εκεί, πάνω στο κομοδίνο, ένας ανοιχτογάλαζος φάκελος με τη βασίλισσα Ελισάβετ στην πάνω γωνία του.</p> <p>«Αγαπημένη μου Τζαστίν», έγραφε ο Κλάιντ Ντάλτινχαμ-Ρόμπερτς.</p> <p>«Γύρνα πίσω, σε χρειαζόμαστε, Αμέσως μάλιστα! Υπάρχει ένας διαθέσιμος ρόλος στο ρεπερτόριο της νέας περιόδου και κάποιο πουλάκι μου είπε πως ίσως να σ'ενδιαφέρει.</p> <p>Τι θα 'λεγες για τη Δεισδαίμονα; Με τον Μαρк Σίμσον για Οθέλλο σου; Οι πρόβες των πρωταγωνιστών αρχίζουν την ερχόμενη βδομάδα, αν σ'ενδιαφέρει!»</p> <p>Αν την ενδιέφερε! Να παίξει τη Δεισδαίμονα! Τη Δεισδαίμονα στο Λονδίνο!</p> <p>Η ευκαιρία που σου παρουσιάζεται μια φορά στη ζωή σου. Η διάθεση της έφτιαξε στη στιγμή, έφτασε σε τέτοια ύψη που το περιστατικό με τον Ρέην έχασε τη σημασία του, ή μάλλον πήρε μια σημασία διαφορετική.</p> <p>Ίσως, αν πρόσεχε πολύ πολύ, θα μπορούσε ν'αποδεχτεί την αγάπη του. μια πετυχημένη, περιζήτητη ηθοποιός θα ήταν πολύ απασχολημένη για ν'αφιερώνει μεγάλο μέρος από το χρόνο της στους εραστές της.</p>	<p>обязан ее любить.</p> <p>Джастина всхлипнула, отерла ладонью мокрые щеки, пожала плечами и принялась за нелегкую задачу — надо затолкать то, что случилось, куда-нибудь в самый дальний угол сознания — и не ворошить, не вспоминать.</p> <p>Она это умеет, всю жизнь она совершенствовала эту технику.</p> <p>Только надо вечно быть чем-то занятой, надо, чтоб тебя поглощали разные дела и недосуг было думать о том, что внутри. Джастина протянула руку, щелкнула выключателем настольной лампы.</p> <p>Видно, кто-то из дядюшек занес это письмо к ней в комнату, вот оно лежит на ночном столике — голубой конверт авиапочты, в верхнем углу марка с портретом королевы Елизаветы.</p> <p>"Джастина-лапонька! — писал Клайд Долтинхем-Робертс.</p> <p>— Возвращайся в лоно родного театра, ты нам необходима! Приезжай сейчас же! В репертуаре нового сезона есть одна беспризорная роль, и, шепну тебе на ушко, я сильно подозреваю, что ты не прочь будешь ее сыграть.</p> <p>Как насчет Дездемоны, лапонька? С Марком Симпсоном в роли твоего Отелло? Репетиции для главных участников начинаются на следующей неделе — конечно, если тебе это любопытно».</p> <p>Если ей это любопытно! Сыграть Дездемону! Дездемону — в Лондоне! И Отелло — сам Марк Симпсон!</p> <p>Такое счастье выпадает раз в жизни. Она вмиг почувствовала себя на седьмом небе, то, что произошло у нее с Лионом, уже не имеет значения, нет, вернее, обретает совсем иное значение.</p> <p>Пожалуй, если быть очень, очень осторожной, удастся сохранить любовь Лиона; знаменитая, прославленная актриса всегда занята, у нее остается не очень-то много времени на любовников.</p>
--	---

<p>Άξιζε τον κόπο να το δοκιμάσει. Κι αν τον έβλεπε να πλησιάζει επικίνδυνα στην αλήθεια, της έμενε πάντα η λύση μιας υπαναχώρησης.</p> <p>Ήταν έτοιμη να κάνει τα πάντα για να κρατήσει τον Ρέην στη ζωή της, κι ιδιαίτερα αυτό τον καινούριο Ρέην, μόνο που δε σκόπευε να βγάλει τη μάσκα της, ούτε ακόμα και για το δικό του χατίρι.</p> <p>Και στο μεταξύ, νέα σαν κι αυτά άξιζαν κάποιο είδος γιορτασμού. Δεν ένιωθε ακόμα αρκετά δυνατή ν'αντιμετωπίσει τον Ρέην, όμως υπήρχαν άλλοι άνθρωποι με τους οποίους θα μπορούσε να μοιραστεί το θρίαμβο της.</p> <p>Έτσι φόρεσε τα παπούτσια της, πήγε στο κοινό καθιστικό των θείων της, κι όταν της άνοιξε ο Πάτσυ, μπήκε και στάθηκε μ'ανοιγμένα τα χέρια κι ένα φωτεινό χαμόγελο στα χείλια.</p> <p>«Ανοιξτε μπίρες για όλους, θα παίξω Δεισδαμόνα!» ανήγγειλε με φωνή καθαρία και δυνατή σαν καμπάνα.</p> <p>Για μια στιγμή δεν της αποκρίθηκε κανένας, ύστερα ο Μπομπ είπε με ζεστασιά:</p> <p>«Αυτό είναι πολύ ευχάριστο, Τζαστίν».</p> <p>Η χαρά της δεν εξανεμίστηκε. αντίθετα κορυφωνόταν ολοένα, μέχρι που την έπιασε μια υπερδιέγερση που της φαινόταν δύσκολο να την ελέγξει.</p> <p>Έπεσε γελώντας σε μια πολυθρόνα και κοίταξε τους θείους της.</p> <p>Ήταν στ'αλήθεια γλυκύτατοι άνθρωποι! Και βέβαια δε σήμαιναν τίποτε γι αυτούς τα νέα της!</p> <p>Δεν είχαν ιδέα τι στην ευχή ήταν η Δεισδαμόνα. Αν είχε έρθει να τους πει πως παντρευόταν, η αντίδραση του Μπομπ θα ήταν η ίδια πάνω κάτω.</p> <p>Από τότε που θυμόταν τον εαυτό της, οι θείοι είχαν υπάρξει πάντα ένα κομμάτι της ζωής της, ώσπου τους είχε κάνει πέρα, μαζί με το καθετί που είχε σχέση με την Ντρογκέντα.</p> <p>Οι θείοι, μια ομάδα ολωσδιόλου ξένη προς την Τζαστίν Ο'Νηλ.</p> <p>Μέλη ενός συνόλου αδιάσπαστου, που μπαινόβγαιναν στο σπίτι, της χαμογέλαγαν ντροπαλά, την απέφευγαν αν την έβλεπαν να θέλει</p>	<p>Стоит попытаться. Если она заметит, что он вот-вот поймет истину, всегда остается путь к отступлению.</p> <p>Чтобы не лишиться Лиона, тем более — этого нового Лиона, она готова на все, только маску свою ни за что не сбросит.</p> <p>А меж тем такую новость не грех отпраздновать. Снова встретиться лицом к лицу с Лионом пока не хватает храбрости, но есть и еще люди, которые порадуются ее торжеству.</p> <p>Итак, она надела туфли, прошла по коридору к общей гостиной дядюшек и, едва Пэтси отворил ей дверь, раскинула руки, ослепительно улыбнулась и провозгласила:</p> <p>— Выставляйте пиво, я буду Дездемоной!</p> <p>Мгновение все молчали, потом Боб сказал ласково:</p> <p>— Вот это славно, Джастина.</p> <p>Но радость ее не померкла, напротив, в ней рос неудержимый восторг.</p> <p>Джастина со смехом уселась в кресло, внимательно оглядела дядюшек.</p> <p>До чего милый народ! Конечно, ее новость ничего им не говорит.</p> <p>Они понятия не имеют, кто такая Дездемона. Если б она сейчас объявила, что выходит замуж, Боб ответил бы примерно так же.</p> <p>Сколько она себя помнит, они всегда были под боком и, увы, она всегда смотрела на них свысока, так же как и на все в Дрохеде.</p> <p>Дядюшки — это нечто во множественном числе, не имеющее никакого отношения к Джастине О'Нил.</p> <p>Просто члены некоего сообщества — то заезжают на Главную усадьбу, то вновь исчезают, застенчиво улыбаются ей, Джастине,</p>
---	---

<p>να τους πιάσει κουβέντα.</p> <p>Όχι πως δεν την αγαπούσαν, το καταλάβαινε τώρα. μόνο που ένιωθαν πόσο αλλιώτικη ήταν, κι αυτό τους έκανε να μην αισθάνονται άνετα μαζί της.</p> <p>Αλλά σ' αυτόν το ρωμαϊκό κόσμο, που ήταν ξένος για κείνους και γνώριμος για την ίδια, άρχιζε να τους καταλαβαίνει καλύτερα η Τζαστίν.</p> <p>Νιώθοντας ν' ανάβει μέσα της γι' αυτούς μια φλόγα που θα μπορούσες να την πεις αγάπη, η Τζαστίν έμεινε να κοιτάζει τα ρυτιδιασμένα χαμογελαστά τους πρόσωπα, το ένα μετά το άλλο.</p> <p>Τον Μπομπ που ήταν η κινητήρια δύναμη της ομάδας, το Αφεντικό στην Ντρογκέντα, μα μ' έναν τόσο διακριτικό τρόπο.</p> <p>Τον Τζακ, που τον έβλεπες όλη την ώρα πίσω από τον Μπομπ, κολλημένο θαρρείς στον αδερφό του, ίσως γιατί τα πήγαιναν τόσο καλά οι δυο τους.</p> <p>Τον Χιούη, που είχε μέσα του μια δόση πονηριάς που έλειπε από τους άλλους δυο, κι ωστόσο τους έμοιαζε πάρα πολύ σ' όλα τ' άλλα.</p> <p>Τον Τζιμς και τον Πάτσυ, το θετικό και το αρνητικό σκέλος ενός αυτοδύναμου συνόλου. Και τον καημένο, το συντριμμένο Φρανκ, που ήταν ο μόνος που έμοιαζε κυνηγημένος από φοβίες κι ανασφάλειες.</p> <p>Όλοι τους, εκτός από τον Τζιμς και τον Πάτσυ, είχαν γκριζάρει τώρα πια, ο Μπομπ κι ο Φρανκ μάλιστα ήταν κανονικοί ασπρομάλληδες, αλλά δεν είχαν αλλάξει διόλου στ' αλήθεια, παρά έμεναν ίδιοι όπως τους θυμόταν από μικρό κοριτσάκι.</p> <p>«Δεν ξέρω αν είναι σωστό να σου δώσω μπίρα», έκανε ο Μπομπ διστακτικά, κρατώντας στο χέρι ένα παγωμένο μπουκάλι Σβαν.</p> <p>Λίγες ώρες πριν να της το είχε πει αυτό, θα την είχε ενοχλήσει αφάνταστα η παρατήρηση του, όμως τούτη τη στιγμή ήταν πολύ ευτυχισμένη για να το πάρει σαν προσβολή.</p> <p>«Κοίτα, χρυσέ μου θειούλη, το ξέρω πως δε σου πέρασε ποτέ από το μυαλό να μου προσφέρεις μια μπίρα όσες φορές βρεθήκαμε όλοι μαζί με τον Ρέην και κάναμε συντροφιά, αλλά είμαι κοτζάμ κοπέλα πια, μπορώ να πω ένα ποτηράκι δίχως να πάθω κακό. Και σου τ' ορκίζομαι πως δεν πρόκειται για κανένα σοβαρό αμάρτημα». Του χαμογέλασε.</p>	<p>при встрече, но увивают от разговоров с ней.</p> <p>Теперь-то она понимает — не то чтобы она им не нравилась, просто они чувт, что она очень другая, и им с ней неловко.</p> <p>А вот здесь, в Риме, который им чужд, а ей уже знаком и привычен, она начинает лучше их понимать.</p> <p>Ощущая, как в ней разгорается чувство к ним, которое, пожалуй, можно назвать любовью, Джастина переводила взгляд с одного улыбающегося, изрезанного морщинами лица на другое.</p> <p>Вот Боб — главная и всех вдохновляющая сила, хозяин Дрохеды, но как ненавязчиво, незаметно играет он эту роль;</p> <p>вот Джек — кажется, он только и делает, что ходит за Бобом по пятам, а может быть, просто они отлично ладят;</p> <p>Хьюги — в нем, в отличие от двоих старших, есть какая-то озорная жилка, и все же он очень с ними схож;</p> <p>Джиме и Пэтси — две стороны единого целого, только один на виду, а другой — незаметный молчун; и, наконец, тихий, угасший бедняга Фрэнк, единственный среди них, кого, похоже, мучают страхи и неуверенность.</p> <p>Все они, кроме Джимса в Пэтси, уже седеют, у Боба и Фрэнка волосы уже совсем белые. Но все равно почти такими же на вид она помнит дядюшек с детства.</p> <p>— Ну, не знаю, следует ли давать тебе пиво, — в раздумье сказал Боб; он стоял напротив Джастины с бутылкой в руке.</p> <p>Еще несколько часов назад эти слова ее разозлили бы, но сейчас она слишком счастлива, чтобы обижаться.</p> <p>— Послушай, милый, я понимаю, тебе просто в голову не приходило угостить и меня, когда вы тут пили с Лионом, но, ей-богу, я уже выросла большая и от пива не опьянею. Можешь мне налить, греха не будет, — докончила она с улыбкой.</p>
---	--

Ο Τζιμς πήρε ένα γεμάτο ποτήρι από τον Μπομπ και της το έδωσε. «Πού είναι ο Ράινερ;» τη ρώτησε.

«Γσακωθήκαμε».

«Γσακώθηκες με τον Ράινερ;»

«Ε, ναι. Δικό μου ήταν το φταίξιμο δηλαδή.

Θα κοιτάξω να τον δω αργότερα και να του ζητήσω συγνώμη».

Κανένας από τους θείους δεν κάπνιζε, μα η Τζαστίν είχε καπνίσει μπροστά τους προκλητικά άλλες φορές, σαν κάθονταν και κουβεντιάζαν εκείνοι με τον Ράινερ. μόνο που τώρα δεν μπορούσε να βρει το απαιτούμενο κουράγιο για να βγάλει τα τσιγάρα της, κι έτσι αρκέστηκε στη μικρή νίκη της μπίρας, πίνοντας την προσεκτικά κάτω από τις γεμάτες ενδοιασμούς ματιές τους.

Όσο και να πέθαινε από τη δίψα, όσο και να λαχταρούσε να την κατεβάσει μονορούφι, ήταν υποχρεωμένη να την πει με μικρές γουλιές, όπως άρμοζε σε μια κυρία.

«Ο Ρέην είναι πολύ ξηγημένο παιδί», είπε ο Χιούη, με μάτια που έλαμπαν.

Η Τζαστίν συνειδητοποίησε σαστισμένη το γιατί είχε ανέβει άξαφνα τόσο στην εκτίμηση τους. είχε βρει έναν άντρα που θα τους άρεσε να τον έχουν στην οικογένεια.

«Ναι, είναι», είπε κοφτά κι άλλαξε θέμα:

«Όμορφα δεν περάσαμε σήμερα;»

Τα κεφάλια όλα ανεβοκατέβηκαν δηλώνοντας πως συμφωνούσαν, ακόμα και ο Φρανκ της έγνεψε, όμως δεν έδειξαν καμιά διάθεση να το κουβεντιάσουν.

Το έβλεπε τώρα πόσο κουρασμένοι ήταν, μα δε μετάνιωνε που είχε πάει να τους βρει.

Θα έπαιρνε κάποιο χρόνο στις σχεδόν ατροφικές της αισθήσεις και στα επίσης σχεδόν ατροφικά συναισθήματα της να μάθουν ποιες ήταν οι κανονικές τους λειτουργίες, κι οι θείοι αποτελούσαν βολικό υλικό για την εξάσκηση της.

Αυτό ήταν το πρόβλημα σαν ήσουν ένα

— Α где Лион? — спросил Джиме, принимая от Боба полный стакан и передавая племяннице.

— Я с ним разругалась.

— С Лионом?!

— Ну да. Но я сама виновата.

Попозже пойду извинюсь.

Никто из дядюшек не курил. Хотя прежде Джастина никогда не просила пива, но случилось, пока все они разговаривали с Лионом, сидела и вызывающе курила; а вот сейчас не хватает мужества вытащить сигареты, довольно и этой маленькой победы,

до смерти хочется выпить завоеванное пиво залпом, но под их пытливыми взглядами это рискованно. Отпивай по капельке, Джастина, как полагается благовоспитанной особе, даже если глотка у тебя суха, как плохая проповедь.

— Отличный малый этот Лион, — сказал Хьюги, глаза его лукаво блеснули.

И вдруг Джастина с испугом сообразила, почему она так выросла в их мнении: она заполучила поклонника, которого они рады бы видеть членом семьи.

— Да, ничего, — отозвалась она коротко и переменяла разговор:

— Чудесный сегодня был день, правда?

Все, даже Фрэнк, дружно закивали, но, похоже, не хотели рассуждать на эту тему.

Все они явно устали, но ей ничуть не жаль, что она поддалась порыву и заглянула к ним.

Кое-какие чувства едва ли не отмерли, надо сызнова им учиться, и можно недурно поупражняться на дядюшках.

Вот почему плохо, когда ты остров; забываешь,

<p>μακρινό νησί. Ξεχνούσες πως υπήρχαν κι άλλα πράγματα, πέρα από τις δικές σου ακτές.</p> <p>«Τι είναι η Δεισδαιμόνα;» ρώτησε ο Φρανκ, μισοκρυμμένος στις σκιές όπως πάντα.</p> <p>Η Τζαστίν καταπιάστηκε σε μια γεμάτη ζωντάνια περιγραφή. Της φάνηκε πολύ χαριτωμένος ο τρόμος που τους έπιασε όταν έμαθαν πως κάποιος θα τη στραγγάλιζε κάθε βράδυ πάνω στη σκηνή, και δε θυμήθηκε ξανά ότι ήταν κουρασμένοι παρά μονάχα μισή ώρα αργότερα, σαν χασμουρήθηκε ο Πάτσυ.</p> <p>«Πρέπει να πηγαίνω», είπε αφήνοντας το άδειο της ποτήρι. Δεν της είχαν προσφέρει άλλη μπίρα. Ήταν φανερό πως θεωρούσαν τη μία υπεραρκετή για τις κυρίες.</p> <p>«Ευχαριστώ που κάτσατε κι ακούσατε τις πολυλογίες μου».</p> <p>Για μεγάλη έκπληξη και σαστισμάρα του Μπομπ, τον φίλησε και του ευχήθηκε καληνύχτα. ο Τζακ έκανε να τραβηχτεί, όμως δεν τον άφησε να της ξεφύγει, ενώ ο Χιούι αποδέχτηκε με μεγάλη προθυμία το χαιρετισμό.</p> <p>Ο Τζιμς έγινε κόκκινος στο χρώμα της φωτιάς κι υπέμεινε τη δοκιμασία παθητικά. Για τον Πάτσυ, ένα χάδι μαζί με το φιλί, γιατί έμοιαζε κι εκείνος λιγάκι με νησί.</p> <p>Και για τον Φρανκ, ούτε καν φιλί, γιατί έστρεψε από την άλλη το κεφάλι του. κι ωστόσο, όταν τύλιξε γύρω του τα χέρια της, ένωσε τον αδύναμο απόηχο μιας έντασης που έλειπε ολωσδιόλου από τους υπόλοιπους.</p> <p>Ο καημένος ο Φρανκ. Γιατί να ναι έτσι;</p> <p>Βγαίνοντας από την πόρτα στάθηκε κι έγειρε για μια στιγμή στον τοίχο.</p> <p>Ο Ρέην την αγαπούσε. Μα όταν ζήτησε να τη συνδέσουν με το δωμάτιο του, ο τηλεφωνητής της είπε πως είχε φύγει από το ξενοδοχείο, είχε αναχωρήσει για τη Βόννη.</p> <p>Εντάξει, ίσως θα ήταν καλύτερα να τον έβλεπε στο Λονδίνο.</p> <p>Θα του έστελνε ένα γράμμα να του ζητήσει συγγνώμη, και να τον προσκαλέσει για δείπνο την επόμενη φορά που θα βρισκόταν στην Αγγλία.</p>	<p>что и за пределами твоих берегов что-то происходит.</p> <p>— А что это — Дездемона? — спросил Фрэнк из темного угла, куда, по своему обыкновению, забился.</p> <p>Джастина пустилась в красочные описания, насладились их ужасом, когда они узнали, что на каждом спектакле ее станут душиить, и вспомнила, до чего они, должно быть, устали, только через полчаса, когда Пэтси зевнул.</p> <p>— Мне пора. — Она отставила пустой стакан. Второго ей не предлагали, очевидно, дамам больше одной порции пива не положено. —</p> <p>Спасибо, что слушали мою болтовню.</p> <p>Желая Бобу спокойной ночи, она его поцеловала, отчего он порядком удивился и смутился; Джек попятился, но был с легкостью пойман, а Хьюги принял такой знак внимания с превеликим удовольствием.</p> <p>Джиме багрово покраснел, но стерпел кротко. Пэтси она не только поцеловала на прощанье, но и крепко обняла, он ведь и сам немножко остров.</p> <p>Фрэнк, пытаясь избежать поцелуя, круто отвернулся; но когда Джастина его обняла, ей почудился приглушенный отзвук, словно шевельнулось в нем потаенное волнение, какого у других не было и в помине.</p> <p>Бедный Фрэнк, ну почему он такой?</p> <p>Выйдя от них, она на мгновение прислонилась к стене.</p> <p>Лион ее любит. Но когда она попыталась ему позвонить, телефонистка сказала — абонент выехал в Бонн.</p> <p>Неважно. Пожалуй, так даже лучше — подождать до Лондона и уже там с ним встретиться.</p> <p>Извиниться по почте, покаянным письмом, и пригласить вместе поужинать, когда он в следующий раз попадет в Англию.</p>
--	---

Υπήρχαν πολλά πράγματα που δεν ήξερε γύρω από τον Ρέην, όμως για ένα ήταν σίγουρη. Θα πήγαινε να τη δει, γιατί ποτέ του δεν κρατούσε κακία σε κανέναν.

Κι από τότε που είχε αναλάβει το υπουργείο Εξωτερικών, η Αγγλία είχε γίνει ένα από τα πιο τακτικά του λιμάνια.

«Στάσου και θα δεις, κύριε μου», είπε κοιτώντας στον καθρέφτη και βλέποντας το πρόσωπο του αντί για το δικό της.

«Θα σε κάνω εγώ ν' αποκτήσεις τις πιο στενές και σημαντικές διασυνδέσεις με την Αγγλία, αλλιώς να μη με λένε Τζαστίν Ο'Νηλ».

Δεν της περνούσε από το νου πως ήταν δυνατόν ο Ρέην να την ήθελε κοντά του σαν Τζαστίν Χάρτχαϊμ, ούτε πως μπορεί ν' αποτελούσε ήδη το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή του. Είχε κανονίσει την πορεία της στο μυαλό της, κι ο γάμος δεν είχε καμιά θέση στα σχέδια της.

Το μόνο που την απασχολούσε ήταν η ανάμνηση του φιλιού του, το μόνο που ήθελε, να γευόταν κι άλλα τέτοια φιλιά.

Τώρα της έμενε να πει στον Ντέην πως δε θα μπορούσε να πάει μαζί του στην Ελλάδα, πράγμα που δεν αποτελούσε πρόβλημα.

Ο Ντέην θα καταλάβαινε, πάντα καταλάβαινε ο Ντέην. Μόνο που δε θα του τα έλεγε όλα αυτή τη φορά, γιατί δεν είχε καμιά όρεξη ν' ακούσει τα κηρύγματα του.

Ο αδερφός της ήθελε να τη δει παντρεμένη με τον Ρέην, και σίγουρα θ' αντιδρούσε έντονα αν του εμπιστευόταν τις προθέσεις της, μπορεί να φτάνε στο σημείο να την τραβολογούσε και με το ζόρι ακόμα στην Ελλάδα. Ενώ αν δε μάθαινε τίποτε, ούτε θα επενέβαινε ούτε θα στενοχωριόταν.

«Αγαπημένε μου Ρέην», έλεγε το σημείωμα. «Συγνώμη που το έβαλα στα πόδια προχτές σαν τρομαγμένο γατί, μου είναι αδύνατο να καταλάβω τι μ' έπιασε.

Φαντάζομαι πως μπορεί να ήταν η κούραση κι η συγκίνηση όλης της ημέρας.

Ελπίζω να με συγχωρήσεις που φέρθηκα έτσι ανόητα. Ειλικρινά ντρέπομαι για τον εαυτό μου

Еще очень многое неясно в Лионе, но одно можно сказать наверняка: он придет, потому что совершенно чужд злопамятства.

А так как он стал большим специалистом по иностранным делам, то в Англию наезжает постоянно.

— Поживем — увидим, милый друг, — сказала она, глядя в зеркало, где вместо собственного отражения ей виделось лицо Лиона.

— Не будь я Джастина О'Нил, если я не сделаю Англию важнейшим из всех твоих иностранных дел.

Ей не приходило в голову, что Лион как раз и задался целью сменить ей фамилию. У нее сложились свои привычки, свой образ жизни, в котором не было места замужеству. Она не догадывалась, что Лион хочет сделать из нее Джастину Хартгейм.

Только без конца вспоминала тот его поцелуй и мечтала вновь испытать такое.

Предстоит еще сказать Дэну, что она не может поехать с ним в Грецию, но это не страшно.

Дэн поймет, он всегда все понимает. Вот только едва ли она скажет ему все причины, которые мешают ей поехать. Он наверняка прочтет ей самую суровую проповедь, а она, при всей своей любви к брату, просто не может ничего такого выслушивать.

Он хочет, чтобы она вышла за Лиона замуж, и, если сказать, что у нее совсем другие планы, увезет ее в Грецию, хотя бы и силой. Чего Дэн не услышит, из-за того и огорчаться не станет.

"Милый Ливень, — говорилось в записке, — простите, что я в тот вечер удрала, как ошалелая, сама не знаю, что на меня нашло.

Наверно, издергалась, уж очень трудный выдался день.

Пожалуйста, извините, я себя показала совершенной балдой. Мне совестно, что я

<p>που έκανα τόση φασαρία για το τίποτε.</p> <p>Πάντως τολμώ να πω ότι σε είχε επηρεάσει κι εσένα το γενικό κλίμα της ημέρας, μιλάω για κείνα που έλεγες περί αγάπης και δεν ξέρω κι εγώ.</p> <p>Γι αυτό έχω να σου κάνω μια πρόταση, συγχώρησε με εσύ και θα σε συγχωρήσω κι εγώ με τη σειρά μου.</p> <p>Ας γίνουμε ξανά φίλοι, σε παρακαλώ. Δεν αντέχω να είμαι τσακωμένη μαζί σου. Και σε προσκαλώ για δείπνο στο σπίτι μου την επόμενη φορά που θα έρθεις στο Λονδίνο, να συντάξουμε μια επίσημη συνθήκη ειρήνης».</p> <p>Από κάτω υπέγραφε απλά «Τζαστίν», όπως συνήθως.</p> <p>Ούτε μια λέξη πιο προσωπική, δε χρησιμοποιούσε εκφράσεις αφοσίωσης ποτέ της.</p> <p>Ο Ράινερ έμεινε να κοιτάζει τις άτεχνα αδιάφορες προτάσεις πασχίζοντας να μαντέψει τι είχε στο μυαλό της όταν του τις έγραφε.</p> <p>Ήταν ένα φιλικό πρώτο βήμα, πέρα από κάθε αμφιβολία, όμως τι άλλο έξω απ αυτό; Πιθανότατα τίποτε απολύτως, αναγκάστηκε να παραδεχτεί αναστενάζοντας.</p> <p>Την είχε τρομοκρατήσει για τα καλά. Το γεγονός πως ήθελε παρ' όλ' αυτά να διατηρήσει τη φιλία τους σήμαινε πως τον θεωρούσε σημαντικό στη ζωή της, μα δεν ήταν καθόλου σίγουρο αν θα καταλάβαινε ποτέ της τι ακριβώς ένιωθε γι αυτόν.</p> <p>Στο κάτω κάτω, τώρα πια ήξερε πως την αγαπούσε εκείνος. αν τα είχε καταφέρει να ξεδιαλύνει τα αισθήματα της τόσο που ν' αντιληφθεί ότι τον αγαπούσε κι η ίδια, θα του το είχε γράψει στο γράμμα της.</p> <p>Κι ωστόσο, γιατί δεν είχε πάει στην Ελλάδα με τον Ντέην, γιατί είχε γυρίσει στο Λονδίνο;</p> <p>Το ήξερε πως δεν έπρεπε να ελπίζει ότι το είχε κάνει εξαιτίας του, αλλά παρ όλες τις αμφιβολίες του η ελπίδα άρχισε να χρωματίζει τις σκέψεις του με τόση χαρά που χτύπησε στη στιγμή το κουδούνι της γραμματέως του.</p> <p>Ήταν ακόμα δέκα το πρωί, ώρα Γκρήνουιτς, θα την πετύχαινε σίγουρα στο σπίτι της.</p> <p>«Πάρτε μου το διαμέρισμα της δεσποινίδας Ο'Νηλ</p>	<p>подняла столько шуму из-за пустяка.</p> <p>Подозреваю, что и вы в тот день были не в себе, отсюда признание в любви и прочее.</p> <p>Так вот, вы меня простите, и я вас тоже прощаю.</p> <p>Пожалуйста, останемся друзьями. Даже думать не могу, чтобы нам с вами рассориться. Когда будете в Лондоне, приходите ко мне ужинать, и мы заключим самый настоящий мирный договор».</p> <p>Подпись, как всегда, просто «Джастина».</p> <p>Никаких нежных слов — они у нее не в обычае.</p> <p>Сдвинув брови, Лион вчитывался в бесхитротные небрежные строки, словно пытался сквозь них разглядеть, что было у нее на уме, когда она их писала.</p> <p>Безусловно, это — предложение дружбы, но только ли? А что еще? Со вздохом он поневоле себе признался — всего вероятней, почти ничего.</p> <p>Он отчаянно ее напугал; она хочет сохранить его дружбу, стало быть, он немало для нее значит, но очень, очень сомнительно, чтобы она по-настоящему понимала, что у нее к нему за чувство.</p> <p>Ведь теперь она уже знает: он ее любит; если б она в себе разобралась, поняла, что и сама его любит, она бы так прямо и написала.</p> <p>Однако почему же она не поехала с Дэном в Грецию, а вернулась в Лондон?</p> <p>Не надо бы обманываться надеждой, что это из-за него... но, наперекор опасениям, надежда становилась все радужней, настроение настолько поднялось, что Лион вызвал секретаршу.</p> <p>Десять утра по Гринвичу, в этот час всего вернее можно застать Джастину дома.</p> <p>— Соедините меня с лондонской квартирой</p>
--	--

<p>στο Λονδίνο», ζήτησε και περίμενε να περάσουν τα δευτερόλεπτα της αναμονής συνοφρυωμένος πάντα και γεμάτος ένταση.</p> <p>«Ρέην», έκανε η Τζαστίν, φανερά ενθουσιασμένη.</p> <p>«Πήρες το γράμμα μου;»</p> <p>«Μόλις αυτή τη στιγμή». Μετά από μια φορτισμένη παύση τού είπε:</p> <p>«Και θα ῥθεις τώρα σύντομα για το δείπνο που σου ῥγραφα;»</p> <p>«Θα είμαι στο Λονδίνο την ερχόμενη Παρασκευή και το Σάββατο. Σε βολεύει εσένα;»</p> <p>«Για το Σάββατο το βράδυ ναι. Την Παρασκευή δεν μπορώ, έχω πρόβα για τη Δεισδαιμόνα».</p> <p>« Για τη Δεισδαιμόνα;»</p> <p>«Ναι, βέβαια, δεν τα ξέρεις τα νέα! Μου έγραψε ο Κλάιντ όταν ήμουνα στη Ρώμη να μου προσφέρει το ρόλο.</p> <p>Ο Μαρк Σίμσον παίζει τον Οθέλλο, σκηνοθετεί ο ίδιος ο Κλάιντ. Δεν είναι καταπληκτικό; Γύρισα στο Λονδίνο με το πρώτο αεροπλάνο».</p> <p>Έφερε το χέρι στα μάτια του να τα κρύψει. ευτυχώς που η γραμματέας του ήταν στο εξωτερικό γραφείο και δεν μπορούσε να τον δει εκείνη τη στιγμή.</p> <p>«Τζαστίν, πράγματι είναι υπέροχα τα νέα σου, καρδούλα! » κατάφερε να της πει.</p> <p>« Κι εγώ αναρωτιόμουν τι σ'έφερε πίσω στο Λονδίνο».</p> <p>«Πάντως ο Ντέν με κατάλαβε», του αποκρίθηκε χαρωπά.</p> <p>«Νομίζω μάλιστα πως από μια άποψη το χάριξε που έφυγε μονάχος.</p> <p>Είχε φτιάξει αυτό το παραμύθι, πως τάχα με χρειαζόταν μαζί του να τον βρίζω ώσπου να το πάρει απόφαση να φύγει για το σπίτι, για να με κάνει να νιώσω πως δεν έχει αλλάξει τίποτε στη σχέση μας και πως εξακολουθώ να έχω κάποια θέση στη ζωή του, μόλο που είναι πια κληρικός με τα όλα του».</p>	<p>miss O'Нил, — распорядился он и несколько секунд ждал, брови сошлись над переносьем в одну резкую черту.</p> <p>— Ливень! — В голосе Джастины откровенная радость.</p> <p>— Получили мое письмо?</p> <p>— Только что. Чуть помолчала, спросила:</p> <p>— И вы скоро придете поужинать со мной? —</p> <p>Я буду в Англии в ближайшую пятницу и в субботу. Даю вам слишком короткий срок?</p> <p>— Нет, если вас устраивает субботний вечер. Пятница отпадает, я репетирую Дездемону.</p> <p>— Дездемону?</p> <p>— Ну да, вы же ничего не знаете! Клайд написал мне в Рим и предложил сыграть.</p> <p>В роли Отелло Марк Симпсон, ставит сам Клайд. Чудесно, правда? Я первым же самолетом вернулась в Лондон.</p> <p>Он прикрыл глаза рукой — спасибо, секретарша у себя, в приемной перед его кабинетом, и не видит его лица.</p> <p>— Джастина, herzchen, это просто замечательная новость. — Он постарался, чтобы голос его прозвучал восторженно.</p> <p>— А я удивлялся, что привело вас обратно в Лондон.</p> <p>— Ну, Дэн все понял, — беззаботно сказала Джастина,</p> <p>— я думаю, он даже рад побыть один.</p> <p>Он сочинил какую-то басню, будто я ему нужна, потому что стану шпынять его и заставлю съездить домой, но, по-моему, просто он боится, вдруг я подумаю, что теперь, когда он стал священником, я ему ни к чему.</p>
---	---

<p>«Δεν αποκλείεται», συμφώνησε μαζί της.</p> <p>«Λοιπόν, θα τα πούμε το Σάββατο το βράδυ, έτσι; Θεε να έρθεις γύρω στις έξι; Έτσι θα μπορέσουμε να υπογράψουμε με την ησυχία μας την ειρήνη που λέγαμε, να πιούμε κάνα δυο μπουκάλια, και στη συνέχεια, αφού φτάσουμε σε μια συμφωνία ικανοποιητική, θα σε τάϊσω με φαγητό φτιαγμένο από τα χεράκια μου. Εντάξει;»</p> <p>«Ναι, εντάξει. Γεια σου, καρδούλα».</p> <p>Η σύνδεση διακόπηκε από τον ήχο του ακουστικού της που έκλεισε. εκείνος στάθηκε μια στιγμή με το δικό του ακουστικό στα χέρια πάντα, μετά ανασήκωσε τους ώμους και το έβαλε στη θέση του.</p> <p>Στο καλό σου πια, Τζαστίν! Ούτε στη δουλειά του δεν μπορούσε να συγκεντρωθεί εξαιτίας της.</p> <p>Και συνέχισε να μην μπορεί να συγκεντρωθεί στη δουλειά του μέσα στις επόμενες μέρες, μόλο που μάλλον δεν το υπονιάστηκε κανένας.</p> <p>Και το Σάββατο το απόγευμα, λίγο μετά τις έξι, εμφανίστηκε στο διαμέρισμα της, με άδεια χέρια όπως συνήθως, γιατί ήταν δύσκολος άνθρωπος η Τζαστίν με τα δώρα.</p> <p>Τα λουλούδια δεν την ενδιέφεραν, δεν έτρωγε ποτέ της γλυκά, κι αν της έπαιρνες κάτι ακριβότερο θα το παραπετούσε σε μια γωνιά και μετά θα ξεχνούσε την ύπαρξή του.</p> <p>Τα μόνα δώρα που έδειχνε ν'αγαπάει ήταν τα πράγματα που της είχε προσφέρει ο Ντέην.</p> <p>«Σαμπάνια πριν από το δείπνο;» τη ρώτησε ξαφνιασμένος.</p> <p>«Ναι, νομίζω πως το καλεί η περίπτωση. Στο κάτω κάτω ήταν ο πρώτος μας τσακωμός, κι αυτή είναι η πρώτη μας συμφιλίωση».</p> <p>Τον έβαλε να κάτσει σε μια αναπαυτική πολυθρόνα, η ίδια βολεύτηκε κατάχαμα, στο ανοιχτό καφετί δέρμα από καγκουρό που είχε στρωμένο στο πάτωμα, με τα χείλια της μισάνοιχτα, σαν να είχε κάνει πρόβα τι θα του αποκρινόταν σ'οτιδήποτε θα της έλεγε από δω και πέρα.</p> <p>Όμως του ήταν αδύνατο να της πει το παραμικρό, ήθελε να δώσει πρώτα στον εαυτό του την ευκαιρία να κάνει μια καλύτερη εκτίμηση της διάθεσής της, κι έτσι έμεινε και την κοίταζε σιωπηλός.</p>	<p>— Очень может быть, — вежливо согласился Лион.</p> <p>— Так, значит, в субботу вечером, — сказала Джастина, — Давайте к шести, тогда мы на досуге с помощью бутылочки-другой обсудим статьи мирного договора, а когда придем к соглашению, я вас накормлю. Решено?</p> <p>— Да, конечно. До свиданья, herzchen. Она дала отбой, и все оборвалось; с минуту Лион сидел с трубкой в руке, потом, пожав плечами, положил ее на рычаг.</p> <p>Черт ее побери, эту Джастину! Она начинает мешать ему работать.</p> <p>Она мешала ему работать и в следующие несколько дней, хотя едва ли кто-нибудь это замечал.</p> <p>А в субботу вечером, вскоре после шести, он явился к ней домой, как всегда, с пустыми руками — не так-то просто ей что-нибудь подарить.</p> <p>К цветам она равнодушна, конфет не ест, а подарок поценней небрежно закинет куда-нибудь в угол и забудет про него.</p> <p>Похоже, она дорожит только подарками Дэна.</p> <p>— Шампанское перед ужином? — удивился Лион.</p> <p>— Ну, я думаю, по такому случаю это необходимо, вы не согласны? Ведь это наш самый первый разрыв и самое первое примирение.</p> <p>Ответ прозвучал вполне правдоподобно; Джастина указала гостю на уютное кресло, а сама устроилась на ковре из светло-коричневых шкур кенгуру, губы ее чуть приоткрылись, будто, что бы он сейчас ни сказал, у нее уже готова следующая реплика.</p> <p>А он не в силах вести беседу — сперва надо хоть немного разобраться в ее настроении — и только молча к ней присматривается.</p>
--	--

Πριν τη φιλήσει του ήταν σχετικά εύκολο να παραμένει απόμακρος σε κάποιο βαθμό, αλλά τώρα, που την έβλεπε πρώτη φορά μετά από κείνο το φιλή τους, παραδεχόταν μέσα του πως θα του ήταν πολύ πιο δύσκολο να τα καταφέρει στο μέλλον.

Πιθανότατα θα διατηρούσε αυτό το στοιχείο της κάποιας ανωριμότητας που διέκρινε την κορμοστασιά και το πρόσωπο της ακόμα κι όταν θα γινόταν γριά γυναίκα.

Ίσως να μην την άγγιζε ποτέ η ουσία μιας ολοκληρωμένης θηλυκότητας. Τούτο το ψυχρό, εγωκεντρικό, ορθολογιστικό μυαλό έμοιαζε να την κυβερνάει απόλυτα, κι ωστόσο ασκούσε πάνω του μια γοητεία τόσο έντονη που αμφέβαλλε αν θα του ήταν ποτέ δυνατό να την αντικαταστήσει με μια άλλη γυναίκα.

Ούτε μια φορά δεν είχε κάτσει ν' αναρωτηθεί αν άξιζε η Τζαστίν το μακρόχρονο αγώνα του.

Ίσως να μην τον άξιζε, από κάποια φιλοσοφική σκοπιά. Είχε όμως καμιά σημασία; Την έβλεπε σαν ένα στόχο, σαν μια προσωπική του φιλοδοξία.

«Είσαι πολύ όμορφη σήμερα, καρδούλα», της είπε τέλος, σηκώνοντας στην υγεία της το ποτήρι του με μια χειρονομία που θύμιζε πρόποση κι ήταν συνάμα κάτι σαν σημάδι αναγνώρισης ενός άξιου αντιπάλου.

Στο μικρό βικτοριανό τζάκι έκαιγαν ακόμα τ' αναμμένα κούτσουρα, μα η Τζαστίν δεν έδειχνε να ενοχλείται από τη ζέστη. Είχε κουβαριαστεί πλάι στη φωτιά, με τα μάτια της καρφωμένα πάνω του.

Μετά άφησε το ποτήρι της χάμω και αγκάλιασε τα γόνατα της, ενώ τα ξυπόλυτα πόδια της κρύβονταν μέσα στις πτυχές του κατάμαυρου φουστανιού της.

«Δεν αντέχω να παίζουμε κρυφτούλι», είπε. «Το εννοούσες στ' αλήθεια, Ρέην;»

Την ίδια στιγμή ένιωσε να χαλαρώνει πραγματικά κι έγριε πίσω στην πολυθρόνα του.

«Να εννοούσα ποιο πράγμα;»

«Αυτό που είπες στη Ρώμη... ότι μ' αγαπάς».

«Γι' αυτό οργάνωσες τα σημερινά, καρδούλα;»

Прежде ему ничего не стоило держаться словно бы равнодушно, но сейчас, при первой встрече после того поцелуя, пришлось себе признаться, что сохранять равнодушие впредь будет куда трудней.

Вероятно, даже когда она совсем состарится, в ее лице и повадках останется что-то ребяческое, словно ей не суждено обрести чего-то, что отличает зрелую женщину.

Похоже, всем ее существом верховодит трезвый, эгоистичный и логичный рассудок, и, однако, Лиона неодолимо влечет к ней, кажется, никогда никакая другая женщина ее не заменит.

Он даже ни разу не спросил себя, а стоит ли она того, чтобы так долго и трудно ее завоевывать?

С философской точки зрения, наверно, не стоит. Но что за важность? Только ее он добивается, только к ней стремится.

— Вы сегодня очень мило выглядите, herzchen, — сказал он наконец и приподнял бокал довольно неопределенным жестом: то ли провозглашая тост, то ли приветствуя противника.

В небольшом викторианском камине алеют раскаленные уголья, экран перед ним нет, но Джастина, видно, не против жары — пристроилась на ковре, совсем близко к огню, и не сводит глаз с Лиона.

Потом со звоном отставила бокал к камину, подалась вперед, обхватив руками колени, босые ступни прячутся в складках черного, как ночь, платья.

— Не могу я ходить вокруг да около. Вы серьезно это говорили, Ливень?

Его разом отпустило, с огромным облегчением он откинулся в кресле.

— Что именно?

— То, что вы сказали в Риме... Что вы меня любите.

— Так вот что вы хотите знать, herzchen? За этим и звали?

Έστρεψε αλλού τη ματιά της, ανασήκωσε τους ώμους, γύρισε να τον κοιτάξει ξανά κι έγενε καταφατικά.

«Ναι».

«Γιατί θέλεις να το κουβεντιάσουμε πάλι; Μου είπες τις δικές σου απόψεις και φανταζόμουνα πως η αποψινή βραδιά δε θα χε καμιά σχέση με τα περασμένα, παρά θα ήταν αφιερωμένη στο μέλλον».

«Αχ, Ρέην! Αντιδράς λες και το κάνω εγώ ζήτημα! Κι έτσι να είναι, δεν μπορεί να μην καταλαβαίνεις γιατί επιστρέφω σ' αυτό το θέμα».

«Όχι, δεν καταλαβαίνω». Άφησε το ποτήρι του κι έγειρε μπροστά να την κοιτάξει από πιο κοντά.

«Μου έδειξες ξεκάθαρα πως δε σ' ενδιέφερε καθόλου η αγάπη μου, κι ήλπιζα πως θ' απέφυγες να το κουβεντιάσεις ξανά, από ευγένεια και μόνο».

Δεν της είχε περάσει από το μυαλό πως θα ήταν δυνατό ν' αποδειχτεί τόσο δυσάρεστη αυτή η συνάντηση, όποιο και να 'ταν το αποτέλεσμα της στο κάτω κάτω, κανονικά εκείνος θα έπρεπε να ήταν ο ικέτης που θα περίμενε ταπεινά την εξαγγελία της δικιάς της απόφασης.

Και να που είχε καταφέρει να πάρει στα χέρια του την κατάσταση, ν' αντιστρέψει τους ρόλους τους.

Την έκανε να νιώθει λες κι ήταν καμιά άτακτη μαθητριά που την είχαν πιάσει σε μια ανόητη σκανταλιά της και την καλούσαν σε απολογία.

«Κοίτα, φίλε μου, εσύ ανέτρεψες το καθεστώς της σχέσης μας, όχι εγώ!»

Κι ούτε σε κάλεσα απόψε για να σε ικετέψω να με συγχωρέσεις που έθιξα το Μέγα Εγώ του κυρίου Χάρτχαϊμ!»

«Παίρνεις την αμυντική σου στάση πάλι, Τζαστίν;» Κούνησε νευριασμένη το κεφάλι της.

«Ναι, που να σε πάρει και να σε σηκώσει! Πώς στο καλό τα καταφέρνεις πάντα να με στριμώχνεις, Ρέην; Δεν μπορείς να φανταστείς πόσο θα ήθελα να μιάφηνες να βγω από πάνω μια φορά κι εγώ!»

«Αν το κάνα θα με πετούσες σαν στυμμένη λεμονόκουπα», της είπε χαμογελαστός.

Джастина отвела глаза, пожала плечами, опять посмотрела на Лиона и кивнула:

— Да, конечно.

— Зачем же снова это ворошить? Вы мне тогда высказали все, что думали, и я так понял, что приглашен сегодня не воскрешать прошлое, а только поразмыслить о будущем.

— Ох, Ливень! Вы так говорите, точно я бессовестное трепло. Даже если так, уж наверно вы сами знаете почему.

— Нет, не знаю. — Он отставил бокал, наклонился, чтобы лучше видеть ее лицо.

— Вы весьма выразительно дали мне понять, что моя любовь вам ни в какой мере не нужна, и я надеялся, что вы хотя бы из приличия воздержитесь от разговоров на эту тему.

Джастина никак не думала, что в этот вечер, чем бы он ни кончился, она окажется в таком неловком положении — все-таки ведь это он, Лион, выступил сперва в роли просителя, вот и ждал бы смиренно, чтобы она изменила свое решение.

А он все обернул против нее.

И теперь изволь чувствовать себя напраказившей девчонкой, которую отчитывают за какую-то дурацкую выходку.

— Вот что, приятель, ведь не я, а вы первый нарушили наш status quo!

Я вовсе не собираюсь просить прощения за то, что уязвила самолюбие великого Хартгейма, не для того я вас нынче приглашала!

— Переходите к обороне, Джастина? Она нетерпеливо передернулась.

— Да, черт побери! И как вы ухитряетесь меня до этого довести, Ливень? Хоть бы раз доставили мне удовольствие, дали взять над вами верх!

— Если б я хоть раз вам поддался, вы бы меня вышвырнули, как старую тряпку, — сказал он с улыбкой.

«Και τώρα θαρρείς πως δεν μπορώ να σε πετάξω δηλαδή;»

«Όχι. Αφού δεν το χεις κάνει μέχρι σήμερα, δεν πρόκειται να το κάνεις ποτέ σου. Θα συνεχίσεις να με βλέπεις γιατί σε κρατάω συνέχεια σε υπερένταση, δεν ξέρεις ποτέ τι πρέπει να περιμένεις από μένα».

«Γι αυτό μου είπες πως μ'αγαπάς;» τον ρώτησε, πονώντας βαθιά μέσα της.
«Για να παίζεις μαζί μου και να δημιουργήσεις μια καινούρια, ψεύτικη ένταση στη σχέση μας;»

«Εσύ τι λες;»

«Εγώ λέω πως είσαι ο μεγαλύτερος μπάσταρδος του κόσμου», του αποκρίθηκε μέσα από τα δόντια της και σύρθηκε με τα γόνατα στο χαλί για να τον πλησιάσει.

«Αν τολμάς, πες μου άλλη μια φορά πως μ'αγαπάς και σου ορκίζομαι να σου βγάλω τα μάτια, παλιοκάθαρμα!»

Είχε θυμώσει πολύ, κι ο Ρέην το ίδιο.

«Όχι, δεν πρόκειται να σου το πω άλλη φορά! Γιατί δε σου καίγεται καρφί για τα συναισθήματά μου, Τζαστίν!

Μου ζήτησες να έρθω σήμερα για να πειραματιστείς και να δεις τι νιώθεις εσύ, δίχως να καθίσεις να σκεφτείς αν αυτό ήταν σωστό απέναντί μου».

Πριν προφτάσει να κουνήσει από τη θέση της, έγειρε μπροστά, την άρπαξε από τα μπράτσα και την έσυρε ίσαμε που την έκλεισε ανάμεσα στα πόδια του, κρατώντας την εκεί με δύναμη.

Ο θυμός της διαλύθηκε στη στιγμή, ακούμπησε τα χέρια της στους μηρούς του, με τις παλάμες ανοιχτές, ανασήκωσε το πρόσωπο της.

Αλλά εκείνος δεν τη φίλησε. Την άφησε από τα χέρια του, γύρισε να σβήσει το φωτιστικό πίσω του, μετά χαλάρωσε το σφίξιμο των ποδιών του κι έγειρε το κεφάλι του στη ράχη της πολυθρόνας.

Από τη στάση του δεν καταλάβαινες αν είχε κλείσει το φως για να δημιουργήσει ερωτική ατμόσφαιρα ή για να της κρύψει απλά την έκφραση του.

Κι η Τζαστίν περίμενε, δίχως να ξέρει τι έπρεπε να

— Это я и сейчас могу, дружище!

— Чепуха! Если до сих пор не вышвырнули, так уже и не вышвырнете. Вы и впредь со мной не раззнакомитесь, потому что со мной вы как на иголках.

— Поэтому вы и сказали мне, что любите? — через силу спросила Джастина.

— Просто схитрили, чтоб держать меня как на иголках?

— А как по-вашему?

— По-моему, вы просто стервец! — процедила она сквозь зубы, на коленках по коврику придвинулась к нему вплотную, пусть получше разглядит, до чего она зла.

— Только попробуйте еще раз сказать, что вы меня любите, несчастный немецкий обалдуй, и я плюну вам в физиономию!

Обозлился и Лион.

— Нет, больше я этого не скажу! Вы же не для того меня приглашали, так? Мои чувства несколько вас не интересуют, Джастина.

Вы меня позвали, чтобы испытать ваши собственные чувства, а что по отношению ко мне это несправедливо, подумать не потрудились.

Она не успела отшатнуться — он нагнулся к ней, схватил за руки чуть пониже плеч, стиснул ее коленями — не вырваться.

И вмиг ее ярости как не бывало — кулаки разжались, она оперлась ладонями на его бедра, запрокинула голову.

Но Лион не поцеловал ее. Разнял руки, перегнулся назад, погасил лампу за спиной и, отпустив Джастину, откинулся головой на спинку кресла,

и не понять, понадобилась ли ему темнота, нарушаемая лишь отсветом камина, чтоб заняться любовью или просто чтобы Джастина не видела его лица.

Растерянная, в страхе — вдруг он совсем ее

κάνει, φοβισμένη και γεμάτη αμφιβολίες, σίγουρη πως εκείνο που θα ερχότανε σε λίγο θα 'ταν μια ξεκάθαρη απόρριψη, θα έπρεπε να το είχε σκεφτεί νωρίτερα πως δεν μπορεί να παίζει κανένας με άντρες σαν τον Ράινερ.

Είναι ανελέητοι σαν τον ίδιο το Χάρο. Γιατί της ήταν αδύνατο ν' ακουμπήσει το κεφάλι της στα πόδια του και να του πει: Ρέην, αγάπα με, σε χρειάζομαι τόσο πολύ και λυπάμαι στ' αλήθεια για ό,τι έχει γίνει.

Α, σίγουρα, αν τον κατάφερνε να της κάνει έρωτα, θα γύριζε μέσα της κάποιο κλειδί και θα ξεχύνονταν ελεύθερα τα συναισθηματικά της αποθέματα, θα έβρισκαν επιτέλους τρόπο έκφρασης, διέξοδο...

Απόμακρος πάντα, κλεισμένος στον εαυτό του, την άφησε να του βγάλει το σακάκι και τη γραβάτα, μα μέχρι να φτάσει η Τζαστίν να του ξεκουμπώσει το πουκάμισο ήξερε μέσα της πως δεν ήταν σε θέση να τα καταφέρει.

Δε διέθετε την ενστικτώδικη ερωτική ικανότητα που θα μπορούσε να κάνει συγκλονιστική και την πιο γήινη εμπειρία. Ήταν τόσο σημαντική αυτή η σχέση, κι εκείνη τα έκανε όλα θάλασσα. Τα δάχτυλα της έγιναν αδέξια, τα χείλια της άρχισαν να τρέμουν. Έβαλε τα κλάματα.

«Αχ, όχι! Μην κλαις, καρδούλα μου, αγάπη μου!» Τη σήκωσε και την έβαλε να καθίσει στα γόνατα του, πήρε το κεφάλι της στον ώμο του, τύλιξε γύρω της τα χέρια του.

«Συγγνώμη, καρδούλα! Δεν ήθελα να σε κάνω να κλάψεις!»

«Τώρα πια ξέρεις», του είπε ανάμεσα στ' αναφιλητά της. «Είμαι ένα μηδενικό και τίποτε παραπάνω. σου το χα πει πως δε θα μας έβγαζε πουθενά!»

Ήθελα τόσο να σε κρατήσω, Ρέην, αλλά το 'ξερα πως δε θα τα κατάφερνα αν σ' άφηνα να δεις τι φρικτή που είμαι!»

«Όχι, όχι, έτσι κι αλλιώς δε θα μπορούσες να τα καταφέρεις. Φυσικά και δε θα τα κατάφερνες αφού δε σε βοηθούσα, καρδούλα».

Της ανασήκωσε το πρόσωπο, φίλησε τα μάτια της, τα μουσκεμένα της μάγουλα, τις άκρες των χειλιών της.

«Δικό μου είναι το φταίξιμο, καρδούλα. Έπαιρνα

оттолкнет, она ждала: что он скажет, как быть дальше? Да, следовало раньше понять, что с такими, как Лион, шутки плохи.

Они непреклонны, как сама смерть. Ну почему она не может прижаться головой к его коленям и сказать — люби меня, Ливень, прости, я виновата, не могу я без тебя...

Наверно, если б сейчас добиться близости с ним, какая-то плотина прорвалась бы, и все хлынуло бы наружу...

Все еще замкнутый, отчужденный, он позволил ей снять с него пиджак, развязать галстук, но, расстегивая на нем рубашку, она уже понимала — все это зря.

В ее репертуар не входит сноровка соблазнительницы, умеющей самыми обыденными действиями будить эротическое волнение. Такие важные минуты, а она все испортила. Пальцы ее дрогнули, губы скривились. И она заплакала навзрыд.

— Нет, нет! Herzchen, liebchen, не плачь!

— Лион притянул ее на колени к себе, прижал ее голову к своему плечу, обнял.

— Прости меня, herzchen, я не хотел доводить тебя до слез.

— Теперь ты знаешь, — всхлипывая, выговорила Джастина. — Ни на что я не гожусь. Я же тебе сказала, все зря, ничего у нас не выйдет.

Я так боялась тебя потерять, Ливень, но я же знала, если ты увидишь, какая я никчемная, ничего у нас не выйдет!

— Ну конечно, ничего бы не вышло. Как могло быть иначе? Ведь я не помогал тебе, herzchen.

— Он приподнял ее голову, заглянул в лицо и стал целовать веки, мокрые щеки, уголки рта.

— Это не ты, это я виноват. Я старался тебе

<p>την εκδίκηση μου. ήθελα να δω μέχρι πού θα μπορούσες να φτάσεις από μόνη σου, δίχως τη δικιά μου συμμετοχή.</p> <p>Φαίνεται όμως πως παρεξήγησα τα κίνητρα σου, έτσι δεν είναι;»</p> <p>Η φωνή του ακουγόταν τώρα πιο τραχιά, πιο γερμανική.</p> <p>«Κι αφού αυτό θέλεις, θα το έχεις, μα θα το ζήσουμε μαζί από την αρχή μέχρι το τέλος». «Ρέην, σε παρακαλώ, ας τ'αφήσουμε! Δεν είμαι ικανή να τα βγάλω πέρα, θα σε απογοητεύσω!»</p> <p>«Α, είσαι ικανή και με το παραπάνω, καρδούλα μου. Έχω δει το πάθος σου στη σκηνή, γιατί φοβάσαι τώρα που είσαι μαζί μου;»</p> <p>Ήταν τόσο σωστό το επιχείρημα του που στέγνωσαν τα δάκρυα της,</p> <p>«Φίλα με έτσι όπως με είχες φιλήσει στη Ρώμη», του ψιθύρισε.</p> <p>Μόνο που δεν ήταν καθόλου σαν το τραχύ, το άξαφνο κι εκρηκτικό φιλή της Ρώμης. αυτό εδώ ήταν ένα φιλή αισθησιακό και βαθύ, μια ευκαιρία να γευτείς, να μυρίσεις και να νιώσεις δίχως βιασύνες, με μια άνεση ατέλειωτη.</p> <p>Τα δάχτυλα της γύρισαν στα κουμπιά του, τα δικά του έψαξαν για το φερμουάρ τουφουστάνιου της, μετά της πήρε το χέρι και το πέρασε μέσα από το πουκάμισο του, να ψηλαφίσει την καλυμμένη με μαλακές τρίχες σάρκα.</p> <p>Σαν ένιωσε το στόμα του να σκληραίνει ξάφνου πάνω στο λαιμό της νόμισε πως θα λιποθυμούσε, της φάνηκε πως έπεφτε, και διαπίστωσε πως είχε πράγματι πέσει ανάσκελα στο μεταξένιο δέρμα του καγκουρό κι ο Ρέην βρισκόταν από πάνω της.</p> <p>Είχε βγάλει το πουκάμισο του, ίσως και το παντελόνι, δεν μπορούσε να δει, δεν έβλεπε παρά μόνο τους ώμους του στην αδύναμη λάμψη της φωτιάς, και το όμορφο αυστηρό του στόμα.</p> <p>Αποφασισμένη να διαλύσει μια για πάντα την πειθαρχία του, έπλεξε τα δάχτυλα της στα μαλλιά του και τον ανάγκασε να τη φιλήσει ξανά, πιο πολύ, πιο βαθιά, πιο δυνατά!</p> <p>Κι η αίσθηση που της έδινε η αγκαλιά του! Σαν</p>	<p>отплатить, хотел посмотреть, далеко ли ты найдешь, если я не сделаю ни шага навстречу.</p> <p>Но, видно, я не так тебя понял, nicht Wahr?</p> <p>— Голос его зазвучал глуше, и в нем явственной слышался немецкий акцент.</p> <p>— Слушай, если ты этого хочешь, будет и это, будет и то и другое.</p> <p>— Нет, Ливень, пожалуйста, давай про это забудем! Не умею я чувствовать по-человечески. Ты только во мне разочаруешься!</p> <p>— Ты все прекрасно умеешь, herzchen, я это понял, когда видел тебя на сцене. Как ты можешь в себе сомневаться, когда ты со мной?</p> <p>Это было так верно, что слезы ее разом высохли.</p> <p>— Поцелуй меня, как поцеловал в Риме, — прошептала она.</p> <p>Только это было совсем, совсем не похоже на тот поцелуй в Риме. Там было что-то грубое, внезапное, опасное, здесь — глубокая истома, в нее погружаешься неспешно, и все, что ощущаешь кожей, и на запах, и на вкус, проникнуто сладострастием.</p> <p>Пальцы Джастины вернулись к пуговицам его рубашки, пальцы Лиона — к молнии ее платья, потом он притянул ее руку себе под рубашку, на грудь, где густо курчавилась мягкая поросль.</p> <p>Внезапно его губы крепче прижались к ее шее, и, беспомощная, потрясенная, Джастина едва не потеряла сознание, почудилось — она падает, и оказалось, она и вправду распростерта на шелковистом ковре и смутно различает над собой лицо Лиона.</p> <p>На нем уже нет рубашки, а может быть, не только рубашки, в пляшущих отсветах камина видны лишь его плечи и красивые сурово сжатые губы.</p> <p>Нет, она навсегда уничтожит эту суровую складку! Она зарылась пальцами в густые волосы у него на затылке, притянула к себе его голову — пускай целует еще, крепче, крепче!</p> <p>Какое это было чувство! Губами, руками, всем</p>
---	--

γυρισμός στο σπίτι ήταν, αναγνώριζε με τα χείλια της και τα χέρια και το κορμί της το κάθε του κομμάτι λες και το 'ξερε από παλιά, κι ωστόσο της φαίνονταν συνάμα όλα άγνωστα, μ'έναν τρόπο υπέροχο.

Κι ενώ ο κόσμος βούλιαζε και χανόταν, του άνοιξε τον εαυτό της να την πάρει όπως ήθελε εκείνος, κι έμαθε κάτι που της είχε κρατήσει κρυφό με μυστικοπάθεια σχολαστική τόσο καιρό που τον ήξερε: ότι θα έπρεπε να της είχε κάνει έρωτα χιλιάδες φορές με τη φαντασία του. Της το έλεγαν αυτό η εμπειρία της και μια καινούριοαποκτημένη διαίσθηση της.

Ήταν ολωσδιόλου αφοπλισμένη. Μ'οποιονδήποτε άλλο άντρα θα της φαινόταν απωθητική η εκπληκτική του φιληδονία, ο δίχως όρια αισθησιασμός, μα ο Ρέην την ανάγκασε να δει πως ήταν πράγματα που μονάχα εκείνη είχε το δικαίωμα να ζει μαζί του. Και τα έζησε.

Μέχρι που στο τέλος τον ικέτευσε να τελειώσει, σφίγγοντας τον τόσο δυνατά στην αγκαλιά της που μπήγονταν μέσα στη σάρκα του τα χέρια της, να διαπεράσουν το κορμί του.

Τα λεπτά κυλούσαν κι έφευγαν, μέσα σε μια κορεσμένη σιωπή. Ανάσαιναν κι οι δυο με τον ίδιο ρυθμό, χαλαρά κι αργά, το κεφάλι του ήταν ακουμπισμένο στον ώμο της, το πόδι της περασμένο πάνω από τα δικά του.

Σιγά σιγά χαλάρωσε το χέρι της που τόση ώρα αγκάλιαζε σφιχτά την πλάτη του, άρχισε να τον χαϊδεύει κι ήταν ένα χάδι ονειροπόλο, ράθυμο.

Ο Ρέην αναστέναξε, γύρισε ανάσκελα, την πήρε εκείνος τώρα στην αγκαλιά του αφήνοντας τη να γευτεί καλύτερα τη χαρά τού να είναι μαζί του.

Πέρασε το χέρι της στα λαγόνια του, σαν για να ψηλαφίσει την επιδερμίδα του, πίεσε τους ζεστούς μύς, έπιασε τη μαλακή, βαριά μάζα ανάμεσα στα σκέλια του.

Ήταν μια καινούρια εμπειρία, να νιώθει τις παράξενα ζωντανές, ανεξάρτητες κινήσεις του φύλου του. δεν είχε νοιαστεί ποτέ αρκετά | για κάποιον από τους προηγούμενους εραστές της ώστε να καθίσει ν'ασχοληθεί μαζί του μετά τον έρωτα. Σαν τελειωνε η πράξη ένιωθε χαλαρή, χορτασμένη, δεν είχε τη διάθεση να ικανοποιήσει κάποια παραπάνω σεξουαλική της περιέργεια. Μα να που τώρα δεν ήταν διόλου χαλαρή ή χορτασμένη, παρά τον ήθελε κιόλας ξανά.

телом она узнавала каждую частицу его тела, словно обрела что-то извечно родное и все же сказочное, неведомое.

Мир сжался до полоски у камина, где отсветы огня плещут о край темноты, и Джастина раскрывается ему навстречу и понимает наконец-то, что было его секретом все годы их знакомства: что в воображении он, должно быть, обладал ею уже тысячи раз. Это подсказывают ей и опыт, и впервые пробудившееся женское чутье.

И она беспомощна, обезоружена. Со всяким другим такая беспредельная близость, такая поразительная чувственность ужаснули бы ее, но он заставил ее понять, что все это — для нее одной. И она знала, все это — только для нее.

До последнего мгновения, когда она вскрикнула, не в силах больше ждать завершения, она так сжимала его в объятиях, что, казалось, ощущала каждую его косточку.

В утоленном спокойствии проходили минуты. Теперь оба дышали ровно, легко и свободно, голова его лежала у нее на плече, ее колено — на его бедре.

Постепенно ее стиснутые руки разжались, она сонно, ласково стала поглаживать его по спине.

Лион вздохнул, повернулся, откинулся навзничь, казалось, он отдается в ее власть, бессознательно ждет, что она еще полней насладится их слиянием...

Κι ωστόσο ξαφνιάστηκε όταν εκείνος έκανε την πρώτη κίνηση, όταν τα χέρια του δέθηκαν γύρω από το κορμί της, όταν της έπιασε το κεφάλι από πίσω και το πλησίασε στο δικό του. Από τόσο κοντά έβλεπε ξεκάθαρα πως δεν είχαν τίποτε το σφιγμένο τα χείλια του, αντίθετα, είχαν πάρει το σχήμα που θα ταίριαζε στο δικό της στόμα, λες κι ήθελαν να υπάρχουν μονάχα για το χατίρι της.

Εκείνη τη στιγμή ένιωσε να γεννιούνται μέσα της για πρώτη φορά η τρυφερότητα κι η ταπεινοφροσύνη, πράγμα που πρέπει να φάνηκε στο πρόσωπο της γιατί γίνηκαν τόσο φωτεινά τα μάτια του ώστε της ήταν αδύνατο να τ'αντέξει κι έγειρε μπρος να του δαγκώσει το πάνω του χέιλι.

Συγχωνεύτηκαν επιτέλους οι σκέψεις κι οι αισθήσεις, αλλά ο ήχος της κραυγής της πνίγηκε δίχως ν'ακουστεί, δεν εκφράστηκε μένα ουρλιαχτό η χαρά που τη συγκλόνιζε τόσο βαθιά και την έκανε να μη νοιάζεται πια παρά μονάχα για την παραφορά της, ν'αφήνεται στην αλόγιστη καθοδήγηση της κάθε επιτακτικής στιγμής.

Ο κόσμος έφτασε στον έσχατο σπασμό του, αναδιπλώθηκε, κι εξαφανίστηκε ολωσδιόλου.

Όταν γλίστρησε από την κουρτίνα το χλομό φως της λονδρέζικης αυγής, το δωμάτιο ήταν ακόμα ζεστό γιατί ο Ρέην σηκωνόταν όλο το βράδυ και σκάλιζε τη φωτιά. Τούτη τη φορά όμως η Τζαστίν ήταν ξύπνια και τον άρπαξε φοβισμένη από το μπράτσο με το που έκανε να κουνήσει από το πλάϊ της.

«Μη φύγεις!»

«Δε φεύγω, καρδούλα μου». Πήρε ένα ακόμα μαξιλάρι από τον καναπέ, το έβαλε κάτω από το κεφάλι του, και την έσφιξε ακόμα πιο πολύ στην αγκαλιά του, αναστενάζοντας.

«Είσαι καλά;»

«Ναι».

«Κρυώνεις μήπως;»

«Όχι, μα μπορούμε να πάμε στο κρεβάτι αν κρυώνεις εσύ».

«Μετά από τόσες ώρες που κάναμε έρωτα πάνω σένα δέρμα καγκουρό; Θα ήταν πολύ πεζό, έστω κι αν το χεις στρωμένο με σεντόνια από μαύρο μετάξι το κρεβάτι σου».

«Τα σεντόνια μου είναι σαν κι αυτά που έχει όλος

И все же она была застигнута врасплох, задохнулась от изумления; он сжал ее виски ладонями, притянул к себе, его лицо было совсем близко, и она увидела — в этих губах уже нет ни следа вечной суровой сдержанности, так они сложены только из-за нее и для нее одной.

Вот когда в ней поистине родились и нежность, и смирение. Наверно, это отразилось на ее лице, потому что глаза Лиона так засияли ей навстречу, что она уже не могла вынести его взгляда, наклонилась еще ниже и прильнула губами к его губам.

Наконец-то мысли и чувства сплывались воедино, и у нее даже крика не вырвалось, беззвучный счастливый вскрик потряс все ее существо, она уже ничего не сознавала, только слепо наслаждалась полнотой каждого мига.

Мир замкнулся в последней завершенности, и все исчезло.

Наверно, Лион поддерживал огонь в камине, потому что, когда сквозь занавеси просочился мягкий свет лондонского утра, в комнате было еще тепло. На этот раз, едва он шевельнулся, Джастина встрепенулась и пугливо сжала его локоть.

— Не уходи!

— Я не ухожу, herzchen. — Он сдернул с дивана еще одну подушку, сунул себе под голову, притянул Джастину поближе и тихонько вздохнул.

— Тебе хорошо?

— Да.

— Не холодно?

— Нет, но если тебе холодно, можно перебраться в постель.

— После того, как мы столько часов занимались любовью на меховом ковре? Какое падение! Даже если простыни у тебя из черного шелка.

— Нет, просто белые хлопчатобумажные,

<p>ο κόσμος, άσπρα και βαμβακερά. Πάντως αυτό το πραγματάκι από την Ντρογκέντα είναι όμορφο, έτσι;»</p> <p>«Ποιο πραγματάκι λες;»</p> <p>«Το δέρμα! Είναι φτιαγμένο από καγκουρό της Ντρογκέντα».</p> <p>«Θα πρέπει να σου παραγγείλω ένα δέρμα τίγρης από την Ινδία, δεν είναι διόλου ερωτική ή εξωτική μια προβιά από καγκουρό».</p> <p>«Μου θυμίζεις ένα στιχάκι που άκουσα κάποτε:</p> <p>Θα θελες ν'αμαρτήσεις Με την Έληνορ Γκλυν Πάνω σε δέρμα τίγρης; Ή προτιμάς Να την αποπλανήσεις Σε δέρμα άλλου ζώου;»</p> <p>«Ε, καρδούλα, ήταν πια ώρα ν'αρχίσεις τα αστειάκια σου. Κάτι οι απαιτήσεις του έρωτα, κάτι οι απαιτήσεις του Μορφέα, κοντεύεις να κλείσεις μισή μέρα δίχως να χεις πει έστω και μια σαχλαμάρα». Της χαμογέλασε.</p> <p>«Δε νιώθω να το χω ανάγκη αυτή τη στιγμή».</p> <p>Του αντιγύρισε το χαμόγελο, παίρνοντας το χέρι του και βάζοντας το ανάμεσα στα πόδια της.</p> <p>«Το στιχάκι για το δέρμα της τίγρης σου το είπα γιατί ταίριαζε τόσο με την περίσταση, μα κατά τα άλλα έχω απογυμνωθεί τελείως μπροστά σου, οπότε τι νόημα θα είχε να προσπαθούσα να σου κρυφτώ τώρα πίσω από αστειάκια;»</p> <p>Ξάφνου έφτασε στη μύτη της μυρουδιά μπαγιάτικου ψαριού.</p> <p>«Χριστούλη μου, δεν έφαγες τίποτε για βράδυ και τώρα είναι πια ώρα για πρωινό.</p> <p>Δεν είναι δυνατόν να ζεις μονάχα με έρωτα!»</p> <p>«Όχι βέβαια. Και, μάλιστα, αν περιμένεις τέτοιου είδους εξαντλητικές κι έμπρακτες αποδείξεις του έρωτα μου, σίγουρα δεν πρόκειται ν'αντέξω νηστικός».</p> <p>«Ναι, καλά! Αφού σ'άρεσε και σένα το ίδιο».</p>	<p>самые обыкновенные. А этот кусочек Дрохеды недурен, правда?</p> <p>— Кусочек Дрохеды?</p> <p>— Ковер. Он ведь из шкур тамошних кенгуру, — объяснила Джастина.</p> <p>— Маловато экзотики и эротики. Я для тебя выпишу из Индии шкуру тигра.</p> <p>— Это мне напоминает один стишок, я его когда-то слыхала:</p> <p>Угодно ль? Пуститесь Вы с Элинор Глин В грешные игры На шкуре тигра. Иль соблазнитесь Один на один Ввязаться с ней в грех, Подостлав иной мех?</p> <p>— Что ж, herzchen, тебе и правда пора вспоминать свои привычки, — улыбнулся Лион.</p> <p>— Ты уже полсутки не проявляла легкомыслия, только отдавала дань Эросу и Морфею.</p> <p>— Не чувствую сейчас потребности в легкомыслии.</p> <p>— Джастина улыбнулась в ответ и преспокойно притянула его руку туда, куда захотелось. —</p> <p>Стишок про тигровую шкуру уж очень кстати, вот я и не удержалась, но теперь мне больше совсем нечего от тебя скрывать, так что и легкомыслие уже ни к чему, правда?</p> <p>— Она вдруг принялась, чуть потянуло запахом несвежей рыбы.</p> <p>— Фу, черт, ты ведь так и не поужинал, а теперь уже время завтракать.</p> <p>Не можешь же ты питаться одной любовью!</p> <p>— Да, пожалуй, если ты хочешь, чтобы я и впредь так же убедительно ее доказывал.</p> <p>— Ну, брось, ты и сам получил полное удовольствие.</p>
--	--

<p>«Πράγματι μ'άρεσε». Αναστέναξε και τεντώθηκε τεμπέλικα. «Αναρωτιέμαι αν μπορείς να διανοηθείς πόσο ευτυχισμένος είμαι».</p> <p>«Νομίζω πως ναι», του αποκρίθηκε ήσυχα.</p> <p>Στηρίχτηκε στον αγκώνα του και την κοίταξε.</p> <p>«Πες μου, η Δεισδαιμόνα ήταν ο μόνος λόγος που σ'έκανε να 'ρθεις στο Λονδίνο;»</p> <p>Τον άρπαξε από το αυτί και του το τράβηξε με δύναμη.</p> <p>«Σειρά μου να σε πληρώσω για το δασκαλιστικό ύφος σου. Εσύ τι λες;» Της έκανε πέρα το χέρι της χαμογελώντας.</p> <p>« Αν δε μου απαντήσεις, καρδούλα, θα σε στραγγαλίσω πολύ πιο μόνιμα απ'όσο σε στραγγαλίζει ο Οθέλλος σου στη σκηνή».</p> <p>«Γύρισα στο Λονδίνο να παίξω Δεισδαιμόνα, αλλά εξαιτίας σου».</p> <p>Από τη στιγμή που με φίλησες στη Ρώμη έχω χάσει πια τον έλεγχο της ζωής μου, και το ξέρεις αυτό πολύ καλά. Είσαι πανέξυπνος άνθρωπος, Ράινερ Μέρλινγκ Χάρτχάϊμ».</p> <p>«Τόσο έξυπνος που ήξερα πως σε ήθελα για γυναίκα μου σχεδόν από την πρώτη στιγμή που σε είδα».</p> <p>Ανακάθισε με βιάση και τον κοίταξε. «Για γυναίκα σου;»</p> <p>«Για γυναίκα μου. Αν σε ήθελα για ερωμένη μου, θα σε είχα πάρει από πολύ καιρό, και θα μπορούσα να το κάνω».</p> <p>Ξέρω πώς δουλεύει το μυαλό σου. Θα μου ήταν σχετικά εύκολο. Το μόνο που με σταματούσε ήταν πως σε ήθελα για πάντα κοντά μου, κι ήξερα πως δεν ήσουν έτοιμη ν'αποδεχτείς την ιδέα ενός γάμου».</p> <p>«Και ποιος σου είπε πως είμαι τώρα έτοιμη;» τον ρώτησε προσπαθώντας να χωνέψει αυτά που άκουγε.</p> <p>Σηκώθηκε όρθιος και τη σήκωσε κι εκείνη τραβώντας την πάνω του.</p>	<p>— Еще бы. — Он вздохнул, потянулся, зевнул. — Любопытно, догадываешься ли ты хоть немного, до чего я счастлив.</p> <p>— Кажется, догадываюсь, — негромко ответила Джастина.</p> <p>Он приподнялся на локте, посмотрел внимательно:</p> <p>— Скажи, ты только ради роли Дездемоны вернулась в Лондон?</p> <p>Она больно ущипнула его за ухо.</p> <p>— Теперь я тебе отплачу, довольно ты меня гонял вопросами, как девчонку на экзамене. Ты-то сам как думаешь? Лион усмехнулся, легко разжал ее пальцы.</p> <p>— Если ты мне не ответишь, herzchen, я тебя задушу гораздо основательней, чем твой Отелло — Марк.</p> <p>— Я вернулась в Лондон играть Дездемону, но все равно из-за тебя.</p> <p>С той минуты, как ты меня тогда поцеловал, я была сама не своя, и ты прекрасно это знаешь. Вы очень умный человек, Лион Мёрлинг Хартгейм.</p> <p>— По крайней мере у меня хватило ума понять с первой же встречи: я хочу, чтобы ты стала моей женой. Джастина порывисто села.</p> <p>— Женой?!</p> <p>— Да, женой. Если б ты была мне нужна как любовница, я получил бы тебя много лет назад.</p> <p>Это было бы не так уж трудно, я же знаю, как у тебя голова работает. Я только потому этого не добивался, что ты мне нужна именно в жены, и я понимал, ты еще не представляла себя в такой роли.</p> <p>— Пожалуй, и сейчас не представляю. — Джастина пыталась освоиться с этой мыслью.</p> <p>Лион поднялся на ноги, поднял и ее.</p>
--	---

«Εντάξει, καιρός για λίγη πρακτική εξάσκηση στα συζυγικά σου καθήκοντα. Πήγαινε να μου ετοιμάσεις πρωινό.

Αν ήμαστε σπίτι μου θα φρόντιζα να σε περιποιηθώ εγώ, μα στη δική σου κουζίνα εσύ είσαι η μαγείρισσα».

«Κοίτα, δε με πειράζει να σου φτιάξω πρωινό για σήμερα μονάχα, αλλά να δεσμευτώ μέχρι τη μέρα που θα πεθάνω;»
Κούνησε το κεφάλι της.

«Δε νομίζω ότι μπορώ να το κάνω, Ρέην».

Το πρόσωπο του, ίδιο σαν Ρωμαίου αυτοκράτορα, παρέμεινε αγέρωχα ατάραχο, λες και δεν τον φόβιζε διόλου η απειλή μιας εξέγερσης της.

«Τζαστίν, δεν μπορείς να παίζεις ούτε με τη σχέση μας ούτε μαζί μου. Έχεις όσο καιρό θέλεις στη διάθεση σου. σου έχω αποδείξει στην πράξη πόσο υπομονετικός μπορώ να είμαι.

Όμως αν σου περνάει από το μυαλό πως είναι δυνατόν να με κρατήσεις δίχως να με παντρευτείς, ξέχνα το.

Δεν έχω καμιά διάθεση να σ' αφήσω να με ζήσεις σαν κάτι λιγότερο από άντρα σου».

«Δεν πρόκειται να παρατήσω το θέατρο!» του πέταξε επιθετικά.

«Για τ' όνομα του Θεού, σου ζήτησα εγώ κάτι τέτοιο; Μεγάλωσε πια, Τζαστίν! Λες και σκοπεύω να σε κάνω νοικοκυρούλα, με το σφουγγαρόπανο στο χέρι!

Δεν ανήκουμε ακριβώς στους μεροκαματιάρηδες, ξέρεις. Μπορείς να χεις όσες υπηρέτριες θες, γκουβερνάντες για τα παιδιά, ό,τι άλλο θα σου είναι απαραίτητο».

«Ε! Άκου παιδιά!» έκανε η Τζαστίν, που δεν τα είχε σκεφτεί μέχρι τη στιγμή εκείνη.

Έγειρε πίσω το κεφάλι του κι έβαλε τα γέλια.

«Αχ, καρδούλα, ελπίζω να μην αρχίσεις να μετανιώνεις για χτες βράδυ! Είμαι ανόητος που κάθομαι και σου κουβεντιάζω από τώρα τις σκληρές πραγματικότητες του θέματος, αλλά στο κάτω κάτω το μόνο που σου ζητάω σ' αυτή τη φάση είναι να το σκεφτείς.

— Λαδνο, поупражняйся немножко, приготовь мне что-нибудь позавтракать.

Будь мы у меня дома, я бы похозяйничал, но в своей кухне каждый стряпает сам.

— Сегодня я не прочь накормить тебя завтраком, но обречь себя на это до конца дней моих?

— Она покачала головой.

— Пожалуй, это не по мне, Ливень.

И опять перед нею властное лицо римского императора, царственно невозмутимое перед угрозой мятежа.

— Этим не шутят, Джастина, и не тот я человек, с которым уместны шутки. Спешить некуда. Ты прекрасно знаешь, терпения у меня достаточно.

Но если ты воображаешь, будто тут возможно что-либо помимо брака, выбрось это из головы.

Пускай все знают, что я тебе муж, а не кто-нибудь.

— Сцену я не оставлю! — вспылила Джастина.

— Verfluchte Kiste, да разве я этого требую? Когда ты наконец повзрослеешь, Джастина? Можно подумать, будто я тебя приговариваю к пожизненной каторге у плиты!

Мы, к твоему сведению, не так бедны. Обзаводись прислугой, няньками для детей и вообще всем, что тебе еще нужно.

— Брр! — О детях Джастина уж вовсе не думала.

Он закинул голову и захохотал.

— Да, herzchen, вот это и называется утреннее похмелье и даже с избытком! Я знаю, с моей стороны глупо сразу же затевать разговор о прозе, пока достаточно, чтобы ты о ней только подумала.

<p>Μόνο που σε προειδοποιώ για ένα πράγμα. να θυμάσαι όσο θα παίρνεις την απόφαση σου πως, αν δεν μπορώ να σ'έχω γυναίκα μου, δε σε θέλω καθόλου».)</p> <p>Τύλιξε γύρω του τα χέρια της, σφίχτηκε πάνω του με δύναμη.</p> <p>«Αχ, Ρέην, μην είσαι τόσο σκληρός!» του παραπονέθηκε.</p> <p>Μονάχος, ο Ντέν διέσχισε την Ιταλία με τη Λαγκόντα του, πέρασε την Περούτζια, τη Φλωρεντία, την Μπολόνια, τη Φεράρα, την Πάντοβα και διανυκτέρευσε στην Τεργέστη.</p> <p>Ήταν μια από τις πιο αγαπημένες του πόλεις κι έτσι έμεινε σ'αυτή την ακτή της Αδριατικής δυο ακόμα μέρες πριν πάρει τον ορεινό δρόμο για τη Λουμπλιάνα. μετά ακολούθησε μια διανυκτέρευση στο Ζάγκρεμπ.</p> <p>Κατηφόρισε τη μεγάλη κοιλάδα του ποταμού Σάβου διασχίζοντας σκούρα λιβάδια γεμάτα πικραλίδες ίσαμε το Βελιγράδι, βγήκε στη Νις, μια ακόμα διανυκτέρευση, και μετά Μακεδονία και Σκόπια.</p> <p>Τα ελληνικά σύνορα στους Ευζώνους, λίγο πιο κάτω η Θεσσαλονίκη.</p> <p>Οι ιταλικές εφημερίδες έγραφαν συνέχεια για την πολιτική αναταραχή και τις διαδηλώσεις στην Ελλάδα. κι όπως στεκόταν μπροστά στο παράθυρο του δωματίου του στο ξενοδοχείο, κι έβλεπε τους χιλιάδες ανθρώπους να πλημμυρίζουν τους δρόμους μέσα στα σκοτάδια της θεσσαλονικιώτικης νύχτας, χαιρόταν που δεν είχε έρθει μαζί του η Τζαστίν.</p> <p>«Πα-παν-δρέ-ου! Πα-παν-δρέ-ου! Πα-παν-δρέ-ου!» ούρλιαζαν τα πλήθη, τραγουδώντας το όνομα, τριγυρνώντας στους δρόμους μέχρι τα μεσάνυχτα.</p> <p>Αλλά οι ταραχές ήταν ένα φαινόμενο των πόλεων, των πυκνοκατοικημένων και φτωχικών αστικών κέντρων. η ύπαιθρος της Θεσσαλίας έμοιαζε ανέγγιχτη από το χρόνο, λες και δεν είχε αλλάξει διόλου από τότε που τη διέσχισαν οι λεγεώνες του Καίσαρα.</p>	<p>Но предупреждаю честно, пока ты решаешь, да или нет, помни — если я не получаю тебя в жены, ты мне вообще не нужна.</p> <p>Джастина порывисто обняла его, ухватилась за него отчаянно, как утопающая.</p> <p>— Ливень, Ливень, не надо со мной так строго! — взмолилась она.</p> <p>Дэн одиноко вел свою машину вверх по итальянскому «сапогу» — миновал Перуджу, Флоренцию, Болонью, Феррару, Палую, выбрал наиболее удобный объезд мимо Венеции, переночевал в Триесте.</p> <p>Триест он любил больше многих других городов и потому задержался на берегу Адриатики еще два дня, потом поднялся горной дорогой в Любляну, еще ночь провел в Загребе.</p> <p>И снова вниз, просторной долиной реки Савы, среди голубых полей цикория до Белграда, потом ночлег в Нише. Дальше — Македония, Скопле, еще в руинах после землетрясения, что разразилось здесь два года назад; и Титов-Белее, город-курорт, своими мечетями и минаретами странно напоминающий Турцию. В Югославии Дэн всю дорогу был более чем скромен в еде, стыдно было бы поставить перед собой полную тарелку мяса, когда здешние жители довольствуются хлебом.</p> <p>Эвзон, греческая граница, затем Фессалоники.</p> <p>Итальянские газеты давно уже кричали, что в Греции созревает переворот; Дэн стоял у окна своей спальни в гостинице, смотрел, как во мраке фессалоникийской ночи беспокойно мечутся взад и вперед тысячи пылающих факелов, и радовался, что Джастина с ним не поехала.</p> <p>— Па-пан-дrey! Па-пан-дrey! Па-пан-дrey! — далеко за полночь протяжно ревела толпа в свете факелов.</p> <p>Но перевороты происходят в городах, в средоточии народных масс и нищеты; а иссеченные шрамами земли Фессалийской равнины, должно быть, и сейчас такие же, какими видели их легионы Цезаря, шагая по выжженному жнивью к Фарсале, навстречу</p>
--	---

Οι βοσκοί στερέωναν σε παλούκια προβιές ζώων και κοιμούνταν στη σκιά τους, στις στέγες άσπρων παλιών κτιρίων έβλεπες πελαργούς να στέκονται στο ένα τους πόδι, και παντού υπήρχε μια τρομακτική ξεραΐλα.

Με το φωτεινό του ουρανό, τις καφετιές δίχως δέντρα εκτάσεις, τούτος ο τόπος του θύμιζε την Αυστραλία.

Γ'ανάσαινε όλα βαθιά και άρχισε να χαμογελάει στη σκέψη πως θα πήγαινε σπίτι του. Η μαμά θα καταλάβαινε, όταν θα καθόταν να της μιλήσει.

Είσαι πολύ όμορφη, πιο όμορφη από την Ιταλία, μολονότι την αγαπάω τόσο αυτή τη χώρα. Όμως εδώ βρίσκεται η Αρχή του Παντός, το λίκνο του κόσμου.

Βιαζόταν να φτάσει στην Αθήνα κι ωστόσο, μ'όλη του τη βιάση, σταμάτησε να ρίξει μια ματιά στο παράταιρα χολιγουντιανό μνημείο του Λεωνίδα και των Σπαρτιατών του, στις Θερμοπύλες.

Η επιγραφή στην πέτρα έγραφε:

«Ω ξειν, αγγέλειν Λακεδαιμονίους ότι τήδε κείμεθα τοις κείνων ρήμασι πειθόμενοι».

Τα λόγια άγγιξαν κάποια χορδή μέσα του, του φάνηκε πως τα είχε ίσως ακούσει ξανά, όχι σε σχέση με τους Λακεδαιμονίους παρά με κάτι που τον αφορούσε πιο προσωπικά. ανατρίχιασε και μπήκε στο αυτοκίνητο του να συνεχίσει.

войскам Помпея.

Παстихи спят в тени шатров из козьих шкур, на кровлях старых-престарых белых домиков стоят на одной ноге аисты, и все вокруг иссушено, задыхается от страшной жажды.

В высоком небе — ни облачка, на побуревших под палящим солнце просторах ни деревца, все так напоминает Австралию.

И Дэн вдыхал все это полной грудью, и уже улыбался при мысли, что поедет домой. Он поговорит с мамой, и она его поймет.

Над Ларисой он увидел сверху море, остановил машину и вышел. Море простиралось до изогнутого дугой горизонта, прозрачным нежным аквамарином голубело у берегов, а дальше оно было темное, точно вино, как у Гомера, с лиловыми пятнами цвета гроздьев винограда. Далеко внизу, на яркой зелени травы, ослепительно белел в солнечных лучах маленький круглый храм с колоннами, а на горном склоне позади Дэна, выстояв столетия, хмурилась крепость времен крестоносцев.

Ты прекрасна, Греция, как я ни люблю Италию, ты еще прекрасней. И ты вовеки веков — колыбель всего.

Ему не терпелось попасть в Афины, и он на полной скорости погнал свою красную спортивную машину по крутым извилистым дорогам Домокос и, одолев перевал, начал спускаться в Беотию; его ошеломила, распахнувшись во всей неповторимой красоте, ширь оливковых рощ, рыжих косогорov, величавых вершин.

Но как ни спешил Дэн, он остановился перед памятником Леониду и его спартанцам, павшим при Фермопилах; странно, что-то в этом надгробии отдавало Голливудом.

«Незнакомец, — гласила надпись на камне, — иди и поведай жителям Спарты, что здесь мы полегли, их повинуюсь веленью».

Слова эти задели некую тайную струну в душе Дэна, показалось — он уже слышал их в какой-то иной связи; его пробрала дрожь, и он заторопился дальше.

Μέσα στο κάμα του ήλιου σταμάτησε για λίγο στα Καμένα Βούρλα, κολύμπησε στα καθάρια νερά. Ελλάδα, με τη γαλανή θάλασσα και τις ακρογιαλιές σου, τα καφετιά βουνά και τους πράσινους κάμπους.

Έφτασε στην Αθήνα την ώρα που έδυε ο ήλιος, επιχρυσώνοντας το μεγάλο βράχο και το πολύτιμο στέμμα του από αρχαίες κολόνες.

Αλλά η Αθήνα ήταν γεμάτη ένταση, σαν ένα καζάνι που σιγίβραζε έτοιμο να εκραγεί.

Παντού ένιωθες μια γενική αναταραχή, έβλεπες τα πλήθη αποφασισμένα να πάρουν την τύχη τους στα χέρια τους, να επιβάλουν το δίκιο τους.

Όχι, δε θα βρίσκε στην ελληνική πρωτεύουσα αυτό που ζητούσε, προτιμούσε να πάει κάπου αλλού. Έβαλε τη Λαγκόντα σ' ένα γκαράζ και πήρε το φέριμποτ για την Κρήτη.

Κι εκεί βρήκε επιτέλους τη γαλήνη του, ανάμεσα στα λιόδεντρα, στα βουνά και στο θυμάρι. Μετά από μια ατέλειωτη διαδρομή με το λεωφορείο, όπου βασίλευαν η βαριά μυρουδιά του σκόρδου και τα κακαρίσματα των κοτόπουλων που μετέφεραν οι επιβάτες μέσα σε καλάθια,

βρήκε ένα μικρό κατάλευκο πανδοχείο που είχε τρία τραπεζάκια στην πλακόστρωτη αυλή του κι ολόγυρα πιπεριές και μαστιχόδεντρα. Ολημερίς τα τζιτζίκια τραγουδούσαν ρυθμικά πάνω στα δέντρα και το κοκκινωπό χρώμα σηκωνόταν με το παραμικρό σε σύννεφα.

Жара спадала, и Дэн остановился ненадолго над Камена Воура, поплавал в прозрачной воде узкого пролива, за которым виднелась Эвбея; должно быть, здесь-то и прошла тысяча кораблей, плывущих из Олиса к Трое. Бурливое сильное течение стремилось к морю; наверно, героям Гомера не приходилось много работать веслами. В пляжной раздевалке Дэна смутила древняя старуха в черном, она восторженно заворковала и все норовила погладить его по плечу; он не знал, как бы поскорей от нее сбежать. Теперь люди уже не говорили ему в лицо, какой он красивый, и почти всегда удавалось об этом забывать. Он наскоро купил в лавчонке два большущих пирожных с заварным кремом, двинулся дальше вдоль аттического берега и,

наконец, на закате въехал в Афины; солнце золотило огромную скалу, увенчанную бесценной колоннадой.

Но в Афинах воздух насыщен был злым возбуждением, и оскорбительны были откровенные восторги женщин; римлянки все же утонченней, сдержаннее.

На улицах взбудораженные толпы, там и сям вспыхивают стычки, немало людей, настроенных мрачно и решительно — они за Папандреу.

Нет, Афины на себя не похожи, лучше отсюда выбраться. Дэн поставил свою машину в платный гараж и на пароме отправился на Крит.

И здесь, среди гор, среди оливковых рощ и душистого тимьяна, он наконец нашел желанный покой. Долго трясся он в автобусе, где кудахтали связанные за ноги куры и в нос бил запах чеснока,

потом нашел крохотную выбеленную известкой гостиницу с полукруглой колоннадой и тремя столиками на мощенном каменными плитами дворе перед нею, под большими парусиновыми зонтами; гирляндами, точно праздничные фонари, всюду развешаны были яркие узорные сумки. На почве, слишком сухой и скудной для европейского дерева, растут перечные деревья и австралийские эвкалипты, завезенные сюда с далекой южной земли. Оглушительно трещат цикады. Вздываются и кружат тучи рыжей пыли.

<p>Το βράδυ κοιμόταν σένα μικρό καμαράκι, που έμοιαζε με κελί, με τα παντζούρια ορθάνοιχτα. Στη σιγαλιά της αυγής εκτελούσε μια μοναχική Λειτουργία, στη διάρκεια της μέρας περπατούσε.</p> <p>Δεν τον ενοχλούσε κανένας, δεν ενοχλούσε κανέναν. Μα όπως προσπερνούσε, τα σκούρα μάτια των χωρικών τον ακολουθούσαν σατισμένα στην πορεία του, και στα πρόσωπα όλα αποτυπωνόταν ένα χαμόγελο που έκανε τις ρυτίδες να μοιάζουν ακόμα πιο βαθιές. Ζέστη, ησυχία απόλυτη, λες και νύσταζε τούτος ο τόπος. Τέλεια γαλήνη.</p> <p>Η μια μέρα ακολουθούσε την άλλη, σαν χάντρες κομπολογιού που γλιστράνε ανάμεσα σε ροζιασμένα γέρικα δάχτυλα.</p> <p>Προσευχόταν βουβά, κι η προσευχή του ήταν μια αίσθηση, μια προέκταση των όσων τον διαπερνούσαν, σκέψεις σαν χάντρες κομπολογιού, μέρες σαν χάντρες κομπολογιού.</p> <p>Κύριε, είμαι αληθινά δικός Σου. Για τις πολλές Σου ευλογίες, Σ' ευχαριστώ.</p> <p>Για το μεγάλο Καρδινάλιο, την αληθινή του φιλία, την αγάπη του.</p> <p>Για τη Ρώμη και την ευκαιρία που μου έδωσες να βρεθώ στην Καρδιά Σου, στον πυρήνα της Εκκλησίας Σου.</p> <p>Μου έχεις δώσει περισσότερα απ' όσα μου αξίζουν. τι μπορώ να κάνω για να σου δείξω την ευγνωμοσύνη μου;</p> <p>Δεν έχω υποφέρει αρκετά. Η ζωή μου είναι μια μακρόσυρτη, απόλυτη χαρά από τη μέρα που έγινα υπηρέτης Σου.</p> <p>Πρέπει να υποφέρω, κι Εσύ που έχεις υποφέρει το ξέρεις αυτό. Μόνο μέσα από τον πόνο είναι δυνατό να υψωθώ πάνω από τον εαυτό μου, να Σε καταλάβω καλύτερα.</p> <p>Γιατί αυτό είναι η ζωή τούτη: το πέρασμα απ όπου πρέπει να διαβούμε για να κατανοήσουμε το μυστήριο Σου.</p> <p>Μπήξε τη λόγχη Σου στο στήθος μου, χώσε την τόσο βαθιά που να μην μπορώ ποτέ πια να τη βγάλω!</p> <p>Κάνε με να υποφέρω... Για Σένα απαρνιέμαι όλους</p>	<p>Ночами Дэн спал в крохотной, точно монашеская келья, комнатке с настееж распахнутыми ставнями; на рассвете, когда ничто не нарушало тишины, одиноко служил мессу; весь день бродил.</p> <p>Никто не мешал ему, и он никому не мешал. Но деревенские жители подолгу провожали его изумленными взглядами, и на лицах, изрезанных морщинами, расцветали улыбки.</p> <p>Было жарко, и удивительно тихо, и очень сонно. Безграничный покой.</p> <p>Так проходил день за днем, будто четки скользили в темных дубленых пальцах критского крестьянина.</p> <p>Дэн безмолвно молился, молитва была продолжением того чувства, что его переполняло, мысли — как четки, и дни — как четки.</p> <p>Господи, воистину я твой. Благодарю тебя за все, что ты мне даровал.</p> <p>За великодушного кардинала, за его поддержку, за его щедрую дружбу и неизменную любовь.</p> <p>За Рим, за счастье приблизиться к самому сердцу твоему, пасть пред тобою ниц в излюбленном твоём храме, ощутить себя частицею церкви твоей.</p> <p>Ты дал мне больше, чем я стою, что же сделаю я для тебя, чем выразить всю меру моей благодарности?</p> <p>Я слишком мало страдал. С тех пор, как я стал служить тебе, вся моя жизнь — непрерывная и неомраченная радость.</p> <p>Я жажду испытать страдание, ты, который столько страдал, это поймешь. Только через страдание я смогу возвыситься над собой, лучше постичь тебя.</p> <p>Ведь это и есть земная жизнь — лишь переход к тому, чтобы постичь тайну твою.</p> <p>Пронзи грудь мою своим копьем, погрузи его так глубоко, чтобы я уже не в силах был извлечь острие!</p> <p>Дай мне страдать... Я всех отверг ради тебя,</p>
--	--

<p>τους άλλους, ακόμα και τη μητέρα μου και την αδερφή μου και τον Καρδινάλιο.</p> <p>Εσύ μονάχα είσαι ο πόνος μου, κι η χαρά μου. Ταπεινώσε με, κι εγώ θα υμνώ το αγαπημένο Σου όνομα.</p> <p>Κατάστρεψε με, κι εγώ θα νιώθω αγαλλίαση. Σ'αγαπώ. Μόνο Εσένα...</p> <p>Είχε κατέβει στη μικρή ακρογιαλιά όπου του άρεσε να κολυμπάει, μια χρυσαφένια αμμουδιά ήταν, ανάμεσα στα βράχια, και στάθηκε για μια στιγμή να κοιτάει στα βάθη του ορίζοντα, κατά τη μεριά όπου έπρεπε να βρίσκεται η Λιβύη.</p> <p>Μετά έβγαλε τα σαντάλια του, τα πήρε στο χέρι, και κίνησε για το σημείο όπου άφηνε συνήθως τα παπούτσια του, το πουκάμισο του, το σορτσάκι του.</p> <p>Δυο νεαροί Εγγλέζοι, με συρτή οξφορδιανή προφορά, κάθονταν λίγο πιο πέρα και λιάζονταν, κόκκινοι ήδη σαν αστακοί, και πίσω τους υπήρχαν δυο γυναίκες που μιλούσαν γερμανικά.</p> <p>Ο Ντέην έριξε μια ματιά στις γυναίκες και τράβηξε ντροπαλά το μαγιά του προς τα πάνω, ξέροντας πως είχαν παρατήσει την κουβέντα τους και τον κοίταζαν τώρα χαμογελαστές, σιάχνοντας τα μαλλιά τους.</p> <p>«Πώς πάει;» ρώτησε τους Εγγλέζους.</p> <p>«Μια χαρά, φιλαράκο. Πρόσεχε το ρεύμα, είναι πολύ δυνατό σήμερα. Κάπου στ'ανοιχτά θα χει καταιγίδα, φαίνεται».</p> <p>«Ευχαριστώ».</p> <p>Ο Ντέην χαμογέλασε, έτρεξε στα αθώα δαντελωτά κύματα και βούτηξε με την άνεση του έμπειρου κολυμβητή.</p> <p>Καταπληκτικό, το πόσο απατηλά γαλήνια μπορούσαν να είναι τα νερά.</p> <p>Το ρεύμα ήταν επικίνδυνο, το ένιωθε να τον τραβάει από τα πόδια προς τα κάτω, μα ήταν τόσο</p>	<p>даже мать, и сестру, и кардинала.</p> <p>Ты един мука моя и радость моя. Повергни меня во прах, и стану славить твое возлюбленное имя.</p> <p>Уничтожь меня, и возрадуюсь. Я люблю тебя, Господи, только тебя...</p> <p>Дэн пришел к маленькой бухте, где так славно было плавать, золотистый полумесяц песчаного берега замыкали по краям два утеса; он постоял немного, глядя вдаль, поверх Средиземного моря, — там, за темной чертой горизонта, должно быть, Ливия.</p> <p>Легкими прыжками он спустился по ступеням на песок, скинул теннисные туфли, взял их в руки и пошел босиком по мягкому, податливому песку к тому месту, где всегда оставлял обувь, рубашку и шорты.</p> <p>Неподалеку лежали на солнце красные, точно вареные раки, два молодых англичанина, толковали о чем-то, по-оксфордски растягивая слова; еще дальше две женщины лениво переговаривались по-немецки.</p> <p>Дэн мельком глянул на женщин, застенчиво подтянул купальные трусики, поневоле заметил, что они тотчас замолчали, сели, приглаживая волосы, и заулыбались ему.</p> <p>— Как вода? — спросил он англичан, хотя мысленно называл их, как все австралийцы, пренебрежительно — «помми». Эти двое, видно, прочно обосновались на Крите, на пляж приходят каждый день.</p> <p>— Великолепно, старина. Только остерегайтесь течения, для нас оно слишком сильное. Должно быть, где-то штормит.</p> <p>— Спасибо.</p> <p>Дэн усмехнулся, побежал навстречу безобидной игривой ряби и, не поднимая брызг, как и подобает искусному пловцу, погрузился в неглубокую воду.</p> <p>Поразительно, как обманчиво бывает спокойствие воды.</p> <p>Течение оказалось коварным, он почувствовал, его словно хватает за ноги, тянет в глубину; но</p>
--	--

<p>καλός στο κολύμπι που δε χρειαζόταν ν' ανησυχεί.</p> <p>Με το κεφάλι χωμένο στο νερό, γλιστρούσε ανάλαφρα στα κύματα, απολαμβάνοντας τη δροσιά της θάλασσας, την αίσθηση της ελευθερίας.</p> <p>Όταν στάθηκε να πάρει μια ανάσα και κοίταξε κατά την ακρογιαλιά είδε τις δυο Γερμανίδες να φοράνε τις σκούφιες τους και να μπαίνουν γελώντας στο νερό.</p> <p>Βάζοντας τα χέρια του γύρω από το στόμα, τους φώναξε στα γερμανικά να μείνουν στα ρηγά για να μην τις παρασύρει το ρεύμα.</p> <p>Του κούνησαν το χέρι να του δείξουν πως κατάλαβαν, γελώντας πάντα.</p> <p>Τότε έχωσε πάλι το κεφάλι του στο νερό, άρχισε να κολυμπάει ξανά, και νόμισε πως άκουσε μια κραυγή.</p> <p>Σκέφτηκε πως θα ήταν το βουητό της θάλασσας και κολύμπησε λίγο παρακάτω πριν σταθεί σένα σημείο όπου δεν ήταν τόσο δυνατό το ρεύμα.</p> <p>Ακούγονταν κραυγές. γυρίζοντας είδε τις γυναίκες να παλεύουν, τα πρόσωπα τους να ναι συσπασμένα, με τα στόματα ολάνοιχτα, η μια είχε σηκώσει ψηλά τα χέρια της, βούλιαζε κιόλας.</p> <p>Στην ακρογιαλιά, οι δυο Εγγλέζοι είχαν σηκωθεί και πλησίαζαν κατά τη θάλασσα, δίχως να φαίνονται ενθουσιασμένοι που χρειαζόταν να επέμβουν.</p> <p>Γύρισε μπρούμυτα στο νερό κι άρχισε να πλησιάζει και να πλησιάζει με γρήγορες απλωτές.</p> <p>Χέρια πανικόβλητα απλώνονταν ν' αρπαχτούν από πάνω του, τον τραβούσαν στον πάτο. κατάφερε να πιάσει τη μια γυναίκα από τη μέση, να της δώσει μια γροθιά στο σαγόνι για να την ακινητοποιήσει, τη δεύτερη την άδραξε από την μπρετέλα του μαγιό της και την έκανε να παραλύσει πιέζοντας της τη σπονδυλική στήλη με το γόνατο του.</p> <p>Βήχοντας, γιατί είχε καταπιεί νερό όταν τον παρέσυραν κάτω στο βυθό, γύρισε ανάσκελα κι άρχισε να τραβάει τα ανήμπορα φορτία του στην ακρογιαλιά.</p> <p>Οι δυο Εγγλέζοι στέκονταν εκεί που πάτωναν, με το νερό να φτάνει μέχρι τους ώμους τους, πολύ τρομαγμένοι για ν' αποτολμήσουν να πάνε</p>	<p>его, первоклассного пловца, это не тревожило.</p> <p>Низко опустив голову, он скользил по воде, наслаждался прохладой, наслаждался свободой.</p> <p>Потом оглянулся на берег — обе немки, натягивая резиновые шапочки, со смехом бежали к воде.</p> <p>Дэн приложил руки рупором ко рту и закричал им по-немецки, чтобы оставались на мелководье, течение слишком сильное.</p> <p>Они смеясь помахали в ответ.</p> <p>Он снова опустил голову и поплыл, и тут ему почудился крик.</p> <p>Но он проплыл еще немного, потом помедлил — глубинное течение здесь было слабее — и поплыл стоя.</p> <p>Да, не почудилось, позади кричат — он обернулся, обе женщины отчаянно бьются, лица искажены криком, одна вскинула руки и уходит под воду.</p> <p>На берегу англичане поднялись и нехотя идут к кромке воды.</p> <p>Дэн мигом перевернулся на живот, стремительными взмахами рванулся к тонущим, ближе, ближе.</p> <p>Испуганные руки протянулись к нему, вцепились, потащили на дно; он изловчился, ухватил одну женщину за талию и успел слегка ударить по подбородку, чтобы она, ошеломленная, перестала метаться, другую дернул за лямку купальника, стукнул коленом по спине, так что у нее перехватило дух.</p> <p>Кашляя и задыхаясь — пока его чуть не утопили, он наглотался воды, — он перевернулся на спину и, точно на буксире, поволок свой беспомощный груз к берегу.</p> <p>Оба англичанина стояли по плечи в воде, до того напуганные, что не решались двинуться дальше, и Дэн ничуть их за это не осуждал.</p>
---	--

<p>παραμέσα, πράγμα για το οποίο δεν τους κατηγορούσε διόλου ο Ντέην.</p> <p>Μόλις άγγιξαν τα δάχτυλα των ποδιών του την άμμο, αναστέναξε μ' ανακούφιση. Αποκαμωμένος, έκανε μια τελευταία υπεράνθρωπη προσπάθεια κι έσπρωξε τις δυο γυναίκες προς τα έξω.</p> <p>Είχαν ξαναβρεί γρήγορα τις αισθήσεις τους κι είχαν αρχίσει να ουρλιάζουν πάλι. Ο Ντέην κατάφερε να χαμογελάσει κοντανασαίνοντας.</p> <p>Είχε κάνει το καθήκον του. από κει και πέρα μπορούσαν να πάρουν οι Εγγλέζοι την κατάσταση στα χέρια τους.</p> <p>Όσο ξεκουραζόταν, με το στήθος του ν' ανεβοκατεβαίνει, το ρεύμα τον παρέσυρε ξανά στα βαθιά, τα πόδια του δεν έβρισκαν πια το βυθό όσο και να τα τέντωνε προς τα κάτω.</p> <p>Έτσι και δεν ήταν εκείνος, σίγουρα θα είχαν πνιγεί οι δυο γυναίκες. οι Εγγλέζοι δεν ήταν αρκετά δυνατοί ή έμπειροι για να τις σώσουν μονάχοι τους.</p> <p>Ναι, του είπε μια φωνή, αλλά ήθελαν να κολυμπήσουν για να βρεθούν κοντά σ' εσένα. μέχρι που είδαν εσένα, δεν το χαν σκοπό να βουτήξουν. Εσύ φταις που κινδύνεψαν, δικό σου ήταν το φταίξιμο.</p> <p>Κι όπως επέπλεε χαλαρωμένος, ξέσπασε στο στήθος του ένας φρικτός πόνος, σίγουρα έτσι όπως θα 'ταν αν σε τρυπούσε μια λόγχη, μια ατέλειωτη αγωνία που σ' έκανε να θες να ουρλιάξεις.</p> <p>Κι ούρλιαξε, τέντωσε τα χέρια ψηλά πάνω από το κεφάλι του, με τους μυς να συσπώνται και το κορμί του να γίνεται όλο και πιο σκληρό, σαν πέτρα. μα ο πόνος όσο πήγαινε και μεγάλωνε, τον ανάγκασε να χαμηλώσει τα χέρια του ξανά, να λυγίσει τα γόνατα, να φέρει τις σφιγμένες του γροθιές στις μασχάλες του.</p> <p>Η καρδιά μου. παθαίνω καρδιακή προσβολή, πεθαίνω! Η καρδιά μου!</p> <p>Δε θέλω να πεθάνω! Όχι ακόμα, όχι πριν ξεκινήσω την αποστολή μου, όχι πριν μου δοθεί μια ευκαιρία να δείξω στον κόσμο ποιος είμαι! Θεέ μου, Αγαπημένε, βοήθα με! Δε θέλω να πεθάνω, δε θέλω να πεθάνω!</p> <p>Το συσπασμένο κορμί ηρέμησε, χαλάρωσε. Ο Ντέην γύρισε ανάσκελα, άνοιξε τα χέρια του, τ' άφησε να επιπλέουν αδύναμα, μολονότι τον</p>	<p>Пальцами ног он коснулся дна и вздохнул с облегчением. Совершенно измучась, последним сверхчеловеческим усилием вытолкнул обеих женщин на безопасное место.</p> <p>Они быстро пришли в себя и опять закричали, суматошно забили руками по воде. Едва дыша, Дэн все-таки сумел улыбнуться.</p> <p>Он свое дело сделал, неумехи помми могут позаботиться о дальнейшем.</p> <p>А пока он, трудно дыша, отдышал, его опять подхватило течением и отнесло от берега, ноги уже не доставали дна, даже когда Дэн весь вытянулся, пробуя его достать.</p> <p>Да, жизнь обеих женщин была на волоске. Не подвернись он, они бы наверняка утонули: у англичан не хватало то ли сил, то ли умения, они бы их не спасли.</p> <p>А ведь эти женщины вздумали плыть только для того, чтобы быть поближе к тебе, подсказало что-то; пока они тебя не увидели, они вовсе не собирались лезть в воду. Это твоя вина, что они оказались в опасности, твоя вина.</p> <p>Он качался на волне, отдаваясь течению, и вдруг невыносимая боль вспыхнула в груди, острая, жгучая, нестерпимая, поистине словно раскаленное копье пронзило его.</p> <p>Дэн вскрикнул, вскинул руки над головой, напряг все мышцы, но боль усилилась, вынудила опустить руки, потом свела судорогой — кулаки вздернулись под мышки, согнулись колени.</p> <p>Сердце! У меня что-то с сердцем, я умираю! Сердце!</p> <p>Я не хочу умирать! Неужели умереть так рано, мой труд даже еще не начат, я не успел себя испытать! Боже, помоги мне! Я не хочу умирать, не хочу умирать!</p> <p>Судорога отпустила; Дэн перевернулся на спину, руки его свободно раскинулись на воде, обмякшие, несмотря на боль.</p>
---	--

<p>πονούσε αυτή η στάση.</p> <p>Με μάτια βουρκωμένα, κοίταζε το θόλο τ'ουρανού πάνω του. Αυτό είναι. αυτό είναι η λόγχη Σου, που Σε ικέτευα να μου την μπήξεις στην καρδιά μου πριν μία μόλις ώρα, μέσα στην έπαρση μου.</p> <p>Δώσε μου την ευκαιρία να πονέσω, είπα, κάνε με να πονέσω. Και τώρα που φτάνει η στιγμή της οδύνης κοιτάω ν'αντισταθώ, γιατί δεν είμαι άξιος για μια τέλεια αγάπη.</p> <p>Αγαπημένε μου Θεέ, ο πόνος Σου! Πρέπει να τον αποδεχτώ, δεν πρέπει να τον πολεμήσω, δεν πρέπει να πάω ενάντια στη θέληση Σου! Δεν πρέπει ν'αντισταθώ τώρα που μου δίνει το παντοδύναμο χέρι Σου την οδύνη, μια οδύνη παρόμοια μ'εκείνη που θα πρέπει να ένιωσες κι εσύ πάνω στο Σταυρό.</p> <p>Θεέ μου, Θεέ μου, είμαι δικός Σου! Ας γίνει έτσι, αν είναι αυτό το θέλημα Σου. Αφήνομαι σε Σένα όπως αφήνεται ένα παιδί στα χέρια των γονιών του.</p> <p>Είσαι πολύ καλός μαζί μου.</p> <p>Τι έχω κάνει για ν'αξιζώ τόσα πολλά από Σένα, κι από τους ανθρώπους που μ'αγαπάνε πότε πότε απ ό,τι αγαπάνε οποιονδήποτε άλλον;</p> <p>Γιατί μου έχεις δώσει τόσα πολλά τη στιγμή που δεν το αξίζω; Ο πόνος, ο πόνος! Είσαι τόσο καλός μαζί μου.</p> <p>Ας μην κρατήσει πολύ, σου ζήτησα, και δεν κρατάει πολύ. Θα ναι σύντομη η οδύνη μου, σε λίγο θα τελειώσει.</p> <p>Σε λίγο θα δω το πρόσωπο Σου, μα τώρα, όσο είμαι ακόμα σ'αυτή τη ζωή, Σ'ευχαριστώ. Ο πόνος! Θεέ μου, Λατρεμένε! Είσαι τόσο καλός μαζί μου. Σ'αγαπώ!</p> <p>Το ακίνητο κορμί το διαπέρασε ένα δυνατό τρέμουλο, που έβαλε τέλος στην προσμονή του.</p> <p>Τα χείλια του κινήθηκαν, ψιθύρισαν ένα Όνομα, πάσχισαν να χαμογελάσουν.</p> <p>Μετά οι κόρες του μεγάλωσαν, έδιωξαν για πάντα όλο το γαλάζιο από τα μάτια του.</p> <p>Οι δυο Εγγλέζοι, ασφαλείς πια στην ακτή, απέθεσαν στην αμμουδιά τις Γερμανίδες, που έκλαιγαν πάντα με λυγμούς, και γύρισαν κατά τη θάλασσα να τον ψάξουν με τα μάτια. μα ήταν άδεια τα βαθυγάλαζα νερά της.</p>	<p>Сквозь мокрые ресницы он смотрел ввысь, в недосыгаемый купол небес. Вот оно, твоё копье, о котором я тебя молил в своей гордыне всего лишь час назад.</p> <p>Дай мне страдать, сказал я, заставь меня страдать. И вот приходит страдание, а я ему противлюсь, не способный на совершенную любовь.</p> <p>Это твоя боль, о Господи, я должен принять её, я не должен ей противиться, не должен противиться воле твоей. Могущественна рука твоя, и эта боль — твоя, вот что ты, должно быть, испытал на кресте.</p> <p>Господь мой. Господь, я — твой. Если на то воля твоя, да будет так. Как младенец, в руки твои предаюсь.</p> <p>Ты слишком добр ко мне.</p> <p>Что я сделал, чем заслужил столько милостей от тебя и от людей, которые любят меня, как никого другого?</p> <p>Почему ты даровал мне так много, раз я недостойн? Больно, больно! Ты так добр ко мне, Господи.</p> <p>Пусть моя жизнь будет краткой, просил я, и она была коротка. И страдания мои будут кратки, они скоро кончатся.</p> <p>Скоро я увижу лицо твое, но ещё в этой жизни благодарю тебя. Больно! Господи, ты слишком добр ко мне. Я люблю тебя. Господи!</p> <p>Страшная дрожь сотрясла недвижно затихшее в ожидании тело.</p> <p>Губы Дэна шевельнулись, прошептали имя Божие, силились улыбнуться.</p> <p>Потом зрачки расширились, навсегда изгнав из этих глаз синеву.</p> <p>Два англичанина выбрались наконец на берег, уложили на песок плачущих женщин и стояли, отыскивая глазами Дэна. Но безмятежная густая синева бескрайних вод была пустынна; играючи набегала на берег мелкая волна и вновь отступала.</p>
---	--

<p>Ο Ντέην είχε χαθεί.</p> <p>Κάποιος σκέφτηκε την κοντινή αμερικάνικη αεροπορική βάση, κι έτρεξε να φέρει βοήθεια.</p> <p>Μέσα σε λιγότερο από μισή ώρα απογειώθηκε ένα ελικόπτερο, που άρχισε να διαγράφει κυκλικές τροχιές πάνω από την παραλία, οργώνοντας με βιάση τον αέρα, ψάχνοντας.</p> <p>Κανένας δεν περίμενε να δει τίποτε.</p> <p>Οι πνιγμένοι βούλιαζαν στο βυθό και περνούσαν μέρες μέχρι να βγουν ξανά στην επιφάνεια.</p> <p>Πέρασε μια ακόμα ώρα. και τότε, αρκετά μίλια στ' ανοιχτά, είδαν τον Ντέην να επιπλέει ήρεμα στα βαθιά νερά, με τα χέρια του ορθάνοιχτα, το πρόσωπο στραμμένο στον ουρανό.</p> <p>Για μια στιγμή τον πέρασαν για ζωντανό και πανηγύρισαν, αλλά σαν κατέβηκαν με το ελικόπτερο τόσο χαμηλά που τάραξαν τα κύματα και τα γιόμισαν αφρούς, διαπίστωσαν πως ήταν πέρα από κάθε αμφιβολία νεκρός.</p> <p>Έδωσαν από το ραδιοτηλέφωνο τις συντεταγμένες στη βάση κι έφυγε στη στιγμή ένα ταχύπλοο, που γύρισε τρεις ώρες αργότερα.</p> <p>Τα νέα είχαν μαθευτεί. Οι Κρητικοί τον είχαν συμπαθήσει, τους άρεσε ν' αλλάζουν δυο κουβέντες μαζί του κάθε που τον έβλεπαν να περνάει.</p> <p>Τον αγαπούσαν, μολονότι δεν τον ήξεραν. Μαζεύτηκαν κάτω στη θάλασσα, οι γυναίκες όλες στα μαύρα, οι άντρες με παλιομοδίτικα φαρδιά παντελόνια, πουκάμισα άσπρα, ανοιχτά στο λαιμό και τα μανίκια τους σηκωμένα ψηλά. Και στέκονταν σε σιωπηλές ομάδες, περιμένοντας.</p> <p>Όταν επέστρεψε το ταχύπλοο, πήδηξε στην αμμουδιά ένας γεροδεμένος λοχαγός και γύρισε πίσω να πάρει στα χέρια ένα κορμί τυλιγμένο με κουβέρτες.</p> <p>Έκανε δυο βήματα στην ακτή και με τη βοήθεια κάποιου άλλου άντρα άφησε καταγής το φορτίο του.</p> <p>Η κουβέρτα γλίστρησε στο πλάι. ακούστηκε ένας διαπεραστικός ψίθυρος από τους Κρητικούς.</p> <p>Στριμώχονταν όλοι τριγύρω, φέρνοντας</p>	<p>Дэн исчез.</p> <p>Кто-то вспомнил, что неподалеку есть американский военный аэродром, и побежал за помощью.</p> <p>Меньше чем через полчаса после исчезновения Дэна оттуда поднялся вертолет и, яростно ввинчиваясь в воздух, пошел колесить все ширящимися кругами дальше и дальше от берега, искал.</p> <p>Никто не думал что-либо увидеть.</p> <p>Утопленники обычно погружаются на дно и не всплывают по несколько дней.</p> <p>Миновал час; а потом за пятнадцать миль от берега с воздуха заметили Дэна, он мирно покачивался на груди водной пучины, руки раскинуты, лицо обращено к небу.</p> <p>В первую минуту подумали, что он жив, весело закричали, но когда машина опустилась так низко, что вода под ней вскипела шипящей пеной, стало ясно — он мертв.</p> <p>С вертолета по радио передали координаты, туда помчался катер и три часа спустя возвратился.</p> <p>Весть разнеслась по округе. Критяне любили смотреть на него, когда он проходил мимо, любили застенчиво обменяться с ним несколькими словами.</p> <p>Любили его, хоть и не знали. И вот они сходятся на берег, женщины все в черном, будто взъерошенные птицы, мужчины по старинке в мешковатых штанах, ворот белой рубахи расстегнут, рукава засучены. Стоят кучками, молчат, ждут.</p> <p>Причалил катер, плотный сержант соскочил на песок, обернулся и принял на руки закутанное в одеяло неподвижное тело.</p> <p>Отошел на несколько шагов от воды и вдвоем с помощником уложил свою ношу на песок.</p> <p>Края одеяла распались; громкий шепот прокатился по толпе критян.</p> <p>Они теснились ближе, прижимали к</p>
--	---

σταυρουδάκια στα σκασμένα τους χείλια να τα φιλήσουν, κι οι γυναίκες μοιρολογούσαν χαμηλόφωνα, βγάζοντας ένα μακρόσυρτο «ααχ!» που λες κι είχε μελωδία μέσα του, κι ήταν ο παλιός, γήινος γυναικείος ύμνος.

Ήταν γύρω στις πέντε το απόγευμα. ο ήλιος κατηφόριζε πίσω από τα βράχια, μα δεν είχε πέσει ακόμα τόσο που να μη φωτίζει τη μικρή μάζωξη στην ακρογιαλιά, την ψηλόλιγνη ακίνητη φιγούρα στην άμμο με το χρυσαφί δέρμα, τα κλειστά μάτια που χαν τις βλεφαρίδες τους γεμάτες ξεραμένο αλάτι, το αγνό χαμόγελο στα μπλάβα χείλια.

Έφτασε ένα φορείο, μετά όλοι μαζί, Κρητικοί κι Αμερικάνοι αεροπόροι, πήραν τον Ντέην από κει πέρα.

Στην Αθήνα γινόταν χαμός, ο λαός κατέβαινε καθημερινά στους δρόμους σε διαδηλώσεις, οι συγκρούσεις με την αστυνομία γίνονταν όλο και πιο συχνές, αλλά ο συνταγματάρχης της βάσης κατάφερε να επικοινωνήσει με τους ανωτέρους του σε μια ειδική συχνότητα του ασυρμάτου, κρατώντας στο χέρι του το μπλε αυστραλέζικο διαβατήριο του Ντέην.

Δεν έλεγε τίποτε για τον κάτοχο του, όπως δε λένε ποτέ τίποτε αυτά τα χαρτιά.

Σαν επάγγελμα έγραφε απλά «Φοιτητής», και για πιο κοντινό συγγενή ανέφερε την Τζαστίν, με τη διεύθυνση της στο Λονδίνο. Ο Ντέην είχε προτιμήσει να βάλει το όνομα της αδερφής του επειδή το Λονδίνο ήταν πολύ πιο κοντά στη Ρώμη απ ό,τι η Ντρογκέντα.

Στη μικρή του κάμαρα, στο πανδοχείο, η τετράγωνη τσάντα που περιείχε τα ιερατικά του σκεύη κι άμφια παρέμενε κλειστή. περίμενε μαζί με τη βαλίτσα του οδηγίες για το πού έπρεπε να σταλεί.

Όταν χτύπησε το τηλέφωνο στις εννιά, η Τζαστίν γύρισε ανάσκελα, άνοιξε τα πρησμένα από τον ύπνο μάτια της κι άρχισε να βρίζει μέσα της και να ορκίζεται πως θα το κόβει το διαολεμένο το μαραφέτι.

Επειδή δηλαδή άρχιζαν οι άλλοι τη μέρα τους στις εννιά, έπρεπε να τη σηκώνουν κι εκείνη από τα χαράματα;

Μα επέμενε να χτυπάει και να χτυπάει και να

обветренным губам нательные кресты, женщины приглушенно, без слов, голосили, то был протяжный полувздок, полустон, почти напев — горестная земная песнь многотерпеливой женской скорби.

Около пяти; солнце, клонясь к закату, наполовину скрылось за хмурым утесом, но в свете его еще видны темная кучка людей на берегу и недвижимое тело, что вытянулось на песке — золотистая кожа, сомкнутые веки, длинные ресницы слиплись стрелами от засохшей соли, на посинелых губах слабая улыбка.

Появились носилки, и все вместе критские крестьяне и американские солдаты понесли Дэна прочь.

Афины бурлили, бунтующая толпа опрокинула всякий порядок, но полковник американской авиации, держа в руках австралийский паспорт Дэна в синей обложке, по радио все же связался со своим начальством.

Как все подобные документы, паспорт ничего не говорил о Дэне.

В графе «профессия» значилось просто «студент», а в конце среди ближайших родственников названа была Джастина и указан ее лондонский адрес. Полковника мало заботила степень родства с точки зрения закона, но Лондон куда ближе к Риму, чем Дрохеда.

Никто не открыл оставленный в крохотном номере гостиницы квадратный черный чемоданчик, где лежали сутана и все остальное, что свидетельствовало о духовном звании Дэна; вместе с другим чемоданом и этот ждал указаний — куда следует переправить вещи покойного.

Когда в девять утра зазвонил телефон, Джастина заворочалась в постели, с трудом приоткрыла один глаз и лежала, свирепо ругая треклятый аппарат — честное слово, она его отключит!

Пусть все воображают, что это так и надо — браться за дела с утра пораньше, но откуда они взяли, будто и она поднимается ни свет ни зарья?

Но телефон все звонил и звонил. Может быть,

<p>χτυπάει. Μπορεί να ήταν ο Ρέην. η σκέψη τούτη ήταν αρκετή για να την κάνει να ξυπνήσει κι η Τζαστίν σηκώθηκε και πήγε τρεκλίζοντας στο καθιστικό.</p> <p>Η γερμανική Βουλή έκανε ολοένα έκτακτες συνεδριάσεις. μια βδομάδα είχε να δει τον Ρέην και δεν ήλπιζε ότι θα τον έβλεπε πριν να περνούσε τουλάχιστον μία ακόμα.</p> <p>Μα ίσως είχαν βρεθεί λύσεις στα προβλήματα τους και την έπαιρνε να της πει ότι ερχόταν. «Παρακαλώ;»</p> <p>«Η δεσποινίς Τζαστίν Ο'Νηλ;»</p> <p>«Η ίδια».</p> <p>«Σας τηλεφωνούμε από τον Οίκο της Αυστραλίας, στο Άλντουικ».</p> <p>Η φωνή είχε αγγλέζικη προφορά και της έδωσε ένα όνομα που ήταν πολύ κουρασμένη για να το ακούσει, γιατί πάσχιζε ακόμα να χωνέψει το γεγονός ότι δεν ήταν η φωνή του Ρέην.</p> <p>«Ναι, σας ακούω». Χασμουρήθηκε, στάθηκε στο ένα πόδι κι έτριψε τη γάμπα της με την πατούσα του άλλου.</p> <p>«Έχετε έναν αδερφό, κάποιον κύριο Ντέην Ο'Νηλ;» Τα μάτια της Τζαστίν άνοιξαν.</p> <p>«Ναι».</p> <p>«Και βρίσκεται στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή ο αδερφός σας, δεσποινίς Ο'Νηλ;»</p> <p>Και τα δυο της πόδια στερεώθηκαν στο πάτωμα. «Ναι». Δε σκέφτηκε να διορθώσει τη φωνή, να εξηγήσει πως ήταν Πατήρ κι όχι Κύριος Ο'Νηλ!</p> <p>«Δεσποινίς Ο'Νηλ, δυστυχώς βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να πρέπει να σας μεταφέρω άσχημα νέα».</p> <p>«Άσχημα νέα; Άσχημα νέα; Τι είναι; Τι συμβαίνει; Τι έχει γίνει;»</p> <p>«Δυστυχώς, ο αδερφός σας, ο κύριος Ντέην Ο'Νηλ, πνίγηκε χτες στην Κρήτη, κάτω από ηρωικές συνθήκες, όπως μου είπαν, προσπαθώντας να σώσει άλλους κολυμβητές που κινδύνευαν.</p> <p>Πάντως, καταλαβαίνετε πως εξαιτίας της αναταραχής που επικρατεί στην Ελλάδα οι</p>	<p>звонит Ливень? Эта мысль вывела ее из полубытья, и Джастина поднялась, нетвердо держась на ногах, потащилась в гостиную.</p> <p>Германский парламент собрался на внеочередную сессию, они с Лионом не виделись уже целую неделю, и мало надежды увидеть его раньше, чем еще через неделю.</p> <p>Но, может быть, кризис там разрешился и он звонит сказать ей, что приезжает. — Да?</p> <p>— Мисс Джастина О'Нил?</p> <p>— Да, я слушаю.</p> <p>— Вас беспокоят из австралийского консульства в Олдуиче.</p> <p>Говорил явно англичанин, он назвался, но спросонок она не разобрала имя, надо было еще освоиться с тем, что звонит не Лион.</p> <p>— Слушаю вас. — Она зевнула, стоя на одной ноге, почесала ее подошвою другой.</p> <p>— Есть у вас брат, некий мистер Дэн О'Нил? Глаза Джастины широко раскрылись.</p> <p>— Да, есть.</p> <p>— Он сейчас в Греции, мисс О'Нил? Джастина выпрямилась, теперь она стояла обеими ногами на ковре.</p> <p>— Да, правильно. — Ей не пришло в голову поправлять говорящего, объяснять, что Дэн не мистер, а его преподобие.</p> <p>— Мисс О'Нил, я очень сожалею, что мне выпала тягостная обязанность сообщить вам дурную весть.</p> <p>— Дурную весть? Дурную весть? Что такое? В чем дело? Что случилось?</p> <p>— С прискорбием вынужден сообщить вам, что ваш брат, мистер Дэн О'Нил, утонул вчера на Крите, насколько я понял, погиб как герой, спасая утопающих.</p> <p>Однако, сами понимаете, в Греции сейчас государственный переворот и наши сведения</p>
--	---

<p>πληροφορίες που έχουμε υπάρχει πιθανότητα να μην είναι ακριβείς, και δυστυχώς δεν μπορούμε να τις ελέγξουμε εύκολα!»</p> <p>Η Τζαστίν έγειρε στον τοίχο, που της πρόσφερε το στέρεο στήριγμα του. Τα γόνατα της λύθηκαν, άρχισε να γλιστράει αργά αργά προς τα κάτω, κατέληξε σένα μαζεμένο κουβαράκι στο πάτωμα.</p> <p>Δε γελούσε και δεν έκλαιγε, έβγαζε ήχους κάπου ανάμεσα στα δυο, πασχίζοντας να πάρει ανάσα.</p> <p>Ο Ντέην πνίγηκε. Ανάσα.</p> <p>Ο Ντέην πέθανε. Ανάσα. Στην Κρήτη πνίγηκε ο Ντέην. Ανάσα. Νεκρός, νεκρός.</p> <p>«Δεσποινίς Ο'Νηλ; Μ' ακούτε, δεσποινίς Ο'Νηλ;» ρωτούσε επίμονα η φωνή. Νεκρός. Πνίγηκε. Ο αδερφός μου!</p> <p>« Δεσποινίς Ο'Νηλ, απαντήστε μου!»</p> <p>« Ναι, ναι, ναι, ναι! Αχ, Θεέ μου, σας ακούω!»</p> <p>«Αναφέρεστε σαν πλησιέστερη συγγενής, και πρέπει να πάρουμε από σας οδηγίες σχετικά με το πτώμα.</p> <p>Δεσποινίς Ο'Νηλ, μ' ακούτε;»</p> <p>«Ναι, ναι!»</p> <p>«Τι θέλετε να κάνουμε με το πτώμα, δεσποινίς Ο'Νηλ;»</p> <p>Το πτώμα! Ήταν ένα πτώμα, που δεν μπορούσαν να πούνε καν « το πτώμα του», έπρεπε να το λένε «το πτώμα».</p> <p>Ο Ντέην, ο Ντέην μου! Είναι ένα πτώμα!</p> <p>«Πλησιέστερη συγγενής;» άκουσε τη φωνή της να ρωτάει.</p> <p>«Δεν είμαι εγώ η πλησιέστερη συγγενής του Ντέην, φαντάζομαι πως θα πρέπει να είναι η μητέρα μου».</p> <p>Μια μικρή παύση.</p> <p>«Μπλέκονται τα πράγματα, δεσποινίς Ο'Νηλ.</p> <p>Αν δεν είστε η πλησιέστερη συγγενής, τότε έχουμε χάσει άδικα πολύτιμο χρόνο».</p>	<p>отрывочны и, возможно, не очень точны.</p> <p>Телефон стоял на столике у стены, и Джастина прислонилась к ней в поисках опоры. Колени подгибались, она медленно сползала вниз и под конец скорчилась на полу.</p> <p>Какие-то непонятные звуки срывались с ее губ, не смех и не рыдание, что-то среднее, громкие судорожные всхлипы. Дэн утонул. Всхлип.</p> <p>Дэн умер. Всхлип. Крит... Дэн... утонул... Всхлип. Умер, умер.</p> <p>— Мисс О'Нил? Вы слушаете, мисс О'Нил? — настойчиво повторял голос в трубке. Умер. Утонул. Мой брат!</p> <p>— Мисс О'Нил, вы меня слышите?</p> <p>— Да, да, да, да, да! О господи, я слушаю!</p> <p>— Как я понимаю, вы — ближайшая родственница, и потому нам необходимы ваши распоряжения — как поступить с телом.</p> <p>Вы слушаете, мисс О'Нил?</p> <p>— Да, да!</p> <p>— Как вам угодно поступить с телом, мисс О'Нил? Тело! Он теперь — тело, хоть бы сказали его тело, нет, просто — тело.</p> <p>Дэн, мой Дэн. Тело.</p> <p>— Ближайшая родственница? — услышала она свой тонкий, слабый голос, прерывающийся громкими всхлипами.</p> <p>— Ближайшая, наверно, не я. Ближайшая — мама.</p> <p>Короткое молчание.</p> <p>— Это очень осложняет дело, мисс О'Нил.</p> <p>Если вы — не ближайшая родственница, мы теряем драгоценное время.</p>
---	--

<p>Η ευγένεια κι η συμπάθεια εξαφανίστηκαν, τη θέση τους πήρε κάποιος εκνευρισμός.</p> <p>«Σας είπα και πριν πως έχουν ταραχές στην Ελλάδα, και το ατύχημα έγινε στην Κρήτη, που είναι ακόμα πιο απομακρυσμένη.</p> <p>Πιστέψτε με, ακόμα και με την Αθήνα είναι σχεδόν αδύνατη η επικοινωνία, κι έχουμε πάρει εντολές να μεταφέρουμε αμέσως τις επιθυμίες του πλησιέστερου συγγενή σε σχέση με το πτώμα. Είν' εκεί η μητέρα σας; Θα μπορούσα να μιλήσω μαζί της, σας παρακαλώ;»</p> <p>«Η μητέρα μου δεν είναι εδώ. Είναι στην Αυστραλία».</p> <p>«Στην Αυστραλία; Για τ'όνομα του Θεού, από το κακό στο χειρότερο πηγαίνουμε. Τώρα θα πρέπει να στείλουμε τηλεγράφημα στην Αυστραλία, θα χουμε κι άλλες καθυστερήσεις.</p> <p>Αν δεν είστε η πιο κοντινή συγγενής, δεσποινίς Ο'Νηλ, γιατί το διαβατήριο του αδερφού σας έγραφε το όνομα σας;»</p> <p>«Δεν ξέρω», αποκρίθηκε σβησμένα.</p> <p>«Δώστε μου τη διεύθυνση της μητέρας σας στην Αυστραλία, θα της στείλουμε αμέσως ένα τηλεγράφημα.</p> <p>Πρέπει να μας πει κάποιος τι να κάνουμε με το πτώμα! Και μέχρι να πάνε και να 'ρθουνε τα τηλεγραφήματα θα έχουμε τουλάχιστον είκοσι τέσσερις ακόμα ώρες καθυστέρηση. Ελπίζω να το καταλαβαίνετε αυτό.</p> <p>Λες και δεν ήταν αρκετά μπερδεμένη η κατάσταση δίχως όλες αυτές τις πρόσθετες επιπλοκές».</p> <p>«Τηλεφωνήστε της τότε. Γιατί να χάσετε χρόνο, στέλνοντας τηλεγραφήματα;»</p> <p>«Το κονδύλι που έχουμε στη διάθεση μας δεν προβλέπει υπερατλαντικά τηλεφωνήματα, δεσποινίς Ο'Νηλ!» δήλωσε ψυχρά η φωνή.</p> <p>«Και τώρα μπορείτε να μου δώσετε, σας παρακαλώ, το όνομα και τη διεύθυνση της μητέρας σας;»</p> <p>«Κυρία Μέγκυ Ο'Νηλ, Ντρογκέντα, Τζίλανμποουν, Νέα Νότια Ουαλία, Αυστραλία».</p>	<p>— В голосе собеседника вежливое сочувствие сменилось нетерпением.</p> <p>— Вы, видно, не понимаете, в Греции совершается переворот, а несчастье случилось на Крите, это еще дальше, и связь установить еще труднее.</p> <p>Поймите! Сообщаться с Афинами практически невозможно, и нам дано указание передать пожелания ближайших родственников касательно тела немедленно. Ваша матушка с вами? Нельзя ли мне с ней переговорить?</p> <p>— Мама не здесь. Она в Австралии.</p> <p>— В Австралии? О господи, час от часу не легче! Придется давать телеграмму в Австралию, опять отсрочка.</p> <p>Если вы не ближайшая родственница вашего брата, мисс О'Нил, почему же так сказано в его паспорте?</p> <p>— Не знаю. — Она вдруг поймала себя на том, что смеется.</p> <p>— Дайте мне австралийский адрес вашей матери, мы сейчас же ей телеграфируем.</p> <p>Надо же нам знать, как быть с телом! Пока она получит телеграмму, пока дойдет ответ, это же еще двенадцать часов, надеюсь, вы и сами понимаете.</p> <p>Все достаточно сложно и без этой путаницы.</p> <p>— Так позвоните ей. Не тратьте время на телеграммы.</p> <p>— Наш бюджет не предусматривает расходов на международные телефонные разговоры, мисс О'Нил, — сухо ответили ей.</p> <p>— Так будьте любезны, не скажете ли вы мне имя и адрес вашей матери?</p> <p>— Миссис Мэгги О'Нил, — продиктовала Джастина. — Джиленбоун, Австралия, Новый Южный Уэльс, Дрохеда.</p>
--	--

<p>Του συλλάβισε τα άγνωστα ονόματα.</p> <p>«Και πάλι, δεσποινίς Ο'Νηλ, τα πιο ειλικρινή μου συλλυπητήρια».</p> <p>Το τηλέφωνο έκλεισε κι άρχισε το ατέλειωτο βουητό της γραμμής.</p> <p>Η Τζαστίν έμεινε καθισμένη κατάχαμα, άφησε το δικό της ακουστικό να πέσει στο πάτωμα. Κάποιο λάθος είχε γίνει, κάποιο μπέρδεμα, και σε λίγο θα έμπαιναν όλα στη θέση τους.</p> <p>Να χει πνιγεί ο Ντέην που κολυμπούσε σαν πρωταθλητής;</p> <p>Όχι, δεν ήταν αλήθεια.</p> <p>Κι όμως, είναι αλήθεια, Τζαστίν, το ξέρεις πως είναι αλήθεια, δεν πήγες μαζί του να τον προσέχεις και πνίγηκε.</p> <p>Εσύ τον πρόσεχες από τότε που ήταν μωρό παιδί, κι έπρεπε να ήσουν στο πλάϊ του.</p> <p>Αν δεν μπορούσες να τον σώσεις, θα πνιγόσουν κι εσύ μαζί του.</p> <p>Και δεν πήγες μόνο και μόνο γιατί ήθελες νασαι στο Λονδίνο για να κάνεις έρωτα με τον Ρέην.</p> <p>Της ήταν τόσο δύσκολο να σκέφτεται. Όλα ήταν τόσο δύσκολα. Λες και δε λειτουργούσε τίποτε, ούτε καν τα πόδια της.</p> <p>Δεν μπορούσε να σηκωθεί, ποτέ ξανά δε θα μπορούσε να σηκωθεί. Στο μυαλό της δεν υπήρχε χώρος για κανέναν άλλο έξω από τον Ντέην, κι οι σκέψεις της διέγραφαν κυκλικές τροχιές, όλο και μικρότερης διαμέτρου, γύρω από τον Ντέην.</p> <p>Όσπου συλλογίστηκε τη μητέρα της, όλους τους στην Ντρογκέντα. Θεέ μου!</p> <p>Θα έφταναν εκεί τα νέα, θα τα μάθαινε η μαμά, θα τα μάθαιναν όλοι τους.</p> <p>Κι η μαμά δεν είχε καν την όμορφη τελευταία εικόνα του στη Ρώμη.</p> <p>Θα στείλουν το τηλεγράφημα στο αστυνομικό τμήμα του Τζίλυ, πιθανότατα, κι ο γερο-αστυφύλακας Ερν θα πάρει το αυτοκίνητο του να</p>	<p>— Она отдельно повторила незнакомые ему названия.</p> <p>— Еще раз прошу принять мое глубочайшее соболезнование, мисс О'Нил.</p> <p>Щелчок отбоя, ровное однообразное гуденье — линия свободна.</p> <p>Джастина сидит на полу, трубка соскользнула на колени.</p> <p>Тут какая-то ошибка, все должно разъясниться.</p> <p>Не мог Дэн утонуть, он же плавает как чемпион!</p> <p>Конечно, это не правда.</p> <p>Нет, Джастина, все правда, сама знаешь, ты с ним не поехала, не уберегла его, и он утонул.</p> <p>Ты всегда оберегала его с тех пор, как он был совсем крохой, тебе и теперь надо было быть с ним.</p> <p>Если б ты не сумела его спасти, так была бы там и утонула с ним вместе.</p> <p>А ты с ним не поехала только потому, что рвалась в Лондон, чтобы заполучить Лиона к себе в постель.</p> <p>Как трудно думать. Все трудно. Ни с чем не сладишь, даже ноги не слушаются.</p> <p>Никак не подняться с полу, никогда уже ей не подняться. В сознании ни для кого нет места, кроме Дэна, все мысли тесней и тесней кружат вокруг Дэна.</p> <p>И вдруг она подумала о матери, обо всех дрохедских. О господи.</p> <p>Туда сообщат, сообщат маме, всем им.</p> <p>И мама даже не увидела на прощанье, какой милый он был в тот памятный день в Риме.</p> <p>Наверно, дадут телеграмму джиленбоунской полиции, и старый сержант Эрн влезет в свою машину, покатит в Дрохеду и скажет моей</p>
---	--

<p>κάνει τόσα χιλιόμετρα δρόμο για την Ντρογκέντα, να πάει να πει στην μητέρα μου ότι πέθανε ο μοναχογιός της.</p> <p>Ένας σχεδόν ξένος άνθρωπος, διόλου κατάλληλος να παίζει αυτόν το ρόλο. Κυρία ΟΝηλ, τα πιο βαθιά κι ειλικρινή μου συλλυπητήρια, ο γιος σας πέθανε.</p> <p>Κούφια, τυπικά λόγια δίχως νόημα... Όχι!</p> <p>Δεν μπορώ να τους αφήσω να της το κάνουν αυτό, είναι και δικιά μου μάνα! Δε θα τους αφήσω να της το πουν έτσι όπως το παν σε μένα.</p> <p>Πήρε τη συσκευή του τηλεφώνου από το τραπεζάκι στα πόδια της, έφερε στο αυτί της το ακουστικό, και κάλεσε το κέντρο.</p> <p>«Θα ήθελα να δώσω μια επείγουσα κλήση για την Αυστραλία, παρακαλώ. Τζιλανμποουν, ένα-δύο, ένα-δύο.</p> <p>Και, σας παρακαλώ, σας ικετεύω, κάντε γρήγορα».</p> <p>Σήκωσε η ίδια η Μέγκυ το τηλέφωνο. Ήταν αργά, η Φη είχε πάει να πλαγιάσει, όμως τώρα τελευταία εκείνη δεν ανέβαινε με τους άλλους για ύπνο παρά καθόταν κι άκουγε τα βατράχια μέσα στη νύχτα, διάβαζε κανένα βιβλίο, θυμόταν.</p> <p>«Εμπρός;»</p> <p>«Σας παίρνουν από το Λονδίνο, κυρία Ο'Νηλ», της είπε η Χείζελ από το Τζίλυ.</p> <p>«Γεια σου, Τζαστίν», έκανε η Μέγκυ, δίχως ν' ανησυχήσει. Η Τζάσσυ την έπαιρνε τότε τότε, να δει πώς τα πήγαιναν στην Ντρογκέντα.</p> <p>«Μαμά; Μαμά, εσύ είσαι;»</p> <p>«Ναι, εγώ είμαι», της είπε απαλά η Μέγκυ, καταλαβαίνοντας στη στιγμή την ταραχή της κόρης της.</p> <p>«Αχ, μαμά! Αχ, μαμά!» Ακούστηκε κάτι σαν βογκητό, ή σαν λυγμός. «Μαμά, πέθανε ο Ντέην. Πέθανε ο Ντέην, μαμά!»</p> <p>Κάτω από τα πόδια της άνοιξε μια άβυσσος. Μια άβυσσος που δεν είχε τέλος.</p> <p>Κι η Μέγκυ έπεσε μέσα, ένωσε το άνοιγμα να κλείνει πάλι από πάνω της, κι ήξερε πως ποτέ πια δε θα έβγαινε από κει μέσα όσο θα ζούσε.</p>	<p>маме, что ее единственный сын умер.</p> <p>Не ему бы, почти чужому человеку, приносить ей такую весть. Примите мое искреннее глубочайшее соболезнование, миссис О'Нил, ваш сын умер.</p> <p>Легковесные, пустые учтивые слова... Нет!</p> <p>Не допущу я, чтобы и она узнала это от чужих, ведь она и моя мать! Только не так, не так, как пришлось это услышать мне.</p> <p>Она дотянулась до аппарата, сняла его со столика на колени к себе, прижала к уху трубку.</p> <p>— Станция? Пожалуйста, междугородную. Алло? Мне нужно срочно связаться с Австралией. Джиленбоун двенадцать-двенадцать.</p> <p>И пожалуйста, пожалуйста, поскорей.</p> <p>Мэгги сама сняла трубку. Час был поздний, Фиа уже легла. А Мэгги в последнее время не хотелось ложиться рано, она предпочитала подолгу сидеть, слушать сверчков и лягушек, дремать над книгой, вспоминать...</p> <p>— Да?</p> <p>— Вас вызывает Лондон, миссис О'Нил, — сказала Хейзел, телефонистка в Джилли.</p> <p>— Здравствуй, Джастина, — спокойно сказала Мэгги. Джасси звонила, хоть и не часто, узнать, как дела.</p> <p>— Мама? Мама, ты?</p> <p>— Да, я слушаю, — мягко сказала Мэгги: сразу чувствуется, Джастина чем-то расстроена.</p> <p>— Мама, о мама! — Странный звук, то ли вздох, то ли рыдание. — Дэн умер, мама! Дэн умер!</p> <p>Земля разверзлась под ногами. Бездонная, бездонная пропасть.</p> <p>Мэгги проваливается в бездну, глубже, глубже, края смыкаются над головой, и уже вовек не выбраться, до самой смерти.</p>
---	---

<p>Τι παραπάνω μπορούσαν να της κάνουν οι θεοί;</p> <p>Δεν ήξερε όταν το είχε ρωτήσει. Γιατί δεν το χε φανταστεί όμως; Γιατί να κάνει μια τέτοια ερώτηση;</p> <p>Μην προκαλείς τους θεούς, άλλο που δε θέλουν.</p> <p>Η άβυσσος είχε κλείσει από πάνω της, την έπνιγε. Η Μέγκυ βρισκόταν εκεί μέσα, κι ήξερε πως ήταν πια πολύ αργά.</p> <p>«Τζαστίν, ηρέμησε, αγάπη μου», είπε με φωνή δυνατή και καθάρια.</p> <p>«Ηρέμησε λιγάκι και πες μου. Είσαι σίγουρη;»</p> <p>«Μου τηλεφώνησαν από τον Οίκο της Αυστραλίας. Νόμιζαν πως ήμουν η πιο κοντινή του συγγενής.</p> <p>Ήταν κάποιος απαίσιος άντρας που επέμενε να με ρωτάει τι ήθελα να κάνουν με το πτώμα. Έτσι τον έλεγε τον Ντέην: το πτώμα.</p> <p>Λες και δεν είχε πια δικαίωμα στο όνομα του. Λες και δεν ήταν ένας άνθρωπος συγκεκριμένος παρά κάποιος τυχαίος, οποιοσδήποτε!»</p> <p>Η Μέγκυ άκουσε το λυγμό της. «Θεέ μου! Φαντάζομαι πως δε θα του άρεσε καθόλου το καθήκον που ανέλαβε του κακομοίρη του υπάλληλου. Αχ, μαμά, ο Ντέην έχει πεθάνει!»</p> <p>«Πώς, Τζαστίν; Πού; Στη Ρώμη; Γιατί δε μου τηλεφώνησε ο Ραλφ;»</p> <p>«Όχι, όχι στη Ρώμη. Πιθανότατα δεν ξέρει τίποτε ακόμα ο Καρδινάλιος. Στην Κρήτη.</p> <p>Ο υπάλληλος μου είπε πως πνίγηκε προσπαθώντας να σώσει κάτι άλλους που κινδύνευαν στη θάλασσα. Μαμά, μου ζήτησε να πάω μαζί του κι εγώ δεν πήγα, ήθελα να παίζω Δεισδαιμόνα, ήθελα να είμαι με τον Ρέην.</p> <p>Αχ, αν είχα πάει κοντά του! Αν ήμουν εκεί, μπορεί να μην είχε γίνει τίποτε. Αχ, Θεέ μου, τι να κάνω;»</p>	<p>Что еще могли ей сделать бессмертные боги?</p> <p>Она не понимала, когда спрашивала об этом. Как смела она спрашивать, как смела не понимать?</p> <p>Не искушай богов, они этого не любят. Когда она не поехала посмотреть на него в лучшую минуту его жизни, разделить его радость, она и впрямь воображала, что расплатилась за все сполна. Дэн будет свободен и от расплаты, и от нее. Она не увидит его лица, самого дорогого на свете, и тем заплатит за все.</p> <p>Κрая бездны сомкнулись, дышать нечем. Стоишь на дне и понимаешь — слишком поздно.</p> <p>— Джастина, родная, успокойся, — с силой сказала она, голос ее не дрогнул.</p> <p>— Успокойся и Расскажи толком. Ты уверена?</p> <p>— Мне позвонили из австралийского консульства... там решили, что я ближайшая родственница.</p> <p>Какой-то ужасный тип все добивался, как я хочу поступить с телом. Он все время говорил про Дэна «тело».</p> <p>Как будто оно уже не Дэна, а неизвестно чье.</p> <p>(Μέγκυ услышала рыдание). Господи! Наверно, этому бедняге тошно было мне звонить. Мама, мама. Дэн умер!</p> <p>— Но как, Джастина? Где? В Риме? Почему Ральф мне не позвонил?</p> <p>— Нет, не в Риме. Кардинал, наверно, еще ничего не знает.</p> <p>Тот человек сказал, Дэн утонул, спасая утопающих. У него было два месяца свободных, мама, и он просил меня поехать с ним, а я не поехала, я хотела играть Дездемону и хотела быть с Лионом.</p> <p>Если б только я была с Дэном! Будь я там, может, ничего бы не случилось. Что же мне делать!</p>
--	---

<p>«Σταμάτα, Τζαστίν», είπε η Μέγκυ αυστηρά.</p> <p>«Μην κάθεσαι και σκέφτεσαι τέτοια πράγματα, μ'ακούς; Δε θα το 'θελε ο Ντέην, και το ξέρεις.</p> <p>Το πιο σημαντικό αυτή τη στιγμή είναι που είσαι καλά, που δε σας έχασα και τους δυο. Είσαι το μόνο που μου χει απομείνει τώρα πια.</p> <p>Αχ, Τζάσυ, Τζάσυ, είναι πολύ μεγάλος ο κόσμος, πολύ μεγάλες οι αποστάσεις. Έλα σπίτι, έλα στην Ντρογκέντα. Δεν μπορώ να σε σκέφτομαι μονάχη εκεί πέρα».</p> <p>«Όχι, πρέπει να δουλέψω. Για μένα μόνη λύση είναι η δουλειά. Αν δε δουλέψω θα τρελαθώ. Δε θέλω ανθρώπους κοντά μου, δε θέλω παρηγοριές.</p> <p>Αχ, μαμά!» Άρχισε να κλαίει με λυγμούς.</p> <p>«Πώς θα ζήσουμε δίχως αυτόν;»</p> <p>Πώς πράγματι; Τι ήταν η ζωή; Χώμα ήσουν, χώμα θα ξαναγίνεις. Η ζωή είναι γι αυτούς που έχουν αποτύχει. Κι ο Θεός, αχόρταγος, άπληστος, μαζεύει κοντά του όλους τους καλούς για ν'αφήσει τον κόσμο σε μας τους υπόλοιπους να τον καταστρέψουμε.</p> <p>«Δεν είναι στο χέρι μας ν'αποφασίσουμε εμείς πόσο θα ζήσουμε», είπε η Μέγκυ. «Τζάσυ, σ'ευχαριστώ που σκέφτηκες να μου το πεις εσύ, που μου τηλεφώνησες».</p> <p>Η Μέγκυ προσπαθούσε μ'όλη της τη δύναμη να δώσει κουράγιο στην έρημη θυγατέρα της στο Λονδίνο. Ο γιος της ήταν νεκρός, η κόρη της ζούσε. Έπρεπε να την παρηγορήσει, να τη βοηθήσει να σταθεί στα πόδια της. Αν ήταν δυνατόν.</p> <p>Η Τζαστίν δεν είχε αγαπήσει άλλον έξω από τον Ντέην σ'όλη της τη ζωή, ούτε καν τον εαυτό της. Μονάχα τον Ντέην έδειχνε ν'αγαπάει. Κανέναν άλλο.</p> <p>«Τζαστίν, καλή μου, μην κλαις. Προσπάθησε να μη μου στενοχωριέσαι. Δε θα το θελε ο Ντέην να</p>	<p>— Перестань, Джастина, — сурово сказала Мэгги.</p> <p>— Брось эти мысли, слышишь? Дэн бы возмутился, ты и сама знаешь. Несчастье всегда может случиться, а отчего и почему, мы не знаем.</p> <p>Сейчас важно, что ты жива и здорова, я не потеряла обоих. Теперь ты одна у меня осталась.</p> <p>Ох, Джасси, Джасси, это так далеко! Мир слишком велик, слишком. Приезжай домой, в Дрохеду! Мне тошно думать, что ты там совсем одна.</p> <p>— Нет, мне надо работать. Работа — единственное мое спасенье. Без работы я сойду с ума. Не надо мне никого, не надо никакого утешенья.</p> <p>Ох, мама! — Она горько заплакала.</p> <p>— Как мы будем жить без него?</p> <p>В самом деле как? И жизнь ли это? Бог дал. Бог и взял. Прах еси и в прах возвратишься. Жизнь — для нас, недостойных. Жадный Бог берет себе лучших, предоставляя этот мир нам, прочим, чтобы мы здесь пропадали.</p> <p>— Никто из нас не знает, долго ли нам жить. Большое тебе спасибо, Джасси, что позвонила, что сама мне сказала.</p> <p>— Мне невыносимо было думать, что тебе скажет кто-то чужой, мама. Немыслимо услышать такое от чужого. Что ты теперь будешь делать? Что ты можешь сделать?</p> <p>Напрягая всю волю, Мэгги силилась через мили и мили как-то согреть и утешить в далеком Лондоне свою погибающую девочку. Сын умер, дочь еще жива. Надо ее спасти.</p> <p>За всю свою жизнь Джастина любила, кажется, одного только Дэна. Больше у нее никого нет, даже мать она не любит.</p> <p>— Джастина, милая, не плачь. Не убивайся так. Дэн ведь этого не хотел бы, правда?</p>
---	---

<p>κάνουμε έτσι για το χαμό του, θα το θελε;</p> <p>Έλα σπίτι, έλα να ξεχάσεις κοντά μας. Θα φέρουμε και τον Ντέην στην Ντρογκέντα.</p> <p>Σύμφωνα με το νόμο είναι δικός μας ξανά, δεν ανήκει στην Εκκλησία και δεν μπορούν να με σταματήσουν.</p> <p>Θα τηλεφωνήσω αμέσως στον Οίκο της Αυστραλίας, και στην πρεσβεία της Αθήνας, αν καταφέρω να την πιάσω. Πρέπει να τον φέρουμε στο σπίτι!</p> <p>Θα μου μάτωνε την καρδιά να τον σκέφτομαι θαμμένο κάπου μακριά από την Ντρογκέντα. Εδώ είναι ο τόπος του, εδώ ανήκει, εδώ πρέπει να 'ρθει.</p> <p>Έλα κι εσύ μαζί του, Τζαστίν».</p> <p>Αλλά η Τζαστίν καθόταν κουβαρασμένη και κουνούσε το κεφάλι της αρνητικά, λες και μπορούσε να τη δει η μητέρα της.</p> <p>Να γυρίσει σπίτι; Ποτέ πια δε θα γύριζε στο σπίτι.</p> <p>Αν είχε πάει με τον Ντέην δε θα ήταν τώρα νεκρός ο αδερφός της. Να πήγαινε σπίτι και να 'πρεπε ν'αντιμετωπίζει καθημερινά το πρόσωπο της μητέρας της, για όλη της τη ζωή; Όχι, ούτε να το σκέφτεται δεν άντεχε.</p> <p>«Όχι, μαμά», είπε με τα δάκρυα να κυλάνε στα μαγουλά της, καντά σαν λιωμένο μέταλλο. Ποιος στο καλό είχε πει πως αυτοί που πονάνε πιο βαθιά δεν κλαίνε; Όποιος και να 'ταν, δεν ήξερε τι έλεγε.</p> <p>«Θα μείνω εδώ και θα δουλέψω. Θα 'ρθω στο σπίτι μαζί με τον Ντέην, αλλά μετά θα γυρίσω εδώ.</p> <p>Δεν μπορώ να ζήσω στην Ντρογκέντα».</p> <p>Тρεις μέρες περίμεναν κάποιο επίσημο νέο, η Τζαστίν στο Λονδίνο, η Μέγκυ κι οι άλλοι στην Ντρογκέντα, κι όσο τραβούσε η σιωπή, άρχισε να ζωντανεύει κάποια ελπίδα μέσα τους.</p> <p>Α, σίγουρα, κάποιο λάθος θα είχε γίνει για να μη τους έχουν πάρει ακόμα, σίγουρα είχαν διαπιστώσει πως ήταν ένα ανόητο λάθος δικό τους. Είχαν ταραχές στην Ελλάδα, φυσικό ήταν να γίνονται ένα σωρό ανόητα λάθη.</p> <p>Ο Ντέην θα εμφανιζόταν ξαφνικά στο κατώφλι τους και θα τους κοροϊδεύε που είχαν πιστέψει ότι</p>	<p>Вернись домой, и тебе станет легче. И мы перевезем его домой, в Дрохеду.</p> <p>По закону теперь он опять мой, он уже не принадлежит церкви и она не может мне помешать.</p> <p>Я сейчас же позвоню в наше консульство и в посольство в Афинах, если сумею пробиться.</p> <p>Он непременно должен вернуться домой!</p> <p>Просто думать не могу, чтобы его похоронили где-то далеко от Дрохеды. Здесь его дом, и он должен вернуться домой.</p> <p>Приезжай с ним, Джастина.</p> <p>Но Джастина съежилась в комок на полу и только головой качала, как будто мать могла ее видеть.</p> <p>Домой? Никогда она не сможет вернуться домой.</p> <p>Если б она поехала с Дэном, он был бы жив. Вернуться домой — и чтобы приходилось изо дня в день, до конца жизни, смотреть в лицо матери? Нет, даже думать невыносимо.</p> <p>— Нет, мама, — сказала она, а слезы текли по лицу и жгли, точно расплавленный металл. Кто это выдумал, будто в самом большом горе человек не плачет? Много они понимают. —</p> <p>Мне надо оставаться здесь и работать. Я приеду домой с Дэном, а потом опять уеду в Лондон.</p> <p>Не могу я жить в Дрохеде.</p> <p>Три дня длилось беспомощное ожидание, провал в пустоту; из молчания властей Джастина в Лондоне, Мэгги и вся семья в Дрохеде пытались извлечь хоть какую-то надежду.</p> <p>Конечно же, даром так долго нет ответа, произошла ошибка, будь все правдой, конечно же им бы уже сообщили!</p> <p>Дэн постучится у двери Джастины и с улыбкой скажет, что вышла преглупая ошибка. В Греции</p>
---	---

ήταν νεκρός, θα έσκαζε στα γέλια όσο θα το σκεφτόταν, θα στεκόταν εκεί ψηλός και δυνατός και ζωντανός και θα γελούσε.

Άρχισε να φουντώνει η ελπίδα, και θεριεύε ολοένα με το κάθε λεπτό που περνούσε. Μια ελπίδα φοβερή, που μπορούσε να τα βγάλει πέρα μ' όλες τις θάλασσες του κόσμου. Έτσι περίμεναν, δίχως ν' αποδέχονται αυτό που είχε συμβεί, με την ελπίδα πως επρόκειτο για κάποιο λάθος. Δεν το παν σε κανέναν, δεν ειδοποίησαν τη Ρώμη.

Το πρωί της τέταρτης μέρας, η Τζαστίν πήρε το μήνυμα. Σήκωσε για μια ακόμα φορά το ακουστικό για να ζητήσει να τη συνδέσουν με την Αυστραλία, με κίνηση κουρασμένη, σαν γριάς γυναίκας.

«Μαμά;»

«Τζαστίν;»

«Αχ, μαμά, τον έχουν θάψει κιόλας, δεν μπορούμε να τον πάρουμε σπίτι! Τι θα κάνουμε; Μου λένε και μου ξαναλένε πως η Κρήτη είναι πολύ μεγάλο μέρος, ότι δεν ξέρουν το όνομα του χωριού, ότι τον είχαν μεταφέρει κιόλας κάπου αλλού και τον είχαν θάψει όταν έφτασε το τηλεγράφημα. Τον έχουν σ' έναν τάφο, δίχως να χουν γράψει μήτε τ' όνομα του σ' ένα σταυρό! Δεν μπορώ να πάρω βίζα για την Ελλάδα, δε λέει να με βοηθήσει κανένας, επικρατεί παντού χάος. Τι θα κάνουμε, μαμά;»

«Έλα να με βρεις στη Ρώμη, Τζαστίν», είπε η Μέγκυ.

Ήταν μαζεμένοι όλοι γύρω στο τηλέφωνο, όλοι εκτός από την Ανν Μύλερ. Οι άντρες λες κι είχαν γεράσει είκοσι χρόνια μέσα σε τρεις μέρες, κι η Φη είχε ζαρώσει, σαν πουλί έμοιαζε, κάτασπρη, γεμάτη πίκρα, τριγύρναγε στο σπίτι και μουρμούριζε ολοένα:

«Γιατί να μην είμαι εγώ στη θέση του; Γιατί να πάρουν το παιδί; Εγώ είμαι τόσο γριά, τόσο γριά! Δε θα μ' ένοιαζε διόλου να πέθαινα, αλλά το παιδί γιατί; Γιατί να μην είμαι εγώ στη θέση του; Γιατί δεν έπαιρναν εμένα; Είμαι τόσο γριά!»

Η Ανν είχε πάθει σοκ, η κυρία Σμιθ, η Μίνι κι η Κατ περπατούσαν, κοιμούνταν κλαίγοντας.

Η Μέγκυ τους κοίταξε σιωπηλή σαν έκλεισε το

περιβόλι, беспорядок страшный, наверняка там вышла уйма глупейших ошибок и недоразумений. Дэн войдет и поднимет их на смех — как могли они вообразить, будто он умер, он будет стоять здесь и смеяться, высокий, сильный, полный жизни.

Они ждали, и надежда все росла, росла с каждой минутой. Ужасная, предательская надежда. Он не умер, нет! Дэн не мог утонуть, он превосходный пловец, он решался плавать даже в самом беспокойном, бурном море, и хоть бы что. Так они ждали, отвергая то, что случилось, в надежде на ошибку. Сообщить друзьям и знакомым, написать в Рим — все успеется.

На четвертое утро Джастина получила известие. Будто разом постарев на сто лет, медленно, бессильно она сняла трубку и снова позвонила в Австралию.

— Мама?

— Джастина?

— Его уже похоронили, мама! Мы не можем взять его домой! Что же нам делать? Они твердят одно: Крит большой, название деревни неизвестно, к тому времени, как пришла их телеграмма, его уже куда-то перетащили и закопали. И он лежит бог весть где, в безымянной могиле! Я не могу добиться визы в Грецию, никто не желает помочь, там совершенный хаос. Что же нам делать, мама?

— Встречай меня в Риме, Джастина, — сказала Мэгги.

Все, кроме Энн Мюллер, собрались тут же у телефона, они еще не успели опомниться.

Мужчины за эти три дня постарели на двадцать лет; Фиа, совершенно седая, по-птичьей хрупкая и сухоньякая, бродила по дому и все повторяла:

«Зачем не я умерла? Зачем понадобилось отнять его? Я же старая, такая старая! Я-то готова умереть, зачем было умирать ему? Зачем не я умерла? Я такая старая!»

Энн слегла, миссис Смит, Минни и Кэт дни и ночи проводили в слезах.

Мэгги положила трубку и молча оглядела

<p>ακουστικό. Αυτή ήταν η Ντρογκέντα, αυτό είχε απομείνει όλο κι όλο. Μια μικρή ομάδα στείρων, διαλυμένων γερόντων, γριές οι γυναίκες της, γέροντες οι άντρες της.</p> <p>«Ο Ντέην έχει χαθεί», τους είπε. «Δεν μπορούν να τον βρουν, τον έχουν θάψει κάπου στην Κρήτη.</p> <p>Είναι πολύ μακριά! Πώς θα μπορέσει ν'αναπαυτεί τόσο μακριά από την Ντρογκέντα;</p> <p>Θα πάω στη Ρώμη, στον Ραλφ ντε Μπρικασάρ. Μονάχα αυτός μπορεί να μας βοηθήσει».</p> <p>Ο γραμματέας του Καρδινάλιου Ντε Μπρικασάρ μπήκε στο γραφείο του.</p> <p>«Εξοχότατε, σας ζητώ συγνώμη που σας ενοχλώ, αλλά είναι μια κυρία έξω που επιμένει να σας δει.</p> <p>Της εξήγησα πως έχετε το συνέδριο, ότι είστε πολύ απασχολημένος και δεν μπορείτε να δεχτείτε κανέναν, μα εκείνη λέει πως θα περιμένει ώσπου να βρείτε χρόνο να την ακούσετε».</p> <p>«Έχει κάποιο πρόβλημα, πάτερ;»</p> <p>«Μάλιστα, Εξοχότατε, φαίνεται με την πρώτη ματιά πως της συμβαίνει κάτι πολύ σοβαρό.</p> <p>Μου ζήτησε να σας πω τ' όνομα της -Μέγκυ Ο'Νηλ».</p> <p>Ο Καρδινάλιος Ραλφ σηκώθηκε όρθιος, το αίμα χάθηκε από το πρόσωπο του, αφήνοντας το άσπρο σαν τα μαλλιά του.</p> <p>«Εξοχότατε! Μήπως νιώθετε άσχημα;»</p> <p>«Όχι, πάτερ, δεν έχω τίποτε, σας ευχαριστώ. Ακυρώστε όλα μου τα ραντεβού μέχρι να σας δώσω καινούριες εντολές, και φέρτε μου αμέσως την κυρία Ο'Νηλ. Να μη μας ενοχλήσει κανένας, μόνο για τον Ποντίφικα τον ίδιο θα μας διακόψετε».</p> <p>Ο παπάς έκανε μια υπόκλιση και βγήκε από την αίθουσα.</p> <p>Ο'Νηλ. Μα βέβαια! Ήταν το όνομα του νεαρού Ντέην, πώς το χε ξεχάσει;</p> <p>Μόνο που, να, τον φώναζαν όλοι σκέτο Ντέην στο</p>	<p>οκружающих. Вот и все, что осталось от Дрохеды. Горсточка стариков и старух, бездетные, конченные люди.</p> <p>— Дэн потерян, — сказала она. — Его не могут разыскать, он похоронен где-то на Крите.</p> <p>Такая даль! Как же ему покоиться так далеко от Дрохеды?</p> <p>Я еду в Рим, к Ральфу де Брикассару. Если кто и может нам помочь, так только он.</p> <p>К кардиналу де Брикассару вошел его секретарь.</p> <p>— Простите, что беспокою вас, ваше высокопреосвященство, но вас хочет видеть какая-то дама.</p> <p>Я объяснил, что идет конгресс, что вы очень заняты и никого не можете принять, но она сказала, что будет сидеть в вестибюле, пока у вас не найдется для нее времени.</p> <p>— У нее какое-то несчастье, ваше преподобие?</p> <p>— Какое-то большое несчастье, ваше высокопреосвященство, это сразу видно.</p> <p>Она сказала, я должен вам передать, что ее зовут Мэгги О'Нил. — Секретарь произнес чужеземное имя немного нараспев, и оно прозвучало странно, незнакомо.</p> <p>Кардинал Ральф порывисто поднялся, кровь отхлынула от лица, и оно стало совсем белое, белое, как его волосы.</p> <p>— Ваше высокопреосвященство! Вам нехорошо?</p> <p>— Нет, спасибо, я совершенно здоров. Отмените пока все встречи, какие у меня назначены, и сейчас же проводите ко мне миссис О'Нил. Кто бы меня ни спрашивал, кроме его святейшества, я занят.</p> <p>Священник поклонился и вышел.</p> <p>Ο'Νηλ. Ну конечно! Как же он сразу не вспомнил, это ведь фамилия молодого Дэна.</p> <p>Правда, в кардинальском дворце все его</p>
---	---

<p>παλάτι του καρδινάλιου.</p> <p>Α, ήταν μεγάλο λάθος του που την είχε αφήσει να περιμένει.</p> <p>Αφού ο Ντέην ήταν ο αγαπημένος ανιψιός της Εξοχότητάς του, τότε η κυρία Ο'Νηλ θα έπρεπε να είναι η αγαπημένη του αδερφή.</p> <p>Όταν μπήκε η Μέγκυ στην κάμαρα, φάνηκε σχεδόν σαν ξένη στον Καρδινάλιο Ραλφ.</p> <p>Είχαν περάσει δεκατρία χρόνια από την τελευταία φορά που την είχε δει. στα πενήντα τρία της τώρα εκείνη, στα εβδομήντα ένα του αυτός.</p> <p>Κι οι δυο τους πια ηλικιωμένοι κι όχι μονάχα εκείνος.</p> <p>Το πρόσωπο της δεν είχε αλλάξει τόσο πολύ, μάλλον είχαν κατασταλάξει τα χαρακτηριστικά της, μπαίνοντας όμως σένα καλούπι διαφορετικό από εκείνο που είχε πλάσει με τη φαντασία του.</p> <p>Η διαφορά ήταν πως έβλεπε θεληματικότητα αντί για γλυκύτητα, μια σκληράδα αντί για απαλότητα. έμοιαζε με μια αποφασισμένη δυναμική μάρτυρα κι όχι με την καρτερική, στοχαστική αγία των ονείρων του.</p> <p>Η ομορφιά της ήταν πάντα το ίδιο εντυπωσιακή, τα μάτια της είχαν πάντα το καθάριο τούτο ασημένιο-γκρίζο χρώμα, μα είχαν σκληρύνει όλα πάνω της, και τα κάποτε φωτεινά μαλλιά είχαν ξεθωριάσει, ήταν τώρα ανοιχτά μπεζ, σαν του Ντέην, μα δίχως τη ζωντάνια των μαλλιών του γιου της.</p> <p>Και το πιο αποκαρδιωτικό απ όλα, δεν έλεγε να σηκώσει πάνω του τα μάτια της, να τον αφήσει να ικανοποιήσει τη γεμάτη αγάπη και τρυφερότητα περιέργεια του.</p> <p>Του ήταν αδύνατον να χαιρετήσει φυσιολογικά αυτή τη Μέγκυ. της έδειξε σφιγμένος κι απόμακρος μια πολυθρόνα.</p> <p>«Κάθισε».</p> <p>«Σ'ευχαριστώ», του αποκρίθηκε, το ίδιο παγερά.</p> <p>Μονάχα σαν κάθισε μπόρεσε να την αγκαλιάσει ολόκληρη η ματιά του, και τότε παρατήρησε πόσο πρησμένα ήταν τα πόδια κι οι αστράγαλοι της.</p>	<p>называют просто Дэн.</p> <p>Большая ошибка, не следовало заставлять ее ждать.</p> <p>Если Дэн — нежно любимый племянник кардинала де Брикассара, значит, миссис О'Нил — его нежно любимая сестра.</p> <p>Когда Мэгги вошла, кардинал Ральф с трудом ее узнал.</p> <p>С последней их встречи прошло тринадцать лет; ей уже пятьдесят три, ему семьдесят один.</p> <p>Теперь не только он — оба они постарели.</p> <p>Ее лицо не то чтобы изменилось, но затвердело, застыло, и выражение его совсем иное, чем рисовал себе в мыслях Ральф.</p> <p>Былую нежность сменили резкость и язвительность, сквозь кротость проступила железная твердость; он воображал ее покорной и вдумчивой святой, а она больше похожа на стареющую, но сильную духом непреклонную мученицу.</p> <p>По-прежнему она поразительно красива, все еще ясны серебристо-серые глаза, но и в красоте и во взгляде суровость, а некогда пламенные волосы померкли, стали коричневатые, как у Дэна, но тусклые, нет того живого блеска.</p> <p>И, что всего тревожней, она слишком быстро отводит глаза, и он не успевает утолить жадное и нежное любопытство.</p> <p>С этой новой Мэгги он не сумел поздороваться легко и просто.</p> <p>— Прошу садиться. — Он напряженно указал ей на кресло.</p> <p>— Благодарю вас, — последовал такой же чопорный ответ.</p> <p>Лишь когда она села и он сверху окинул всю ее взглядом, он заметил, что у нее отекли ноги, опухли щиколотки.</p>
--	---

«Μέγκυ! Πρέπει να 'ρθες από την Αυστραλία κατευθείαν, δίχως να κάνεις ούτε μια στάση! Συμβαίνει τίποτε;»

«Ναι, ήρθα πράγματι κατευθείαν. Τις τελευταίες είκοσι εννιά ώρες τις έχω περάσει αλλάζοντας αεροπλάνα να φτάσω από το Τζίλυ στη Ρώμη. Και το μόνο που είχα να κάνω ήταν να κοιτάω τα σύννεφα έξω από το παράθυρο μου και να συλλογιέμαι».

Η φωνή της ήταν τραχιά,
ψυχρή.

«Τι συμβαίνει;» ρώτησε ξανά με ανυπομονησία, γεμάτος αγωνία και φόβους.

Σήκωσε τη ματιά της και την κάρφωσε πάνω του. Υπήρχε κάτι το φρικτό στα μάτια της. Κάτι πολύ σκοτεινό, που σε πάγωνε τόσο, ώστε ένιωσε το σβέρκο του να μυρμηγκιάζει και σήκωσε μηχανικά το χέρι να τον τρίψει.

«Πέθανε ο Ντέην», είπε η Μέγκυ.
Το χέρι του γλίστρησε, έπεσε πάνω στην κόκκινη ποδιά του σαν ξεχαρβαλωμένης κούκλας όπως βούλιαξε σε μια πολυθρόνα.

«Πέθανε;» ρώτησε αργά.« Ο Ντέην πέθανε;»

«Ναι. Πνίγηκε στην Κρήτη πριν έξι μέρες, ενώ προσπαθούσε να σώσει κάτι γυναίκες στη θάλασσα».

Έγειρε μπροστά, έφερε τα χέρια μπροστά στο πρόσωπο του.

«Πέθανε;» τον άκουσε η Μέγκυ να μουρμουρίζει μονάχος του.

« Ο Ντέην νεκρός; Το όμορφο το αγόρι μου! Δεν μπορεί να χει πεθάνει.

Ο Ντέην ήταν ο τέλειος ιερωμένος, όλα όσα δεν μπορούσα να είμαι εγώ. Ό,τι μου έλειπε εμένα, εκείνος το είχε».

Η φωνή του έσπασε. «Πάντα το είχε και το βλέπαμε όλοι μας, όλοι εμείς που δεν είμαστε τέλειοι.

Πέθανε; Αχ, αγαπημένε μου Θεέ!»

« Παράτα τον αγαπημένο σου Θεό για την ώρα, Ραλφ », του είπε η άγνωστη που καθόταν αντίκρυ

— Μэгги! Неужели ты прилетела прямо из Австралии, нигде не передохнула? Что случилось?

— Да, я летела напрямик, — сказала она. — Двадцать девять часов кряду, от Джилли до Рима, я сидела в самолетах, и мне нечего было делать, только смотреть в окно на облака и думать.

— Она говорила сухо, резко.

— Что же случилось? — нетерпеливо, с тревогой, со страхом повторил Ральф.

Она подняла глаза и в упор посмотрела на него. Ужасный взгляд, что-то в нем мрачное, леденящее; у Ральфа мороз пошел по коже, он невольно поднял руку, коснулся ладонью похолодевшего затылка.

— Дэн умер, — сказала Мэгги. Его рука соскользнула, упала на колени, точно рука тряпичной куклы, он обмяк в кресле.

— Умер? — медленно переспросил он. — Умер Дэн?!

— Да. Утонул шесть дней назад на Крите, тонули какие-то женщины, он их спасал.

Ральф согнулся в кресле, закрыл лицо руками.

— Умер? — услышала Мэгги сдавленный голос.

— Умер Дэн? Мой прекрасный мальчик! Не может этого быть!

Дэн - истинный пастырь... каким я не сумел стать. У него было все, чего не хватало мне.

— Голос пресекся. — В нем всегда это было... мы все это понимали... все мы, которые не были истинными пастырями.

Умер?! О Боже милостивый!

— Брось ты своего милостивого боженьку, Ральф, — сказала незнакомка, сидевшая

<p>του.</p> <p>«Έχεις να κάνεις πιο σημαντικά πράγματα από το ν' ασχολείσαι μαζί του. Ήρθα για να ζητήσω τη βοήθεια σου, όχι για να παραστώ μάρτυρας στον πόνο σου.</p> <p>Όλες τούτες τις ώρες που πετούσα να φτάσω εδώ δε σκεφτόμουν παρά το χαμό του Ντέην. Κοίταζα τα σύννεφα, συλλογιόμουνα πώς θα σου το έλεγα, κι ήξερα πως ήταν νεκρός. Ο πόνος σου δε με συγκινεί διόλου».</p> <p>Κι ωστόσο, όταν πήρε τα χέρια του απ το πρόσωπο του η νεκρή, παγωμένη της καρδιά ρίγησε, πετάρισε, συσπάστηκε.</p> <p>Ήταν το πρόσωπο του Ντέην, μόνο που είχε αποτυπωμένη πάνω του μια οδύνη που ο Ντέην δε θα τη ζούσε ποτέ.</p> <p>Αχ, Θεέ μου, σ' ευχαριστώ! Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, που πέθανε, που δε θα περάσει ποτέ όσα έχει περάσει τούτος εδώ ο άντρας, όσα έχω περάσει εγώ.</p> <p>Καλύτερα να ναι νεκρός παρά να βασανίζεται μ' έναν τέτοιο τρόπο.</p> <p>«Τι μπορώ να κάνω για να βοηθήσω, Μέγκυ;» τη ρώτησε ήσυχα, πασχίζοντας να ξεπεράσει τη δική του πίκρα.</p> <p>«Στην Ελλάδα επικρατεί μια χαώδης κατάσταση. Έχουν θάψει τον Ντέην κάπου στην Κρήτη, και δεν μπορώ να μάθω πού ακριβώς, τότε, γιατί.</p> <p>Φαίνεται πως καθυστέρησαν να πάρουν τις οδηγίες μου να μου στείλουν αεροπορικώς το πτώμα του, εξαιτίας της αναταραχής, κι η Κρήτη δεν είναι Αυστραλία.</p> <p>Όταν είδαν πως δεν τον ζητούσε κανένας, φαντάζομαι πως θα νόμισαν ότι ήταν μόνος στον κόσμο, και τον έθαψαν».</p> <p>Έσκυψε μπρος, γεμάτη υπερένταση.</p> <p>«Θέλω να πάρω πίσω το αγόρι μου, Ραλφ. Θέλω να μου τον βρουν και να μου τον φέρουν σπίτι, ν' αναπαυτεί εκεί που ανήκει, στην Ντρογκέντα.</p> <p>Υποσχέθηκα στον Τζιμς ότι θα τον κρατούσα στην Ντρογκέντα, και θα το κάνω, ακόμα κι αν χρειαστεί να συρθώ στα γόνατα σόλα τα νεκροταφεία της Κρήτης για να τον βρω.</p>	<p>напротив.</p> <p>— У тебя есть дела поважнее. Не для того я здесь, чтобы смотреть, как ты горюешь, мне нужна твоя помощь.</p> <p>Я летела все эти часы в такую даль, чтобы сказать тебе об этом, все эти часы только смотрела в окно на облака и знала, что Дэна больше нет. После этого твое горе меня мало трогает.</p> <p>Но когда он отнял ладони от лица и поднял голову, ее оледеневшее мертвое сердце рванулось, больно сжалось, ударило молотом.</p> <p>Ведь это лицо Дэна, и на нем такое страдание, какого Дэну уже не доведется испытать.</p> <p>О, слава Богу! Слава Богу, что он умер и уже не пройдет через такие муки, как этот человек, как я.</p> <p>Хорошо, что он умер, все лучше, чем так страдать.</p> <p>— Чем я могу помочь, Мэгги? — тихо спросил Ральф; он подавил свои чувства, опять надел приросшую не просто к лицу — к душе маску ее духовного наставника.</p> <p>— В Греции хаос. Дэна похоронили где-то на Крите, и я не могу добиться, — где, когда, почему.</p> <p>Может быть, дело в том, что были просьбы, чтобы его самолетом переправили на родину, бесконечно задерживались из-за междоусобицы в стране, а на Крите жара, как в Австралии.</p> <p>Наверно, когда сразу никто о нем не справился, там решили, что у него и нет никого, и похоронили.</p> <p>— Мэгги напряженно подалась вперед.</p> <p>— Я хочу вернуть моего мальчика, Ральф, я хочу найти его и привезти домой, пусть он спит в родной земле.</p> <p>Когда-то я обещала Джимсу, что Дэн останется в Дрохеде — и похороню его в Дрохеде, хотя бы мне пришлось ползком протаскаться по всем кладбищам Крита.</p>
--	---

«Δεν πρόκειται να σας αφήσω να μου τον βάλετε σε κανέναν περίτεχνο ρωμαϊκό τάφο για κληρικούς, Ραλφ. Ξέρω τα νόμιμα δικαιώματα μου και θα παλέψω να τον πάρω σπίτι, στην Ντρογκέντα».

«Δεν πρόκειται να σου το αρνηθεί κανένας αυτό, Μέγκυ », της είπε μαλακά.

«Το μόνο που νοιάζει την Εκκλησία είναι να γίνεται η ταφή σε αγιασμένο καθολικό χώμα, πράγμα που ισχύει για την Ντρογκέντα, κι εγώ εκεί έχω ζητήσει να με θάψουν».

«Δεν μπορώ ούτε καν να επικοινωνήσω με τις Αρχές», συνέχισε σαν να μην τον είχε ακούσει.

«Δεν ξέρω ελληνικά και δε διαθέτω κανενός είδους δύναμη ή επιρροή. Έτσι ήρθα σε σένα, να καταφύγω στη δικιά σου δύναμη. Φέρε μου πίσω το γιο μου, Ραλφ!»

«Μη στενοχωριέσαι, Μέγκυ. Θα σου τον φέρουμε πίσω, μόνο που μπορεί να μας πάρει λίγο χρόνο. Το είπες και μόνη σου πως γίνονται ταραχές στην Ελλάδα. Ωστόσο έχω κι εκεί τις διασυνδέσεις μου, άσε με να φροντίσω να έρθω σε επαφή με τους αρμόδιους και μην ανησυχείς».

Ο Ντέην είναι ιερέας της Αγίας Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, θα τον φέρουμε πίσω».

Είχε σηκώσει το χέρι του για να τραβήξει το μεταξωτό κορδόνι να χτυπήσει το κουδούνι, αλλά τον σταμάτησε η παγερή, άγρια ματιά της Μέγκυ.

«Δεν καταλαβαίνεις, Ραλφ. Δε θέλω να έρθεις σε επαφή με τους αρμόδιους, θέλω πίσω το γιο μου, όχι την επόμενη βδομάδα, ή τον άλλο μήνα, μα τώρα!»

Τα ελληνικά τα μιλάς, μπορείς να πάρεις βίζες για τον εαυτό σου και για μένα, μπορείς να πετύχεις άμεσα αποτελέσματα.

Θέλω να έρθεις μαζί μου στην Ελλάδα τώρα, και να με βοηθήσεις να πάρω πίσω το γιο μου».

Υπήρχαν τόσα στα μάτια του: τρυφερότητα, συμπόνια, συντριβή, οδύνη. Όμως είχαν γίνει επίσης μάτια ιερωμένου, λογικά, ισορροπημένα, ψύχραιμα κι ορθολογιστικά.

«Μέγκυ, το γιο σου τον αγαπώ σαν να ήταν δικός

Не будет он лежать в Риме в каком-нибудь роскошном склепе, как ваши священники, Ральф, не будет этого, пока я жива, если надо, я его отвоюю по закону. Он должен вернуться домой.

— Никто не станет его у тебя оспаривать, Мэгги, — мягко сказал де Брикассар. —

Κατολικής церкви нужно только, чтобы он покоился в освященной земле. Я и сам завещал, чтобы меня похоронили в Дрохеде.

— Я не могу прорваться через бюрократические заслоны, — продолжала Мэгги, не слушая.

— Я не знаю греческого языка, у меня нет ни власти, ни влияния. Потому я и пришла к тебе, чтобы ты пустил в ход свое влияние и свою власть. Верни мне моего сына, Ральф!

— Будь спокойна, Мэгги, мы его вернем, хотя, может быть, и не так быстро. У власти сейчас левые, а они против католической церкви.

Но у меня и в Греции есть друзья, все, что надо, будет сделано. Позволь мне сейчас же пустить машину в ход и не тревожься.

Он — пастырь святой церкви, и мы его вернем.

Он уже потянулся к шнуру звонка, но Мэгги посмотрела так холодно и так яростно, что рука его застыла в воздухе.

— Ты не понял, Ральф. Я не желаю пускать машину в ход. Я хочу вернуть моего сына — не через неделю, не через месяц, сейчас же!

Ты говоришь по-гречески, ты можешь достать визы для себя и для меня, ты добьешься.

Ποедем с тобой в Грецию, ποедем теперь же! И помоги мне вернуть моего сына.

Многое отразилось в его взгляде — нежность и сострадание, потрясение и скорбь. И однако, это снова был взгляд служителя церкви, трезвый, благоразумный, рассудительный.

— Мэгги, я люблю твоего сына как родного, но

μου, αλλά δεν μπορώ να φύγω από τη Ρώμη αυτή τη στιγμή.

Δεν είμαι ελεύθερος να κάνω ό,τι θέλω στη ζωή μου, πρέπει να το ξέρεις αυτό καλύτερα από τον καθένα.

Όσο και να σε νιώθω, όσο βαθιά και να θλίβομαι για το χαμό του παιδιού, μου είναι αδύνατον να σηκωθώ και να φύγω παρατώντας ένα σημαντικό συνέδριο στη μέση.

Είμαι βοηθός του Πάπα».

Έγειρε πίσω, άφωνη κι εξοργισμένη, μετά κούνησε το κεφάλι της χαμογελώντας αχνά, σαν να έβλεπε τα καμάκια μιας δύναμης που ξεπερνούσε τα όρια της δικιάς της θέλησης. ύστερα το κορμί της άρχισε να τρέμει, έγγειψε τα χείλια της, φάνηκε να κατέληξε σε μια απόφαση κι ανακάθισε στην πολυθρόνα της με το κορμί στητό και σφιγμένο.

«Στ' αλήθεια αγαπάς το γιο μου σαν να ήταν δικός σου, Ραλφ;» ρώτησε.

«Τιθα έκανες για ένα δικό σου γιο; Θα έλεγες ωραία ωραία στη μητέρα του, όχι, λυπάμαι, δεν μπορώ να φύγω από το συνέδριο; Θα καθόσουν με τα χέρια σταυρωμένα; θα μπορούσες να το κάνεις αυτό στη μάνα του δικού σου γιου;»

Τα μάτια του Ντέην, που ωστόσο δεν ήταν τα μάτια του Ντέην. Να την κοιτάνε σαν χαμένα, γεμάτα πόνο, ανήμπορα.

« Δεν έχω γιο », είπε, « αλλά ανάμεσα στα πολλά, πολλά άλλα πράγματα που έμαθα από τον δικό σου ήταν το να βάζω πάντα πριν και πάνω απ όλα τον Παντοδύναμο Θεό, όσο δύσκολο κι αν μου είναι».

«Ήταν και δικός σου γιος ο Ντέην», είπε η Μέγκυ.

Την κοίταζε δίχως να μπορεί να το συλλάβει.

«Τι;»

«Είπα πως ήταν και δικός σου γιος ο Ντέην. Όταν έφυγα από το Μάτλοκ ήμουν έγκυος. Ο Ντέην ήταν δικός σου κι όχι του Λιουκ Ο'Νηλ».

«Δεν είναι αλήθεια».

«Δεν ήθελα να το μάθεις ποτέ, ούτε και τώρα δε σκόπευα να σου το πω. Φαντάζεσαι πως θα σου 'λεγα ψέματα;»

я не могу сейчас уехать из Рима.

Я не принадлежу себе — ты должна бы это понимать, как никто другой.

Как бы я ни горевал за тебя, как бы ни горевал я сам, я не могу уехать из Рима в разгар важнейшего конгресса.

Я — помощник его святейшества Папы.

Она отшатнулась, ошеломленная, возмущенная, потом покачала головой и чуть улыбнулась, словно какой-то неодушевленный предмет вдруг вздумал не подчиниться ее воле; потом вздрогнула, провела языком по пересохшим губам и решительно выпрямилась в кресле.

— Значит, ты любишь моего сына как родного, Ральф?

А что бы ты сделал для родного сына? Вот так бы и сказал матери его, твоего родного сына, — нет, мол, извините, я очень занят, у меня нет времени? Мог бы ты сказать такое матери собственного сына?

Глаза Дэна и все же не такие, как у Дэна. Смотрят на нее растерянно, беспомощно, и в них — безмерная боль.

— У меня нет сына, — говорит он, — но меня многому научил твой сын, и среди многого другого — как бы это ни было тяжело, превыше всего ставить мой первый и единственный долг — долг перед всемогущим Богом.

— Дэн и твой сын, — сказала Мэгги.

Ральф широко раскрыл глаза, переспросил тупо:

— Что?

— Я сказала: Дэн и твой сын тоже. Когда я уехала с острова Матлок, я была беременна. Отец Дэна не Люк О'Нил, а ты.

— Это... это... не правда!!

— Я не хотела, чтобы ты знал, даже сейчас не хотела. Неужели я стану тебе лгать?

<p>«Προκειμένου να πάρεις τον Ντέην, ναι», της αποκρίθηκε σβησμένα.</p> <p>Σηκώθηκε όρθια, ήρθε και στάθηκε πλάϊ στην κόκκινη πολυθρόνα, πήρε στα χέρια της το δικό του, το αδύνατο και ρυτιδιασμένο, έσκυψε και φίλησε το δαχτυλίδι, κι όπως μίλησε η ανάσα της θάμπωσε το ρουμπίνι του.</p> <p>«Ραλφ, σ' ό,τι έχεις ιερό, σου ορκίζομαι πως ο Ντέην ήταν δικός σου γιος. Δεν ήταν και δε θα μπορούσε να είναι του Λιουκ. Σου τ'ορκίζομαι στο χαμό του».</p> <p>Ακούστηκε ένα ουρλιαχτό, ο ήχος που βγάζει μια ψυχή όταν περνάει τις πύλες της Κόλασης.</p> <p>Ο Ραλφ ντε Μπρικασάρ έπεσε από την πολυθρόνα του στο πάτωμα, κι έτσι κουβαριασμένος πάνω στο πορφυρό χαλί έμοιαζε με μια λίμνη άλικο ζωντανό αίμα. Είχε το πρόσωπο κρυμμένο στα σταυρωμένα μπράτσα του, τα χέρια του σφιγμένα σε γροθιές κι έκλαιγε.</p> <p>«Ναι, κλάψε!» είπε η Μέγκυ. «Κλάψε τώρα που το ξέρεις! Έτσι είναι το σωστό, να μπορεί να τον κλάψει ο ένας τουλάχιστον από τους γονιούς του.</p> <p>Κλάψε, Ραλφ! Για είκοσι έξι χρόνια είχα το γιο σου κι εσύ δεν το ξερες καν, δεν μπορούσες καν να το δεις.</p> <p>Δεν μπορούσες να δεις πως ήταν ίδιος μ'εμένα!</p> <p>Η μάνα μου το κατάλαβε τη στιγμή που με ξεγέννησε, εσύ όμως ποτέ. Τα χέρια σου, τα πόδια σου, το πρόσωπο σου, τα μάτια σου, το κορμί σου.</p> <p>Μόνο το χρώμα των μαλλιών του ήταν δικό του, σόλα τα υπόλοιπα ήταν φτυστός εσύ. Καταλαβαίνεις τώρα;</p> <p>Όταν σου τον έστειλα εδώ σου έγραψα: "Επιστρέφω αυτό που έκλεψα". Θυμάσαι;</p> <p>Μόνο που είχαμε κλέψει κι οι δυο μας, Ραλφ. Κλέψαμε κάτι που είχες ορκιστεί στο Θεό, κι έτσι έπρεπε να πληρώσουμε και οι δυο».</p> <p>Κάθισε στην πολυθρόνα της, αδυσώπητη κι ανελέητη, κι έμεινε να κοιτάζει την άλικη σιλουέτα που σπάραζε στο πάτωμα.</p> <p>«Σ' αγαπούσα, Ραλφ, μα δε σε είχα ποτέ δικό μου.</p>	<p>— Чтобы вернуть Дэна? Возможно, — еле выговорил он.</p> <p>Мэгги поднялась, подошла к его креслу, обитому красной парчой, взяла худую, пергаментную руку в свои, наклонилась и поцеловала кардинальский перстень, от ее дыхания блеск рубина помутился.</p> <p>— Всем, что для тебя свято, Ральф, клянусь: Дэн — твой сын. Люк не был и не мог быть его отцом. Клянусь тебе его смертью.</p> <p>Раздался горестный вопль, стон души, вступающей во врата ада.</p> <p>Ральф де Брикассар качнулся из кресла и сник на пунцовом ковре, словно в алой луже свежeproлитой крови, и зарыдал, обхватив голову руками, вцепившись пальцами в волосы, лица его не было видно.</p> <p>— Да, плачь! — сказала Мэгги. — Плачь, теперь ты знаешь! Справедливо, чтобы хоть один из родителей был в силах пролить по нем слезы.</p> <p>Плачь, Ральф! Двадцать шесть лет у меня был твой сын, и ты даже не понимал этого, даже не умел разглядеть.</p> <p>Не видел, что вы с ним похожи, как две капли воды!</p> <p>Моя мать знала с первой же минуты, едва он родился, а ты никогда не понимал. У него твои руки и ноги, твое лицо, твои глаза, твое сложение.</p> <p>Он весь в тебя, только волосы другого цвета. Теперь понимаешь?</p> <p>Когда я послала его сюда к тебе, я написала: «Возвращаю то, что украла», — помнишь?</p> <p>Но мы оба украли, Ральф. Мы украли то, что ты по обету отдал Богу, и обоим пришлось расплачиваться.</p> <p>Она опять села в кресло, безжалостная, беспощадная, и смотрела на поверженного страданием человека в алой сутане.</p> <p>— Я любила тебя, Ральф, но ты никогда не был</p>
--	--

Αναγκάστηκα να κλέψω το μοναδικό πράγμα που μπορούσα να σου πάρω, τον Ντέην.

Έκανα όρκο να μην το πω ποτέ, έκανα όρκο να μη σ'αφήσω να τον πάρεις ποτέ από μένα.

Και μετά, σου δόθηκε εκείνος από μόνος του, με τη δικιά του ελεύθερη θέληση.

Ξέρεις πώς σε έλεγε;

Ενσάρκωση του τέλειου ιερωμένου.

Τι γέλια είχα κάνει σαν το χα ακούσει! Ποτέ δε θα σου έδινα τη χαρά να μάθεις πως ήταν γιος σου αν δεν είχε γίνει αυτό που έγινε.

Τώρα πια φαντάζομαι πως δεν έχει καμιά σημασία. Δεν ανήκει σ'εσένα μήτε σ'εμένα, παρά μονάχα στο Θεό».

Ο Καρδινάλιος Ντε Μπρικασάρ νοίκιασε ένα ιδιωτικό αεροπλάνο στην Αθήνα. μαζί με τη Μέγκυ και την Τζαστίν, έφεραν τον Ντέην σπίτι, στην Ντρογκέντα, και σ'όλη την πτήση οι ζωντανοί έμειναν σιωπηλοί, ο νεκρός, σιωπηλός κι εκείνος, μέσα σε μια κάσα, δίχως να ζητάει τίποτε πια από τούτο τον κόσμο.

Πρέπει να κάνω τη νεκρώσιμη ακολουθία για το γιο μου. Αίμα από το αίμα μου, γιε μου.

Ναι, Μέγκυ, σε πιστεύω.

Θα σε πίστευα έστω κι αν δεν είχες πάρει το φοβερό σου όρκο, αμέσως μόλις θα μου πέρναγε το πρώτο σοκ.

Ο Βιτόριο το κατάλαβε αμέσως σαν είδε το αγόρι, και βαθιά μέσα μου θα πρέπει να το ήξερα κι εγώ.

Το γέλιο που ακούστηκε πίσω από τα ρόδα ήταν δικό σου, αλλά τα μάτια που καρφώθηκαν πάνω μου σαν πήγα και τον βρήκα ήταν τα δικά μου μάτια, έτσι όπως ήταν κάποτε όσο ήμουν αθώος.

Η Φη ήξερε. Η Ανν Μύλερ ήξερε. Εμείς οι άντρες όμως όχι. Δεν ήμαστε άξιοι να μας το πείτε.

Γιατί έτσι νομίζετε εσείς οι γυναίκες και φυλάτε τα μυστήρια σας, γυρνώντας μας την πλάτη για να πάρετε πίσω το αίμα σας που δε σας έπλασε ο

μοим. Все, что мне от тебя досталось, я у тебя вынуждена была красть. Дэн был моя добыча, только его я и сумела у тебя взять.

И я поклялась, что ты никогда не узнаешь, поклялась, что не дам тебе случая отнять его у меня.

А потом он сам, по собственной воле, предался тебе.

Он называл тебя истинным пастырем.

Вот над чем я вдосталь посмеялась! Но ни за что на свете я не дала бы тебе в руки такое оружие — знать, что он твой сын. Если б не то, что сейчас. Если б не то, что сейчас! Только ради этого я тебе и сказала.

А впрочем, теперь, наверно, все неважно. Теперь он уже не мой и не твой. Он принадлежит Богу.

Кардинал де Брикассар нанял в Афинах частный самолет; втроем он, Мэгги и Джастина проводили Дэна домой, в Дрохеду — молча сидели в самолете живые, молча лежал в гробу тот, кому ничего больше не нужно было на этой земле.

Я должен отслужить эту мессу, совершить погребальную службу по моему сыне. Сын мой, плоть от плоти моей.

Да, Мэгги, я тебе верю.

Едва я немного опомнился, я поверил бы и без той твоей страшной клятвы.

Витторио знал с первой же минуты, как увидел нашего мальчика, а в глубине души я и сам, должно быть, знал.

Когда за розовыми кустами засмеялся наш мальчик, я услышал твой смех... но он поднял голову и посмотрел на меня моими глазами, какими они у меня были в невинную пору детства.

Φια знала. Энн Мюллер знала. Но не мы, мужчины. Мы не стоили того, чтобы нам сказали.

Так думаете вы, женщины, и храните свои тайны, и мстите нам за унижение, за то, что Господь не создал и вас по своему образу и

<p>Θεός κατ εικόνα κι ομοίωση Του.</p> <p>Ο Βιτόριο ήξερε, αλλά επειδή κρύβει μια γυναίκα κάπου μέσα του, δε μίλησε, κράτησε το στόμα του κλειστό. Μια εκδίκηση αριστοτεχνική.</p> <p>Πες τα λόγια σου, κούνησε τα χέρια σου να ευλογήσεις, ύμνησε στα λατινικά την ψυχή του νεκρού.</p> <p>Που ήταν γιος σου. Που τον αγαπούσες πιο πολύ απ όσο αγαπούσες τη μητέρα του. Ναι, πιο πολύ! Γιατί ήταν μια νέα έκδοση του εαυτού σου, πιο τελειοποιημένη.</p> <p>«In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti...»</p> <p>Το παρεκκλήσι ήταν ασφυκτικά γεμάτο. είχαν έρθει όλοι όσοι μπορούσαν να έρθουν.</p> <p>Οι Κινγκ, οι Ο'Ρουρκ, οι Παφ, οι Μακ Κουήν, οι Γκόρντον, οι Καρμάικλ, οι Χόπτον. Κι οι Κλήαρι της Ντρογκέντα.</p> <p>Η ελπίδα να χει πεθάνει, το φως να έχει σβήσει. Εκεί μπροστά, στο τεράστιο σφαιρισμένο φέρετρο, ο πατήρ Ο'Νηλ σκεπασμένος με τριαντάφυλλα.</p> <p>Γιατί υπήρχαν πάντα τριαντάφυλλα κάθε που γύριζε εκείνος στην Ντρογκέντα; Ήταν Οκτώβρης, η κορύφωση της άνοιξης. Λογικό ήταν να ναι γεμάτος ο τόπος απ αυτά, ήταν η εποχή του.</p> <p>«Sanctus... Sanctus... Sanctus...»</p> <p>Ντέην μου, όμορφε μου γιε. Καλύτερα είναι έτσι. Δε θα θελα να φτάσεις στο δικό μου σημείο, να γίνεις ό,τι είμαι εγώ. Αν κι εσύ δε θα κινδύνευες ποτέ. Ήξερες από ένστικτο αυτό που εγώ πάσχιζα ν'ανακαλύψω ψηλαφώντας τον κόσμο γύρω μου. Κι ο δυστυχής δεν είσ' εσύ, παρά εμείς που έχουμε μείνει πίσω σου. Λυπήσου μας, κι όταν φτάσει η δική μας ώρα, βοήθησε μας.</p> <p>«Ite, Missa est... Requiescant in pace...»</p> <p>Βγήκαν, διέσχισαν το γρασίδι, κατηφόρισαν στα μαστιχόδεντρα, προσπέρασαν τις τριανταφυλλιές και τις πιπεριές για να βγουν στο κοιμητήριο.</p> <p>Κοιμήσου, Ντέην, αναπαύσου, γιατί μονάχα οι καλοί πεθαίνουν νέοι.</p> <p>Γιατί σε κλαίμε; Είσαι τυχερός που ξέφυγες τόσο γρήγορα από τούτο τον κουρασμένο κόσμο.</p>	<p>подобию.</p> <p>Витторио знал, но молчал, ибо в нем слишком много от женщины. Великолепная месть.</p> <p>Читай же молитву, Ральф де Брикассар, шевельни губами, сотвори крестное знамение, напутствуй по-латыни душу усопшего.</p> <p>Он был твой сын. Ты любил его больше, чем любил его мать. Да, больше! Потому что он был повторением тебя самого, только лучше, совершеннее.</p> <p>In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti...</p> <p>В церкви полно народу; здесь все, кто только мог приехать.</p> <p>Целыми семьями — Кинги, О'Роки и Дэвисы, Пью, Маккуины и Гордоны, Кармайклы и Хоуптоны. И все Клири, и все дрохедские.</p> <p>Надежда рухнула, свет померк. Перед ними, в большом свинцовом гробу, сплошь осыпанном розами, покоится преподобный Дэн О'Нил.</p> <p>Почему всякий раз, как приезжаешь в Дрохеду, цветут розы? Октябрь на дворе, весна в разгаре. Немудрено, что цветут розы. Самое время.</p> <p>Sanctus... Sanctus... Sanctus...</p> <p>Знай, врата рая откроются тебе. Мой Дэн, прекрасный мой сын. Так лучше. Не хотел бы я, чтобы ты стал таким, как я. Не знаю, для чего я говорю над тобой эти слова. Ты в этом не нуждаешься, никогда не нуждался. То, чего я мучительно доискивался, давалось тебе само. И не ты несчастлив — несчастны мы, те, кто остался. Пожалей нас и помоги нам, когда настанет и наш час.</p> <p>Ite, Missa est... Requiescant in pace...</p> <p>По лугу, мимо призрачных эвкалиптов, и роз, и перечных деревьев, на кладбище.</p> <p>Спи спокойно, Дэн, ибо только лучшие умирают молодыми.</p> <p>Зачем мы скорбим? Тебе посчастливилось, что ты так рано ускользнул от этой безрадостной жизни.</p>
---	---

<p>Μπορεί να ναι αυτό η Κόλαση, μια πολύχρονη δουλειά στα δεσμά της επίγειας ζωής. Ίσως να εκτίουμε την ποινή μας στην Κόλαση όσο ζούμε...</p> <p>Η μέρα πέρασε, ο κόσμος διαλύθηκε, οι άνθρωποι της Ντρογκέντα στριφογύριζαν μέσα στο σπίτι αποφεύγοντας ο ένας τον άλλο.</p> <p>Ο Καρδινάλιος Ραλφ είχε ρίξει από νωρίς μια ματιά στη Μέγκυ, και δεν άντεχε να την κοιτάξει ξανά.</p> <p>Η Τζαστίν έφυγε με την Τζιν και τον Μπού Κινγκ, να προφτάσει το απογευματινό αεροπλάνο για το Σίδνεϋ, τη βραδινή πτήση για το Λονδίνο.</p> <p>Ο Καρδινάλιος δε θυμόταν να 'χε ακούσει τη βραχνή μαγευτική της φωνή, ή να χε δει τα παράξενα ανοιχτόχρωμα μάτια της.</p> <p>Από την ώρα που είχε φτάσει στην Αθήνα να τους συναντήσει, εκείνον και τη Μέγκυ, μέχρι την ώρα που έφυγε με την Τζιν και τον Μπού Κινγκ, έμοιαζε σαν φάντασμα, απόμακρη και σιωπηλή, κρυμμένη καλά πίσω από το καμουφλάζ της.</p> <p>Γιατί δεν είχε τηλεφωνήσει στον Ράινερ Χάρτχαϊμ, γιατί δεν του είχε ζητήσει να ναι κοντά της;</p> <p>Σίγουρα δεν μπορεί να μην ήξερε η μικρή πόσο την αγαπούσε ο Ρέην, πόσο θα θελε να της παρασταθεί τούτη τη στιγμή.</p> <p>Όμως, μολονότι απασχόλησε πολλές φορές το ερώτημα το κουρασμένο μυαλό του Καρδινάλιου, δε στάθηκε να το σκεφτεί αρκετά για ν' αποφασίσει να τηλεφωνήσει ο ίδιος στη Βόννη.</p> <p>Ήταν παράξενοι άλλωστε οι άνθρωποι της Ντρογκέντα. Δεν ήθελαν συντροφιά στον πόνο τους. προτιμούσαν να θρηνούν μονάχοι.</p> <p>Μόνο η Φη και η Μέγκυ κάθισαν στο σαλόνι με τον Καρδινάλιο Ραλφ, μετά από ένα δείπνο που είχε μείνει ανέγγιχτο.</p> <p>Δεν άνοιξε κανένας το στόμα του να πει λέξη. ο χτύπος του ρολογιού που υπήρχε πάνω από το τζάκι στο μαρμάρινο ράφι ακουγόταν βροντερός στο δωμάτιο, και τα ζωγραφιστά μάτια της Μαίρης Κάρσον καρφώνονταν στη γιαγιά της Φη, στον αντικρινό τοίχο, με μια βουβή πρόκληση.</p> <p>Η Φη κι η Μέγκυ κάθονταν πλάϊ πλάϊ στον κρεμ καναπέ, οι ώμοι τους ακουμπούσαν ο ένας στον άλλο. ο Καρδινάλιος Ραλφ δε θυμόταν να τις έχει</p>	<p>Быть может, это и есть ад — долгий срок земного рабства. Быть может, сужденные нам адские муки мы терпим, когда живем...</p> <p>День подошел к концу, посторонние после похорон разъехались, свои, дрохедские, точно тени бродили по дому, избегая друг друга;</p> <p>кардинал Ральф вначале взглянул на Мэгги — и не в силах был снова посмотреть ей в лицо.</p> <p>Джастина уехала с младшими Кингами, Боем и Джин, чтобы поспеть на вечерний самолет до Сиднея и потом захватить ночной самолет на Лондон.</p> <p>Ральф не помнил, чтобы хоть раз услышал в этот день ее низкий колдовской голос, встретил взгляд этих странных, очень светлых глаз.</p> <p>С той минуты, когда она встретила его и Мэгги в Афинах, и до тех пор, пока не уехала с молодыми Кингами, она была точно призрак, ни на миг не сбросила маски.</p> <p>Почему она не вызвала Лиона Хартгейма, не попросила его приехать?</p> <p>Уж наверно она знает, как он ее любит, как бы хотел быть с нею в тяжелый для нее час.</p> <p>Мысль эта не раз мелькала у Ральфа и перед отъездом из Рима, и после, но усталый ум не задерживался на ней, и сам он Лиону не позвонил.</p> <p>Странные они люди здесь, в Дрохеде. Не любят ни с кем делить свое горе, предпочитают оставаться наедине со своей болью.</p> <p>После ужина, к которому никто не притронулся, только Фиа и Мэгги остались с кардиналом в гостиной.</p> <p>Все трое молчали; оглушительно тикали бронзовые часы на мраморной каминной доске, и Мэри Карсон с портрета взглядом бросала через всю комнату безмолвный вызов бабушке Фионы.</p> <p>Фиа и Мэгги сидели рядом на кремовом диване, чуть касаясь плеча плечом; кардинал Ральф не помнил, чтобы когда-нибудь прежде ему</p>
---	---

<p>δει ποτέ τόσο δεμένες παλιότερα.</p> <p>Αλλά δεν έλεγαν τίποτε, δεν κοίταζαν η μια την άλλη, δεν τον κοίταζαν ούτε κι εκείνον.</p> <p>Προσπάθησε να βρει τα λάθη του. Ήταν πολλά, πάρα πολλά.</p> <p>Περηφάνια, φιλοδοξία, μια κάποια έλλειψη ενδοιασμών κι αρχών στη ζωή του.</p> <p>Κι ανάμεσα τους ν'ανθίζει η αγάπη του για τη Μέγκυ.</p> <p>Και να μην ξέρει για την ολοκλήρωση αυτής της αγάπης, για τη δόξα που την είχε στέψει.</p> <p>Τι θα είχε αλλάξει αν είχε μάθει νωρίτερα πως ήταν γιος του ο γιος του;</p> <p>Θα μπορούσε μήπως ν'αγαπήσει το αγόρι πιο πολύ απ'όσο το είχε κιόλας αγαπήσει; Θα είχε ακολουθήσει ένα μονοπάτι διαφορετικό αν ήξερε για το γιο του;</p> <p>Ναι! φώναζε η καρδιά του. Όχι! σάρκαζε το μυαλό του.</p> <p>Άρχισε να τα βάζει με τον εαυτό του. Ανόητε!</p> <p>Έπρεπε να το 'ξερες πως δεν ήταν ικανή η Μέγκυ να γυρίσει στον Λιουκ. Έπρεπε να το χες καταλάβει στη στιγμή ποιανού παιδι ήταν ο Ντέην.</p> <p>Ήταν τόσο περήφανη γι' αυτόν! Αποτελούσε το μόνο πράγμα που μπορούσε να έχει από σένα, σου το είπε και μόνη της, στη Ρώμη.</p> <p>Θεέ μου, Ραλφ, πώς μπόρεσες να μην το καταλάβεις ότι ήταν δικός σου; Κι εντάξει για τότε που ήταν μικρός, μα μετά που μεγάλωσε κι έγινε άντρας, έπρεπε να το αντιληφθείς πια.</p> <p>Η Μέγκυ πρόσμενε πώς και πώς τη στιγμή που θα το καταλάβαινες, πέθαινε να σε δει να το ξέρεις. Αν το έβλεπες, θα σε ρνόταν μπροστά σου πεσμένη στα γόνατα, θα σε λάτρευε δυο φορές πιο πολύ.</p> <p>Όμως εσύ ήσουν τυφλός. Δεν ήθελες να το δεις. Ραλφ Ραούλ, Καρδινάλιε Ντε Μπρικασάρ, άλλο ήταν αυτό που ήθελες. κάτι παραπάνω από τη Μέγκυ, κάτι παραπάνω από το γιο σου. Κάτι παραπάνω από το γιο σου!</p> <p>Το δωμάτιο είχε γεμίσει μικρές κραυγές, θρόϊσματα, ψιθύρους. το ρολόι χτύπαγε στον ίδιο ρυθμό με την καρδιά του. Και μετά έπαψε ξαφνικά</p>	<p>случалось видеть их так близко друг к другу.</p> <p>Но они не говорили ни слова, не смотрели ни друг на друга, ни на него.</p> <p>Он пытался понять, в чем же виноват. Слишком много было всего, вот в чем беда.</p> <p>Гордость, честолюбие, подчас неразборчивость в средствах.</p> <p>И среди всего этого расцвела любовь к Мэгги.</p> <p>Но он не знал главного, чем увенчалась эта любовь.</p> <p>А какая разница, если бы он и знал, что Дэн — его сын?</p> <p>Можно ли было любить мальчика сильнее, чем он любил? И разве, знай он, что это его сын, он поступал бы иначе?</p> <p>Да! — кричало его сердце. Нет, — насмехался рассудок.</p> <p>Он ожесточенно набросился на себя. Глупец!</p> <p>Как было не понять, что Мэгги не способна вернуться к Люку. Как было сразу не понять, кто отец ребенка.</p> <p>Она так гордилась Дэном! Все, что она сумела у тебя взять, вот как сказала она тебе в Риме. Что ж, Мэгги, в нем ты взяла самое лучшее. О</p> <p>Господи, Ральф, как ты мог не признать в нем сына? Ты должен был понять это, когда он пришел к тебе взрослым, если уж не раньше.</p> <p>Она ждала, чтобы ты увидел и понял, ей так мучительно хотелось, чтобы ты увидел, пойми ты это, — и она пришла бы к тебе, приползла на коленях.</p> <p>Но ты был слеп. Ты ничего не желал видеть. Ральф Рауль, кардинал де Брикассар — этот титул, вот что было тебе желанно, желанней, чем она, желанней, чем твой сын. Желанней, чем сын!</p> <p>В комнате давно уже слышались слабые вскрики, шорохи, шепот, часы тикали в такт его сердцу. А потом уже не в такт. Он сам выбился</p>
--	--

<p>να ναι ίδιος ο ρυθμός. Η καρδιά του είχε ξεφύγει, δεν εναρμονιζόταν πια ο δικός της χτύπος με το αναλλοίωτο τικ τακ.</p> <p>Η Μέγκυ κι η Φη αρμένιζαν σε μια ομίχλη άυλη, με πρόσωπα σκιαγμένα, του 'λεγαν πράγματα που εκείνος δεν μπορούσε ν' ακούσει.</p> <p>«Ααα!» φώναξε, καταλαβαίνοντας.</p> <p>Τον πόνο ίσα που τον ένωθε, γιατί τον ένοιαζε πιο πολύ που είχε τα χέρια της Μέγκυ γύρω του, που ακουμπούσε πάνω της το κεφάλι του.</p> <p>Κατάφερε να γυρίσει ίσαμε που να δει τα μάτια της, κι έμεινε να την κοιτάζει.</p> <p>Πάσχισε να πει, Συγγώρα με, κι είδε πως τον είχε συγχωρήσει εδώ και πολύ καιρό. Μετά θέλησε να της πει κάτι τόσο μεγάλο κι ωραίο, που να της πρόσφερε αιώνια παρηγοριά, κι αντιλήφθηκε πως ούτε αυτό δεν ήταν απαραίτητο.</p> <p>Η Μέγκυ, ό,τι και να 'ταν, μπορούσε ν' αντέχει οτιδήποτε. Οτιδήποτε. Έτσι έκλεισε τα μάτια του κι άφησε τον εαυτό του να βρει, για την τελευταία τούτη φορά, λησμονιά στη Μέγκυ.</p> <p>ΕΦΤΑ 1965-1969 Τζαστίν</p> <p>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19</p> <p>Ο Ράινερ έμαθε για το θάνατο του Καρδινάλιου Ραλφ από την εφημερίδα, την ώρα που έπαιρνε τον πρωινό του καφέ στο γραφείο του, στη Βόννη.</p> <p>Η πολιτική κρίση των προηγούμενων εβδομάδων είχε αρχίσει επιτέλους να υποχωρεί, κι έτσι είχε κάτσει ν' απολαύσει με την ησυχία του την εφημερίδα του. Όπου και να 'ταν θα βλέπε και την Τζαστίν, συλλογιόταν, δίχως ν' ανησυχεί διόλου για τη σιωπή των τελευταίων ημερών.</p> <p>Λογικό ήταν, τη στιγμή που δεν έλεγε να παραδεχτεί ακόμα μέσα της το πόσο πολύ την ενδιέφερε η σχέση τους.</p> <p>Αλλά τα νέα του Καρδινάλιου τον έκαναν να βγάλει την Τζαστίν από το μυαλό του στη στιγμή.</p> <p>Δέκα λεπτά αργότερα κατευθυνόταν στον αυτοκινητόδρομο, οδηγώντας μια Μερσεντές 280 SL.</p> <p>Ο καημένος ο γερο-Βιτόριο θα νιώθε τόσο</p>	<p>из ριθμα.</p> <p>Мэгги и Фиа всплыли, поднялись на ноги, с испуганными лицами плавали они в густом, неошутимом тумане, что-то говорили, а он не слышал. И вдруг понял.</p> <p>— А — а — а! — крикнул он.</p> <p>Он почти не сознавал боли, всем существом ощущал только руки Мэгги, что обхватили его, чувствовал, как припал к ней головой.</p> <p>И все же ему удалось чуть повернуть голову и посмотреть на нее, встретиться с ней глазами.</p> <p>Он пытался выговорить — прости меня, — и увидел, что она давно простила. Она знала, что взяла самое лучшее. А потом он попытался сказать ей какие-то прекрасные слова, которые навек бы ее утешили, но понял, что и это не нужно.</p> <p>Она такая, она все вынесет. Все! И он закрыл глаза, и наконец-то пришло облегчение: Мэгги простила.</p> <p>ЧАСТЬ VII. 1965 — 1969. ДЖАСТИНА</p> <p>Глава 19</p> <p>Сидя у себя в Бонне за письменным столом с чашкой утреннего кофе, Лион из газеты узнал о смерти кардинала де Брикасара.</p> <p>Политическая буря, что бушевала уже несколько недель, пошла наконец на убыль, и он настроился было в свое удовольствие посидеть за книгой, предвкушая радость скорой встречи с Джастиной; в последнее время он не получал от нее вестей, но не беспокоился.</p> <p>Это так на нее похоже, она еще отнюдь не готова признать, что накрепко с ним связана.</p> <p>Но при известии о смерти кардинала мысли о Джастине разом вылетели у него из головы.</p> <p>Десять минут спустя он уже сидел за рулем и гнал свой «мерседес» новейшей марки к автостраде.</p> <p>Несчастному старику Витторио будет так</p>
--	---

<p>μονάχος, κι ήταν βαρύς ο σταυρός που του λάχαινε σήμερα.</p> <p>Πιο γρήγορα θα φτάνε στο Βατικανό με το αμάξι του παρά αν μπλεκόταν με τ'αεροπλάνα, περιμένοντας να βρει θέση σε κάποια πτήση και τρέχοντας από το ένα αεροδρόμιο στο άλλο.</p> <p>Άλλωστε, όσο οδηγούσε είχε να κάνει κάτι θετικό, κάτι που έλεγχε ο ίδιος, κι αυτό μετρούσε πολύ για έναν άντρα σαν τον Ράινερ.</p> <p>Σαν άκουσε όλη την ιστορία από τον Καρδινάλιο Βιτόριο, ήταν τέτοιο το σοκ του που στην αρχή δεν κάθισε ν' αναρωτηθεί γιατί δεν είχε σκεφτεί η Τζαστίν να επικοινωνήσει μαζί του.</p> <p>«Ηρθε και με ρώτησε αν ήξερα πως ήταν γιος του ο Ντέην», έλεγε η απαλή φωνή, ενώ τα λεπτά χέρια χάιδευαν το μπλε-γκρίζο τρίχωμα της Νατάσας.</p> <p>«Και συ τι του απάντησες;»</p> <p>«Πως το είχα μαντέψει. Δεν μπορούσα να του πω τίποτε παραπάνω. Μα, αχ, το πρόσωπο του! Η έκφραση που είχε πάρει! Έκλαψα πικρά σαν τον είδα έτσι».</p> <p>«Και τα όσα έγιναν τον σκότωσαν, φυσικά. Την τελευταία φορά που τον είχα δει μου φάνηκε πολύ καλά, όμως, όταν του είπα να πάει σένα γιατρό, εκείνος γέλασε μονάχα με τους φόβους μου και μου δήλωσε πως δεν υπήρχε λόγος γιατί ένιωθε μια χαρά».</p> <p>«Αυτό ήταν το θέλημα του Θεού. Και να σου πω κάτι; Ο Ραλφ ντε Μπρικασάρ ήταν ένας από τους πιο βασανισμένους άντρες που έχω γνωρίσει στη ζωή μου. Τώρα πια θ'αναπαυτεί η ψυχή του, θα βρει τη γαλήνη που δε βρήκε σε τούτο τον κόσμο».</p> <p>«Το αγόρι, Βιτόριο! Θεέ μου, τι τραγωδία!»</p> <p>«Έτσι λες; Εγώ προτιμώ να βλέπω όμορφη τη μοίρα του.</p> <p>Πιστεύω πως ο Ντέην καλωσόρισε το θάνατο, και το βρίσκω λογικό που ο Αγαπημένος μας Κύριος δεν άντεξε να περιμένει άλλο, παρά τον πήρε από τώρα κοντά Του.</p> <p>Θλίβομαι και θρηνώ, ναι, μα όχι για το αγόρι μας. Για τη μητέρα του, που της έτυχε κι αυτή η πίκρα!</p> <p>Και για την αδερφή του, για τους θείους του, για τη γιαγιά του.</p>	<p>одинокο, а на нем и в лучшую пору лежит тяжкое бремя.</p> <p>Машиной быстрее всего; пока бы он ждал рейсового самолета, пока добирался бы здесь до аэропорта, а там из аэропорта, он уже придет в Ватикан.</p> <p>И по крайней мере так чем-то занят, что-то зависит от тебя самого — не последнее соображение для человека с характером Лиона Хартгейма.</p> <p>От кардинала Витторио он узнал обо всем, что случилось, и потрясен был настолько, что поначалу даже не задумался, отчего Джастина его не вызвала.</p> <p>— Он пришел ко мне и спросил, знал ли я, что Дэн его сын, — произнес слабый голос, а слабые руки все гладили дымчатую шерсть кошки Наташи.</p> <p>— Что вы ему сказали?</p> <p>— Сказал, что догадался. Большого я ему сказать не мог. Но какое у него было лицо! Какое лицо! Я не удержался от слез.</p> <p>— Разумеется, это его и убило. В последний раз, когда я его видел, я так и подумал, что он нездоров, и посоветовал ему показаться врачу, но он только засмеялся.</p> <p>— На все воля божья. Думаю, я не встречал больше людей с такой истерзанной душой, как у Ральфа де Брикасара. В смерти он обретет покой, которого не находил при жизни.</p> <p>— А мальчик, Витторио! Какая трагедия!</p> <p>— Вы думаете? А по-моему, это скорее прекрасно.</p> <p>Я уверен, Дэн встретил смерть с радостью, не удивительно, что Господь не медлил долее и поспешил принять его в лоно свое. Да, я скорблю, но не о Дэне.</p> <p>Скорблю о его матери — вот чьи страдания, должно быть, безмерны!</p> <p>И о его сестре, о дядях, о бабушке.</p>
---	--

<p>Όχι, δε θρηνώ για κείνον. Ο πατήρ Ο'Νηλ έζησε με μια σχεδόν απόλυτη καθαρότητα του νου και της ψυχής.</p> <p>Ο θάνατος του δεν ήταν άλλο από το πέρασμα του στην αιώνια ζωή. Για μας τους υπόλοιπους δεν είναι τόσο εύκολη η είσοδος στους ουρανούς».</p> <p>Σαν επέστρεψε στο ξενοδοχείο του ο Ράινερ έστειλε στο Λονδίνο ένα τηλεγράφημα, που φρόντισε να μη δείχνει τίποτε από το θυμό, την πίκρα ή την απογοήτευση του.</p> <p>Έλεγε μονάχα: ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΥΡΙΣΩ BONNH ΣΤΟΠ ΘΑ ΕΙΜΑΙ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΤΟ Σαββατοκύριακο ΣΤΟΠ Γιατί δε με ειδοποίησες; ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕ ΑΓΑΠΗ ΡΕΗΝ.</p> <p>Στο γραφείο του στη Βόννη τον περίμενε ένα εξπρές γράμμα από την Τζαστίν κι ένας συστημένος φάκελος που, όπως τον πληροφόρησε η γραμματέας του, είχε σταλεί από τους δικηγόρους του Καρδινάλιου Ντε Μπρικασάρ στη Ρώμη.</p> <p>Άνοιξε πρώτα το βαρύ φάκελο, για να μάθει πως σύμφωνα με τη διαθήκη του Ραλφ ντε Μπρικασάρ έπρεπε να γίνει υπεύθυνος για μια ακόμα επιχείρηση, που ερχόταν να προστεθεί στον ατέλειωτο κατάλογο εταιρειών στις οποίες ήταν διευθύνων σύμβουλος. Του ανέθεταν τη διαχείριση της Μίκαρ Λίμιτιντ. Και της Ντρογκέντα.</p> <p>Μολονότι δεν τον βόλευε διόλου να φορτωθεί κι άλλες σκοτούρες, η χειρονομία τον συγκίνησε γιατί κατάλαβε πως ο Καρδινάλιος του έλεγε μ' αυτό τον τρόπο ότι τελικά τον έκρινε άξιο άνθρωπο, ότι πίστευε πως είχαν φέρει το ποθητό αποτέλεσμα εκείνες οι προσευχές του στις μέρες του πολέμου. Παρέδιδε στα χέρια του Ράινερ τη μελλοντική ευημερία της Μέγκυ Ο'Νηλ και των δικών της.</p> <p>Ή, τουλάχιστον, αυτή ήταν η εξήγηση που έδωσε ο Ράινερ, γιατί ο Καρδινάλιος δεν ανέφερε τίποτε το προσωπικό στη διαθήκη του, παρά την είχε γράψει ξερά και τυπικά όπως ταίριαζε σένα τέτοιο έγγραφο. Δε θα τολμούσε να κάνει διαφορετικά.</p> <p>Ο φάκελος πήγε στο ράφι για την αλληλογραφία που δεν ήταν μυστική ή προσωπική, εκεί που άφηνε τις επιστολές που έπρεπε να πάρει η γραμματέας του και ν' απαντήσει, κι άνοιξε το γράμμα της Τζαστίν.</p> <p>Άρχιζε άσχημα, δίχως κάποιο είδος προσφώνησης.</p>	<p>Нет, о нем я не скорблю. Преподобный отец О'Нил всю свою жизнь сохранял едва ли не совершенную чистоту духа и помыслов.</p> <p>Что для него смерть? — всего лишь вступление в жизнь вечную. Для всех нас этот переход будет не столь легким.</p> <p>Из своего отеля Лион послал в Лондон телеграмму, но она не должна была выдать его гнев, обиду, разочарование.</p> <p>В ней говорилось только: «Вынужден вернуться в Бонн буду в Лондоне субботу точка почему не сообщила мне люблю Лион».</p> <p>На столе в его кабинете в Бонне ждало спешное письмо от Джастины и заказной пакет из Рима, как пояснил секретарь, от доверенных кардинала де Брикасара.</p> <p>Этот пакет Лион вскрыл первым — и узнал, что, в придачу к прочим своим многочисленным обязанностям, он, по завещанию Ральфа де Брикасара, становится директором компании «Мичар Лимитед». И еще — попечителем Дрохеды.</p> <p>Он был и раздосадован, и странно растроган — так вот каким способом кардинал говорит ему, что он, Лион, в конце концов оправдал надежды и в годы войны кардинал не напрасно за него молился. Лиону он вручил дальнейшую судьбу Мэгги О'Нил и ее родных.</p> <p>По крайней мере так истолковал это сам Лион: завещание кардинала составлено было в самых сухих деловых выражениях. Да оно и не смело быть иным.</p> <p>Он кинул эту бумагу к обычной не секретной корреспонденции, требующей немедленного ответа, и распечатал письмо Джастины.</p> <p>Начало холодное, никакого обращения:</p>
--	---

Σ'ευχαριστώ για το τηλεγράφημα. Δεν μπορείς να φανταστείς πόσο χαίρομαι που δεν είχαμε καμιά επαφή τις δύο τελευταίες βδομάδες, γιατί δε θα θελα καθόλου να σ'έχω κοντά μου. Το μόνο που σκεφτόμουν κάθε φορά που σε συλλογιόμουν ήταν: Δόξα σοι ο Θεός που δεν ήξερες.

Μπορεί να σου φανεί ακατανόητο αυτό, μα δε θέλω να σε δω. Δεν είναι όμορφο θέαμα ο πόνος, Ρέην, ούτε θα με βοηθούσε σε τίποτε να σε είχα μάρτυρα στη θλίψη μου.

Θα μπορούσες να πεις πως όλ' αυτά μου έδειξαν το πόσο λίγο σ'αγαπώ. Γιατί αν σ'αγαπούσα πραγματικά θα στρεφόμουν σ'εσένα από ένστικτο, έτσι δεν είναι; Ενώ εγώ αντίθετα βλέπω πως θέλω να σου γυρίσω την πλάτη και να εξαφανιστώ.

Έτσι θα προτιμούσα να τελειώναμε εμείς οι δυο, οριστικά. Δεν έχω να σου δώσω τίποτε, και δε θέλω τίποτε από σένα.

Αυτό που έγινε μου έμαθε πόσο φτάνουν να μετράνε οι άνθρωποι που ζουν κοντά σου για είκοσι έξι χρόνια.

Δε θ'άντεχα ποτέ να περάσω κάτι ανάλογο άλλη φορά, κι εσύ μου το είχες πει ξεκάθαρα, θυμάσαι; Ή γάμος ή τίποτε. Εντάξει, λοιπόν, διαλέγω το τίποτε.

Η μητέρα μου μου είπε πως ο γερο-Καρδινάλιος πέθανε λίγες ώρες μετά που έφυγα από την Ντρογκέντα.

Και φαινόταν πολύ ταραγμένη η μαμά. Όχι πως εκδηλώθηκε, όμως εγώ την ξέρω και την κατάλαβα. Δεν μπορώ να καταλάβω τι του βρίσκατε, κι εσύ κι η μαμά κι ο Ντέην, και του είχατε τέτοια αδυναμία.

Εμένα δε μου άρεσε ποτέ, μου φαινόταν ψεύτικος, υποκριτής, όλο λόγια. Και δεν είμαι διατεθειμένη ν'αλλάξω τη γνώμη μου τώρα, μόνο και μόνο επειδή έχει πεθάνει.

Λοιπόν, αυτά. Αυτά είν' όλα. Το εννοώ απόλυτα, Ρέην, δε θέλω απολύτως τίποτε από σένα. Αυτή είναι η τελική μου επιλογή. Να είσαι καλά ;,- και να προσέχεις τον εαυτό σου.

Από κάτω είχε βάλει το συνηθισμένο, αδρό «Τζαστίν», κι είχε γράψει το σημείωμα με το καινούριο στυλό που της είχε δωρίσει ο ίδιος. Ένα σκούρο, βαρύ, πρακτικό και χρήσιμο αντικείμενο που την είχε ενθουσιάσει όταν της το είχε δώσει.

"Спасибо за телеграмму. Ты не представляешь, как я рада, что в последнее время мы оказались оторваны друг от друга, мне невыносимо было бы, если б ты очутился рядом. Когда я думала о тебе, у меня была только одна мысль: как хорошо, что ты ничего не знаешь.

Наверно, тебе трудно это понять, но я просто не могу тебя видеть. На горе неприятно смотреть. Ливень, и если б ты был свидетелем моего горя, мне нисколько не полегчало бы.

Пожалуй, ты скажешь — это лишь доказывает, как мало я тебя люблю. Люби я тебя по-настоящему, меня бы потянуло к тебе, так? А получается все наоборот.

И потому я предпочитаю, чтобы мы раз и навсегда с этим покончили. Мне нечего дать тебе, и я ничего не хочу от тебя.

Я усвоила урок, теперь я знаю, как дорог становится человек, если проведешь рядом с ним двадцать шесть лет.

Я не вынесу, если придется еще раз пережить такое, а ты ведь сам сказал — помнишь? — или поженимся, или ничего не будет. Вот я и выбираю — пусть не будет ничего.

Я получила письмо от матери, старик кардинал умер через несколько часов после моего отъезда из Дрохеды.

Странно. Оказалось, его смерть — большой удар для мамы. Она, конечно, ничего не говорит, но я ведь ее знаю. Хоть убей, не понимаю, почему все вы так его любили — и мама, и Дэн, и ты.

Мне он всегда не нравился, по-моему, он был невыносимо елейный. И я не собираюсь отказываться от своего мнения только потому, что он умер.

Ну вот. Вот и все. Я все обдумала. Ливень. Мой выбор сделан, у нас с тобой ничего больше не будет. Всего наилучшего".

Она подписалась, как всегда, крупно, с нажимом — «Джастина», письмо написано было новым фломастером, она так радовалась этому подарку Лиона, оружие как раз по ней — каждый штрих получается такой густой, четкий, решительный.

Δε δίπλωσε το σημείωμα να το βάλει στο πορτοφόλι του, ούτε το έκαψε. το έριξε μονάχα στο καλάθι των ακρήστων, όπως κι όλες τις άλλες επιστολές που δε χρειάζονταν απάντηση.

Ενώ συνάμα συλλογιόταν πως ο θάνατος του Ντέην είχε βάλει οριστικά τέλος στη συναισθηματική αφύπνιση της Τζαστίν, κι ένιωθε φρικτά δυστυχισμένος. Δεν ήταν δίκαιο. Τόσο καιρό είχε που περίμενε.

Το Σαββατοκύριακο πάντως πήγε στο Λονδίνο, μα όχι για να τη δει, αν και την είδε. Πάνω στη σκηνή. Στο ρόλο της αγαπημένης γυναίκας του Μαυριτανού, της Δεισδαιμόνας. Συγκλονιστική.

Δε θα μπορούσε να της προσφέρει τίποτε εκείνος που να μην της το έδινε το θέατρο, για λίγο καιρό τουλάχιστον. Μπράβο σου, καλό μου κορίτσι! Δώσ τα όλα, ξέσπασε για όλα πάνω στο σανίδι.

Μόνο που δεν μπορούσε να ξεσπάσει για όλα πάνω στο σανίδι, γιατί ήταν πολύ μικρή για να παίζει Εκάβη.

Το θέατρο ήταν απλά το μοναδικό μέρος που της πρόσφερε λησμονιά και γαλήνη. Κι έλεγε ολοένα στον εαυτό της: Ο χρόνος τα γιατρεύει όλα, δίχως να το πιστεύει.

Κι αναρωτιόταν ολοένα μέσα της γιατί συνέχιζε να πονάει πάντα το ίδιο πολύ.

Όσο ζούσε ο Ντέην δεν τον συλλογιόταν και τόσο όταν δε βρίσκονταν μαζί, κι από τότε που είχαν μεγαλώσει είχαν διαλέξει δρόμους σχεδόν συγκρουόμενους και βλέπονταν πολύ λίγο.

Όμως ο χαμός του λες κι είχε ανοίξει ένα κενό τεράστιο, που δε θα μπορούσε να το καλύψει με τίποτε ξανά.

Πιο πολύ την πονούσαν οι αυθόρμητες σκέψεις κι αντιδράσεις της, σαν έπιανε τον εαυτό της να λέει: Πρέπει να θυμηθώ να του το πω αυτό του Ντέην, θα του φανεί πολύ αστείο.

Κι επειδή επαναλαμβάνονταν πολύ συχνά αυτές οι παραδρομές, ο πόνος γινόταν ακόμα πιο βασανιστικός.

Αν ήταν λιγότερο φοβερές οι συνθήκες του θανάτου του, ίσως θα τα κατάφερνε κι εκείνη να συνέλθει γρήγορα, αλλά τώρα παρέμειναν

Лион не стал складывать листок и прятать в бумажник, но и не сжег, а поступил с ним, как со всеми письмами, не требующими ответа — едва успев дочитать, сунул в электрическую машинку — резалку для ненужных бумаг.

Он был глубоко несчастен — да, думал он, смерть Дэна разом все оборвала, никакие чувства в Джастине уже не проснутся. Несправедливо это. Он так долго ждал.

На субботу и воскресенье он все же полетел в Лондон, но не затем, чтобы с ней повидаться, хоть он ее увидел. Увидел на сцене, любимой женою Шекспирова мавра. Дездемоной. Потрясающе.

Нет, ничего он не может ей дать, чего не дала бы сцена, во всяком случае, не теперь. Вот так, моя умница! Все излей на сцене.

Но она не могла все излить на сцене, она была слишком молода, чтобы сыграть Гекубу.

Просто лишь на сцене удавалось найти покой и забвение. И она только твердила себе: все пройдет, время исцеляет все раны, — но не верила в это.

Почему так больно и ничуть не становится легче?

Пока Дэн был жив, она, по правде говоря, не так уж много о нем думала, когда они не бывали вместе, а ведь с тех пор, как они выросли и избрали противоположные, в сущности, призвания, они редко бывали вместе.

Но вот его не стало — и в ее жизни разверзлась пропасть, и ничем никогда эту зияющую пропасть не заполнить.

Всего мучительней всякий раз спохватываться на невольном порыве, на мысли — не забыть бы рассказать про это Дэну, вот он посмеется...

А так бывает постоянно, и мучение длится, длится без конца.

Если бы все, связанное с его смертью, было не так ужасно, быть может, Джастина оправилась бы скорее, но эти чудовищные несколько дней

ζωντανές οι εφιαλτικές μνήμες των τραγικών ημερών.

Της έλειπε αβάσταχτα ο αδερφός της. ο νους της γύριζε ξανά και ξανά στο απίστευτο γεγονός πως ο Ντέην είχε πεθάνει, πως ο Ντέην δε θα γύριζε πίσω ποτέ.

Έπειτα ήταν σίγουρη ότι δεν τον είχε βοηθήσει αρκετά. Όλοι οι άλλοι έμοιαζαν να πιστεύουν πως ήταν τέλειος, πως δεν είχε γνωρίσει ποτέ του τα βάσανα των κοινών ανθρώπων, όμως η Τζαστίν ήξερε πόσο μαρτυρική ήταν η ζωή του αδερφού της. την έκανε από μόνος του μαρτυρική πιστεύοντας πως ήταν ανάξιος της τύχης του, αφήνοντας τους φόβους και τις αμφιβολίες του να τον κατακυριεύσουν, αμφισβητώντας τον εαυτό του δίχως σταμάτημα. Του ήταν αδύνατο να καταλάβει πως οι γύρω του τον αγαπούσαν για την καλοσύνη του, παρά επέμενε να πιστεύει ότι του έδειχναν αδυναμία μόνο και μόνο επειδή είχε ένα όμορφο πρόσωπο κι ένα καλοφτιαγμένο κορμί. Τι φρικτό που ήταν να τα θυμάται όλ' αυτά τώρα που ήταν πια πολύ αργά για να τον συντρέξει!

Κι ακόμα, πονούσε για τη μητέρα της. Αφού εκείνη την είχε συντρίψει ο χαμός του, τι θα έπρεπε να είχε προκαλέσει στη μαμά; Η σκέψη την έκανε να θέλει να το βάλει στα πόδια, ν' αρχίσει να τρέχει και να ουρλιάζει για να ξεφύγει από τις μνήμες, από την επίγνωση της πραγματικότητας.

Η εικόνα των θείων της, να φουσκώνουν σαν καμαρωτοί διάνοι στη Ρώμη, στη χειροτονία του Ντέην. Και το χειρότερο απ' όλα, να βλέπει με τα μάτια του νου της την ερημιά και την απόγνωση της μάνας της και των υπολοίπων στην Ντρογκέντα.

Γιατί δεν είσαι ειλικρινής, Τζαστίν; Στ' αλήθεια, ήταν αυτό το χειρότερο; Ή μήπως υπήρχε κάτι πολύ πιο ενοχλητικό κι άσχημο;

Δεν μπορούσε να διώξει τη σκέψη του Ρέην, δεν μπορούσε να τον απαρνηθεί μέσα της, μόλο που ένιωθε πως είχε προδώσει τον Ντέην για χατίρι του.

Για να ικανοποιήσει τις δικές της επιθυμίες είχε στείλει μόνο του τον Ντέην στην Ελλάδα, ενώ αν είχε πάει μαζί του μπορεί να του είχε σώσει τη ζωή.

Πώς αλλιώς να το βλέπε; Ο Ντέην είχε χάσει τη ζωή του εξαιτίας του δικού της εγωκεντρισμού, επειδή τον είχε παρατήσει για να κάτσει ν' ασχοληθεί με τον Ρέην. Ήταν πια πολύ αργά για να φέρει πίσω τον αδερφό της, μα υπήρχε κάποιος

никак не тускнели в памяти.

Отчаянно не хватает Дэна, невыносимо опять и опять напоминать себе то, во что невозможно поверить, — Дэн умер, Дэна не вернуть.

И еще: конечно же, она слишком мало ему помогала. Все, кроме нее, видно, думали, что он — совершенство и не ведает тревог, которые мучают других, но она-то знала, его преследовали сомнения, он терзался, воображая, будто ничего он не стоит, не понимал, что видят в нем люди, кроме красивого лица и ладного тела. Бедный Дэн, он никак не мог понять, что его любят за доброту и чистоту. Ужасно вспоминать, что ему уже не сможешь — поздно.

Джастина горевала и о матери. Если смерть Дэна едва не убила меня, каково же маме? Подумаешь об этом — и хоть кричи, беги на край света от мыслей, от воспоминаний.

Вставали перед глазами дядя, какие они были в Риме на посвящении Дэна — прямо раздувались от гордости, словно голуби дутыши. Вот это хуже всего — видеть мать и всех дрохедских навсегда безутешными, опустошенными.

Будь честной, Джастина. Если по совести, это ли хуже всего? Не точит ли тебя куда сильнее другое?

Никак не удастся отогнать мысли о Лионе, а ведь этим она предает Дэна.

В угоду своим желаниям она отправила Дэна в Грецию одного, а если б поехала с ним, возможно, он остался бы жив.

Да, именно так. Дэн погиб оттого, что она, эгоистка, поглощена была Лионом. Брата не вернешь, поздно, но если никогда больше не видеть Лиона, этим можно хоть как-то искупить свою вину, ради этого стоит терпеть и тоску, и

<p>τρόπος μερικού έστω εξιλασμού, να μην έβλεπε ποτέ ξανά τον Ρέην, όσο κι αν της κόστιζε αυτό, όση κι αν ήταν η μοναξιά της.</p> <p>Κι έτσι πέρασαν οι βδομάδες, και μετά οι μήνες. Ένας χρόνος, δυο χρόνια. Δεισδαιμόνα, Οφηλία, Πόρσια, Κλεοπάτρα.</p> <p>Από την αρχή αρχή ακόμα ήθελε να περηφανεύεται πως φερόταν λες και δεν είχε συμβεί τίποτε το καταστροφικό για τον κόσμο της. Πρόσεχε πολύ τη συμπεριφορά της, φρόντιζε να μιλάει, να γελάει, να σχετίζεται με τους άλλους.</p> <p>Σ'ένα μονάχα είχε αλλάξει: ήταν πιο καλοσυνάτη απ'ότι παλιά, γιατί τώρα τα βάσανα των άλλων την άγγιζαν, λες και τα ένιωθε σαν δικά της.</p> <p>Πάντως, σε γενικές γραμμές, ήταν επιφανειακά η ίδια παλιά Τζαστίν, ανέμελη, πληθωρική, αναιδέστατη, απόμακρη, πικρή στο χιούμορ της.</p> <p>Δυο φορές προσπάθησε να πάει στην Ντρογκέντα να δει τους δικούς της, τη δεύτερη μάλιστα έφτασε στο σημείο να πληρώσει το αεροπορικό της εισιτήριο.</p> <p>Κάθε φορά παρουσιαζόταν την τελευταία στιγμή κάποιος πολύ σημαντικός λόγος που δεν την άφηνε να φύγει, όμως ήξερε πως η αληθινή αιτία ήταν κάπου ανάμεσα στην ενοχή και στη δειλία.</p> <p>Απλά δεν ήταν σε θέση ν'αντιμετωπίσει τη μητέρα της. Φοβόταν πως αν την έβλεπε μπορεί να ξεσπούσε άσχημα, πράγμα που είχε καταφέρει ν'αποφύγει μέχρι τα τώρα, και μέσα στην πιθανή της κρίση ίσως έβγαιναν στην επιφάνεια όσα τη βασάνιζαν.</p> <p>Οι δικοί της στην Ντρογκέντα, κι ιδιαίτερα η μητέρα της, έπρεπε να συνεχίσουν να πιστεύουν πως η Τζαστίν τουλάχιστον ήταν εντάξει, ότι η Τζαστίν τουλάχιστον είχε επιβιώσει σχετικά ακέραια, δίχως τραύματα αγιάτρευτα. Έτσι, ήταν καλύτερα να μην πλησιάζει στην Ντρογκέντα, πολύ καλύτερα.</p> <p>Η Μέγκυ έπιασε τον εαυτό της ν'αναστενάζει, αλλά έπνιξε το στεναγμό της. Αν δεν την πονούσαν τόσο τα κόκαλα της θα έπαιρνε ένα άλογο να πάει μια βόλτα. Αλλά σήμερα η σκέψη και μόνο της ήταν οδυνηρή.</p> <p>Κάποια άλλη φορά, που δε θα την ενοχλούσε τόσο η αρθρίτιδα της.</p> <p>Άκουσε ένα αυτοκίνητο, το μπρούντζινο ρόπτρο</p>	<p>одинокество.</p> <p>Так проходили недели, месяцы. Год, два года. Дездемона, Офелия, Порция, Клеопатра.</p> <p>С самого начала Джастина льстила себя надеждой — она держится как надо, ничем не выдает, что мир ее рухнул; она так тщательно следила за тем, чтобы говорить, смеяться, общаться с людьми в точности как раньше.</p> <p>Разве что в одном она переменялась — стала добрее, чужое горе ранило ее теперь, как свое.</p> <p>Но в общем с виду она осталась все той же прежней Джестиной — легкомысленная, порывистая, дерзкая, независимая, язвительная.</p> <p>Дважды она пыталась заставить себя съездить в Дрохеду навестить своих; во второй раз даже взяла билет на самолет.</p> <p>И каждый раз в последнюю минуту что-нибудь ужасно важное и неотложное мешало поехать, но втайне она знала: подлинная помеха — сознание вины и трусость.</p> <p>Нет сил посмотреть в глаза матери, тогда вся горькая правда неминуемо выйдет наружу, и скорее всего — в бурном взрыве горя, чего она до сих пор умудрялась избежать.</p> <p>Пусть все в Дрохеде, особенно мама, и впредь утешаются верой, что хотя бы с нею, Джестиной, все хорошо, что ее рана все же не опасна. Итак, от Дрохеды лучше держаться подальше. Много лучше.</p> <p>Мэгги поймала себя на том, что вздыхает, и подавила вздох. Если б так не ныли все кости, она оседлала бы лошадь, но сегодня от одной мысли о поездке верхом боль еще усиливается.</p> <p>Как-нибудь в другой раз, когда не так будет мучить артрит.</p> <p>Она услышала — подъезжает машина, стучит</p>
--	--

της εξώπορτας να χτυπάει, φωνές να ψιθυρίζουν, τη μητέρα της να μιλάει, βήματα. Αφού δεν ήταν η Τζαστίν, τι σημασία είχε το ποιος είχε έρθει;

«Μέγκυ», είπε η Φη από την είσοδο της βεράντας, «έχουμε μια επίσκεψη. Έρχεσαι μέσα, σε παρακαλώ;»

Ο επισκέπτης ήταν ένας πολύ κομψός, πολύ περιποιημένος άντρας, όχι και τόσο νέος πια, αν και μπορεί να δείχνε πιο μεγάλος από τα χρόνια του.

Πολύ διαφορετικός απ' οποιονδήποτε άλλο άντρα είχε γνωρίσει στη ζωή της, αν εξαιρούσε πως έμοιαζε να διαθέτει το ίδιο είδος δύναμης κι αυτοπεποίθησης που είχε ο Ραλφ. Ο Ραλφ. 77ου δεν υπήρχε πια. Όλα είχαν τελειώσει.

«Μέγκυ, να σου συστήσω τον κύριο Ράινερ Χάρτχαϊμ», είπε η Φη.

«Ω!» έκανε η Μέγκυ άθελα της, σαστισμένη που έβλεπε μπροστά της τον Ρέην της Τζαστίν, τον άνθρωπο που άλλοτε ανέφερε τόσο συχνά η κόρη της στα γράμματα της. Μετά, θυμήθηκε τους καλούς της τρόπους.

«Καθίστε, κύριε Χάρτχαϊμ».

Την κοίταζε κι εκείνος, το ίδιο σαστισμένος.

«Δε μοιάζετε διόλου με την Τζαστίν!»

«Όχι, δε μοιάζω». Κάθισε ξανά σε μια πολυθρόνα αντίκρου του.

«Εγώ θα σας αφήσω, Μέγκυ, γιατί μου είπε ο κύριος Χάρτχαϊμ πως θέλει να σου μιλήσει ιδιαιτέρως. Όταν θα είστε έτοιμοι για το τσάι, χτυπήστε το κουδούνι», είπε η Φη κι έφυγε.

«Θα είστε φυσικά ο Γερμανός φίλος της Τζαστίν», είπε η Μέγκυ, που τα είχε ακόμα χαμένα.

Έβγαλε την ταμπακέρα του.

«Μπορώ να καπνίσω;»

«Βεβαίως, σας παρακαλώ».

«Θα θέλατε μήπως κι εσείς ένα τσιγάρο, κυρία Ο'Νηλ;»

молоток у парадной двери — бронзовая голова барана, доносятся невнятные голоса, голос матери, шаги. Не все ли равно, ведь это не Джастина.

— Мэгги, — позвала Фиа, выглянув на веранду, — у нас гость. Может быть, войдешь в комнаты?

У гостя вид весьма достойный, он не первой молодости, хотя, пожалуй, и моложе, чем кажется.

Какой-то ни на кого не похожий, она таких никогда не встречала, вот только чувствуется в нем та же сила и уверенность, какой обладал когда-то Ральф. Когда-то. В далекие, невозвратимые времена.

— Мэгги, это — мистер Лион Хартгейм, — сказала Фиа, отошла к своему креслу, но не села.

— О! — вырвалось у Мэгги, так странно вдруг увидеть того, кто занимал когда-то немалое место в письмах Джастины. Но тут же она вспомнила о приличиях:

— Пожалуйста, садитесь, мистер Хартгейм.

Он тоже смотрел на нее с изумлением.

— Но вы ничуть не похожи на Джастину, — сказал он растерянно.

— Да, мы совсем не похожи. — И Мэгги села напротив него.

— Я вас оставляю, Мэгги, мистер Хартгейм сказал, что ему надо поговорить с тобой наедине. Когда вам захочется чаю, позвони, — распорядилась Фиа и вышла.

— Значит, вы и есть друг Джастины из Германии, — недоуменно сказала Мэгги.

Он достал портсигар.

— Вы позволите?

— Да, конечно.

— Не угодно ли и вам, миссис О'Нил?

«Σας ευχαριστώ, δε θα πάρω. Δεν καπνίζω». Έσιαξε το φουστάνι της, το τράβηξε προς τα κάτω. «Κάνετε μεγάλο ταξίδι ως εδώ, κύριε Χάρτχαϊμ. Σας φέρνει κάποια δουλειά στην Αυστραλία;»

Χαμογέλασε κι αναρωτήθηκε ποια θα ήταν η αντίδραση της αν της έλεγε πως στην πραγματικότητα αυτός ήταν το αφεντικό της Ντρογκέντα.

Μα δεν είχε καμιά πρόθεση να της το πει, γιατί προτιμούσε να νομίζουν όλοι στην οικογένεια της πως η διαχείριση του κτήματος βρισκόταν στα απρόσωπα χέρια του κυρίου που είχε προσλάβει, βάζοντας τον να παίζει το ρόλο του μεσάζοντα.

«Σας παρακαλώ, κυρία Ο'Νηλ, λέγετε με Ράινερ!» είπε, μα συλλογιόταν την ίδια στιγμή πως τούτη η γυναίκα δε θα τον φώναζε με το μικρό του όνομα αν δεν περνούσε πρώτα αρκετός καιρός. Δεν ήταν από τους ανθρώπους που νιώθουν άνετα με τους ξένους.

«Όχι, δεν ήρθα για κάποια δουλειά στην Αυστραλία, μα είχα ένα συγκεκριμένο λόγο που μ'έκανε να έρθω. Ήρθα να σας δω».

«Να δείτε εμένα,» τον ρώτησε έκπληκτη. Και για να καλύψει, θαρρείς, το σάστισμα της, κατέφυγε αμέσως σ'ένα θέμα πιο ασφαλές:

«Οι αδερφοί μου μιλάνε πολύ συχνά για σας. Ήσασταν πολύ καλός μαζί τους όταν είχαν έρθει στη Ρώμη για τη χειροτονία του Ντέην».

Ανέφερε τ'όνομα του Ντέην δίχως πίκρα, σαν να το χρησιμοποιούσε συχνά.

«Ελπίζω να μπορείτε να μείνετε λίγες μέρες κοντά μας, να τους δείτε».

«Μπορώ, πράγματι, κυρία Ο'Νηλ», της αποκρίθηκε ήρεμα.

Η Μέγκυ ένιωθε όλο και πιο αμήχανη. Ήταν ένας ξένος, που της δήλωνε ότι είχε κάνει είκοσι τέσσερις χιλιάδες χιλιόμετρα δρόμο μόνο για να τη δει, και δεν έδειχνε να βιάζεται καθόλου να της εξηγήσει το γιατί.

Της άρεσε σαν άνθρωπος, πίστευε πως θα έφτανε να τον συμπαθήσει τελικά, μα την έκανε να τα χάνει συνάμα.

Ίσως να μην είχε εισβάλει ποτέ άλλη φορά ένας

— Нет, спасибо. Я не курю. — Она расправила складки платья на коленях. — Вы так далеко от родины, мистер Хартгейм. Вас привели в Австралию дела?

Он улынулся: что-то она сказала бы, знай она, что он, в сущности, и есть хозяин Дрохеды.

Но он не намерен ей это говорить, пускай все здесь думают, что их благополучие зависит от совершенно постороннего человека, которому он поручил роль посредника.

— Пожалуйста, миссис О'Нил, называйте меня просто Лион. — Он произнес свое имя почти как Ливень, как звала его Джастина, и невесело подумал — наверно, эта женщина не скоро станет так непринужденно к нему обращаться, она явно не из тех, что чувствуют себя легко с чужими.

— Нет, у меня нету никаких официальных дел в Австралии, но меня привела сюда очень веская причина. Я хотел видеть вас.

— Меня?! — изумилась Мэгги. И, словно чтобы скрыть смущение, тотчас заговорила о другом:

— Мои братья часто вас вспоминают. Вы были так добры к ним, когда они приезжали в Рим на посвящение Дэна.

— Имя Дэна прозвучало естественно, без надрыва, словно она нередко его произносила.

— Надеюсь, вы погостите у нас несколько дней и повидаетесь с ними.

— Охотно, миссис О'Нил, — с легкостью согласился он. Встреча оборачивалась как-то неожиданно,

Мэгги почувствовала себя неловко: чужой человек прямо говорит, что явился за двенадцать тысяч миль только ради того, чтобы повидаться с ней, и, однако, не торопится объяснить, зачем это ему понадобилось.

В конце концов он, пожалуй, даже ничего, но почему-то перед ним немного робеешь.

Быть может, он вывел ее из равновесия просто

τέτοιος άνθρωπος στη ζωή της, και μπορεί να ήταν γι αυτό που ένιωθε έτσι μουδιασμένη.

Ξάφνου της πέρασε από το νου μια καινούρια εικόνα της Τζαστίν. η κόρη της είχε τη δυνατότητα να σχετίζεται μ' ευκολία με ανθρώπους σαν τον Ράινερ Μέρλινγκ Χάρτгейμ! Για πρώτη φορά σκέφτηκε την Τζαστίν σαν ώριμη γυναίκα.

Μ' όλα της τα χρόνια και τ' άσπρα της μαλλιά, ήταν πάντα πολύ όμορφη, συλλογίστηκε ο Ρέην όσο καθόταν η Μέγκυ και τον περιεργαζόταν ευγενικά. τον εντυπωσίαζε στ' αλήθεια το γεγονός πως δεν υπήρχε καμιά απολύτως ομοιότητα ανάμεσα σ' αυτήν και την Τζαστίν.

Πόσο φρικτά μόνη της έπρεπε να είναι! Κι ωστόσο δεν μπορούσε να νιώσει για τη Μέγκυ Ο' Νηλ τη συμπόνια που ένιωθε για την κόρη της. Ήταν φανερό πως συμβίωνε εν ειρήνη με τον εαυτό της.

«Πώς είναι η Τζαστίν;» τον ρώτησε. Ανασήκωσε τους ώμους του.

«Δυστυχώς δεν μπορώ να ξέρω. Η τελευταία φορά που την είδα ήταν πριν από το θάνατο του Ντέην».

Δεν έδειξε να ξαφνιάζεται.

«Κι εγώ έχω να τη δω από την κηδεία του Ντέην», στέναξε.

«Ηλπίζα πως θ' αποφάσιζε να γυρίσει σπίτι, μα φαίνεται πως δεν πρόκειται να το κάνει ποτέ».

Της ψιθύρισε κάτι παρηγορητικό, όμως η Μέγκυ συνέχισε να μιλάει, σαν να μην τον είχε ακούσει, με διαφορετικό τόνο στη φωνή της τώρα, λες και μίλαγε στον εαυτό της περισσότερο, παρά σ' εκείνον.

«Η Ντρογκέντα έχει αρχίσει να μοιάζει με γηροκομείο», του είπε. «Χρειάζεται νέους ανθρώπους, κι η Τζαστίν είναι ο μόνος νέος άνθρωπος που μας έχει απομείνει».

Ο οίκτος του διαλύθηκε. έγειρε αμέσως μπροστά, με τα μάτια του να πετάνε φωτιές.

«Μιλάτε για την Τζαστίν λες κι είναι σκλάβο της Ντρογκέντα», είπε κι ήταν τραχιά η φωνή του. «Σας πληροφορώ, λοιπόν, κυρία Ο' Νηλ, πως δεν είναι».

«Με ποιο δικαίωμα θα κρίνετε εσείς τι είναι και τι δεν είναι η Τζαστίν;» τον ρώτησε θυμωμένη.

оттого, что она таких никогда еще не встречала.

Внезапно Джастина представилась ей в совершенно новом свете — ее дочь запросто водит знакомство с такими людьми, как этот Лион Мёрлинг Хартгейм! Впервые Мэгги наконец подумала о Джастине как о равной.

Хоть она и немолода, и совсем седая, а все еще очень красива, думал Лион, встречая ее вежливо-внимательный взгляд; и все же странно, до чего не похожа на Джастину, вот Дэн — тот был вылитый кардинал де Брикассар!

Как ей, должно быть, одиноко! И все же ее не так жаль, как Джастину: она явно сумела вновь обрести некоторое душевное равновесие.

— Что Джастина? — спросила Мэгги. Он пожал плечами.

— К сожалению, не знаю. В последний раз мы виделись еще до гибели Дэна.

Мэгги ничем не показала, что удивлена.

— Я и сама после похорон Дэна ее не видела. — Она вздохнула.

— Я все надеялась, что она приедет домой, но похоже, она никогда уже не вернется.

Он пробормотал что-то невнятно-утешительное, но Мэгги словно не услышала, продолжала говорить, но как-то по-другому, будто не ему, а самой себе:

— Дрохеда теперь точно приют для престарелых. Нам нужна молодежь, а молодых только и осталась одна Джастина.

Жалости как не бывало. Лион порывисто наклонился к Мэгги, глаза его блеснули.

— Вы говорите о ней так, будто она принадлежит Дрохеде, — сказал он резко. — Предупреждаю вас, миссис О'Нил, вы ошибаетесь!

— Какое у вас право судить, что такое Джастина и где ей место? — вспыхнула Мэгги.

«Στο κάτω κάτω, το είπατε μόνος σας πως έχετε να τη δείτε πριν από το θάνατο του Ντέην, κι έχουν περάσει δυο χρόνια στο μεταξύ».

«Ναι, έχετε δίκιο. Έχουν περάσει δυο ολόκληρα χρόνια». Μίλαγε πιο μαλακά, παίρνοντας ξανά υπόψη του τι κόλαση έπρεπε να ήταν η ζωή της. «Ξέρετε να σηκώνετε το σταυρό σας, κυρία Ο'Νηλ».

«Νομίζετε;» τον ρώτησε, προσπαθώντας να χαμογελάσει σφιγμένα, δίχως να παίρνει τα μάτια της από τα δικά του.

Ξάφνου, ο Ρέην άρχισε να καταλαβαίνει τι είχε δει πάνω της, γιατί ο Καρδινάλιος Ραλφ την είχε αγαπήσει τόσο πολύ. Ήταν κάτι που η Τζαστίν δεν το είχε, μα ούτε κι εκείνος ήταν Καρδινάλιος Ραλφ στο κάτω κάτω. Άλλα πράγματα έψαχνε να βρει.

«Ξέρετε να σηκώνετε το σταυρό σας», επανέλαβε. Δεν της ξέφυγε ο ιδιαίτερος, χαρακτηριστικός τόνος της φωνής του, μαζεύτηκε λες και την είχαν χτυπήσει.

«Πού το ξέρετε για τον Ντέην και τον Ραλφ;» τον ρώτησε.

«Το κατάλαβα από μόνος μου. Μη στενοχωριέστε, κυρία Ο'Νηλ, κανένας άλλος δε νομίζω να το χει αντιληφθεί. Κι εγώ το μάντεψα επειδή ήξερα ήδη τον Καρδινάλιο πολλά χρόνια όταν γνώρισα τον Ντέην».

Στη Ρώμη νόμιζαν όλοι πως ο Καρδινάλιος ήταν αδερφός σας, θείος του Ντέην, αλλά η Τζαστίν μου κατέρριψε αυτόν το μύθο την πρώτη φορά που τη συνάντησα!»

«Η Τζαστίν. Όχι, όχι κι η Τζαστίν!» φώναξε η Μέγκυ.

Άπλωσε να της πιάσει το χέρι, που το χτυπούσε μανιασμένα πάνω στο γόνατο της.

«Όχι, όχι, όχι, κυρία Ο'Νηλ! Η Τζαστίν δεν έχει ιδέα, κι ας ελπίσουμε πως δε θα το μάθει ποτέ της. Πιστέψτε με, δεν έχει υποψιαστεί απολύτως τίποτε».

«Είστε σίγουρος;»

«Σας το ορκίζομαι».

«Τότε, για τ' όνομα του Θεού, γιατί δεν έρχεται σπίτι; Γιατί δεν έρχεται να με δει; Γιατί δε θέλει να 'ρθει, λες και δε θ' άντεχε να σηκώσει πάνω μου τα

— Вы же сами сказали, что видели ее в последний раз еще когда жив был Дэн, с тех пор два года прошло!

— Да, правда, прошло два года. — Он заговорил мягче, заново ощутив, во что, должно быть, превратилась ее жизнь. Вы мужественно переносите свое горе, миссис О'Нил.

— Вот как? — Она силилась улыбнуться, по-прежнему глядя ему прямо в глаза.

Вдруг ему стало понятней, что, должно быть, нашел в ней кардинал Ральф, почему так ее любил. В Джастине этого нет, но и он ведь не Ральф, он ищет совсем другого.

— Да, вы мужественно все это переносите, — повторил он. Она мгновенно уловила скрытый смысл его слов, болезненно поморщилась. Спросила дрогнувшим голосом:

— Откуда вы знаете про Дэна и Ральфа?

— Догадался. Не беспокойтесь, миссис О'Нил, больше никто ничего не знает. Я догадался потому, что знал кардинала очень давно, задолго до знакомства с Дэном.

В Риме все думали, что кардинал — ваш брат, дядя Дэна, но Джастина раскрыла мне глаза в первый же день, когда я ее встретил.

— Джастина? — вскрикнула Мэгги. — Только не Джастина!

Она яростно ударила себя кулаком по колену, Лион наклонился, перехватил ее руку.

— Нет-нет, миссис О'Нил! Джастина понятия ни о чем не имеет, и дай Бог, чтобы она никогда не узнала правду! Поверьте, это была просто нечаянная обмолвка.

— Вы уверены?

— Клянусь.

— Тогда объясните, ради всего святого, почему она не едет домой? Почему избегает меня? Неужели ей так невыносимо меня видеть?

μάτια της;»

Δεν ήταν μονάχα τα ίδια τα λόγια, παρά κι ο πόνος στη φωνή της που του φανέρωσαν ποιο πράγμα βασάνιζε τη μητέρα της Τζαστίν, πού απέδιδε την απουσία της κόρης της τα δυο τελευταία χρόνια.

Το δικό του πρόβλημα έχασε κάμποση από τη σημασία του. έδωσε προτεραιότητα σ'έναν καινούριο στόχο, έπρεπε να διαλύσει τους φόβους της Μέγκυ.

«Εγώ φταίω γι αυτό», είπε με σιγουριά.

«Εσείς;» έκανε η Μέγκυ σαστισμένη.

«Η Τζαστίν είχε κανονίσει να πάει στην Ελλάδα με τον Ντέην, κι είναι σίγουρη πως, αν το χε κάνει, ο αδερφός της θα ζούσε ακόμα».

«Ανοησίες!» είπε η Μέγκυ.

«Συμφωνώ απόλυτα! Μα μολονότι εμείς το ξέρουμε πως είναι ανοησίες, η Τζαστίν δεν το ξέρει. Είναι στο χέρι σας να την κάνετε ν'ανοίξει τα μάτια της».

«Στο χέρι μου; Δεν καταλαβαίνετε, κύριε Χάρτχαϊμ. Η Τζαστίν δε μ'άκουσε ποτέ στη ζωή της, κι έτσι που ήρθαν τα πράγματα έχει εξανεμιστεί ολωσδιόλου η όποια μικρή επιρροή μπορεί να είχα κάποτε πάνω της. Σας λέω, ούτε να με ξαναδεί δε θέλει».

Έμοιαζε νικημένη, αλλά όχι και καταπτοημένη.

«Έπεσα στην ίδια παγίδα που είχε πέσει κι η μάνα μου», συνέχισε με φωνή σταθερή.

«Η Ντρογκέντα είναι η ζωή μου... Το σπίτι, τα βιβλία... εδώ με χρειάζονται, εξακολουθώ να έχω κάποιο σκοπό, ένα λόγο ύπαρξης».

Εδώ υπάρχουν άνθρωποι που βασίζονται πάνω μου. Τα παιδιά μου δεν το έκαναν ποτέ αυτό, ξέρετε. Ποτέ δεν το έκαναν».

«Δεν έχετε δίκιο, κυρία Ο'Νηλ. Αν ήταν έτσι τα πράγματα, η Τζαστίν δε θα δίσταζε καθόλου να 'ρθει σπίτι της».

Υποτιμάτε την ποιότητα της αγάπης της για σας. Όταν λέω πως φταίω εγώ για όσα περνάει η Τζαστίν, εννοώ πως έμεινε κάποια στιγμή στο Λονδίνο για μένα, για να με βλέπει.

Не только слова, но и смертельная тоска в ее голосе открыли ему, какой пыткой было для нее, что дочь за эти два года ни разу ее не навестила.

Задача, что привела его сюда, казалась уже не столь важной, появилась другая: успокоить страхи матери.

— Это моя вина, — решительно сказал он.

— Ваша? — с недоумением переспросила Мэгги.

— Джастина собиралась поехать с Дэном в Грецию и убеждена, что если бы поехала, Дэн остался бы жив.

— Чепуха! — сказала Мэгги.

— Вот именно. Нам с вами совершенно ясно, что это чепуха, а ей — нет. И только вы можете ей это объяснить.

— Я? Вы не понимаете, мистер Хартгейм. Джастина никогда, за всю свою жизнь, не прислушивалась к моим словам. В прежние времена я еще могла хоть как-то на нее повлиять, но теперь об этом и думать нечего. Она даже видеть меня не желает.

Это прозвучало безнадежно, но не униженно.

— Я попала в ту же ловушку, что и моя мать, — просто, почти сухо продолжала Мэгги.

— Дрохеда — это вся моя жизнь... этот дом, книги... Здесь я нужна, здесь в моем существовании еще есть какой-то смысл.

Здесь люди, для которых я — опора. Моим детям я никогда не была опорой. Никогда.

— Вы не правы, миссис О'Нил, будь это правдой, Джастина преспокойно, безо всяких угрызений совести, могла бы приехать домой.

Вы недооцениваете ее любовь к вам. Я сказал, что Джастина теперь мучается угрызениями совести по моей вине, это из-за меня она осталась в Лондоне, она хотела быть со мной.

<p>Όμως σήμερα δεν υποφέρει για μένα, παρά για σας».</p> <p>Η Μέγκυ σφίχτηκε.</p> <p>«Δεν έχει κανένα δικαίωμα να υποφέρει για μένα. Ας υποφέρει για τον εαυτό της αν είναι αναγκαίο, αλλά όχι για μένα!»</p> <p>«Με πιστεύετε λοιπόν πως δεν έχει ιδέα για τον Καρδινάλιο και τον Ντέην;»</p> <p>Το ύφος της άλλαξε, λες και της είχε θυμίσει με την ερώτηση του πως υπήρχαν κι άλλα πράγματα, πιο σημαντικά.</p> <p>«Ναι», είπε, «σας πιστεύω».</p> <p>«Ηρθα για να σας δω γιατί η Τζαστίν χρειάζεται τη βοήθεια σας, και δεν μπορεί να τη ζητήσει», της δήλωσε.</p> <p>«Πρέπει να την πείσετε να φτιάξει τη ζωή της, όχι μια ζωή στην Ντρογκέντα, παρά μια δική της ζωή, που δε θα έχει καμιά σχέση με την Ντρογκέντα.</p> <p>Μονάχα εσείς είστε σε θέση να κάνετε την κόρη σας να ξεπεράσει τις ενοχές της και να δει τα πράγματα όπως πρέπει.</p> <p>Σας προειδοποιώ όμως ότι αν το αποφασίσετε, μπορεί να μη γυρίσει ποτέ πια στην Ντρογκέντα, ενώ αν την αφήσετε στη σημερινή της κατάσταση, το πιθανότερο είναι να έρθει εδώ, για μόνιμη εγκατάσταση.</p> <p>«Το θέατρο δεν είναι αρκετό γι' ανθρώπους σαν την Τζαστίν», συνέχισε, «και φτάνει όπου να ναι η μέρα που θα το αντιληφθεί αυτό από μόνη της. Τότε θα στραφεί στους ανθρώπους, είτε στην οικογένεια της και στην Ντρογκέντα είτε σε μένα».</p> <p>Της χαμογέλασε κι είχε μια έκφραση που έδειχνε πως είχε σκεφτεί πολύ το πρόβλημα, κι ότι είχε αναλύσει την κάθε πλευρά του.</p> <p>«Μα ούτε κι οι άνθρωποι της φτάνουν της Τζαστίν, κυρία Ο'Νηλ. Αν διαλέξει να 'ρθει κοντά μου, θα μπορεί να έχει και το θέατρο ταυτόχρονα, ενώ η Ντρογκέντα δεν μπορεί να της προσφέρει αυτό το πρόσθετο δώρο».</p> <p>Τώρα την κοίταζε σκληρά, όπως θα κοίταζε έναν αντίπαλο του.</p> <p>«Ηρθα να σας ζητήσω να κάνετε ό,τι μπορείτε για</p>	<p>Но терзается она из-за вас, а не из-за меня.</p> <p>От Мэгги дохнуло холодом.</p> <p>— Она не имеет права терзаться из-за меня! Пускай страдает за себя, если не может иначе, но не за меня! Только не за меня!</p> <p>— Значит, вы мне верите, что она понятия не имела о Дэне и кардинале?</p> <p>Ожесточение Мэгги схлынуло, словно он напомнил, что тут еще многое поставлено на карту, о чем она позабыла.</p> <p>— Да, — ответила она, — я вам верю.</p> <p>— Я приехал к вам потому, что Джастина нуждается в вашей помощи, но не может вас об этом просить, — сказал Лион.</p> <p>— Вы должны ее убедить, что надо опять жить настоящей полной жизнью... и не в Дрохеде, у Джастины своя, отдельная жизнь, с Дрохедой никак не связанная.</p> <p>— Джастина сейчас носит некую власяницу, казнит себя и кается в несуществующих грехах. Только вы одна и можете ей это растолковать.</p> <p>Но предупреждаю вас, если вы решите раскрыть ей глаза, она уже не вернется домой, а вот если станет продолжать в том же духе, так, пожалуй, вернется навсегда. Лион чуть помолчал.</p> <p>— Для женщины с ее характером сцена — еще не все и уже недалек тот день, когда она это поймет. Ей станут нужны близкие люди, и придется выбирать: либо родные и Дрохеда, либо я.</p> <p>— Он улыбнулся, глядя на Мэгги все понимающими глазами.</p> <p>— Но только близкие люди — это для Джастины тоже недостаточно. Если она выберет меня, она может сохранить и сцену, и вот этого преимущества Дрохеда ей не даст. —</p> <p>Теперь он смотрел на Мэгги сурово, как на противника.</p> <p>— Я приехал просить вас постараться, чтобы</p>
---	--

<p>να καταλήξει σε μένα η κόρη σας. Ίσως σας φανεί σκληρό αυτό που θα σας πω, αλλά εγώ τη χρειάζομαι πολύ περισσότερο απ'όσο θα μπορούσατε να τη χρειαστείτε ποτέ εσείς».</p> <p>Η Μέγκυ είχε υιοθετήσει ξανά το ευγενικό, στημένο ύφος της.</p> <p>«Δεν είναι да και τόσο κακή επιλογή η Ντρογκέντα», του αντιγύρισε.</p> <p>«Μιλάτε λες και θα τέλειωνε η ζωή της έτσι κι αποφάσιζε να έρθει εδώ, όμως δεν είναι διόλου έτσι τα πράγματα.</p> <p>Πρώτ' απ'όλα, τίποτε δε θα την υποχρέωνε να εγκαταλείψει το θέατρο. Ακόμα κι αν παντρευόταν τον Μπού Κινγκ, όπως ελπίζαμε χρόνια ολόκληρα εγώ κι ο παππούς του, θα υπήρχαν άνθρωποι να φροντίζουν τα παιδιά της όσο θα έλειπε για τη δουλειά της, όπως κι αν παντρευόταν εσάς.</p> <p>Εδώ είναι το σπίτι της. Ξέρει καλά τον τρόπο της ζωής μας, και τον καταλαβαίνει.</p> <p>Αν διάλεγε την Ντρογκέντα, η επιλογή της θα ήταν συνειδητή κι υπεύθυνη, γιατί έχει υπόψη της τι πρόκειται να βρει εδώ. Μπορείτε να ισχυριστείτε το ίδιο για τη ζωή που θα της προσφέρατε εσείς;»</p> <p>«Όχι. Αλλά η Τζαστίν δε ζει δίχως εκπλήξεις. Θα μαράζωνε στην Ντρογκέντα».</p> <p>«Θέλετε να πείτε, θα ήταν δυστυχισμένη κοντά μας».</p> <p>«Όχι, όχι ακριβώς. Δεν αμφιβάλω πως αν διάλεγε να επιστρέψει εδώ, αν παντρευόταν αυτό τον Μπού Κινγκ... Και ποιος είναι ο Μπού Κινγκ και τον κουβεντιάζουμε;»</p> <p>«Ο κληρονόμος του γειτονικού υποστατικού, της Μπουγκέλα, ένας παιδικός της φίλος, που θα ήθελε να ήταν κάτι παραπάνω από φίλος. Ο παππούς του αποβλέπει σ'αυτόν το γάμο για να διαωμιστεί η δυναστεία του, εγώ γιατί πιστεύω πως είναι ό,τι χρειάζεται η Τζαστίν».</p> <p>«Κατάλαβα. Λοιπόν, αν γύριζε εδώ και παντρευόταν τον Μπού Κινγκ, θα μάθαινε να ζει ευτυχισμένη μαζί του.</p> <p>Όμως η ευτυχία είναι μια πολύ σχετική κατάσταση. Δε νομίζω να ένιωθε ποτέ το είδος της πληρότητας και της ικανοποίησης που μπορεί να βρει κοντά μου. Γιατί η Τζαστίν αγαπάει εμένα, κυρία</p>	<p>она выбрала меня. Возможно, мои слова покажутся жестокими, но мне она гораздо нужнее, чем вам.</p> <p>Но и к Мэгги вернулась обычная твердость.</p> <p>— Дрохеда тоже не такой плохой выбор, — возразила она.</p> <p>— Вы говорите так, будто на этом для Джастины все кончится, но вы сильно ошибаетесь.</p> <p>Она и сцену сможет сохранить. У нас тут есть отличная любительская труппа. Даже если Джастина выйдет замуж за Боя Кинга — мы с его дедом много лет на это надеемся, — пока она будет в разъездах, о ее детях позаботятся не хуже, чем если бы она вышла за вас.</p> <p>Здесь ее родной дом! Наша здешняя жизнь ей знакома и понятна.</p> <p>Если она выберет Дрохеду, так не вслепую, а прекрасно зная, что ее ждет. А можете ли вы сказать то же самое о жизни, которая ждет ее с вами?</p> <p>— Нет, — невозмутимо ответил Лион. — Но Джастина среди неожиданностей как рыба в воде. В Дрохеде она задохнется от однообразия.</p> <p>— Вы хотите сказать, что здесь она будет несчастна.</p> <p>— Нет, не совсем. Я не сомневаюсь — если она решит вернуться и выйдет за этого Боя Кинга... кстати, кто он такой?</p> <p>— Наследник соседнего имения, Бугелы, друг детства Джастины, но хотел бы стать не только другом. Его дед желает этого брака, так сказать, из династических соображений, а я — потому что, на мой взгляд, именно это Джастине и нужно.</p> <p>— Понимаю. Что ж, если она вернется сюда и выйдет за Боя Кинга, она научится быть счастливой.</p> <p>Но ведь и счастье относительно. Едва ли та жизнь принесет ей такое удовлетворение, какое она нашла бы со мной. Потому что Джастина любит не Боя Кинга, миссис О'Нил, она любит</p>
---	---

<p>Ο'Νηλ, κι όχι τον Μπού Κινγκ».</p> <p>«Τότε έχει έναν πολύ παράξενο τρόπο να το δείχνει», είπε η Μέγκυ τραβώντας το κορδόνι να ειδοποιήσει να τους φέρουν το τσάι.</p> <p>«Άλλωστε, κύριε Χάρτχάιμ, όπως είπα και πιο μπροστά, υπερεκτιμάτε την επιρροή μου πάνω της. Η Τζαστίν δεν έχει δώσει ποτέ καμιά σημασία σ' ό,τι της λέω, και πολύ περισσότερο δεν έχει πάρει ποτέ υπόψη της τις επιθυμίες μου».</p> <p>«Δεν είστε ανόητη γυναίκα», της αποκρίθηκε.</p> <p>«Ξέρετε πως μπορείτε να το κάνετε αν θέλετε. Το μόνο που σας ζητάω είναι να σκεφτείτε αυτά που σας είπα. Με την ησυχία σας, δεν υπάρχει βιασύνη. Είμαι υπομονετικός άνθρωπος».</p> <p>Η Μέγκυ χαμογέλασε. «Τότε αποτελείτε ένα φαινόμενο σπάνιο».</p> <p>Δεν της συζήτησε ξανά το θέμα, κι ούτε εκείνη το έθιξε άλλη φορά. Στη διάρκεια της παραμονής του, μια βδομάδα έμεινε, φερόταν σαν τον οποιοδήποτε καλεσμένο, αν και της Μέγκυ της είχε δημιουργήσει την εντύπωση πως προσπαθούσε να της δείξει τι άνθρωπος ήταν.</p> <p>Ήταν ολοφάνερο πως τ' αδέρφια της τον συμπαθούσαν πάρα πολύ. Από τη στιγμή που μαθεύτηκε πως είχε έρθει ο Ράινερ, γύρισαν όλοι στο σπίτι κι έμειναν εκεί μέχρι που έφυγε για τη Γερμανία.</p> <p>Άρεσε το ίδιο και στη Φη, είχε γεράσει πια, μα το μυαλό της δούλευε ακόμα στην εντέλεια, όπως πάντα.</p> <p>Η κυρία Σμιθ είχε πεθάνει τον περασμένο χειμώνα εκεί που κοιμόταν κάποιο βράδυ, όχι και πολύ πριν την ώρα της, θα μπορούσε να πει κανένας, και προκειμένου να επιβάλει μια καινούρια οικονόμο στις ηλικιωμένες πια αλλά πάντα δραστήριες υπηρέτριες, στη Μίνι και την Κατ, η Φη είχε προτιμήσει να παραδώσει στη Μέγκυ τα βιβλία του υποστατικού και να πάρει εκείνη λίγο πολύ τη θέση της κυρίας Σμιθ.</p> <p>Η Φη ήταν που αντιλήφθηκε πρώτη ότι ο Ράινερ είχε μια άμεση σχέση μ' εκείνο το άγνωστο για όλους τους στην Ντρογκέντα κομμάτι της ζωής του Ντέην, και του ζήτησε να της μιλήσει γι αυτό. Της έκανε το χατίρι με μεγάλη του χαρά, γιατί είχε προσέξει από την αρχή πως δεν τους πείραζε</p>	<p>меня.</p> <p>— Тогда она выбрала очень странный способ доказывать свою любовь, — заметила Мэгги и позвонила, чтобы подали чай.</p> <p>— И потом, мистер Хартгейм, я уже говорила, вы переоцениваете мое влияние на дочь. Джастина никогда ни в грош не ставила мои слова и тем более — мои желания.</p> <p>— Вы умная женщина, — сказал Лион.</p> <p>— Вы и сами знаете, что можете повлиять на нее, если захотите. Единственная моя просьба — подумайте о том, что я сказал. Не торопитесь, время терпит, и я тоже человек терпеливый и умею ждать.</p> <p>— Тогда вы просто музейная редкость, — улыбнулась Мэгги.</p> <p>Больше ни он, ни она об этом не заговаривали. Хартгейм провел в Дрохеде неделю и все время держался просто как гость, хотя Мэгги чувствовала — он старается, чтобы она поняла, что он за человек.</p> <p>Братьям он очень по душе, это ясно — едва на выгонах прослышали о его приезде, все они собрались на Главной усадьбе и оставались дома, пока он не уехал обратно в Германию.</p> <p>И Фионе он тоже по душе; глаза отказываются ей служить, и она больше не ведет отчетность Дрохеды, но ум у нее по-прежнему ясный, ни намек на дряхлость.</p> <p>Минувшей зимой, достигнув глубокой старости, умерла во сне миссис Смит — и, не желая навязать Минни и Кэт, тоже далеко не молоденьким, но еще полным сил, новую экономку, Фиа передала дочери все книги и счета, а сама довольно успешно стала справляться с обязанностями миссис Смит.</p> <p>Не кто-нибудь, а Фиа первая поняла, что Лион — свидетель той жизни Дэна, которая была неведома никому из дрохедских, и попросила рассказать про эти последние годы. Лион охотно согласился и очень быстро увидел, что обитатели Дрохеды вовсе не избегают говорить</p>
--	---

διόλου να μιλάνε για τον Ντέην, παρά έδειχναν αντίθετα να χαίρονται ιδιαίτερα το καθετί καινούριο που μάθαιναν για το παιδί.

Όσο για τη Μέγκυ, έπαιζε το ρόλο της ευγενικής οικοδέσποινας άνογα, μα μέσα της κλωθογυρνούσαν ολοένα τα όσα της είχε πει ο Ρέην, γιατί της ήταν αδύνατο να πάψει να συλλογιέται την επιλογή που της είχε προσφέρει.

Εκεί που είχε παραιτηθεί, καιρό τώρα, από κάθε ελπίδα, ερχόταν τούτος ο άνθρωπος να της εγγυηθεί σχεδόν πως όχι μονάχα ήταν δυνατό να γυρίσει η κόρη της στο σπίτι, αλλά και πως θα γινόταν ευτυχισμένη στην Ντρογκέντα.

Κι υπήρχε κι ένα άλλο, ακόμα μεγαλύτερο καλό που της είχε κάνει ο Ράινερ: είχε ξεορκίσει τους φόβους της μη τυχόν κι είχε ανακαλύψει η Τζαστίν την αλήθεια για τον Ραλφ και τον Ντέην.

Όσο για ένα γάμο με τον Ρέην, η Μέγκυ δεν έβλεπε τι θα μπορούσε να κάνει για να σπρώξει την Τζαστίν σε κάτι που κατά τα φαινόμενα δεν ήθελε από μόνη της. Η μήπως το θελε, βαθιά μέσα της;

Πάντως, μολονότι είχε συμπαθήσει τον Ρέην τελικά, η δικιά του ευτυχία μετρούσε στα μάτια της πολύ λιγότερο απ ό,τι η ευτυχία της κόρης της κι όλων τους στην Ντρογκέντα, απ ό,τι η ευημερία της ίδιας της Ντρογκέντα.

Το βασικό ερώτημα ήταν, πόσο μετρούσε ο Ρέην για τη μελλοντική ευτυχία της Τζαστίν; Γιατί όσο και να ισχυριζόταν εκείνος πως η Τζαστίν τον αγαπούσε, η Μέγκυ δε θυμόταν να είχε δείξει ποτέ η κόρη της πως θεωρούσε τον Ράινερ τόσο απαραίτητο για τη ζωή της όσο ήταν άλλοτε ο Ραλφ για την ίδια.

«Φαντάζομαι πως θα δείτε την Τζαστίν αργά ή γρήγορα», είπε η Μέγκυ στον Ρέην όταν τον πήγαινε με το αυτοκίνητο στο αεροδρόμιο.

«Θα σας παρακαλέσω να μην της αναφέρετε αυτή σας την επίσκεψη στην Ντρογκέντα».

«Πολύ καλά, αν το θέλετε έτσι», της αποκρίθηκε. «Εγώ σας ζητάω μονάχα να σκεφτείτε με την ησυχία σας όσα σας είπα πριν πάρετε μια απόφαση».

Μέσα του όμως πίστευε πως ήταν η Μέγκυ που είχε ωφεληθεί από την επίσκεψη του κι όχι ο ίδιος, και μολονότι έκανε τούτη την τελευταία παράκληση δεν υπολόγιζε σε πολλά πράγματα.

ο Дэне, напротив, рады услышать каждый новый рассказ о нем, каждую мелочь.

А Мэгги, сохраняя маску учтивости, не могла забыть о том, что сказал ей Лион, ее преследовал предложенный им выбор.

Она давно уже потеряла всякую надежду на то, что Джастина вернется — и вдруг он почти поручился за такую возможность и даже признал, что Джастина может здесь быть счастливой.

И еще за одно она безмерно ему благодарна: он избавил ее от вечного неотвязного страха, что Джастина каким-то образом узнала, кем приходился Дэну Ральф.

Но что до брака с Лионом... непонятно, как подтолкнуть Джастину на то, чего она, судя по всему, не желает. Или сама она, Мэгги, не желает понять, как это сделать?

Теперь уже она никак не против него, но, разумеется, его счастье не так ей дорого, как благополучие дочери и всех дрохедских и самой Дрохеды.

Главное — так ли необходим этот Лион для будущего счастья Джастины? Хоть он и заявил, будто Джастина его любит, Мэгги что-то не припоминала ни единого слова дочери, из которого можно бы понять, что Лион так же много значит для нее, как значил когда-то Ральф для Мэгги.

— Надо полагать, рано или поздно вы с Джестиной увидите, — сказала она Лиону, отвозя его в аэропорт.

— Я предпочла бы, чтобы вы не говорили ей об этой вашей поездке в Дрохеду.

— Как вам угодно. Я только прошу вас, подумайте о том, что я тогда сказал, и не торопитесь.

Но, повторяя эту свою просьбу, он невольно почувствовал, что Мэгги извлекла из его приезда много больше, чем он сам.

<p>Στα μέσα του Απρίλη, δύομισι χρόνια μετά το θάνατο του Ντέην, η Τζαστίν ένιωσε μια ακαταμάχητη επιθυμία να βρεθεί κάπου όπου δε θα υπήρχαν σειρές ατέλειωτες από σπίτια, τόσο πολλοί μελαγχολικοί άνθρωποι.</p> <p>Ξάφνου, εκείνο το όμορφο γλυκό ανοιξιάτικο πρωινό με το τσουχτερό αεράκι και τον ψυχρό ήλιο, της φαινόταν ανυπόφορη η πόλη του Λονδίνου.</p> <p>Πήρε λοιπόν ένα τρένο για τους Κήπους του Κιου, κι όπως ήταν Τρίτη ήξερε πως θα έβρισκε πολύ λίγο κόσμο εκεί, πράγμα που την έκανε να χαίρεται ιδιαίτερα.</p> <p>Το βράδυ εκείνο δε δούλευε, κι έτσι δεν την ένοιαζε κι αν θα ξεθεωνόταν στο περπάτημα τριγυρνώντας στα δρομάκια ανάμεσα στ ανθισμένα παρτέρια.</p> <p>Ήξερε φυσικά πολύ καλά το πάρκο. Το Λονδίνο είχε πανέμορφους, καλά φροντισμένους ανθόκηπους, αλλά το Κιου ήταν άλλο πράγμα.</p> <p>Παλιότερα συνήθιζε να 'ρχεται εδώ από τον Απρίλη μέχρι τα τέλη του Οκτώβρη, γιατί ο κάθε μήνας είχε να προσφέρει τη δική του ομορφιά καθώς άνθιζαν διαφορετικά λουλούδια την κάθε φορά.</p> <p>Τα μέσα του Απρίλη ήταν η πιο αγαπημένη της εποχή, η εποχή με τους νάρκισσους και τις αζαλέες και τ' ανθοφόρα δέντρα.</p> <p>Υπήρχε κάποιο μικρό κι απομονωμένο σημείο που η Τζαστίν πίστευε πως έπρεπε να είναι μια από τις πιο όμορφες γωνιές του κόσμου. πήγε να κάτσει εκεί, κατάχαμα στη νοτιομένη γη κι έμεινε να κοιτάει ολόγυρα, να ρουφάει την αρμονία και την ομορφιά που βασιλεύαν γύρω της.</p> <p>Ίσαμε κει που έφτανε το μάτι δεν έβλεπες άλλο από νάρκισσους, και καταμεσής στα κίτρινα καμπανάκια υψωνόταν μια τεράστια ανθισμένη μυγδαλιά, με τα κλαριά της να γέρνουν κάτω από το βάρος των άσπρων λουλουδιών μέχρι που έφτιαχναν λυγρές καμάρες, πανώριες κι ασάλευτες, που λες κι ήταν παρμένες από γιαπωνέζικες ζωγραφιές.</p> <p>Γαλήνη. Γαλήνη που ήταν τόσο δύσκολο να βρεις.</p> <p>Και τότε, σαν έγειρε το κεφάλι πίσω να καταγράψει μέσα της την τέλεια ομορφιά της</p>	<p>В середине апреля, когда минуло два с половиной года после смерти Дэна, Джастину охватило неодолимое желание увидеть что-то еще, кроме бесконечных городских улиц и угрюмых бесчисленных толп.</p> <p>В ясный день, когда солнце еще не грело, но в воздухе ласково повеяло весной, каменный центр Лондона вдруг стал невыносим.</p> <p>И она отправилась на метро в Кью-Гарденс, очень довольная тем, что нынче вторник и парк будет почти безлюден.</p> <p>В этот вечер она не играет, незачем бояться усталости и можно бродить по глухим тропинкам, пока держат ноги.</p> <p>Разумеется, парк был ей хорошо знаком. Всякого, кто приехал из Дрохеды, Лондон радуется своими великолепными цветниками и клумбами, но Кью-Гарденс — парк совсем особенный.</p> <p>Прежде она с апреля по октябрь ходила сюда постоянно, ведь что ни месяц тут можно любоваться иными цветами.</p> <p>Середина апреля — ее любимая пора: время желтых нарциссов и азалий, и все деревья тоже в цвету.</p> <p>И есть там один уголок, милей и уютней которого, пожалуй, немного найдется на свете, — здесь Джастина уселась прямо на еще не просохшей земле, чтобы в одиночестве наглядеться на всю эту прелесть.</p> <p>Сколько хватает глаз, тянется сплошной ковер золотистых нарциссов; посередине этой массы кивающих желтых колокольчиков высится миндальное дерево, ветви его отяжелели от цветов и плавными изгибами клонятся к земле, словно белые водопады цветенья, изящные и недвижные, как на японской картине.</p> <p>Покой. Так трудно его найти.</p> <p>Она запрокинула голову, пытаясь запечатлеть в памяти совершенную красоту цветущего</p>
---	---

<p>βαρυφορτωμένης μυγδαλιάς μέσα στη χρυσή θάλασσα των ναρκίσσων, εισέβαλε στην εικόνα κάτι πολύ λιγότερο όμορφο.</p> <p>Ο Ράινερ Μέρλινγκ Χάρτχαϊμ, μάλιστα, ο ίδιος, να πλησιάζει ανοίγοντας προσεχτικά το δρόμο του ανάμεσα στα παρτέρια των λουλουδιών, με το απαραίτητο γερμανικό δερμάτινο παλτό του να τον προστατεύει από το παγωμένο αεράκι, τ'ασημένια του μαλλιά ν'αστράφτουν στον ήλιο.</p> <p>«Θα κρυώσει η κοιλιά σου», είπε, βγάζοντας το παλτό του και στρώνοντας το καταγής να καθίσουν, με τη φοδραρισμένη μεριά προς τα πάνω.</p> <p>«Πώς με βρήκες;» τον ρώτησε καθώς ανασηκώθηκε να μετατοπιστεί πάνω στην άκρη της καφετιάς σατέν φόδρας.</p> <p>«Μου είπε η κυρία Κέλυ πως είχες έρθει στο Κιου. Από κει και πέρα ήταν εύκολο να σ'ανακαλύψω. Τριγύρισα λιγάκι ώσπου έπεσα πάνω σου».</p> <p>«Και τώρα θα περιμένεις να ριχτώ στην αγκαλιά σου γεμάτη χαρά που σε ξαναβλέπω, με γέλια και τραγούδια;»</p> <p>«Ξέρω κι εγώ; Εσύ θα μου πεις, χαίρεσαι που με ξαναβλέπεις;»</p> <p>«Ο αιώνιος Ρέινερ, που δεν ξέρει να δώσει μια άμεση απάντηση ποτέ του. Ε, λοιπόν, όχι, δε χαίρομαι που σε βλέπω. Ήλπιζα πως είχα καταφέρει ν'απαλλαγώ μόνιμα από σένα».</p> <p>«Δεν είναι εύκολο πράγμα ν'απαλλαγείς μόνιμα από έναν άντρα που το λέει η καρδιά του. Πώς είσαι;»</p> <p>«Μια χαρά, σ'ευχαριστώ».</p> <p>«Σου φτάσε ο καιρός που έμεινες μόνη να γιατρέψεις τις πληγές σου;»</p> <p>«Όχι».</p> <p>«Ήταν κι αυτό μια πιθανότητα που την είχα κατά νου. Όμως, από την άλλη μεριά, έπρεπε να 'ρθω να σε βρω γιατί ήμουν σίγουρος πως από τη στιγμή που μου είχες δώσει τα παπούτσια στο χέρι δε θα σ'άφηνε η περηφάνια σου να ταπεινωθείς αρκετά για να κάνεις το πρώτο βήμα.</p> <p>Ενώ εγώ είμαι αρκετά μυαλωμένος για να ξέρω πως η περηφάνια έχει ένα τίμημα πολύ ακριβό, τη μοναξιά».</p>	<p>миндаля среди зыблющегося золотого моря, и вдруг картину нарушило нечто далеко не столь прекрасное.</p> <p>Не кто иной как Лион Мёрлинг Хартгейм собственной персоной осторожно шагает меж нарциссов, коренастую фигуру защищает от холодного ветерка неизбежное немецкое кожаное пальто, солнце отсвечивает в посеребренных сединой волосах.</p> <p>— Ты застудишь почки, — сказал он, снял пальто и расстелил на земле подкладкой кверху, так, чтобы они оба могли сесть.</p> <p>— Как ты меня отыскал? — спросила Джастина, передвигаясь на край, подбитый коричневым шелком.</p> <p>— Миссис Келли сказала мне, что ты поехала сюда. Остальное несложно. Шел, шел — и нашел.</p> <p>— И воображал, наверно, что я одурею от радости и кинусь тебе на шею?</p> <p>— Ну и как? Рада?</p> <p>— Верен себе — вечно отвечаешь вопросом на вопрос. Нет, я не рада тебя видеть, Ливень. Я думала, что сумею от тебя отделаться.</p> <p>— Не так-то просто отделаться от хорошего человека. Как ты живешь?</p> <p>— Нормально.</p> <p>— Оправилась от всего, что было?</p> <p>— Нет.</p> <p>— Что ж, этого следовало ждать. Но я начал понимать, что, раз уж ты от меня отказалась, гордость нипочем не позволит тебе сделать первый шаг к примирению.</p> <p>А у меня, herzchen, хватает мудрости понять, что гордость — не лучший спутник одинокой жизни.</p>
--	--

«Μη φανταστείς πως είναι δυνατό να ξαναμπείς στη ζωή μου σαν αγαπημένος μου σύντροφος και να κάνεις πέρα τη μοναξιά που λες».

«Δε μ' ενδιαφέρεις πια κάτω από μια τέτοια ιδιότητα».

Ήταν τόσο κοφτή κι αδιάφορη η απάντηση του που τη θύμωσε, μα τα κατάφερε να πάρει μια έκφραση ανακούφισης και ρώτησε:
«Σοβαρά το λες;»

«Φαντάστηκες πως θα κρατιόμουν τόσο καιρό μακριά αν σε ήθελα; Ήσουν ένας περαστικός ενθουσιασμός, απ αυτή την άποψη. Όμως σε σκέφτομαι πάντα σαν μια αγαπημένη μου φίλη, και μου λείπεις σαν μια αγαπημένη μου φίλη».

«Αχ, Ρέην, και για μένα ισχύει το ίδιο».

«Χάρμα. Τότε, λοιπόν, γίνομαι δεκτός σαν φίλος;»

«Φυσικά».

Ξάπλωσε χάμω στο παλτό του, πέρασε τα χέρια πίσω από το κεφάλι του, της χαμογέλασε τεμπέλικα.

«Πόσων χρονών είσαι, τριάντα; Με τούτα τα παλιόρουχα που φοράς δε μοιάζεις μεγαλύτερη από μαθητριάδα. Και για κανέναν άλλο λόγο να μη με χρειάζεσαι στη ζωή σου, Τζαστίν, μ' έχεις απόλυτη ανάγκη σαν προσωπικό κριτή της εμφάνισης σου».

Έβαλε τα γέλια.

«Το παραδέχομαι πως πρόσεχα περισσότερο το ντύσιμο μου την εποχή που ήξερα ότι μπορεί να εμφανιζόσουν μπροστά μου από τη μια στιγμή στην άλλη».

Όσο για την ηλικία μου, που 'λεγες, ούτε κι εσύ είσαι κανένα παιδαρέλι. Πρέπει να τα χεις κλείσει τα σαράντα, δέκα χρονάκια με περνάς. Μόνο που, τώρα πια, δε φαίνεται και τόσο μεγάλη η διαφορά μας. Σε βρίσκω αδύνατο, Ρέην. Είσαι καλά;»

«Δεν ήμουν ποτέ παχύς, μεγαλόσωμος μονάχα. Έτσι δεν ξεχείλωσα όταν άρχισα να κάθομαι ολημερίς σ' ένα γραφείο, έμπασα».

— Не воображай, будто ты выставишь ее за дверь и займешь ее место, Лион, предупреждаю, в качестве спутника жизни ты мне не нужен.

— Ты мне тоже больше не нужна в этом качестве.

Этот мгновенный, без запинки, ответ раздосадовал Джастину, но она изобразила на лице облегчение.

— Честно?

— А иначе неужели, по-твоему, я вытерпел бы такую долгую разлуку с тобой? В этом смысле ты была для меня временным увлечением, но я по-прежнему дорожу твоей дружбой, и мне тебя не хватало как близкого друга.

— Ох, Ливень, и мне тоже!

— Вот и хорошо. Значит, как друга ты меня принимаешь?

— Конечно!

Он откинулся на пальто, заложил руки за голову, лениво улынулся Джастине.

— Сколько тебе лет, тридцать? В этом несуразном костюме ты больше похожа на девчонку. Может быть для чего другого я тебе и не нужен, Джастина, но уж как судья и советник по части уменья одеваться просто необходим.

Она засмеялась.

— Признаться, в те времена, когда ты в любую минуту мог ко мне как с неба свалиться, я больше следила за своей наружностью.

Но если мне тридцать, так и ты уже не юноша, тебе, должно быть, все сорок, не меньше. Теперь разница уже не кажется такой огромной, правда? А ты похудел. Ты здоров, Лион?

— Я ведь не был толстым, только плотным, потому от вечного сиденья за письменным столом и не раздался вширь, а, наоборот, усох.

<p>Γύρισε μπρούμυτα, πλησίασε το πρόσωπο της στο χαμογελαστό δικό του.</p> <p>«Αχ, Ρέην, πολύ χαίρομαι που σε βλέπω. Μαζί σου δε νιώθω ποτέ να βαριέμαι, κι είναι πολύ σπάνιο πράγμα αυτό. Μπορεί να χεις τα πάντα και να πλήττεις φρικτά, ούτε η φήμη μετράει ούτε τα λεφτά».</p> <p>«Καημένη μου Τζαστίν! Κι έχεις μπόλικά από δαύτα τώρα πια, έτσι δεν είναι;» «Λεφτά θες να πεις;» Έγνεψε καταφατικά.«</p> <p>Παράξενο πράγμα, να μου αφήσει ο Καρδινάλιος όλη του την περιουσία. Δηλαδή, τα μισά είχε γραμμένα σε μένα και τ' άλλα μισά στον Ντέην, αλλά τελικά ήρθαν όλα στα χέρια μου, αφού ήμουν η μοναδική κληρονόμος του Ντέην».</p> <p>Το πρόσωπο της συσπάστηκε άθελα της. Γύρισε από την άλλη το κεφάλι της κι έκανε πως κοίταζε κάποιο νάρκισσο πλάϊ της μέχρι που ένιωσε ότι μπορούσε να ελέγξει ξανά τη φωνή της.</p> <p>«Ξέρεις, Ρέην, θα δινα πολλά να μάθαινα τι ακριβώς ήταν ο Καρδινάλιος για τους δικούς μου.</p> <p>Ένας φίλος, αυτό μονάχα; Κάτι παραπάνω, είμαι σίγουρη, και κάτι παράξενο μάλιστα.</p> <p>Τι όμως; Δεν έχω ιδέα».</p> <p>«Όχι, δεν έχεις ιδέα». Σηκώθηκε όρθιος και της άπλωσε το χέρι του.</p> <p>«Έλα, καρδούλα, σε προσκαλώ σε γεύμα. Θα διαλέξεις εσύ το μέρος. Κάπου που να υπάρχουν μάτια να δουν πως γεφυρώθηκε το χάσμα ανάμεσα στην Αυστραλέζα ηθοποιό με τα μαλλιά στο χρώμα του καρότου και το δείνα υπουργό της γερμανικής κυβέρνησης.</p> <p>Έχω χάσει τη φήμη μου σαν πλέυμπόι από τότε που με πέταξες έξω από τη ζωή σου».</p> <p>«Πρόσεχε τα λόγια σου, φίλε μου, σε παρακαλώ. Δεν είμαι πια Αυστραλέζα ηθοποιός, ούτε παρομοιάζουν με καρότα τα μαλλιά μου, τώρα έχω γίνει η γνωστή, υπέροχη καλλιτέχنيδα με τη χρυσοκόκκινη κόμη που λες και βγήκε από τους πίνακες του Τισιανού.</p> <p>Κι όλα τούτα χάρη στην αθάνατη ερμηνεία μου σαν Κλεοπάτρα. Μη μου πεις πως δεν το 'ξερες ότι οι κριτικοί με αποκαλούν, «Н πιο εξωτική Κλεό</p>	<p>Джастина тоже улеглась на пальто, повернулась на живот, с улыбкой совсем близко заглянула ему в лицо.</p> <p>— Как славно опять тебя видеть. Ливень! Ты один умеешь не давать мне потачки.</p> <p>— Бедная ты, бедная. Кстати, ты ведь теперь богатая женщина? — Деньгами? — Джастина кивнула.</p> <p>— Странно, что кардинал де Брикассар оставил свои деньги мне. То есть он все завещал нам поровну, мне и Дэну, но ведь по закону я — единственная наследница Дэна.</p> <p>— Невольная судорога исказила ее лицо. Она поспешно отвернулась и сделала вид, будто разглядывает какой-то единственный нарцисс в золотистом море, пока не почувствовала, что опять сумеет сладить со своим голосом. —</p> <p>Знаешь, Ливень, я дорого бы дала, чтоб понять, что связывало этого кардинала с нашей семьей.</p> <p>Кто он нам был, друг, и только? Тут что-то загадочное, больше, чем простая дружба.</p> <p>А что — не знаю. Очень хотелось бы знать.</p> <p>— Незачем. — Лион поднялся, протянул ей руку.</p> <p>— Идем, herzchen, я угощу тебя ужином в любом месте, где, по-твоему, достаточно любопытных глаз заметят, что некая рыжая австралийская актриса и некий германский министр заключили мир.</p> <p>Моя репутация шалопая и донжуана сильно пострадала с тех пор, как ты дала мне отставку.</p> <p>— Полегче на поворотах, мой друг. Меня больше не называют рыжей австралийской актрисой, теперь, когда я создала незабываемый образ Клеопатры, я — роскошная, великолепная английская актриса с тициановскими волосами.</p> <p>Или, может быть, вам не известно, сэр, что критики именуют меня самой экзотической Клеопатрой за последние десятилетия?</p>
---	--

<p>των τελευταίων χρόνων».</p> <p>Σήκωσε τα χέρια της ψηλά, παίρνοντας την πόζα που θύμιζε αρχαία αιγυπτιακά ιερογλυφικά.</p> <p>Τα μάτια του άστραψαν.</p> <p>«Εξωτική;» τη ρώτησε γεμάτος αμφιβολία.</p> <p>«Μάλιστα, εξωτική», του αποκρίθηκε με σιγουριά ακλόνητη.</p> <p>Ο Καρδινάλιος Βιτόριο είχε πεθάνει, κι έτσι ο Ρέην αντί να πηγαίνει τόσο συχνά στη Ρώμη ερχόταν συνέχεια στο Λονδίνο.</p> <p>Στην αρχή η Τζαστίν ήταν απόλυτα ικανοποιημένη με τη φίλια που της πρόσφερε και δεν αποζητούσε τίποτε παραπάνω, μα όσο περνούσαν οι μήνες άρχισε να την πειράζει που δεν τον έβλεπε ν'αναφέρεται ποτέ στην προηγούμενη σχέση τους. Όχι πως θα ήθελε να ξανάρχιζε εκείνη η σχέση, έλεγε πεισμωμένα στον εαυτό της όλη την ώρα. Δεν ήθελε και δε χρειαζόταν τον έρωτα του, είχε τελειώσει για πάντα μ' αυτή την ιστορία.</p> <p>Ούτε επέτρεπε στο μυαλό της ν'ανασύρει την εικόνα του Ρέην, που την είχε καταχωνιάσει τόσο βαθιά ώστε να μην τη θυμάται ποτέ συνειδητά. μονάχα στα προδοτικά της όνειρα έβγαине στην επιφάνεια για να τη βασανίσει.</p> <p>Οι πρώτοι μήνες μετά το θάνατο του Ντέην ήταν φρικτοί. Είχε χρειαστεί να επιστρατεύσει όλη της τη δύναμη για ν'αντισταθεί στη λαχτάρα που ένιωθε να πάει να βρει τον Ρέην και να τον αφήσει να την παρηγορήσει με την παρουσία του, ν'ανακουφίσει το μυαλό και το κορμί της.</p> <p>Μα μόλο που το είχε τόση ανάγκη, δεν μπορούσε να γυρίσει κοντά του γιατί ένιωθε τη σκιά του Ντέην ανάμεσα τους.</p> <p>Το σωστό ήταν να τον βγάλει από τη ζωή της, το σωστό ήταν να πολεμήσει ενάντια στην κάθε σπίθα που έκαίγε μέσα της για κείνον, ν'απαρνηθεί τις ανάγκες που μονάχα εκείνος θα της κάλυπτε.</p> <p>Κι όσο περνούσε ο καιρός και τα πράγματα έδειχναν πως θα έμενε τελικά για πάντα έξω από τη ζωή της ο Ρέην, το κορμί της βούλιαξε σένα λήθαργο, δίχως να χει πια επιθυμίες, και το μυαλό της πειθάρχησε, έμαθε τη λησμονιά.</p> <p>Όμως τώρα που τον είχε πάλι κοντά της της</p>	<p>И она расправила плечи, угловато согнула руки, выставив кисти, точь-в-точь изображение на египетских фресках.</p> <p>Глаза Лиона весело блеснули.</p> <p>— Экзотической? — с сомнением переспросил он.</p> <p>— Да, экзотической! — решительно подтвердила Джастина.</p> <p>Кардинала Витторио уже не было в живых, и Лион теперь не так часто бывал в Риме. Вместо этого он ездил в Лондон.</p> <p>Поначалу Джастина была в восторге и ничего не загадывала сверх предложенной им дружбы, но проходили месяцы. Лион ни словом, ни взглядом не напоминал о бывлых отношениях, и ей понемногу становилось досадно, а чем дальше, тем сильнее не по себе. Опять и опять она уверяла себя, что и не думает начинать все сначала — нет, с этим покончено, ничего такого она вовсе не желает.</p> <p>И она не впускала в сознание образ того, другого Лиона, так успешно забытый, что он возникал снова только в предательских снах.</p> <p>Первые месяцы после гибели Дэна были ужасны, тянуло кинуться к Лиону, ощутить его рядом телом и душой, ведь только позволить — и он будет с нею, и так трудно противиться этой тяге.</p> <p>Но не могла она позволить, позвать: заслоня его лицо, перед нею стояло лицо Дэна.</p> <p>Нет, это было правильно — отказать от него, бороться с собою, затоптать в себе каждую искорку влечения к нему.</p> <p>Время шло, и казалось — он навсегда ушел из ее жизни и тело ее погрузилось в какое-то оцепенение, в спячку, а ум послушно все позабыл.</p> <p>Но теперь, когда Лион вернулся, становилось</p>
---	--

<p>φαινόταν όλο και πιο δύσκολο να συνεχίσει την αυστηρή της αυτοπειθαρχία.</p> <p>Την έτρωγε η γλώσσα της να τον ρωτήσει αν θυμόταν την αλλοτινή τους σχέση, πώς θα μπορούσε να την έχει ξεχάσει;</p> <p>Βέβαια η ίδια ήταν σίγουρο πως είχε τελειώσει μια για πάντα με τις ερωτικές σχέσεις, όμως πολύ θα της άρεσε να μάθει πως ο Ρέην δεν το έβλεπε έτσι το πράγμα, με την προϋπόθεση πάντα πως θα τον ενδιέφερε μια ερωτική σχέση μονάχα μαζί της και με καμιά άλλη.</p> <p>Όνειρα θερινής νύχτας. Ο Ρέην δεν ήταν από τους άντρες που σπαταλάνε τη ζωή τους για μια γυναίκα που τους λέει όχι, και ποτέ δεν έδειχνε την παραμικρή επιθυμία να επανέλθουν σε κείνη τη φάση της ζωής τους.</p> <p>Την ήθελε σαν φίλη, την απολάμβανε σαν φίλη. Υπέροχα! Αυτό ακριβώς ήθελε κι εκείνη. Μόνο... ήταν δυνατό να είχε ξεχάσει; Όχι, αποκλειόταν μια τέτοια περίπτωση, μακάρι να τον καταριόταν ο Θεός αν το είχε ξεπεράσει πραγματικά!</p> <p>Τη βραδιά που έφτασαν σ' αυτό το σημείο οι σκέψεις της Τζαστίν, έπαιζε το ρόλο της σαν λαίδη Μάκβεθ. τραχιά, άγρια, δίνοντας του μια ενδιαφέρουσα διάσταση που δεν υπήρχε στη συνηθισμένη της ερμηνεία.</p> <p>Δεν κοιμήθηκε και πολύ καλά εκείνη τη νύχτα, και το επόμενο πρωί έφτασε ένα γράμμα από τη μητέρα της που την έκανε ν' ανησυχήσει.</p> <p>Δεν της έγραφε πια συχνά η μαμά, πράγμα που ήταν φυσικό ίσως, μετά από τόσο καιρό που είχαν να βρεθούν, και τα λίγα γράμματα της ήταν τυπικά, δίχως καμιά ουσία.</p> <p>Όμως αυτό εδώ ήταν αλλιώς, περιείχε το μακρινό μουρμούρισμα ενός ηλικιωμένου ανθρώπου, κάπου διέβλεπε μια απέραντη κούραση.</p> <p>Της Τζαστίν δεν της άρεσε διόλου. Γριά. Η μαμά, γριά!</p> <p>Μήπως συνέβαινε τίποτε στην Ντρογκέντα; Μήπως η μαμά προσπαθούσε να της κρύψει κάποιο σοβαρό πρόβλημα;</p> <p>Ήταν άρρωστη η νάνα; Ή κάποιος από τους θείους; Για τ' όνομα του Θεού, μήπως είχε αρρωστήσει η ίδια η μαμά;</p>	<p>день ото дня трудней.</p> <p>Джастину так и подмывало спросить — помнит ли он все, что было между ними... неужели он мог забыть?!</p> <p>Она-то, разумеется, со всякими этими чувствами покончила, но приятно было бы узнать, что он — не покончил; понятно, при условии, что «эти чувства» означают для него Джастину и только Джастину.</p> <p>И все это завиральщина. Ничуть не похоже, чтобы душу или тело Лиона иссушала безответная любовь, и он не проявляет ни малейшего желанья воскресить прошлое.</p> <p>Он хотел ее дружбы, радуется, что они опять друзья. Вот и прекрасно! Она и сама этого хотела. Только... неужели он мог забыть?! Нет, невозможно... но, черт его побери, вдруг он и вправду забыл!</p> <p>В тот вечер, когда мысли Джастины приняли такой оборот, она играла леди Макбет как-то особенно яростно, совсем не похоже на обычную свою трактовку этой роли.</p> <p>Потом провела почти бессонную ночь, а наутро пришло письмо от матери, и у нее стало совсем смутно и беспокойно на душе.</p> <p>Мэгги теперь писала не часто, долгая разлука сказала на них обеих, а уж если приходили письма, то какие-то безжизненные, натянутые.</p> <p>А это было совсем другое, в нем слышался голос надвигающейся старости, сквозь ничего не значащие фразы, будто вершина айсберга, проступили на поверхность два-три слова глубоко скрытой усталости.</p> <p>Джастине это очень не понравилось. Старость. Мама — и старость?!</p> <p>Что же там происходит, в Дрохеде? Может быть, мама старается скрыть какое-то несчастье?</p> <p>Может быть, больна бабушка? Или кто-то из дядей? Или, не ровен час, сама же мама?</p>
---	---

<p>Τρία χρόνια είχαν περάσει από την τελευταία φορά που τους είχε δει, και μέσα σε τρία χρόνια μπορούσαν να συμβούν πολλά πράγματα, έστω κι αν δε συνέβαινε τίποτε στην Τζαστίν Ο'Νηλ.</p> <p>Το γεγονός πως ήταν στείρα και μονόχνοτη η δικιά της ζωή δε σήμαινε πως θα ήταν έτσι κι οι ζωές των άλλων.</p> <p>Είχε «ρεπό» εκείνο το βράδυ, με μια μονάχα ακόμα παράσταση του Μάκβεθ, την τελευταία, για την επομένη.</p> <p>Η μέρα της φάνηκε ατέλειωτη, λες και δεν κύλαγαν με τίποτε οι ώρες, κι ούτε η σκέψη πως θα δειπνούσε με τον Ρέην της έδινε καμιά χαρά, όπως συνήθως.</p> <p>Η φιλία τους ήταν δίχως νόημα, μάταιη, μια σχέση που δεν είχε να προσφέρει πια τίποτε σε κανέναν από τους δυο, συλλογιόταν την ώρα που διάλεγε να φορέσει ένα φουστάνι πορτοκαλί, για να τον ενοχλήσει, θαρρείς, αφού ήταν το πιο μισητό του χρώμα.</p> <p>Ένας συντηρητικός γέρος με σκουριασμένες ιδέες ήταν ο Ρέην! Κι αν δεν την ενέκρινε, να πήγαινε στο καλό του.</p> <p>Και τότε, την ώρα που έσιαχνε το βολάν του χαμηλού ντεκολτέ, είδε το πρόσωπο της στον καθρέφτη και γέλασε μελαγχολικά.</p> <p>Τι νεύρα ήταν αυτά που είχε; Έκανε σαν τις αδύναμες γυναικούλες που αντιπαθούσε μ' όλη της την καρδιά.</p> <p>Αλλά υπήρχε μια πολύ απλή εξήγηση. Ήταν εξαντλημένη από τη δουλειά, της χρειαζόταν λίγη ξεκούραση.</p> <p>Δόξα σοι ο Θεός, που τέλειωνε με τη λαίδη Μ! Όμως τι ήταν αυτό που συνέβαινε στη μαμά;</p> <p>Τελευταία ο Ρέην έμενε όλο και περισσότερο στο Λονδίνο στην κάθε του επίσκεψη, κι όσο για τη συχνότητα των ταξιδιών του, λες και δεν ήταν τίποτε η απόσταση από τη Βόννη στην Αγγλία.</p> <p>Βέβαια είναι πιο απλά τα πράγματα άμα έχεις δικό σου αεροπλάνο στη διάθεση σου, συλλογιόταν η Τζαστίν, αλλά και πάλι δεν ήταν δυνατό να μην τον κουράζουν τούτες οι συνεχείς μετακινήσεις.</p> <p>«Γιατί έρχεσαι να με δεις τόσο συχνά;» τον ρώτησε</p>	<p>Вот уже три года она никого из них не видела, с ней-то, с Джастиной О'Нил, за это время ничего не случилось, а там, у них — мало ли что могло случиться за три года!</p> <p>У нее жизнь скучная, однообразная, но это совсем не значит, что и у других все застыло на месте и ничего не меняется.</p> <p>Вечер у Джастины свободный, и «Макбета» в этом сезоне надо будет играть еще только один раз.</p> <p>День тянется нескончаемо, вечером предстоит ужин с Лионом, но и это сегодня не радует.</p> <p>Эта наша дружба выдохлась, бессмысленно все и ни к чему, думала Джастина, натягивая на себя платье того самого оранжевого цвета, который Лион терпеть не мог.</p> <p>Старый брюзга с допотопными вкусами! Мало ли что ему там не нравится, пускай терпит ее такую, какая есть.</p> <p>Джастина взбила оборки на низком корсаже, обтянувшем мальчишески худощавый торс, встретила взглядом со своим отражением в зеркале и сердито усмехнулась.</p> <p>Подумаешь, буря в стакане воды! Ведешь себя как пустейшая дамочка, сама же эту породу больше всего презираешь.</p> <p>Должно быть, все очень просто. Выдохлась, надо встряхнуться, переменить обстановку.</p> <p>Слава Богу, моей леди Макбет скоро конец. Но что же все-таки с мамой?!</p> <p>Лион все больше времени проводит в Лондоне, только диву даешься, с какой легкостью он носится из Бонна в Лондон и обратно.</p> <p>Конечно, если в твоем распоряжении личный самолет, это упрощает дело, но все-таки, наверно, утомительно.</p> <p>— Чего ради ты так часто приезжаешь со мной</p>
---	--

<p>άξαφνα.</p> <p>«Οι συντάκτες των κοσμικών σελίδων το βρίσκουν καταπληκτικό φυσικά, μα, για να σου πω την αλήθεια, έχω αρχίσει ν' αναρωτιέμαι μήπως με χρησιμοποιείς σαν πρόσχημα για να κρύψεις τον πραγματικό λόγο των ταξιδιών σου στο Λονδίνο».</p> <p>«Είναι αλήθεια πως σε χρησιμοποιώ πότε πότε σαν προκάλυψη», παραδέχτηκε ήρεμα.</p> <p>«Ναι, είναι γεγονός πως έχεις ρίξει στάχτη στα μάτια πολλών, αλλά δε μου κάνει διόλου κόπο να βγαίνω τόσο συχνά μαζί σου. Μ' αρέσει η παρέα σου».</p> <p>Τα σκούρα του μάτια καρφώθηκαν πάνω της συλλογισμένα. «Πολύ σιωπηλή είσαι σήμερα, καρδούλα. Συμβαίνει τίποτε;»</p> <p>«Όχι, όχι, εντάξει είμαι». Επαιξε με το γλυκό της, το έκανε πέρα δίχως να το φάει.</p> <p>«Η, μάλλον, να... με απασχολεί κάτι που μπορεί και να σου φανεί ανόητο. Με τη μαμά δεν αλληλογραφούμε πια συχνά, δεν έχουμε να πούμε τίποτε σπουδαίο η μια στην άλλη μετά από τόσα χρόνια που έχουμε να βρεθούμε. Σήμερα όμως πήρα ένα πολύ παράξενο γράμμα της, ολωσδιόλου αλλιώτικο από τα συνηθισμένα».</p> <p>Η καρδιά του σφίχτηκε. ώστε είχε κάνει την πρώτη της κίνηση η Μέγκυ, την πρώτη της κίνηση για να πάρει την κόρη της πίσω στην Ντρογκέντα και να εξασφαλίσει τη διαίωνιση της δυναστείας της.</p> <p>Άπλωσε να πιάσει το χέρι της Τζαστίν. της πήγαινε η ωριμότητα, συλλογίστηκε, του φαινόταν πιο όμορφη από ποτέ, παρ' όλο το φρικιαστικό της φουστάνι.</p> <p>Το πρόσωπο της δε θύμιζε πια αλανάκι, οι λιγιστές ρυτίδες του χάριζαν μια αξιοπρέπεια που τη χρειαζόταν από καιρό, και μια προσωπικότητα που τη διέθετε πάντα η Τζαστίν σαν άτομο.</p> <p>Μα πόσο βαθιά πήγαινε η εξωτερική της διαφοροποίηση; Είχε πράγματι ωριμάσει, ή παρέμενε μέσα της ένα μικρό παιδί που αρνιόταν να δει την πραγματικότητα;</p> <p>«Καρδούλα, η μητέρα σου υποφέρει από μοναξιά», της είπε, καταστρέφοντας από μόνος του και την τελευταία του ελπίδα. Αφού αυτό ήταν που ήθελε η</p>	<p>повидаться? — ни с того ни с сего спросила она.</p> <p>— Газетные сплетники всей Европы тобой за это восхищаются, а я, признаться, начинаю подозревать, что я для тебя просто предлог бывать почаще в Лондоне.</p> <p>— Это верно, иногда я пользуюсь тобой как ширмой, — преспокойно согласился Лион. —</p> <p>По правде сказать, благодаря тебе я давно уже кое-кому втирал очки. Но встречаться с тобой не такой тяжелый труд, ведь это мне приятно.</p> <p>— Темные глаза его пытливо смотрели в лицо Джастине. — Ты сегодня какая-то очень тихая, herzchen. Тебя что-то тревожит?</p> <p>— Да нет, не очень. — Джастина поковыряла ложкой сладкое и отодвинула, не притронувшись.</p> <p>— Так только, пустяк, глупость. Мы с мамой больше не переписываемся раз в неделю... так давно не видались, что и писать друг другу уже не о чем... но сегодня от нее пришло какое-то странное письмо. Совсем на нее не похожее.</p> <p>Сердце у него упало; что и говорить, Мэгги долго думала, но чутье подсказывает ему — она начинает действовать, и первый ход не в его пользу. Она решила отыграть дочь, вернуть ее, чтобы Дрохеда не осталась без наследника.</p> <p>Он потянулся через стол, взял Джастину за руку; к зрелости она стала красивее, подумал он, несмотря на это ужасное платье.</p> <p>На лице уже чуть-чуть намечаются морщинки и придают этому лицу озорного мальчишки достоинство, которого прежде так не хватало, выдают своеобразный и сильный характер, — характера-то и прежде, конечно, было не занимать. Но подлинная ли это, глубинная зрелость или только видимость? Вот в чем главная беда с Джастинной, сама она даже не желает заглянуть вглубь.</p> <p>— Твоей матери очень одиноко, herzchen, — сказал он, сжигая свои корабли. Значит, вот чего хочет Мэгги, так может ли он и дальше</p>
--	---

Μέγκο, πώς θα μπορούσε να της πάει κόντρα; Στο κάτω κάτω, σαν μάνα της Τζαστίν έπρεπε να ξέρει καλύτερα από τον ίδιο τι θα έκανε καλό στην κόρη της και ποια θα ήταν η σωστή απόφαση.

« Μπορεί να χεις δίκιο », είπε η Τζαστίν ζαρώνοντας το μέτωπο της. « Από την άλλη μεριά, τόσα χρόνια ζει μονάχη της, γιατί έτσι ξαφνικά άρχισε να την πειράζει αυτό; Ανησυχώ, Ρέην, ανησυχώ πάνω απ όλα γιατί δεν το καταλαβαίνω και δεν μπορώ να το εντοπίσω! »

« Η μητέρα σου γερνάει, πράγμα που δε φαίνεται να παίρνεις υπόψη σου. Είναι πολύ πιθανό να της τριβελίζουν το μυαλό σκέψεις που παλιότερα μπορούσε ν' αποδιώχνει ή να παλεύει με μεγαλύτερη ευκολία ».

Τα μάτια του έμοιαζαν ξάφνου μακρινά, λες και του κάνε κόπο να συνεχίσει, γιατί συλλογιόταν κάτι πολύ διαφορετικό από αυτά που της έλεγε.

« Τζαστίν, πριν τρία χρόνια έχασε το μοναχογιό της. »

Θαρρείς πως λιγοστεύει ο πόνος με τον καιρό; Εγώ πιστεύω πως πρέπει να γίνεται όλο και πιο έντονος. Της έχει φύγει, τον έχασε, κι ίσως έχει αρχίσει να νιώθει πια ότι έχει χάσει κι εσένα. Στο κάτω κάτω, δεν έχεις πάει ούτε μια φορά να τη δεις ».

Έκλεισε τα μάτια της.

« Θα πάω, Ρέην, θα πάω! Σου το ορκίζομαι πως θα πάω, και μάλιστα γρήγορα! »

Έχεις δίκιο, φυσικά, όπως πάντα. Δεν το φανταζόμουν ποτέ πως θα έφτανε η μέρα που θα νοσταλγούσα την Ντρογκέντα, μα τώρα τελευταία νιώθω να μου λείπει στ' αλήθεια. Λες κι ανήκω εκεί τελικά ».

Εκείνος κοίταξε το ρολόι του, της χαμογέλασε συλλογισμένος.

« Φοβάμαι, καρδούλα μου, πως η αποψινή βραδιά είναι μια από τις φορές που κατέφυγα στη συντροφιά σου για να ριζώ στάχτη στα μάτια κάποιων περιέργων. Σου ζητάω χίλιες φορές συγγνώμη που πρέπει να σ' αφήσω να γυρίσεις μόνη σου σπίτι, αλλά έχω να συναντήσω κάτι πολύ σημαντικούς κυρίους σε λιγότερο από μια ώρα, και μονάχα ο Φρίτς επιτρέπεται να με συνοδεύσει στον τόπο του ραντεβού μου ».

« Α, ώστε έτσι, ε; » Του χαμογέλασε, κρύβοντας το πόσο την είχε πληγώσει.

считать ее не правой, а правым себя? Она — мать, уж наверно она лучше знает собственную дочь.

— Да, пожалуй. — Джастина нахмурилась. — Но у меня такое чувство, что тут еще что-то кроется. Ведь ей, должно быть, многие годы жилось очень одиноко, почему же вдруг возникло что-то новое? Я никак не пойму, в чем тут дело, Ливень, может быть, от этого мне особенно тревожно.

— Мне кажется, ты забываешь, — она ведь стареет. Должно быть, для нее становится мучительно многое, с чем она раньше справлялась без особого труда.

— Взгляд Лиона вдруг стал отрешенным, словно он напряженно, сосредоточенно думал совсем не о том, что говорил.

— Джастина, три года назад она потеряла единственного сына.

Ты думаешь, время лечит? А по-моему, чем дальше, тем больней. Она потеряла его, а теперь наверняка думает, что и ты для нее потеряна. Ты ведь даже ни разу не съездила повидаться с ней.

Джастина зажмурилась.

— Я поеду. Ливень, поеду! Честное слово, поеду, и очень скоро!

Конечно, ты прав, ты всегда прав. Никогда не думала, что заскучаю по Дрохеде, а последнее время что-то стала думать о ней с нежностью. Как будто и правда я с ней кровно связана.

Лион вдруг посмотрел на часы, хмуро улыбнулся.

— Извини, пожалуйста, herzchen, но сегодня я тоже воспользовался тобой как ширмой. Мне очень неприятно, что я не могу проводить тебя до дому, но меньше чем через час надо встретиться с неким весьма важным деятелем в одном сверхсекретном месте, и поехать туда придется на своей машине, за рулем которой сидит трижды проверенный сверхнадежный Фриц.

— Сверхтаинственный Лион! — весело поддразнила Джастина, стараясь не выдать, что

«Τώρα καταλαβαίνω γιατί με στέλνεις κάθε τόσο σπίτι μου με ταξί! Εμένα μ'εμπιστεύεσαι στα χέρια των ταξιτζήδων, τον εαυτούλη σου όμως, το μέλλον της Κοινής Αγοράς, όχι!

Ε, λοιπόν, για να σου αποδείξω κι εγώ πως όχι μόνο τον Φριτς σου αλλά ούτε και τα ταξί σου δεν έχω ανάγκη, θα πάω σπιτάκι μου με τη συγκοινωνία.

Είναι πολύ νωρίς ακόμα».

Το χέρι του σκέπαζε πάντα χαλαρά το δικό της. το σήκωσε στο μάγουλο της, το κράτησε για λίγο εκεί, μετά το φίλησε. «Αχ, Ρέην, τι θα κάνα δίχως εσένα;»

Πήρε το χέρι του, το έβαλε στην τσέπη, σηκώθηκε όρθιος και κάνοντας το γύρο του τραπέζιού της τράβηξε την καρέκλα.

«Τι σόι φίλος σου θα 'μουνα αν μπορούσες να κάνεις δίχως εμένα;»

Όταν τον άφησε, έφυγε για το σπίτι της αρχικά συλλογισμένη, κι η διάθεση της χειροτέρευε ολοένα ώσπου έφτασε να γίνει κατάθλιψη.

Εκείνο το βράδυ ο Ρέην είχε ξανοιχτεί για πρώτη φορά σε μια πιο προσωπική συζήτηση, για να της πει τι; Πως έπρεπε να γυρίσει στη μητέρα της, που ήταν γριά και μόνη. Πήγαινε να τη δεις, της είχε πει, αλλά μέσα του μπορεί να εννοούσε πως έπρεπε να πάει να εγκατασταθεί μόνιμα στην Ντρογκέντα.

Πράγμα που σήμαινε πως ανήκαν για πάντα στο παρελθόν όσα είχε νιώσει γι αυτήν κάποτε.

Μέχρι τα τώρα δεν είχε ποτέ ν'αναρωτηθεί μη τυχόν και την έβλεπε σαν ενοχλητική παρουσία στη ζωή του, σαν ένα κομμάτι του παρελθόντος που θα προτιμούσε να το ξέρει θαμμένο σε κάποιο μέρος μακρινό, στην Ντρογκέντα για παράδειγμα.

Αν ήταν έτσι όμως, γιατί είχε πάει να τη βρει με δική του πρωτοβουλία πριν εννιά μήνες;

Επειδή τη λυπόταν ίσως; Επειδή ένιωθε να χει ένα χρέος απέναντι της;

Επειδή ήθελε να τη σπρώξει στη μητέρα της για το χατίρι του Ντέην;

ογορचना.

— Τεπερ понятно, почему вдруг мне надо кататься на такси! Меня-то вполне можно доверить и таксисту, а вот судьбы Общего рынка — ни в коем случае, так, что ли?

Ладно, не нужны мне ни такси, ни твой трижды проверенный Фриц, вот возьму и поеду просто на метро. Время еще детское.

— Она подняла безучастную руку Лиона, прижалась к ней щекой и вдруг поцеловала. — Ох, Лион, не знаю, что бы я без тебя делала!

Лион сунул руку в карман, поднялся, повернулся и другой рукой отодвинул стул Джастины, давая ей встать.

— Я тебе друг, — сказал он. — На то и друзья, чтоб без них нельзя было обойтись.

Но едва они расстались, по дороге Джастина вновь невесело задумалась, и озабоченность эта быстро перешла в совершенное уныние.

Сегодня впервые он заговорил о чем-то более или менее личном — и разговор свелся к тому, что, по его мнению, ее мать страшно одинока, стареет, и Джастине надо бы поехать домой. Навестить маму, сказал он, а на самом деле, кажется, считает, что надо вернуться совсем.

А значит, какие там чувства он ни питал к ней в прошлом, они и впрямь — прошлое, и у него нет никакой охоты все это воскрешать.

Прежде ей и в мысль не приходило, что она могла стать для него докукой и помехой, частицей прошлого, которую он не прочь бы похоронить в благопристойной безвестности где-нибудь в Дрохеде или вроде того, — а вдруг?..

Но тогда зачем девять месяцев назад он опять вошел в ее жизнь?

Пожалел ее? Или считал, будто он ей чем-то обязан?

Или решил, что в память Дэна надо как-то подтолкнуть ее к матери?

Τον είχε αγαπήσει πολύ τον Ντέην, και ποιος μπορούσε να ξέρει τι κουβέντιαζαν οι δυο τους σαν βρίσκονταν μονάχοι στη Ρώμη; Ίσως ο Ντέην του είχε ζητήσει να την προσέχει κι εκείνος ένιωθε υποχρεωμένος να εκπληρώσει την υπόσχεση που είχε δώσει στον αδερφό της. γι αυτό και είχε γυρίσει στη ζωή της μετά από δυο χρόνια σιωπής.

Ναι, αυτή ήταν η πιθανότερη εκδοχή. Στο κάτω κάτω, δεν ήταν πια ερωτευμένος μαζί της. Και πώς θα μπορούσε να είναι, έτσι απαίσια που του είχε φερθεί; Το φταίξιμο ήταν όλο δικό της και μονάχα με τον εαυτό της έπρεπε να τα βάλει.

Και το κάνε κλαίγοντας με λυγμούς, νιώθοντας αφόρητα δυστυχισμένη, ώσπου κατάφερε να ηρεμήσει λιγάκι. Ύστερα πλάγιασε στο κρεβάτι αποφασισμένη να παρατήρει τις ανόητες σκέψεις της, μα ο ύπνος δεν έλεγε να την πάρει, κι αφού στριφογύρισε αρκετή ώρα στο σκοτάδι πήρε να διαβάσει κάποιο σενάριο.

Μετά από τις πρώτες λίγες σελίδες τα γράμματα άρχισαν να χορεύουν μπρος στα μάτια της, να μπερδεύονται το ένα με το άλλο. όσο και να πάσχιζε να καταφύγει στο παλιό της κόλπο, να στριμώξει την απόγνωση της σε μια άκρη του μυαλού της, δεν τα κατάφερνε.

Τέλος, σαν γλίστρησε μέσα από τα παράθυρα το γκρίζο φως του λονδρέζικου πρωινού, πήγε και κάθισε στο γραφείο της. Ευαισθητοποιημένη στα πάντα, ένιωθε να της πλακώνουν την ψυχή το κρύο, ο μακρινός θόρυβος των αυτοκινήτων, η υγρασία, η δική της μελαγχολία.

Ξάφνου της φάνηκε υπέροχη η ιδέα της Ντρογκέντα. Καθαρός αέρας, μια σιωπή που θα τη διέκοπταν μονάχα οι θόρυβοι της φύσης, ηρεμία και γαλήνη.

Πήρε ένα στυλό κι άρχισε να γράφει στη μητέρα της, και σιγά σιγά τα δάκρυα της πήραν να στεγνώνουν.

Ελπίζω μονάχα να καταλαβαίνεις γιατί δεν έχω έρθει να σας δω από τότε που πέθανε ο Ντέην, κι ελπίζω επίσης να χαρείς που σκοπεύω να επανορθώσω για τη μέχρι τώρα στάση μου.

Ναι, να επανορθώσω, μια για πάντα. Έρχομαι σπίτι, μα για μόνιμη εγκατάσταση.

Είχες δίκιο που μου 'λεγες πως θα έφτανε κάποτε η

Он ведь очень любил Дэна, и как знать, о чем они говорили во время тех долгих встреч в Риме, когда ее с ними не было? Может быть, Дэн просил Лиона о ней заботиться, вот он и заботится. Выждал для верности, чтоб быть спокойным, что она не выставит его за дверь, и опять заявился, чтобы исполнить то, что он там пообещал Дэну.

Да, очень похоже на правду. Ясно же, он больше ее не любит.

Чем бы она его прежде ни привлекала, давным-давно всему пришел конец; и потом, она ведь чудовищно с ним обращалась. Сама виновата, больше никто!

От этой мысли она горько расплакалась, потом кое-как совладала с собой — хватит дурака валять! — долго ворочалась с боку на бок и взбивала подушку в напрасных попытках заснуть, потом отчаялась, попробовала, лежа в постели, читать какую-то пьесу.

Через несколько страниц слова предательски слились, поплыли перед глазами, и как ни пыталась Джастина, прибегая к старой, привычной уловке, загнать отчаяние в самый дальний угол сознания, оно все-таки обрушилось на нее всей тяжестью.

Наконец, когда в окна просочился поздний, мутный лондонский рассвет, она подседа к письменному столу; зябко, вдалеке на улицах рычат моторы, тянет сыростью, во рту горечь.

И вдруг подумалось: а ведь Дрохеда — это чудесно! Чистейший воздух, тишина, которую нарушают только голоса природы. Покой.

Она взяла один из своих фломастеров и принялась за письмо к матери, и, пока писала, слезы высохли.

"Я все-таки надеюсь, что ты понимаешь, почему после смерти Дэна я ни разу не была дома, — писала она. — Но что бы ты обо мне ни думала, я знаю, ты будешь довольна, что я собираюсь раз и навсегда исправить ошибку.

Да, вот именно. Я возвращаюсь домой совсем, мама. Ты была права, пришло время, когда я затосковала по Дрохеде. Порезвилась,

στιγμή που θ'αποζητούσα την Ντρογκέντα. Έτσι ακριβώς νιώθω. Άλλωστε έχω βαρεθεί πια τη ζωή που κάνω. Δεν αντέχω στη σκέψη πως θα τριγυρνάω από τη μια σκηνή στην άλλη, και τι άλλο έχω εδώ εκτός από το θέατρο;

Θέλω κάτι να μου δίνει την αίσθηση της ασφάλειας, της μονιμότητας, κάτι που ν'αντέχει στο χρόνο, κι η Ντρογκέντα τα έχει όλα αυτά.

Ποιος ξέρει; Μπορεί και να παντρευτώ τον Μπού Κινγκ, αν με θέλει ακόμα, να κάνω επιτέλους κάτι που ν'αξίζει τον κόπο, να φέρω στον κόσμο καμιά δεκαριά κουτσούβελα, για παράδειγμα.

Είμαι κουρασμένη, μαμά, τόσο κουρασμένη που δεν ξέρω τι λέω. Ούτε αντέχω να σου γράψω όσα νιώθω αυτή τη στιγμή, μακάρι να το μπορούσα.

Ας το αφήσω λοιπόν για καμιά άλλη φορά. Οι παραστάσεις του Μάκβεθ τέλειωσαν και καθώς δεν είχα αποφασίσει ακόμα τι θα έκανα την επόμενη θεατρική περίοδο, δεν έχω αναλάβει απολύτως καμιά δέσμευση.

Το Λονδίνο είναι γεμάτο ηθοποιούς, ο Κλάιντ θα μπορέσει να με αντικαταστήσει σε χρόνο μηδέν. Εσύ όμως δε γίνεται να με αντικαταστήσεις, έτσι δεν είναι;

Σου ζητώ συγνώμη που μου πήρε τριάντα ένα χρόνια για να το συνειδητοποιήσω.

Και μπορεί να μου παίρνε ακόμα περισσότερο αν δε με βοηθούσε ο Ρέην. Είναι πανέξυπνος άνθρωπος τελικά. Δε σ'έχει δει ποτέ στη ζωή του κι ωστόσο φαίνεται να σε καταλαβαίνει περισσότερο απ'όσο σε καταλαβαίνω εγώ.

Ίσως γιατί οι απέξω βλέπουν πιο καθαρά τα πράγματα, όπως λένε.

Πάντως έχω βαρεθεί να τον έχω να επιτηρεί τη ζωή μου από τα ολύμπια ύψη του.

Δεν ξέρω γιατί ασχολιέται τόσο μαζί μου. Ίσως είχε υποσχεθεί κάποτε στον Ντέην πως θα με πρόσεχε και το βλέπει τώρα σαν καθήκον του να πετάγεται να με βλέπει κάθε τόσο.

Μόνο που εγώ δε θέλω να γίνομαι φόρτωμα σε κανέναν και τώρα που κατάλαβα ότι του είναι ενοχλητική η παρουσία μου θα έρθω στην Ντρογκέντα να ησυχάσει κι εκείνος. Αν ξέρει πως

попрыгала и увидела — пустое это и мне ни к чему. Что же, так весь век и мотаться по сцене? А кроме сцены тут для меня и вовсе ничего нет.

Хочется чего-то верного, надежного, неизменного, все это воплощено в Дрохеде, и потому я возвращаюсь домой. Хватит с меня воздушных замков.

Как знать, может, я выйду замуж за Боя Кинга, если он еще не раздумал, и, наконец, сделаю в жизни что-то полезное, к примеру, нарожаю новых фермеров для нашей Северо-западной равнины.

Я устала, мама, так устала, сама не знаю, что говорю, и нет у меня сил выложить на бумаге все, что чувствую.

Ладно, попытаюсь справиться с этим в другой раз. С леди Макбет покончено, роль на будущий сезон у меня еще не подобрана, и я никого в театре не подведу, если теперь откланяюсь.

В Лондоне актрис хоть пруд пруди, Клайд в два счета найдет мне замену, а тебе ведь некем меня заменить, правда?

Извини, что мне понадобился тридцать один год жизни, чтобы это понять.

Пожалуй, до меня и посеючас еще не дошло бы, если б не помог Лион, но он умница, весьма проникательный мальчик. Хоть он с тобой и не знаком, но, похоже, понимает тебя куда лучше, чем я. Правда, говорят, со стороны виднее.

Во всяком случае, он со стороны отлично все видит.

Мне он опротивел, вечно следит за мной со своих олимпийских высот.

Наверно, воображает, будто это его долг перед Дэном, или что-то такое ему обещал, каждый раз сваливается ко мне как снег на голову, надоело; хотя в конце концов я поняла, что это я ему надоела.

А если я благополучно вернусь в Дрохеда, все его долги и обещания отменяются, правда? По крайней мере, пускай спасибо скажет, что ему не придется больше летать из-за меня в Лондон.

είμαι κοντά σας δε θα φοβάται μη μου τύχει κανένα κακό, οπότε δε θα χρειάζεται να τρέχει πίσω μου εξαιτίας κάποιας υπόσχεσης που είχε δώσει στον Ντέην ή δεν ξέρω κι εγώ τι. Θα γλιτώσει τα αεροπορικά του ταξίδια ο άνθρωπος, και γι αυτό τουλάχιστον θα πρέπει να μου είναι βαθιά ευγνώμων.

Θα σου ξαναγράψω μόλις κανονίσω τις λεπτομέρειες, να σου πω πότε ακριβώς φτάνω. Στο μεταξύ, να θυμάσαι πως σ' αγαπώ, με το δικό μου παράξενο τρόπο.

Από κάτω δεν έβαλε τη συνηθισμένη, πλατιά υπογραφή της παρά ένα συμμαζεμένο «Τζαστίν» που θύμιζε περισσότερο τα γράμματα που έκανε στο σχολείο κάτω από το άγρυπνο μάτι κάποιας καλόγριας. Μετά δίπλωσε τις κόλλες το χαρτί, τις έβαλε σένα φάκελο κι έγραψε πάνω τη διεύθυνση της μητέρας της. Τον ταχυδρόμησε πηγαίνοντας στο θέατρο για την τελευταία παράσταση του Μάκβεθ.

Άρχισε να οργανώνει αμέσως την αναχώρηση της από την Αγγλία. Ο Κλάιντ δεν το πήρε καθόλου καλά όταν το άκουσε, αντίθετα της έβαλε τέτοιες φωνές που την έκανε σωστό κουρέλι, αλλά μετά, το επόμενο πρωί, άλλαξε τελείως στάση κι αποδέχτηκε την απόφαση της δίχως ν' αντιδρά πια.

Το διαμέρισμα της δεν ήταν πρόβλημα να το αφήσει, αφού υπήρχαν ένα σωρό ενδιαφερόμενοι για ένα τέτοιο σπίτι. μόλις μαθεύτηκε, της τηλεφωνούσαν κάθε πέντε λεπτά να πάνε να το δουν, μέχρι που την ανάγκασαν να κατεβάσει το ακουστικό για να ησυχάσει.

Η κυρία Κέλυ, που την «υπηρετούσε» από κείνες τις μακρινές μέρες, σαν είχε πρωτοφτάσει στο Λονδίνο, τριγυρνούσε μου-τρωμένη ανάμεσα στα κασόνια και τα χαρτοκιβώτια, μουρμουρίζοντας και μισοκλαίγοντας και κάθε τόσο έβαζε ξανά στη θέση του το ακουστικό με την ελπίδα πως θα έπαιρνε κάποιος που θα είχε τη δυνατότητα να κάνει την Τζαστίν ν' αλλάξει γνώμη.

Και μέσα σ' όλη τούτη την ανακατωσούρα της τηλεφώνησε πράγματι κάποιος που είχε τέτοια δυνατότητα, μόνο που δεν την πήρε για να την πείσει ν' αλλάξει γνώμη.

Ο Ρέην δεν ήξερε καν για την απόφαση της να φύγει. Της ζήτησε απλά ν' αναλάβει χρέη οικοδέσποινας σένα πάρτι που θα έδινε στο σπίτι του στο Παρκ Λέην.

«Τι εννοείς, στο σπίτι σου στο Παρκ Λέην;» έκανε η Τζαστίν σαστισμένη.

Как только улажу туг все дела, напишу, когда меня ждать. А пока не забывай, что я хоть и посвоему, не по-людски, тебя люблю".

Она подписалась, против обыкновения, не размашисто, почти так же аккуратно подписывались когда-то обязательные послания домой под орлиным взором суровой монахини. Джастина сложила листки, сунула в конверт авиапочты, надписала адрес. И по дороге в театр, где вечером в последний раз играли «Макбета», отослала.

И сразу же начала готовиться к отъезду. Клайд, услышав такую новость, разогорчился до того, что закатил настоящую истерику, от которой Джастину бросило в дрожь, однако наутро круто переменял фронт и ворчливо, но добродушно сдался.

Переуступить квартиру, которую она снимала близ Черинг-Кросс, оказалось проще простого — квартал модный, охотников сразу нашлось множество, телефон звонил каждые пять минут, и под конец Джастина просто переложила трубку с рычага на стол.

Миссис Келли, которая прибирала квартирку с тех давних времен, когда Джастина только-только поселилась в Лондоне, грустно бродила среди хаоса ящиков и стружек, оплакивая свою судьбу, и украдкой опять клала трубку на рычаг в робкой надежде: вдруг позвонит кто-нибудь, кого Джастина слушается, и уговорит ее остаться.

И среди всей этой суматохи действительно позвонил некто, кого Джастина слушалась, но не затем, чтобы уговорить ее остаться;

Лион даже не знал, что она уезжает. Он только попросил ее взять на себя обязанности хозяйки, он дает у себя в доме на Парк-лейн званый ужин.

— Какой дом на Парк-лейн? — изумилась Джастина.

«Ε, να, τώρα που μπήκε για τα καλά η Βρετανία στην Κοινή Αγορά έρχομαι τόσο συχνά στο Λονδίνο και για τόσες μέρες την κάθε φορά, που θα με βόλευε περισσότερο να έχω το δικό μου χώρο, κι έτσι νοίκιασα ένα σπίτι στο Πάρκ Λέην», της αποκρίθηκε.

«Στο Θεό σου, Ρέην, τι αφόρητη μυστικοπάθεια είν' αυτή που έχεις! Και από πότε το χεις νοικιάσει, μπορείς να μου πεις;»

«Κάπου ένα μήνα τώρα».

«Και δε μου είπες τίποτε, ε; Ούτε καν την άλλη φορά που βρεθήκαμε και σε ρωτούσα αν σε κουράζει να πετάς νυχτιάτικα πίσω στη Βόννη κάθε φορά που έρχεσαι στο Λονδίνο! Κι εσύ καθόσουν και μ' άκουγες και με κοροϊδεύεις!» μουρμούρισε μέσα από τα δόντια της, ανοιγοκλείνοντας τα μάτια της για να διώξει τα δάκρυα που τα πλημμύριζαν.

«Αχ, καρδούλα, σε παρακαλώ, μη μου θυμώνεις! Έλα να κάνεις την οικοδέσποινα μου και να μου πεις αν σ' αρέσει το σπίτι μου έτσι που το φτιαξα!»

«Με τη συνοδεία πέντε χιλιάδων καλεσμένων, ε; Μα τι συμβαίνει, Ρέην; Φοβάσαι να βρεθείς μόνος μαζί μου; Κι αν ναι, ποιον φοβάσαι, τον εαυτό σου ή εμένα;»

«Εσύ δε θα σαι καλεσμένη μου», είπε, απαντώντας στην πρώτη μονάχα από τις τρεις ερωτήσεις της. «Θα είσαι η οικοδέσποινα, όπως σου είπα και πριν. Λοιπόν, θα 'ρθεις;»

Σκούπισε τα δάκρυα της με την ανάστροφη του χεριού της κι αποκρίθηκε τραχιά,

«Ναι».

Η βραδιά ήταν τελικά πολύ πιο ευχάριστη απ' ό,τι την είχε φανταστεί η Τζαστίν, γιατί το σπίτι του Ρέην ήταν πανέμορφο κι ο ίδιος είχε τέτοια κέφια που της μετέδωσε κι εκείνης την καλή του διάθεση.

Όταν την είδε να καταφτάνει, στην ώρα της μεν, αλλά μένα φουστάνι πολύ τολμηρό για τα δικά του γούστα, από χτυπητό ροζ σατέν που κολλούσε πάνω στο κορμί της-, έκανε μια γκριμάτσα άθελα του, ωστόσο δεν της είπε τίποτε, παρά την πήρε να της δείξει τους διάφορους χώρους πριν φτάσουν οι άλλοι καλεσμένοι.

Και μετά, στη διάρκεια της δεξίωσης, της φερόταν

— Βλidiшь ли, Англия все деятельней участвует в Европейском экономическом сообществе. И я провожу здесь столько времени, что удобней обзавестись в Лондоне каким-то pied-a-terre, вот я и снял дом на Парк-лейн, — объяснил Лион.

— Вот негодяй! Какого же черта ты секретничал? И давно у тебя этот дом?

— Около месяца.

— И ты мне в тот раз загадывал какие-то дурацкие загадки и ничего не сказал?! Черт тебя возьми совсем! — Она даже запинаясь от злости. — Я хотел тебе сказать, но уж очень забавно ты вообразила, что я все время летаю взад-вперед, слишком велик был соблазн еще немножко поводить тебя за нос. — В голосе Лиона слышался смех.

— Убить тебя мало! — сквозь зубы процедила Джастина, на глаза ее навернулись слезы.

— Нет-нет, herzchen! Пожалуйста, не сердись! Помоги мне принять гостей и осматривай мое новое жилище, сколько душе угодно.

— Ну, конечно, самый подходящий случай — в сопровождении тысячи других гостей! Ты что, боишься остаться со мной вдвоем? Кого ты, собственно, опасаясь, себя или меня?

— Ты будешь не гостья, — ответил он на первую половину ее гневной речи. — Ты будешь хозяйка, это совсем не одно и то же. Так сможешь мне?

Тыльной стороной кисти Джастина утерла слезы.

— Ладно, — буркнула она в трубку.

Она никак не ждала, что будет так хорошо и весело: дом оказался просто прелесть, а сам Лион в наилучшем настроении, которым поневоле заразилась и Джастина.

Она явилась в подобающем случае, хотя, на его вкус, немного слишком ярком наряде, и в первую секунду он невольно поморщился, поглядев на это ослепительно розовое шелковое платье, но тотчас взял ее под руку и до появления гостей провел по всему дому.

И потом целый вечер был безупречен, на глазах

άψογα, με μια λεπτή τρυφερότητα που την έκανε να νιώθει πως την ήθελε και τη χρειαζόταν πραγματικά κοντά του εκείνο το βράδυ.

Οι καλεσμένοι του ήταν τόσο σημαντικά πολιτικά πρόσωπα που την έπιανε δέος όταν σκεφτόταν τι είδους αποφάσεις θα ήταν αναγκασμένοι να παίρνουν. Και το χειρότερο ήταν πως, μ'όλα τους τα αξιώματα, σου φαίνονταν τόσο ασήμαντοι όταν τους γνώριζες, τόσο συνηθισμένοι.

«Τουλάχιστον να έβλεπα ανάμεσα τους κάποιον που να έμοιαζε για ηγετική φυσιογνωμία, έστω κι έναν», του είπε σαν έφυγε κι ο τελευταίος. Ένωθε πολύ χαρούμενη που της είχε δοθεί η ευκαιρία να βρεθεί μόνη μαζί του, κι αναρωτιόταν πόσο γρήγορα θα την έστελνε σπίτι της.

«Ξέρεις τι θέλω να πω, έναν που να ταν σαν τον Ναπολέοντα ή τον Τσώρτσιλ. Θα πρέπει να διαθέτει πολλά ένας πολιτικός για να σε πείσει ότι είναι κατάλληλος για ηγέτης. Εσύ θεωρείς τον εαυτό σου ηγετική φυσιογνωμία;»

«Θα πρέπει να προσέχεις περισσότερο τις ερωτήσεις σου όταν απευθύνεσαι σένα Γερμανό, Τζαστίν.

Όχι, δεν πιστεύω πως είμαι σπουδαίος ηγέτης, και δεν το θεωρώ σωστό να βλέπουν οι πολιτικοί τους εαυτούς τους σαν χαρισματικούς άντρες, που θα επέμβουν στην πορεία της ανθρωπότητας. Όσοι είχαν μια τέτοια αντίληψη στο παρελθόν καταστράφηκαν σαν πολιτικοί και συχνά έβλαψαν και τη χώρα τους ανεπανόρθωτα».

Δεν είχε καμιά διάθεση να διαφωνήσει πάνω σ' αυτό το σημείο προβάλλοντας κάποια δικά της επιχειρήματα. Άλλο είχε κατά νου, κι εκεί που είχε γυρίσει η κουβέντα τους μπορούσε να κάνει κάποια έμμεση νύξη δίχως να εκτεθεί ξεκάθαρα στα μάτια του.

«Οι γυναίκες πάντως ήταν λίγο αλαλούμ, δε συμφωνείς;» τον ρώτησε μάλλον αδέξια.

«Οι πιο πολλές δεν έφταναν ούτε στο νυχάκι μου από εμφάνιση, πράγμα που πρέπει να παραδεχτείς ακόμα κι εσύ, όσο και να μη σ'αρέσει το ροζ που φοράω.

Η κυρία Γουότσιτ δεν ήταν κακή, κι η κυρία Χούτζαρ λες και δεν υπήρχε εδώ μέσα, ούτε που την έπαιρνες είδηση καλά καλά, αλλά η κυρία

у всех держался с нею так естественно, непринужденно, что она чувствовала себя и нужной, и желанной.

Гости сплошь были важные персоны, ей даже не хотелось думать о том, какие политические решения должны принимать эти люди. Самые заурядные люди. Тем хуже.

— Это бы еще ничего, будь хоть в одном из них какая-то искра, что-то от значительной личности, — сказала Джастина Лиону, когда все разошлись; она рада была случаю побыть с ним вдвоем и только спрашивала себя, скоро ли он отправит ее восвояси.

— Знаешь, как в Наполеоне или Черчилле. Если уж человек стал государственным деятелем, наверно, не вредно считать себя избранником судьбы. А ты веришь, что ты — избранник судьбы?

Лион поморщился.

— Хорошо бы немного обдуманней выбирать слова, когда задаешь вопросы немцу, Джастина.

Нет, я не считаю себя избранником судьбы, и это очень плохо, когда политик такое о себе возомнит. Может быть, в редчайших случаях оно и верно, хотя я сильно в этом сомневаюсь, но в основном большинстве такие люди навлекают и на себя, и на свою страну неисчислимы бедствия.

Джастине вовсе не хотелось с этим спорить. Важно было как-то завязать разговор, а перевести его не слишком резко на другое уже проще.

— А их жены довольно разношерстная компания, правда? — заметила она простодушно.

— Почти все выглядели еще менее пристойно, чем я, хоть ты и не одобряешь ярко-розовые платья.

Миссис Как-бишь-ее еще туда-сюда, а миссис Как-тебя — ничтожество, не отличить от обоев, но миссис Динозавриха просто мерзость.

<p>Γκαμφούγιερ ήταν φρικτή.</p> <p>Πώς την ανέχεται ο άντρας της; Θεέ μου, τι ανόητοι είστε όλοι οι άντρες σαν φτάνει η στιγμή να διαλέξετε τη γυναίκα που θα παντρευτείτε!»</p> <p>« Τζαστίν! Πότε θα μάθεις επιτέλους να θυμάσαι σωστά τα ονόματα; Τελικά ευτυχώς που δε με ήθελες, γιατί σκέψου να σε είχα παντρευτεί, ωραία σύζυγος πολιτικού θα γινόσουν!»</p> <p>Σ' άκουγα που μπερδευεις τα λόγια σου όλο το βράδυ, κάθε φορά που ξέχναγες πώς τον έλεγαν αυτόν που σου μιλούσε.</p> <p>Και σε πληροφορώ πως πολλοί άντρες με φρικτές γυναίκες στο πλάϊ τους τα κατάφεραν μια χαρά στη ζωή τους, ενώ άλλοι, που έχουν τέλειες συζύγους, δεν έχουν κάνει τίποτε.</p> <p>Μακροπρόθεσμα δεν παίζει ρόλο με ποια είσαι παντρεμένος, γιατί αυτό που μετράει είναι η δική σου ποιότητα. Πολύ λίγοι είναι εκείνοι που παντρεύονται με γνώμονα κάποια πολιτική σκοπιμότητα».</p> <p>Την είχε βάλει πάλι στη θέση της, όπως το συνήθιζε από παλιά, κάνοντας τη να νιώθει πάντα το ίδιο άσχημα. του έκανε μια κοροϊδευτική υπόκλιση για να κρύψει το πρόσωπο της, μετά κάθισε χάμω στο χαλί.</p> <p>«Ουφ, Τζαστίν, σήκω να καθίσεις σε μια καρέκλα σαν άνθρωπος!»</p> <p>Αντί να υπακούσει, μάζεψε τα πόδια της στο πλάϊ κι έγερνε νακουμπήσει στον τοίχο, δίπλα στο τζάκι, χαϊδεύοντας τη Νατάσα. Μόλις έφτασε εκείνο το βράδυ ανακάλυψε πως μετά το θάνατο του Καρδινάλιου Βιτόριο ο Ρέην είχε πάρει τη γάτα του. φαινόταν μάλιστα να την αγαπάει πολύ, μόνο που είχε γεράσει πια κι είχε γίνει ένα ζώο όλο παραξενιές.</p> <p>«Σου το πα πως πρόκειται να φύγω για την Ντρογκέντα, για πάντα; » τον ρώτησε άξαφνα.</p> <p>Έβγαλε ένα τσιγάρο από την ταμπακέρα του. τα μεγάλα του χέρια δεν έτρεμαν, δεν ήταν αδέξια, παρά σταθερά κι επιτήδεια όπως πάντα.</p> <p>«Ξέρεις πολύ καλά πως δε μου το χεις πει».</p> <p>«Εντάξει, σου το λέω τώρα λοιπόν».</p> <p>«Και πότε πήρες την απόφαση σου;»</p>	<p>Непостижимо, как муж ее выносит? Нет, мужчины ужасно бездарно выбирают себе жен!</p> <p>— Джастина!! Когда ты научишься запоминать фамилии? Еще спасибо, что ты мне отказала, хороша бы вышла из тебя жена для политика.</p> <p>Я ведь слышал, как ты бормотала и мычала и не могла сообразить, кого как зовут.</p> <p>Кстати, очень многие мужья мерзких жен недурно преуспевают, а очень многие мужья прекраснейших жен отнюдь не преуспели.</p> <p>В конечном счете это неважно, все решают качества самого человека. Очень мало кто из них женится по чисто политическим соображениям.</p> <p>По-прежнему он умеет поставить ее на место, и это все так же обидно; чтобы Лион не увидел ее лица, она, словно бы шутя, низко, на восточный лад поклонилась ему, потом уселась на ковре.</p> <p>— Не сиди на полу, Джастина!</p> <p>Но она не встала, а вызывающе поджала ноги и прислонилась к стене возле камина, поглаживая кошку Наташу. Оказывается, после смерти кардинала Витторио Лион взял к себе его любимицу и, видно, очень к ней привязан, хотя она уже старая и довольно капризная.</p> <p>— Говорила я тебе, что уезжаю насовсем в Дрохеду? — спросила вдруг Джастина.</p> <p>Лион как раз открывал портсигар; крупные руки его не дрогнули, не приостановились, он спокойно достал сигарету.</p> <p>— Ты прекрасно знаешь, что не говорила, — сказал он.</p> <p>— Значит, теперь говорю.</p> <p>— Давно ты это решила?</p>
--	---

«Πριν πέντε μέρες. Φεύγω στο τέλος της βδομάδας, δηλαδή, ελπίζω να τα καταφέρω να φύγω ως τότε. Δε βλέπω την ώρα και τη στιγμή».

«Μάλιστα».

«Αυτό έχεις να πεις όλο κι όλο;»

«Τι άλλο να πω; Το μόνο που μπορώ να προσθέσω είναι πως σου εύχομαι νασαι ευτυχισμένη στη ζωή σου, όπως κι αν αποφασίσεις να τη ζήσεις». Της μίλησε τόσο συγκρατημένα και παγερά που σφίχτηκε η καρδιά της σαν τον άκουσε.

«Σ' ευχαριστώ!» έκανε κι εκείνη με ύφος ανάλαφρο. «Δε χαίρεσαι που δε θα μ' έχεις πια μέσα στα πόδια σου;»

«Δεν ήσουνα ποτέ μέσα στα πόδια μου, Τζαστίν», της αποκρίθηκε. Εκείνη πήρε το σκαλιστήρι της φωτιάς κι άρχισε να επιτίθεται μάλλον βίαια στα κούτσουρα, που μισοκαμένα καθώς ήταν σκόρπισαν σε μικρά κομματάκια. Για μια στιγμή η φωτιά φούντωσε, μετά οι φλόγες λιγόστεψαν, όπως κι η ζεστασιά που ανάδιναν.

«Πρέπει να μας σπρώχνει κάποιο καταστροφικό ένστικτο για να σκαλίζουμε έτσι τη φωτιά. Το μόνο που καταφέρνουμε είναι να φέρνουμε πιο γρήγορα το τέλος. Αλλά τι όμορφο τέλος, ε, Ρέην;»

Κατά τα φαινόμενα δεν τον ένοιαζε ιδιαίτερα το τι πάθαινε η φωτιά όταν τη σκάλιζες, γιατί τη ρώτησε:

«Στο τέλος της βδομάδας, ε; Δε χάνεις τον καιρό σου, βλέπω».

«Τι νόημα θα είχε να το καθυστερήσω;»

«Κι η καριέρα σου;»

«Την έχω σιχαθεί! Και στο κάτω κάτω, μετά τη λαϊδή Μάκβεθ τι άλλο μου μένει να παίξω;»

«Αχ, πότε θα μεγαλώσεις πια, Τζαστίν! Όταν σ' ακούω να λες τέτοιες παιδιάστικες βλακείες μου 'ρχεται να σε ταρακουνήσω μπας και πάει το μυαλό σου στη θέση του! Γιατί δε λες απλά πως τούτη τη στιγμή δε σε συγκινεί το θέατρο και θέλεις να γυρίσεις σπίτι σου επειδή σ' έχει πιάσει νοσταλγία για τους δικούς σου;»

«Εντάξει, εντάξει, εντάξει] Πες το όπως στο διάολο θέλεις! Προσπάθησα να κάνω ένα από τα συνηθισμένα μου αστεϊάκια.

— Πять дней назад. Надеюсь уехать в конце этой недели. Чем скорей, тем лучше.

— Понятно.

— Это все, что ты можешь мне сказать?

— Что ж тут еще говорить? Ну, разумеется, я желаю тебе счастья и удачи, как бы ты ни поступала, — произнес он уж до того невозмутимо, что Джастина поморщилась.

— Ладно, и на том спасибо, — беспечно отозвалась она. — А разве ты не рад, что я больше не буду въедаться тебе в печенки?

— Ты вовсе не въедаешься мне в печенки, — был ответ. Джастина оставила в покое Наташу, взяла кочергу и принялась свирепо ворошить перегоревшие поленья в камине; они с шорохом рухнули кучкой легких раскаленных угольев, мгновенным фейерверком взметнулись искры — и жар, пышущий от камина, разом спал.

— Наверно, в нас живет демон разрушения, всегда хочется переворошить огонь. Это лишь ускоряет конец. Но какой красивый конец, правда, Ливень?

Но Лиона, видно, не занимало, что происходит с огнем, когда его переворошат, он только спросил:

— Так, значит, уже в конце недели? Ты времени даром не теряешь.

— К чему откладывать?

— А как же сцена?

— Меня уже тошнит от сцены. Да мне там после леди Макбет и делать нечего.

— Ох, довольно ребячиться, Джастина! Когда ты несешь такой вздор, я готов тебя поколотить. Сказала бы просто, что театр больше тебя не привлекает и ты соскучилась по дому.

— Хорошо, хорошо, хорошо!!! Считай как тебе угодно, черт подери! Просто я легкомысленна, как всегда.

Συγγνώμη αν σ' ενόχλησα πια τόσο πολύ!»
Πετάχτηκε όρθια.

«Στο καλό, πού είναι τα παπούτσια μου; Και πού βρίσκεται το παλτό μου;»

Ο Φριτς εμφανίστηκε φέρνοντας της όλα τ' απολεσθέντα αντικείμενα και την πήρε να την πάει σπίτι.

Ο Ρέην της ζήτησε συγγνώμη που δεν μπορούσε να τη συνοδέψει ο ίδιος γιατί είχε κάτι δουλίτσες, όμως τον άφησε να κάθεται πλάϊ στο τζάκι, όπου έκαιγαν καινούρια κούτσουρα, με τη Νατάσα στα πόδια του, και μόνο απασχολημένος δεν της φαινόταν.

«Ελπίζω να κάναμε αυτό που έπρεπε», είπε η Μέγκυ στη Φη.

Η Φη της έριξε μια ματιά, κουνώντας καταφατικά το κεφάλι της.

«Α, ναι, είμαι σίγουρη. Αφού δεν είναι ικανή η Τζαστίν να πάρει από μόνη της μια τέτοια απόφαση, πρέπει να τη σπρώξουμε εμείς».

«Πάντως προσωπικά δε μ' αρέσει καθόλου να παίζω τον από μηχανής θεό. Νομίζω πως είν' αυτό που θέλει πραγματικά να κάνει, όμως ακόμα κι αν την είχα μπροστά μου, πρόσωπο με πρόσωπο, και τη ρωτούσα, δε θα μου έδινε μια άμεση απάντηση».

«Η περηφάνια των Κλήαρι φταίει», χαμογέλασε αχνά η Φη. «Φαίνεται πως έχει πάρει λίγη από δαύτη κι η θυγατέρα σου».

«Ναι, όλα στους Κλήαρι τα ρίχνουμε τώρα! Λες και δεν είχαν διόλου περηφάνια κι εγωισμό οι Άρμστρονγκ, αν κρίνω από σένα!»

Όμως η Φη της έγενεψε αρνητικά.

«Όχι. Ό,τι και να κάνα στη ζωή μου δεν ήταν από περηφάνια. Το χω σκεφτεί πολύ, ξέρεις».

Άλλωστε, γι αυτόν το λόγο ζούμε τα γηρατειά. για να πάρουμε μια ανάσα και ν' αναλογιστούμε γιατί κάναμε ό,τι κάναμε, Μέγκυ».

«Με την προϋπόθεση πως δε θα χει φυράνει το μυαλό μας μέχρι τότε», είπε κοφτά η Μέγκυ.

Извини за резкость! — Она вскочила.

— Где мои туфли, черт бы их побрал? Куда девалось мое пальто?

Появился Фриц, подал туфли и пальто и отвез ее домой.

Лион извинился, что не может сам ее проводить, у него еще много дел, но потом долго сидел с Наташей на коленях у разведенного заново огня и, судя по его лицу, поглощен был чем угодно, только не делами.

— Что ж, — сказала Мэгги матери, — надеюсь, мы поступили правильно.

Фиа, щурясь, посмотрела на нее и кивнула.

— Да, я уверена. С Джастиной беда в том, что она просто не способна сама принять такое решение, поэтому у нас не осталось выбора. Приходится решать за нее.

— Не слишком приятно разыгрывать роль Господа Бога. Я-то, думается, знаю, чего ей на самом деле надо, но даже если б я могла сказать ей это напрямик, она бы все равно увильнула от ответа.

— Гордость в крови у всех Клири, — слабо улыбнулась Фиа. — Вдруг вылезает в тех, от кого ничего такого и не ждешь.

— Брось, тут не одни Клири! Я всегда подозревала, что тут есть кое-что и от Армстронгов.

Но Фиа покачала головой.

— Нет. Почему бы я ни сделала то, что сделала, гордость тут была ни при чем. В старости тоже есть смысл, Мэгги.

Она дает нам перед смертью передышку, чтобы мы успели сообразить, почему жили так, а не иначе.

— Если мы сперва не впадем в детство и не перестанем вообще что-либо соображать, — сухо заметила Мэгги.

«Όχι πως διατρέχεις εσύ δηλαδή τον κίνδυνο να ξεμωραθείς. Ούτε κι εγώ, φαντάζομαι».

«Ξεμωραίνονται όσοι δεν αντέχουν να ψάξουν μέσα τους, κόρη μου. Κι εν πάση περιπτώσει, εσύ δεν μπορείς να πεις από τώρα πως γλίτωσες τη γεροντική άνοια. Άσε να περάσουν καμιά εικοσαριά χρόνια ακόμα».

«Είκοσι χρόνια;» έκανε η Μέγκυ, κατατρομαγμένη στην ιδέα. «Τόσο πολύ, Θεέ μου;»

«Στο χέρι σου ήταν να τα κάνεις λιγότερο μοναχικά τούτα τα είκοσι χρόνια που σου απομένουν, έτσι δεν είναι;» τη ρώτησε η Φη, συνεχίζοντας πάντα το πλέξιμο της.

«Ναι, θα μπορούσα. Θ' άξιζε όμως τον κόπο, μαμά; Δε νομίζω. Τόσο καιρό καθόμουνα εδώ και πάλευα με τον εαυτό μου, ελπίζοντας πως δε θα χρειαστεί ν' ανακατευτώ».

Κι ωστόσο είχε δίκιο ο Ρέην. Τελικά έπρεπε να επέμβω για να πάρει η Τζαστίν την απόφαση της».

«Ε, δεν μπορείς να πεις, έβαλα κι εγώ το χεράκι μου», διαμαρτυρήθηκε η Φη, πληγωμένη που δεν της το αναγνώριζαν.

«Αφού βέβαια ξεπέρασες πρώτα αρκετά τον εγωισμό σου για να μου πεις τι συνέβαινε».

«Ναι, βοήθησες κι εσύ», παραδέχτηκε η Μέγκυ μαλακά.

Το παλιό ρολόι ακουγόταν να χτυπάει: τικ-τακ, τικ-τακ. Τα δυο ζευγάρια τα χέρια συνέχιζαν να δουλεύουν, οι κοκάλινες βελόνες του πλεξίματος συνέχιζαν να πηγαиноέρχονται.

«Πες μου κάτι, μαμά», είπε ξάφνου η Μέγκυ. «Γιατί κατέρρευσες έτσι με τον Ντέην, τη στιγμή που είχες αντέξει στο θάνατο του μπαμπά και του Στιου, τη στιγμή που είχες αντέξει τα όσα έγιναν με τον Φρανκ;»

«Κατέρρευσα;» Τα χέρια της Φη σταμάτησαν, άφησαν χάμω τις βελόνες. μπορούσε να πλέκει

— Тебе это, правда, не грозит. И мне, надеюсь, тоже.

— Может быть, старческое слабоумие дается как милость тем, кто не в силах посмотреть в лицо своему прошлому. А тебе покуда рано ручаться, что ты не впадешь в детство. Подожди еще годиков двадцать, тогда видно будет.

— Еще двадцать лет! — с испугом повторила Мэгги. — Так страшно долго!

— Ну, это ведь было в твоей воле — сделать эти двадцать лет не столь одинокими, правда? — заметила Фиа, не отрываясь от вязанья.

— Да. Только овчинка выделки не стоила, мама. Правда? — сказала Мэгги с едва уловимой ноткой сомнения в голосе, постукивая головкой старинной вязальной спицы по письму Джастины. — Довольно я трепыхалась в нерешительности. С тех самых пор, как приехал Лион, все тянула, надеялась, — может, и не придется ничего делать, может, все решится без меня.

Но он был прав. В конце концов это легло на меня.

— Ну, согласишься, без меня тоже не обошлось, — возразила уязвленная Фиа.

— Конечно, после того, как ты немножко обуздала свою гордость и рассказала мне, что происходит.

— Да, ты мне помогла, — мягко сказала Мэгги.

Тикали старинные часы; все так же проворно мелькали в двух парах рук черепаховые вязальные спицы.

— Скажи, мама, — спросила вдруг Мэгги, — почему тебя сломила именно смерть Дэна? Ни из-за Фрэнка, ни из-за папы и Стюарта так не было.

— Сломила? — Фиа опустила спицы; вязала она и теперь не хуже, чем во времена, когда

πάντα το ίδιο καλά όσο κι όταν ήταν τέλεια η όραση της. «Τι εννοείς, κατέρρευσα;»

«Σαν να σε σκότωσε».

«Όλα με σκότωσαν, Μέγκυ. Μόνο που ήμουν πιο νέα τις προηγούμενες φορές κι έβρισκα το κουράγιο να το κρύβω καλύτερα. Είχα και πιο πολλούς λόγους για να το κρύβω, όπως έχεις κι εσύ σήμερα λόγους που σε κάνουν να στέκεσαι στα πόδια σου, θες δε θες.

Ο Ραλφ όμως ήξερε πώς είχα νιώσει όταν πέθαναν ο μπαμπάς κι ο Στιου. Εσύ ήσουν πολύ μικρή για να το καταλάβεις».

Χαμογέλασε. «Τον λάτρευα τον Ραλφ, ξέρεις. Ήταν ένας άνθρωπος... σπάνιος. Έμοιαζε φοβηρά με τον Ντέην».

«Ναι, του έμοιαζε. Δεν το φανταζόμουν πως είχες αντιληφθεί αυτή την ομοιότητα τους, μαμά, την ομοιότητα τους σαν χαρακτήρες, θέλω να πω. Είναι παράξενο τελικά. Υπάρχουν ένα σωρό πράγματα που δεν ξέρω για σένα».

«Αυτό да έλειπε», γέλασε η Φη, δίχως να πιάνει ακόμα ξανά το πλεκτό της.

«Και για να γυρίσουμε πίσω στο αρχικό μας θέμα, τα βάσανα σου, Μέγκυ, σε ωρίμασαν περισσότερο απ'όσο με είχαν ωριμάσει εμένα τα δικά μου, αφού είσαι ικανή να κάνεις ό,τι κάνεις σήμερα για την Τζαστίν.

Γιατί εγώ δεν κάθισα να σε προσέξω όταν μου το ζήτησε ο Ραλφ, αρνιόμουν ν'ασχοληθώ μαζί σου. Ήθελα να μ'αφήσουν ήσυχη με τις αναμνήσεις μου... τίποτε δε μ'ένοιαζε έξω από τις αναμνήσεις μου. Ενώ εσύ δεν έχεις περιθώρια επιλογής. Δεν έχεις κι άλλο από τις αναμνήσεις σου».

«Ε, είναι μια παρηγοριά κι αυτές, όταν καταλαγιάζει λιγάκι ο πόνος. Δε συμφωνείς;

Είχα τον Ντέην για είκοσι έξι ολόκληρα χρόνια κι έμαθα να λέω στον εαυτό μου πως πρέπει να 'ταν για καλό ό,τι έγινε, πως, σίγουρα, γλίτωσε με το θάνατο του μια δοκιμασία που δε θα ήταν ίσως σε θέση ν'αντέξει.

Σαν του Φρανκ, για παράδειγμα, μόνο που δε θάταν ίδια η φύση της δοκιμασίας του. Υπάρχουν χειρότερα πράγματα από το να πεθαίνει κανείς, το ξέρουμε κι οι δυο μας αυτό».

«Δε νιώθεις καμιά πίκρα μέσα σου;» ρώτησε η Φη.

видела превосходно. — О чем ты говоришь?

— Ну, это ведь тебя совсем убило.

— Меня и тогда каждый раз убивало, Мэгги, Но я была моложе, и у меня хватало сил лучше это скрывать. И разум был подтверже. Вот как у тебя теперь.

Но Ральф знал, что со мной сделалось, когда погибли папа и Стюарт. Ты была еще девочкой и не понимала.

— Она чуть улыбнулась. — Знаешь, Ральфом я восхищалась. Он был такой... необыкновенный. Совсем как Дэн.

— Да, правда. А я не знала, что ты это понимаешь, мама... то есть какие они оба по природе своей. Чудно. Ты для меня загадка, мама, темный лес. Столько в тебе всякого, чего я не знаю.

— Надо надеяться! — усмехнулась Фиа. Руки ее все еще празднично лежали на коленях.

— Так вот, вернемся к главному — если ты сумеешь сейчас помочь Джастине, значит, твои беды тебя научили большему, чем мои — меня.

Я не позаботилась о тебе, как советовал Ральф. Ни о чем не хотела думать, только вспоминать... А ведь у тебя и выбора все равно нет. Только воспоминания и остаются.

— Что ж, когда боль немного притупится, и воспоминания утешают. Разве не так?

Двадцать шесть лет у меня был Дэн, и я приучила себя к мысли, что, наверно, все к лучшему, наверно, он избежал какого-нибудь совсем уже страшного испытания, такого, что и не вынес бы, сломился.

Как Фрэнк, только от чего-то другого. Есть немало такого, что хуже смерти, мы с тобой обе это знаем.

— И ты совсем не ожесточилась? — спросила

<p>«Α, στην αρχή ένιωθα, μα έμαθα να την ξεπερνάω, για το δικό τους το χατίρι». Η Φη ξανάρχισε το πλέξιμο.</p> <p>«Κι έτσι, όταν θα φτάσει η ώρα μας, δε θ' απομείνει πια κανένας», είπε μαλακά.</p> <p>«Η Ντρογκέντα θα σβήσει. Βέβαια θα περάσει στην ιστορία, κι όλο και κάποιος νέος ερευνητής θα 'ρθει κάποτε στο Τζίζυλ να βρει ανθρώπους που θα μπορούν να του πουν δυο λόγια για το βιβλίο που θα γράφει πάνω στην Ντρογκέντα.</p> <p>Το τελευταίο από τα τεράστια υποστατικά της Νέας Νότιας Ουαλίας. Μα κανένας από τους αναγνώστες δε θα μάθει ποτέ τι ήταν πράγματι η Ντρογκέντα, γιατί αυτό δε μαθαίνεται από τα βιβλία. Πρέπει να το ζήσεις για να το καταλάβεις».</p> <p>«Ναι», είπε η Μέγκυ, παρατώντας το πλεκτό της. «Πρέπει να το ζήσεις για να το καταλάβεις».</p> <p>Την προηγούμενη φορά ήταν πιο εύκολος ο αποχαιρετισμός. Ένα γράμμα στον Ρέην, φορτισμένο με θλίψη και απελπισία. Όχι μόνο εύκολος, ήταν κι απολαυστικός σε κάποιο βαθμό, θα μπορούσε να πει κανείς, γιατί τότε είχε ξεσπάσει πάνω του, πονάω, και πρέπει να πονέσεις κι εσύ.</p> <p>Τούτη τη φορά όμως ο Ρέην δεν της έκανε το χατίρι να της αφήσει τα περιθώρια για να του πει ένα μελοδραματικό αντίο μέσα από ένα γράμμα.</p> <p>Την είχε προσκαλέσει να φάνε μαζί στο αγαπημένο του εστιατόριο. Όχι στο σπίτι του, στο Πάρκ Λέην, πράγμα που την απογοήτευσε λιγάκι, μα δεν την ξάφνιασε. Λογικό ήταν, ο άνθρωπος δεν ήθελε να διακινδυνεύσει τίποτε την τελευταία στιγμή. Προτιμούσε ν' αποχαιρετιστούν κάτω από το άγρυπνο μάτι του Φριτζ.</p> <p>Για μια φορά στη ζωή της πρόσεξε την εμφάνιση της σύμφωνα με τα δικά του γούστα. Λες κι είχε ξορκιστεί ξάφνου το δαιμόνιο που την έσπρωχνε να διαλέγει συνήθως χρώματα πορτοκαλιά κι άλλα που χτυπούσαν στο μάτι.</p> <p>Κι αφού ο Ρέην προτιμούσε το απλό στυλ στα ρούχα, έβαλε ένα μακρύ φόρεμα από μεταξωτό ζέρσεϊ, σε μουντό κόκκινο του κρασιού, κλειστό μέχρι το λαιμό, με μανίκια μακριά και στενά.</p>	<p>Φια.</p> <p>— Сначала — да, а потом ради них я себя переломила. Фиа опять принялась за вязанье.</p> <p>— Значит, после нас никого не останется, — тихо сказала она.</p> <p>— И не будет больше Дрохеды. Ну, напишут про нее несколько строчек в книгах по истории, и приедет в Джилли какой-нибудь серьезный молодой человек, станет разыскивать и расспрашивать всех, кто еще что-то помнит, и напишет о Дрохеде книжку.</p> <p>Последнее из громадных землевладений Нового Южного Уэльса. Но читатели никогда не поймут, что это было на самом деле, просто не смогут понять. Для этого надо было разделить ее судьбу.</p> <p>— Да, — сказала Мэгги (она ни на минуту не переставала вязать), — для этого надо было разделить ее судьбу.</p> <p>В дни, когда Джастина была вне себя от потрясения и горя, прощальное письмо к Лиону далось ей без особого труда и даже доставило какое-то жестокое удовольствие, ведь она тогда наносила ответный удар: я мучаюсь, так мучайся же и ты.</p> <p>Но на сей раз Лион поставил себя не в такое положение, чтобы можно было письменно дать ему отставку.</p> <p>Итак, не миновать ужина в их излюбленном ресторане. Он не пригласил ее к себе в дом на Парк-лейн, это ее огорчило, но не удивило. Ну, разумеется, он даже прощаться намерен под благосклонным надзором верного Фрица. Уж конечно, он не намерен рисковать.</p> <p>Впервые за все годы она постаралась одеться по его вкусу; видно, бесенку, что неизменно подстрекал ее щеголять в оранжевых оборках, пришлось, отругиваясь, обратиться восвояси.</p> <p>Лион предпочитал строгий стиль, а потому Джастина надела длинное, до полу, платье шелкового трикотажа — темно-красное, матовое, с закрытым воротом и длинными узкими рукавами.</p>
--	---

Πρόσθεσε ένα χρυσό κολιέ με γρανάτες και πέρλες, ασορτί βραχιόλια στον κάθε της καρπό. Τι φοβερά, τι απαίσια μαλλιά. Ποτέ δε θα 'στρωναν αρκετά για να τον ευχαριστήσει το χτένισμα της.

Περισσότερο μακιγιάζ από το συνηθισμένο, για να καλυφτούν τα ίχνη της μελαγχολίας της. Έτοιμη. Δε θα την έπαιρνε είδηση αν δεν την κοίταζε από πάρα πολύ κοντά.

Και δεν την πήρε είδηση. ή, τουλάχιστον, δεν έκανε κανένα σχόλιο αν του φαινόταν κουρασμένη ή όχι, δεν τη ρώτησε πώς τα πήγαινε με το αμπαλάρισμα και τις δουλειές της πριν από την αναχώρηση της.

Πράγμα που δεν ήταν διόλου φυσιολογικό. Και μετά από λίγο η Τζαστίν άρχισε να νιώθει πως έπρεπε να πλησιάζει η καταστροφή του κόσμου, για να ναι ο Ρέην τόσο αλλιώτικος απ ό,τι συνήθως.

Δε φρόντισε να δημιουργήσει όμορφη ατμόσφαιρα στο δείπνο τους, να κάνει τη βραδιά κάτι που θα θυμούνταν μ' ευχαρίστηση και θα το ανέφεραν στα γράμματα τους.

Αν μπορούσε να πείσει τον εαυτό της πως ήταν απλά στενοχωρημένος που την έχανε, ίσως θα ένιωθε καλύτερα κι εκείνη. Αλλά δεν της φαινόταν πιθανή αυτή η εκδοχή. Δεν ήταν τέτοια η διάθεση του.

Της φαινόταν απόμακρος, κλεισμένος στον εαυτό του, της δημιουργούσε την εντύπωση πως δεν έβλεπε την ώρα να τελειώσει το δείπνο τους και να εξαφανιστεί από τη ζωή της. Λες και της είχε πει κιόλας αντίο, κι ήταν κάτι τυπικό και περιττό η συνάντησή τους.

«Πήρες γράμμα από τη μητέρα σου;» τη ρώτησε ευγενικά.

«Όχι, μα για να 'μαι ειλικρινής δεν περιμένω να μου γράψει. Φαντάζομαι πως θα τα χει χάσει τόσο, που δε θα ξέρει τι να μου πει».

«Θέλεις να σε πάει ο Φριτς αύριο στο αεροδρόμιο;»

«Ευχαριστώ, θα πάρω ταξί», του αποκρίθηκε κοφτά. «Δε θα θελα να σου στερήσω τις υπηρεσίες του».

«Εγώ έχω συμβούλια όλη τη μέρα, κι έτσι σε

Κ нему — широкое кольцо из витой золотой нити с гранатами и жемчужинами и такие же браслеты. Но что за несносные волосы! Никакого сладу с ними, и никак не угодишь Лиону.

Подкраситься больше обычного, чтоб не так заметно было, какое у нее расстроенное лицо. Вот так. Сойдет, лишь бы он не стал слишком присматриваться.

Он как будто и не присматривался, во всяком случае не спросил — устала она или, может быть, ей нездоровится, даже ни слова не сказал о том, какое нудное занятие укладывать чемоданы.

Совсем на него не похоже. Он был уж до того на себя не похож, что Джастине стало казаться — наступает конец света.

Она старалась, чтобы ужин проходил славно и весело, пускай потом в письмах будет о чем вспоминать, но Лион и не думал ей помочь.

Если б можно было внушить себе, что просто он огорчен ее отъездом, тогда бы еще ничего. Но и это ей не удавалось. Явно не то у него настроение.

Какой-то он отсутствующий, будто сидишь с плоскостным изображением, вырезанным из бумаги, и оно только и ждет, чтоб подул ветерок и унес его куда-нибудь от нее подальше. Точно Лион с ней уже простился и эта встреча совершенно лишняя.

— Ты получила ответ от матери? — вежливо осведомился он.

— Нет, да, по совести говоря, и не жду. Она, верно, от радости все слова растеряла.

— Хочешь, Фриц завтра отвезет тебя в аэропорт?

— Нет, спасибо, могу доехать и на такси, — нелюбезно ответила Джастина. — Не хочу тебя лишать его услуг.

— У меня завтра весь день разные заседания,

<p>διαβεβαιώ πως δεν πρόκειται να τον χρειαστώ ».</p> <p>«Είπα, θα πάρω ταξί!» Σήκωσε τα φρύδια του.</p> <p>«Δε χρειάζεται να βάζεις τις φωνές, Τζαστίν. Θα γίνει όπως το θέλεις εσύ, δεν έχω καμιά αντίρρηση».</p> <p>Δεν την έλεγε πια καρδούλα. τώρα τελευταία τη φώναζε σπάνια έτσι, το χε προσέξει η Τζαστίν, κι απόψε δεν είχε χρησιμοποιήσει ούτε μια φορά το παλιό του γλυκόλογο.</p> <p>Αχ, τι απαίσια, καταθλιπτική βραδιά ήταν τούτη! Δεν έλεγε να περάσει με τίποτε η ώρα! Έπιασε τον εαυτό της να κοιτάει τα χέρια του, να προσπαθεί να θυμηθεί πώς ήταν το χάδι τους, και να μην μπορεί.</p> <p>Γιατί να μην είναι πιο στρωτή η ζωή, γιατί να συμβαίνουν πράγματα σαν αυτό με τον Ντέην;</p> <p>Ίσως γιατί έφερε τον Ντέην στο νου της, ο εκνευρισμός της κορυφώθηκε και ξάφνου της ήταν αδύνατο να καθίσει στην καρέκλα της έστω και για μια στιγμή ακόμα.</p> <p>«Θα σε πείραζε να φεύγαμε;» τον ρώτησε. «Έχω ένα φοβερό πονοκέφαλο».</p> <p>Σαν έφτασαν στο διαμέρισμα της, ο Ρέην τη βοήθησε να κατέβει από το αυτοκίνητο, είπε στον Φριτς να κάνει το γύρο του τετραγώνου, και την έπιασε χαλαρά από το μπράτσο, σαν άνογος συνοδός, να την περάσει στην απέναντι μεριά του δρόμου. Γύρω τους απλωνόταν η παγωνιά της λονδρέζικης νύχτας, τα βήματα τους αντηχούσαν παράξενα, κοφτά πάνω στην ασφαλτο κι ο ήχος τους λες και σου τρυπούσε τ'αυτιά. Βήματα θλιμμένα, μοναχικά.</p> <p>«Λοιπόν, Τζαστίν, ήρθε η ώρα να πούμε αντίο».</p> <p>«Ε, αντίο, για την ώρα», του αποκρίθηκε χαμογελαστή.</p> <p>«Όχι και για πάντα. Θα πετάγομαι μέχρι την Αγγλία πότε πότε, κι ελπίζω να βρεις κι εσύ κάποτε χρόνο να 'ρθεις να μας δεις στην Ντρογκέντα».</p> <p>Κούνησε αρνητικά το κεφάλι του.</p> <p>«Όχι, αυτό το αντίο είναι αντίο για πάντα, Τζαστίν. Δε βλέπω τι θα μπορούσαμε να είμαστε πια ο ένας</p>	<p>так что, уверяю тебя, Фриц мне не понадобится.</p> <p>— Я же сказала, возьму такси! Лион поднял брови.</p> <p>— Незачем повышать голос, Джастина. Поступай как хочешь, я спорить не стану.</p> <p>Он больше не называл ее herzchen; в последнее время она все реже слышала это давно привычное ласковое слово, а сегодня Лион не произнес его ни разу.</p> <p>До чего унылый, гнетущий получился вечер! Хоть бы он скорей кончился! Джастина поймала себя на том, что смотрит на руки Лиона и пытается вспомнить их прикосновение — и не может.</p> <p>Зачем жизнь так запутана и так скверно устроена, зачем это нужно, чтобы случилось вот такое, как с Дэном?!</p> <p>Быть может, именно от мысли о Дэне ей стало совсем уж невыносимо тяжело, ни минуты больше не высидеть, и она оперлась ладонями на ручки кресла.</p> <p>— Пойдем отсюда, если не возражаешь. У меня отчаянно разболелась голова.</p> <p>На перекрестке у проулка Джастины Лион помог ей выйти из машины. Велел Фрицу объехать квартал и вернуться за ним и учтиво, как чужую, взял ее под руку. Под леденящей лондонской моросью они медленно шли по каменным плитам, шаги отдавались гулким эхом. Мрачные, одинокие шаги, точно на кладбище.</p> <p>— Итак, мы прощаемся, Джастина, — сказал Лион.</p> <p>— Во всяком случае, пока, — бодро откликнулась Джастина.</p> <p>— Это же не навек. Я изредка буду наезжать в Лондон, и, надеюсь, ты когда-нибудь выберешь время навестить нас в Дрохеде.</p> <p>Он покачал головой.</p> <p>— Нет, Джастина. Это прощанье навсегда. Думаю, мы больше не нужны друг другу.</p>
--	--

για τον άλλο».

«Δε βλέπεις τι θα μπορούσα να είμαι πια εγώ για σένα, θέλεις να πεις». Γέλασε κι ήταν σχεδόν πειστικό το γέλιο της.

«Εντάξει, Ρέην, δεν υπάρχει λόγος να το φέρνεις απέξω απέξω. Καταλαβαίνω πολύ καλά το πνεύμα σου».

Της πήρε το χέρι, έσκυψε να το φιλήσει, ίσιωσε το κορμί του ξανά, της χαμογέλασε και την άφησε. Στο χαλί υπήρχε ένα γράμμα από τη μητέρα της. Το σήκωσε, άφησε να της πέσουν χάμω η τσάντα κι η εσάρπα της, έβγαλε και τα παπούτσια της εκεί δίπλα, και πήγε στο καθιστικό.

Σωριάστηκε σένα ξύλινο κιβώτιο και κάρφωσε τα γεμάτα πόνο και πίκρα μάτια της στο πανέμορφο πορτραίτο του Ντέην, τη φωτογραφία που απαθανάτιζε τη στιγμή της χειροτονίας του.

Μετά είδε πως χαϊδεύε με τις πατούσες της το τυλιγμένο δέρμα του καγκουρό, έκανε μια γκριμάτσα όλο νεύρα και πετάχτηκε πάνω.

Μια βόλτα μέχρι την κουζίνα, αυτό ήταν που της χρειαζόταν. Έτσι, πήγε μέχρι εκεί, άνοιξε το ψυγείο, πήρε το γάλα, άνοιξε το ντουλάπι, πήρε το κουτί του τσαγιού.

Ανοίγοντας τη βρύση να γεμίσει νερό το τσαγιερό, κοίταξε γύρω της με μάτια διάπλατα, σχεδόν έκπληκτα, λες κι αντίκριζε για πρώτη φορά το χώρο. Κοίταξε την ταπετσαρία στους τοίχους, που είχε αρχίσει να σκίζεται εδώ κι εκεί, το καλάθι με το φυτό που κρεμόταν από το ταβάνι, το ρολόι σε σχήμα γάτας, να κουνάει την ουρά του και να στριφογυρίζει τα μάτια για να καταγράψει το πέρασμα του χρόνου.

Πάνω στο τραπέζι υπήρχε ένα σκίτσο του Ρέην με μολύβι, που το είχε φτιάξει η ίδια πριν λίγες βδομάδες.

Κι ένα πακέτο τσιγάρα. Πήρε ένα, το άναψε, έβαλε το τσαγιερό στη φωτιά και θυμήθηκε το γράμμα της μητέρας της, που το κρατούσε ακόμα τσαλακωμένο στο ένα της χέρι.

Θα μπορούσε να το διαβάσει μέχρι να ζεσταθεί το νερό. Κάθισε στο τραπέζι της κουζίνας, πέταξε χάμω το σκίτσο του Ρέην και το πάτησε και με τα δυο της πόδια.

— Το есть это я больше не нужна тебе. — Она выдавила из себя довольно правдоподобный смешок.

— Ничего, Ливень! Можешь меня не щадить, я стерплю!

Он наклонился, поцеловал ее руку, выпрямился, поглядел ей в глаза, улыбнулся и пошел прочь. На коврик у двери ждало письмо от матери. Джастина нагнулась, подняла письмо, тут же кинула сумочку, пальто, сбросила туфли и прошла в гостиную.

Тяжело села на какой-то ящик, закусила губу и минуту-другую задумчиво, с недоумением и жалостью разглядывала великолепную поясную фотографию Дэна, снятую на память о дне его посвящения в сан.

Вдруг заметила, что пальцами босых ног безотчетно гладит свернутый ковер из шкур кенгуру, досадливо поморщилась, порывисто встала.

Пройтись на кухню — вот что ей сейчас требуется. И она прошла на кухню, достала банку растворимого кофе и сливки из холодильника.

Наливала холодную воду из крана и вдруг замерла, широко раскрытыми глазами обвела кухню, будто видела ее впервые. Пятна и царапины на обоях, щеголеватый филодендрон в корзинке, подвешенной к потолку, стенные часы — черный котенок виляет маятников-хвостом и ворочает глазами, провожая беспечно убегающие минуты.

На столе — карандашный набросок, недели три назад она нарисовала Лиона.

И пачка сигарет. Джастина закурила, поставила на огонь воду для кофе и заметила, что в кулаке все еще зажат смятый конверт — письмо матери.

Можно и прочитать, пока греется вода. Подсела к кухонному столу, щелчком сбросила на пол карандашный портрет Лиона и поставила на него ноги.

Άντε παράτα μας, κύριε Ράινερ Μέρλινγκ Χάρτχαϊμ! Αν θαρρείς πως με νοιάζει, κάνεις μεγάλο λάθος! Δε βλέπεις τι θα μπορούσα να είμαι πια για σένα, ε; Σκασίλα μου, αν θες να ξέρεις, γιατί ούτε εσύ είσαι τίποτε για μένα.

Αγαπημένη μου Τζαστίν, [έγραφε η Μέγκυ],

Δεν έχω καμιά αμφιβολία πως θα σέχει πιάσει πάλι η συνηθισμένη σου .. βιάση, όπως κάθε φορά που βάζεις κάτι στο μυαλό σου, αλλά ελπίζω να σε προλάβει στην Αγγλία αυτό εδώ το γράμμα. Αν οφείλεται η ξαφνική σου απόφαση σε κάτι που σου έγραψα εγώ τελευταία, σου ζητώ να με , συγχωρήσεις.

Δεν ήθελα να προκαλέσω μια τόσο ριζική αντίδραση, ίσως ν' αποζητούσα μονάχα δυο λόγια παρηγοριάς από μέρους σου. Το πρόβλημα είναι πως ξεχνάω ολοένα πόσο ευαίσθητη είναι στο βάθος η καρδιά σου, μολονότι θέλεις να παριστάνεις τη σκληρή.

Ναι, νιώθω μόνη, κι είναι φρικτή η μοναξιά που με βαραίνει. Κι ωστόσο δεν πρόκειται να βοηθήσει σε τίποτε ο δικός σου γυρισμός στο σπίτι.

Κάθισε να σκεφτείς μια στιγμή αυτό που σου λέω και θα δεις πόσο δίκιο έχω. Τι φαντάζεσαι πως θα καταφέρεις με το να 'ρθεις κοντά μας; Δεν έχεις τη δυνατότητα να μου δώσεις πίσω αυτό που έχασα, κι ούτε είμαι μονάχα εγώ που έχασα τον Ντέην.

Τον έχασες κι εσύ, κι η νάνα, κι όλοι οι υπόλοιποι. Δείχνεις να πιστεύεις πως είσαι κατά κάποιον τρόπο υπεύθυνη για ό,τι έγινε-πράγμα που είναι πέρα για πέρα ανόητο-κι η σημερινή σου απόφαση μου φαίνεται πολύ ύποπτη. Έχω την εντύπωση πως πρόκειται για μια πράξη μεταμέλειας.

Αυτό είναι έπαρση, Τζαστίν, έπαρση και τίποτε παραπάνω. Ο Ντέην ήταν ένας ώριμος άντρας κι όχι κανένα ανήμπορο παιδί.

Εγώ τον άφησα να φύγει, έτσι δεν είναι; Κι αν ακολουθούσα το δικό σου παράδειγμα θα καθόμουν και θα βασάνιζα τον εαυτό μου με ανόητες ενοχές, μέχρι που θα με κλείνατε στο τρελοκομείο, επειδή τον άφησα να ζήσει όπως ήθελε τη ζωή του. Όμως δεν κάθομαι να τα βάλω με τον εαυτό μου. Έχω μάθει πια, ίσως γιατί μου δόθηκαν πολλές ευκαιρίες να το μάθω, πως δεν είμαστε θεοί, κανένας μας δεν είναι θεός.

Γυρίζοντας σπίτι μου προσφέρεις τη ζωή σου σαν θυσία. Δεν τη θέλω. Ποτέ δεν ήθελα να κάνεις

Вот так-то. Лион Мёрлинг Хартгейм! Больно ты мне нужен, важная шишка, чиновничья душа, немецкая колбаса в кожаном пальто. Так, значит, я тебе уже без надобности, да? Ну и ты мне без надобности!

"Дорогая моя Джастина, — писала Мэгги. —

Несомненно, ты, по своему обыкновению, все решала сгоряча, но я надеюсь, что мое письмо дойдет вовремя.

Если что-нибудь в моих последних письмах оказалось причиной такого скоропалительного решения, пожалуйста, извини.

У меня и в мыслях не было подтолкнуть тебя на такое сумасбродство. Наверно, мне просто захотелось толики сочувствия, но я вечно забываю, что ты очень уязвима и только с виду толстокожая.

Да, конечно, мне очень одиноко, до ужаса. Но ведь если ты и вернешься домой, этим ничего не поправить.

Подумай немножко — и поймешь, что это правда. Чему поможет твой приезд? Не в твоей власти ни вернуть мне то, что я потеряла, ни возместить утрату.

И потом, это ведь не только моя утрата, но и твоя, бабушкина, всех. Ты, кажется, вообразила, что в чем-то виновата? Сильно ошибаешься. Подозреваю, ты вздумала вернуться потому, что каешься и хочешь что-то такое искупить.

Это все гордость и самонадеянность, Джастина. Дэн был не дитя малое, а взрослый человек.

Не забудь, я-то его отпустила. Дай я себе волю, как ты, я бы до тех пор кляла себя за то, что позволила ему жить, как он хотел, пока не угодила бы в сумасшедший дом. Но я себя не клянупу. Никто из нас не Господь Бог — правда, у меня было больше возможностей в этом убедиться, чем у тебя.

Возвращаясь домой, ты приносишь мне в жертву свою жизнь. Я не желаю такой жертвы.

μια τέτοια θυσία για μένα, κι ούτε τώρα τη δέχομαι. Δεν ανήκεις στην Ντρογκέντα, Τζαστίν. Αν δεν έχεις βρει ακόμα το πού ανήκεις, νομίζω πως πρέπει να καθίσεις κάτω τούτη τη στιγμή και να βασανίσεις λιγάκι το μυαλό σου.

Μερικές φορές είσαι στ' αλήθεια πολύ αργόστροφη. Ο Ράινερ είναι υπέροχος άνθρωπος, όμως εγώ δεν έχω γνωρίσει μέχρι τα τώρα τον άντρα που θα φερόταν με τέτοιο αλτρουισμό, όπως δείχνεις να πιστεύεις εσύ για κείνον. Άκου, λέει, τα κάνει όλα για το χατίρι του Ντέην! Μεγάλωσε λιγάκι, Τζαστίν!

Πολυαγαπημένο μου παιδί, έχει χαθεί κάποιο φως από τη ζωή μας. Για όλους μας, έχει χαθεί κάποιο φως.

Και δεν μπορείς να κάνεις εσύ τίποτε γι αυτό, καταλαβαίνεις; Δε θα ισχυριστώ πως είμαι απόλυτα ευτυχισμένη, θα ήταν σαν να υποτιμούσα τη νοημοσύνη σου.

Αλλά, αν νομίζεις πως περνάμε τις μέρες μας εδώ στην Ντρογκέντα κλαίγοντας και θρηνώντας, κάνεις μεγάλο λάθος. Την απολαμβάνουμε τη ζωή μας, κι ένας από τους κύριους λόγους που μας κάνουν να τη χαιρόμαστε είναι που έχουμε πάντα το δικό σου φως να φέγγει. Το άστρο το δικό σου, Τζαστίν.

Του Ντέην το άστρο έχει χαθεί πια. Σε παρακαλώ, σε ικετεύω, προσπάθησε να το αποδεχτείς αυτό.

Έλα στην Ντρογκέντα όποτε θέλεις, θα χαρούμε πολύ να σε δούμε, μα όχι για μόνιμη εγκατάσταση.

Δε θα γινόσουν ευτυχισμένη κοντά μας. Είναι μια δίχως νόημα θυσία, που δε θα ωφελούσε κανέναν.

Και με τη δουλειά που κάνεις, ακόμα κι ένας χρόνος απουσίας είναι δυνατόν να σου κοστίσει ακριβά. Έτσι, μείνε εκεί που ανήκεις, και κοίτα να σαι σωστός άνθρωπος στον κόσμο το δικό σου.

Ο πόνος. Ήταν σχεδόν σαν κι εκείνες τις πρώτες μέρες μετά το θάνατο του Ντέην. Ο ίδιος μάταιος, καταλυτικός και αναπόφευκτος πόνος. Να νιώθει ολωσδιόλου ανήμπορη, ανίκανη. Όχι, φυσικά και δεν μπορούσε να κάνει τίποτε για να βοηθήσει. Τι βοήθεια να προσφέρει; Με ποιο τρόπο; Θέλω να ουρλιάξω.

Никогда не желала. И сейчас ее не приму. Жизнь в Дрохеде не по тебе и всегда была не по тебе. Если ты еще не разобралась, где твое настоящее место, сядь-ка прямо сейчас и задумайся всерьез.

Право, иногда ты ужасно туго соображаешь. Лион очень милый человек, но я что-то никогда ни в одном мужчине не встречала такого бескорыстия, какое тебе в нем мерещится.

Ради Дэна он о тебе заботится, как бы не так! Пора стать взрослой, Джастина!

Родная моя, свет померк. Во всех нас погас некий свет.

И ничем, ничем ты тут не можешь помочь, неужели сама не понимаешь? Не стану притворяться, будто я вполне счастлива, этим я только оскорбила бы тебя. Да и невозможно для человека полное счастье.

Но если ты думаешь, что мы здесь с утра до ночи плачем и рыдаем, ты глубоко ошибаешься. В нашей жизни есть и радости, и едва ли не самая большая — что для тебя свет в нас еще горит.

А свет Дэна погас навсегда. Пожалуйста, Джастина, милая, постарайся с этим примириться.

Конечно же, приезжай в Дрохеду, мы будем тебе очень-очень рады. Но — не насовсем.

Ты не будешь счастлива, если тут останешься. Мало того, что незачем тебе приносить такую жертву, — она была бы еще и напрасной.

Если ты, актриса, оторвешься от театра хотя бы на год, это будет тебе слишком дорого стоить. Так что оставайся там, где твое настоящее место, где ты всего полезнее".

Как больно. Словно в первые дни после смерти Дэна. Та же напрасная, бесплодная, неотвратимая боль. То же мучительное бессилие. Да, конечно, я ничем не могу помочь. Ничего нельзя поправить, ничего.

Το τσαγιερό σφυρίζει. Σσς, τσαγιερό μου, σόπα! Σσς, τσαγιερό μου, μην κάνεις φασαρία κι ενοχλήσουμε τη μαμά! Τι πάει να πει να σαι το μοναχοπαίδι της μαμάς, τσαγιερό μου;

Ρώτα την Τζαστίν, αυτή ξέρει. Ναι, ξέρει πολύ καλά τι σημαίνει να σαι το μοναχοπαίδι της μαμάς. Και να μην είσαι το παιδί που θέλει, η κακόμοιρη η γριά γυναίκα, που σβήνει ολοένα, απομονωμένη στο κτήμα.

Αχ, μαμά! Αχ, μαμά... Θαρρείς πως δε θα το κάνα αν μου ήταν δυνατό; θα το έκανα. Θ'άλλαζα την καρδιά μου με τη δικιά του, θα 'δυνα τη ζωή μου να σου τον φέρω πίσω.

Δεν ήταν σωστό που χάθηκε ο Ντέην. Καλύτερα εγώ παρά εκείνος... Κι όμως, έχεις δίκιο, μαμά. Και να 'ρθω στην Ντρογκέντα δε βγαίνει τίποτε, γιατί δεν αλλάζει το γεγονός πως εκείνος δεν μπορεί να 'ρθει, ποτέ πια. Το άστρο του έχει σβήσει, και δεν έχω τη δύναμη να το ζωντανέψω ξανά.

Αλλά καταλαβαίνω αυτό που μου γράφεις. Έχεις ακόμα το δικό μου άστρο να φέγγει μέσα σου. Μόνο που δε θα φέγγει στην Ντρογκέντα.

Της άνοιξε ο Φριτς την πόρτα, ντυμένος όχι με τη στολή του σοφέρ παρά με το κομψό σμόκιν του μπάτλερ.

Κι όπως της χαμογέλασε, και της έκανε μια στημένη υπόκλιση χτυπώντας συγχρόνως στο πάτωμα τα τακούνια του, σύμφωνα με τους καλούς παλιούς κανόνες της γερμανικής ευγένειας, της Τζαστίν της πέρασε μια σκέψη. είχε άραγε κι αυτός διπλά καθήκοντα στη Βόννη;

«Φριτς, είσαι απλά ο ταπεινός υπηρέτης του χερ Χάρτχαϊμ, ή μήπως παίζεις και το ρόλο του κέρβερου του συνάμα;» τον ρώτησε δίνοντας του το παλτό της.

Ο Φριτς παρέμεινε ατάραχος. «Ο χερ Χάρτχαϊμ βρίσκεται στο γραφείο του, δεσποινίς Ο'Νηλ».

Καθόταν και κοίταζε τη φωτιά, γερμένος λίγο μπροστά, με τη Νατάσα να κοιμάται κουβαριασμένη δίπλα στο τζάκι.

Όταν άνοιξε η πόρτα, σήκωσε το κεφάλι να κοιτάξει, αλλά δε μίλησε, δεν έδειξε καμιά χαρά που την έβλεπε.

Η Τζαστίν διέσχισε το δωμάτιο, γονάτισε, κι ακούμπησε το μέτωπο της στα πόδια του.

Что за свист? Это кофейник кипит. Тише, кофейник, тише! Не тревожь мамочку! Каково это — быть единственным ребенком своей мамочки, а, кофейник?

Спроси Джастину, она-то знает. Да, Джастина хорошо знает, что значит быть единственным ребенком. Но я — не тот ребенок, который ей нужен, несчастной, увядающей, стареющей женщине на далекой овцеводческой ферме.

Ох, мама, мама... Неужели ты думаешь, будь это в человеческих силах, я бы не поменялась? Моя жизнь взамен его жизни, новые лампы взамен старых, вернуть бы волшебный свет...

Как несправедливо, что умер Дэн, а не я... Она права. Если я и вернусь в Дрохеду, этим Дэна не вернешь. Свет угас, и мне его не зажечь снова.

Но я понимаю, что она хочет сказать. Мой свет еще горит в ней. Но возвращаться в Дрохеду не надо.

Дверь ей открыл Фриц, на сей раз не в щегольской темно-синей форме шофера, а в щегольской утренней форме дворецкого.

Улыбнулся, церемонно поклонился, старомодно, на истинно немецкий манер щелкнув каблуками, и Джастина вдруг подумала — может быть, он и в Бонне исполняет двойные обязанности.

— Скажите, Фриц, вы всего лишь скромный слуга герра Хартгейма или его страж и телохранитель? — спросила она, отдавая ему пальто.

— Герр Хартгейм у себя в кабинете, мисс О'Нил, — был бесстрастный ответ.

Лион сидел, чуть наклонясь вперед, и смотрел в огонь, Наташа спала, свернувшись на ковре перед камином.

Когда отворилась дверь, он поднял глаза, но ничего не сказал и, видно, ничуть не обрадовался.

Джастина пересекла комнату, опустилась на колени и уткнулась лбом в колени Лиона.

«Ρέην, λυπάμαι τόσο για όλ' αυτά τα χρόνια που δεν μπορώ να τα φέρω πίσω ξανά».

Δε σηκώθηκε όρθιος να τη σηκώσει κι εκείνη μαζί του, παρά γονάτισε πλάϊ της στο πάτωμα.

«Έγινε ένα θαύμα », είπε.

Του χαμογέλασε. «Δε σταμάτησες ποτέ σου να μ'αγαπάς, έτσι δεν είναι;»

«Όχι, καρδούλα μου, ποτέ».

«Θα πρέπει να σέχω πονέσει πάρα πολύ».

«Όχι με τον τρόπο που νομίζεις. Ήξερα πως μ'αγαπούσες, και μπορούσα να περιμένω. Πίστευα πάντα πως όποιος έχει υπομονή πρέπει να νικάει στο τέλος».

«Κι έτσι αποφάσισες να μ'αφήσεις να τα βρω μόνη μου με τον εαυτό μου. Φαντάζομαι πως δε θ'ανησύχησες ούτε κι όταν σου είπα πως έφευγα για την Ντρογκέντα, έτσι δεν είναι;»

«Α, όχι, εδώ πέφτεις έξω. Αν είχες μπλέξει με κάποιον άλλο δε θα φοβόμουνα καθόλου, όμως έναν αντίζηλο σαν την Ντρογκέντα τον έτρεμα».

«Το 'ξερες πριν σου το πω πως σκόπευα να φύγω;»

«Ναι, με είχε ειδοποιήσει ο Κλάϊντ.

Μου τηλεφώνησε στη Βόννη να με ρωτήσει αν μπορούσα να σε σταματήσω, κι εγώ του είπα να προσπαθήσει να σε κρατήσει για μια δυο βδομάδες, δίχως να σου φέρνει αντιρρήσεις, και θα έβλεπα τι θα μπορούσα να κάνω. Όχι για το χατίρι του, καρδούλα, για μένα. Δεν είμαι τόσο αλτρουιστής».

«Αυτό μου είπε κι η μαμά. Όμως, το σπίτι σου... το έχεις πράγματι εδώ κι ένα μήνα;»

«Όχι, κι ούτε είναι δικό μου. Αλλά αφού θα χρειαζόμαστε ένα σπίτι στο Λονδίνο, αν πρόκειται να συνεχίσεις την καριέρα σου, θα κοιτάξω να το αγοράσω».

Με την προϋπόθεση βέβαια ότι σ'αρέσει.

Θα σ'αφήσω ακόμα και τη διακόσμηση του ν'αναλάβεις, να το φτιάξεις όπως θέλεις εσύ, αν μου δώσεις το λόγο της τιμής σου πως δε θα το πνίξεις στα ροζ και τα πορτοκαλιά».

«Δεν το χα καταλάβει πόσο πονηρός άνθρωπος είσαι! Γιατί δεν ερχόσουν να μου πεις στα ίσια

— Ливень, я так виновата, — прошептала она.

— Мне нет прощенья за все эти годы.

Он не встал на ноги и не поднял ее, но опустился рядом с нею на колени.

— Это чудо, — сказал он. Джастина улыбнулась ему.

— Ты ведь не разлюбил меня, правда?

— Конечно, нет, herzchen.

— Наверно, я ужасно тебя мучила.

— Не в том смысле, как ты думаешь. Я знал, что ты меня любишь, и я ждал. Я всегда верил, что терпеливый в конце концов непременно побеждает.

— И решил дать мне самой во всем разобраться. И ни капельки не испугался, когда я сказала, что уезжаю домой в Дрохеда, правда?

— Еще как испугался! Появись на горизонте другой мужчина, это бы меня мало беспокоило. Но Дрохеда — грозный соперник. Нет, я очень испугался.

— Ты знал, что я уеду, еще раньше, чем я тебе сказала, правда?

— Клайд проболтался. Позвонил мне в Бонн, спрашивал, не могу ли я как-нибудь тебя удержать, и я сказал, пускай поддакивает тебе хотя бы неделю-другую, а я попробую что-нибудь сделать. Не ради него, herzchen. Ради себя. Я не столь бескорыстен.

— Вот и мама так говорит. А этот дом! Ты его завел уже месяц назад?

— Нет, и он вообще не мой. Но ведь ты будешь и дальше работать в театре, так что дом в Лондоне нам нужен, и я узнаю, нельзя ли купить этот.

Конечно, если он тебе по душе. Я даже предоставлю тебе отделать его заново, только дай слово — не в розовых и оранжевых тонах!

— Какой же ты хитрец! Почему было просто не сказать, что ты меня все еще любишь? Мне так

<p>πως μ' αγαπούσες; Ήθελα να τ' ακούσω!»</p> <p>Όχι. Σου το έδειχνα με κάθε τρόπο κι έπρεπε να το δεις από μόνη σου».</p> <p>«Φοβάμαι πως είμαι αγιάτρευτα τυφλή. Δεν το είδα πραγματικά από μόνη μου τελικά, χρειάστηκα κάποια βοήθεια. Η μητέρα μου μ' ανάγκασε ν' ανοίξω τα μάτια μου.</p> <p>Όταν γύρισα σπίτι απόψε βρήκα ένα γράμμα της, που μου έλεγε να μην πάω στην Ντρογκέντα». «Είναι υπέροχος άνθρωπος η μητέρα σου».</p> <p>«Ρέην, το ξέρω πως την έχεις γνωρίσει. πότε;»</p> <p>«Πήγα και την είδα πριν ένα χρόνο. Η Ντρογκέντα είναι ονειρεμένη, καρδούλα, όμως δεν κάνει για σένα.</p> <p>Κι είχα πάει για να το εξηγήσω αυτό στη μητέρα σου. Δεν μπορείς να φανταστείς πόσο χαίρομαι που με κατάλαβε τελικά, αν και δε νομίζω να της είπα τίποτε ιδιαίτερα διαφωτιστικό».</p> <p>Σήκωσε το χέρι κι άγγιξε τα χείλια του με τ' ακροδάχτυλά της.</p> <p>«Αμφέβαλλα για τον εαυτό μου, Ρέην, πάντα. Από μικρό παιδί. Και μπορεί να συνεχίσω ν' αμφιβάλω σ' όλη μου τη ζωή ».</p> <p>«Αχ, καρδούλα, ελπίζω να το ξεπεράσεις. Για μένα δεν υπάρχει άλλη γυναίκα, παρά μονάχα εσύ. Όλος ο κόσμος το ξέρει αυτό, χρόνια τώρα. Μα τα λόγια δε σημαίνουν τίποτε.</p> <p>Θα μπορούσα να σου λέω πόσο σ' αγαπώ χίλιες φορές τη μέρα, δίχως να σου διαλύσω στο παραμικρό τις αμφιβολίες σου.</p> <p>Έτσι, δεν την κουβέντιασα την αγάπη μου, Τζαστίν, την έζησα. Πώς είναι δυνατό ν' αμφισβητείς τα αισθήματα του πιο αφοσιωμένου σου θαυμαστή;»</p> <p>Στέναξε. «Τέλος πάντων, ας ελπίσουμε τουλάχιστον πως θα εξακολουθήσεις να υπολογίζεις τη γνώμη της μητέρας σου, αφού δε λες να βασιστείς ούτε στον εαυτό σου ούτε σε μένα».</p> <p>«Αχ, σε παρακαλώ, μη μιλάς έτσι! Καημένε μου Ρέην, φοβάμαι πως εξάντλησα ακόμα και τα όρια της δικής σου υπομονής.</p>	<p>этого хотелось!</p> <p>— Нет. Все было ясно, как день, ты могла увидеть сама — и должна была увидеть сама.</p> <p>— Боюсь, я безнадежно слепа. Ничего я толком не вижу, непременно надо, чтобы кто-то мне помог. Это мама наконец заставила меня раскрыть глаза.</p> <p>Сегодня вечером я получила от нее письмо, она пишет, чтобы я не приезжала домой.</p> <p>— Твоя мама — удивительный человек.</p> <p>— Так я и знала, что ты с ней познакомился, Ливень... когда это было?</p> <p>— Около года назад, я ездил повидать ее. Дрохеда великолепна, но это не для тебя, herzchen.</p> <p>Тогда я поехал, чтобы попытаться помочь твоей маме это понять. Ты не представляешь, как я рад, что она поняла, хотя едва ли я сумел что-то ей толком объяснить.</p> <p>Джастина тронула пальцами его губы.</p> <p>— Я слишком неуверенна в себе, Ливень. Всегда в себе сомневалась. И, может, никогда не перестану сомневаться.</p> <p>— Нет, herzchen, не надо! Мне никто больше не нужен. Только ты. И всему свету это известно уже сколько лет. Но слова о любви бессмысленны.</p> <p>Я мог кричать тебе, что люблю, тысячу раз в день, и все равно ты бы сомневалась.</p> <p>Вот я и не говорил о своей любви, Джастина, я ею жил. Как ты могла сомневаться в чувствах своего самого верного рыцаря?</p> <p>— Он вздохнул. — Что ж, по крайней мере, это исходит не от меня. Надеюсь, тебе и впредь будет достаточно слова твоей мамы.</p> <p>— Пожалуйста, не говори так! Бедный мой Ливень, видно, я исчерпала даже твое неистощимое терпенье.</p>
---	--

<p>Μη στενοχωριέσαι που μ'έκανε η μαμά να καταλάβω αντί να το δώ από μόνη μου.</p> <p>Δεν έχει καμιά σημασία. Κοίτα, έπεσα στα γόνατα μπροστά σου, ταπεινώθηκα για να σου δείξω πόσο έχω μετανιώσει!»</p> <p>«Μόνο που, δόξα να χει ο Θεός, δε θα κρατήσει για πολύ η κρίση της μεταμέλειας σου», έκανε ο Ρέην, πιο ανάλαφρα τώρα.</p> <p>«Αύριο το πρωί θα στέκεσαι πάλι στα πόδια σου και θα σαι έτοιμη να πάρεις το αίμα σου πίσω».</p> <p>Άρχισε να λιγοστεύει η υπερένταση της. το δυσκολότερο είχε περάσει.</p> <p>«Αυτό που μ'αρέσει, όχι, που αγαπώ-σε σένα πάνω απ όλα είναι που δε βαριέμαι ποτέ σαν είμαι μαζί σου. Και που μου δίνεις την αίσθηση ότι με ξεπερνάς».</p> <p>«Τότε, καρδούλα μου, σκέψου το μέλλον μας κάπως έτσι: ζώντας στο ίδιο σπίτι μαζί μου θα βρεις ίσως τον τρόπο να με φτάσεις».</p> <p>Της φίλησε τα φρύδια, τα βλέφαρα, τα μάγουλα.</p> <p>«Σ'αγαπώ έτσι όπως είσαι, Τζαστίβ.</p> <p>Δε θα 'θελα να 'ταν τίποτε διαφορετικό σε σένα. Σ'αγαπώ έτσι ακριβώς όπως είσαι, με τις φακίδες σου και το παραξενιάρικο μυαλό σου».</p> <p>Τέλος</p>	<p>Не огорчайся, что это мама все мне втолковала.</p> <p>Это совсем, совсем не важно! На коленях смиренно прошу прощенья.</p> <p>— Слава Богу, смирения хватит разве что на сегодняшний вечер, — сказал Лион повеселее.</p> <p>— Завтра же ты про него забудешь.</p> <p>И ее понемногу отпустило: самое трудное позади.</p> <p>— Что мне больше всего в тебе нравится — нет, что я больше всего в тебе люблю — это что ты не даешь мне потачки, и я никогда не могла с тобой поквитаться.</p> <p>Его плечи вздрогнули от беззвучного смеха.</p> <p>— Тогда смотри на будущее с этой точки зрения, herzchen. Живя со мною под одной крышей, ты, пожалуй, найдешь способ давать мне сдачи.</p> <p>— Он стал целовать ее лоб, щеки, глаза.</p> <p>— Ты мне нужна такая, как ты есть, Джастина, только такая.</p> <p>Я не хочу, чтоб исчезла хоть одна веснушка с твоего лица, чтоб изменилась хоть одна клеточка в мозгу.</p> <p>Она обвила руками шею Лиона, с наслаждением запустила пальцы в его густую гриву.</p> <p>— Ох, знал бы ты, как мне хотелось потрепать тебя за волосы! Никак не могла забыть, до чего это приятно!</p> <p>Телеграмма гласила:</p> <p>«Только что стала миссис Лион Мёрлинг Хартгейм точка обвенчались в Ватикане точка получили благословение самого папы точка вот это свадьба восклицательный запозданием приедем возможно скорее на медовый месяц постоянно жить будем Европе точка целую всех Лион тоже точка Джастина».</p>
---	--

Мэгги положила телеграмму на стол, широко раскрытыми глазами она смотрела на море осенних роз за окном. Благоухание роз, жужжанье пчел среди роз. И еще — гибискус, перечные деревья и призрачные эвкалипты, и по ним высоко вьется бугенвиллея. Как хорош сад, как полон жизни. Всегда бы смотреть, как пробиваются ростки, как все достигает расцвета, меняется, увядает... и появляются новые ростки, неустанно вершится тот же вечный круговорот.

Пора проститься с Дрохедой. Давно пора. Пусть круговорот возобновят новые люди. Я сама так устроила свою судьбу, мне некого винить. И ни о единой минуте не жалею.

Птица с шипом терновника в груди повинуется непреложному закону природы; она сама не ведает, что за сила заставляет ее кинуться на острие и умереть с песней. В тот миг, когда шип пронзает ей сердце, она не думает о близкой смерти, она просто поет, поет до тех пор, пока не иссякнет голос и не оборвется дыхание. Но мы, когда бросаемся грудью на тернии, — мы знаем. Мы понимаем. И все равно — грудью на тернии. Так будет всегда.